

Vlaams
Parlement

ingediend op **1163** (2016-2017) – Nr. 1
10 mei 2017 (2016-2017)

Ontwerp van decreet

houdende de subsidiëring en erkenning
van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 23 december 2016.....	97
Verslag van het overleg tussen vakbonds- en werkgeversorganisaties.....	121
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media .	127
Voorontwerp van decreet van 17 maart 2017	143
Advies van de Raad van State	175
Ontwerp van decreet.....	195
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringssimpactanalyse	227

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMENE TOELICHTING

1. Samenvatting

Op 15 april 2016 keurde de Vlaamse Regering de “Conceptnota Sociaal-cultureel volwassenenwerk” goed. De accenten en beleidslijnen van het Regeerakkoord 2014-2019 en de beleidsnota 2014-2019 komen daarin samen. Deze beleidsaccenten nopen tot een wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk (laatst gewijzigd op 12/07/2013).

Dit voorontwerp van decreet kadert binnen:

- het Regeerakkoord 2014-2019;
- de beleidsaccenten uit de beleidsnota Cultuur 2014-2019;
- de visie en doelstellingen geformuleerd in de Conceptnota Sociaal-cultureel volwassenenwerk, 15 april 2016.

Een nieuw decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk zal het bestaande decreet van 4 april 2003 vervangen en moet het sociaal-cultureel volwassenenwerk, als belangrijk onderdeel van de opbouw van een democratische samenleving, de mogelijkheid bieden om soepeler in te spelen op de maatschappelijke uitdagingen van die hedendaagse samenleving. De nieuwe regelgeving wil die intrinsieke waarde van het sociaal-cultureel volwassenenwerk koesteren en de veelzijdigheid en de dynamiek van het sociaal-cultureel volwassenenwerk versterken. Dit moet bijdragen tot een sterkere zichtbaarheid en profilering van de sector.

Dit nieuwe decreetaal kader legt een belangrijk accent op het nastreven van sociaal-culturele participatie voor iedereen door sociaal-culturele volwassenenorganisaties. Dit wordt verankerd in de doelstelling van het decreet en een aantal beoordelingselementen. Daarnaast krijgen de verenigingen voor praktijkgerichte, laagdrempelige educatie voor kansengroepen, momenteel gesubsidieerd vanuit het Decreet houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (het Participatiedecreet) van 18 januari 2008, een plaats in het voorliggende decreet. Die initiatieven kunnen zich binnen de contouren van dit voorliggende decreet ontwikkelen als sociaal-culturele volwassenenorganisaties.

De krachtlijnen van het nieuwe decreet zijn:

- het sociaal-cultureel volwassenenwerk als belangrijke civiele actor erkennen;
- sociaal-culturele volwassenenorganisaties ondersteunen die sociaal-culturele praktijken ontwikkelen in de vrije tijd van mensen waarin mensen en groepen worden aangesproken in één of meerdere bestaansdimensies en levenssferen;
- sterker inzetten op sociaal-culturele participatie;
- kiezen voor een open benadering met stimulansen voor vernieuwing, innovatie en kwaliteit door:
 - o een functiegerichte benadering;
 - o een vlottere in- en uitstroom van organisaties;
 - o een dynamisch financieel kader;
 - o projectsubsidies;
 - o sociaal-cultureel ondernemerschap mogelijk te maken.
- een sterk kwalitatieve benadering inbouwen;

- verduidelijking van de rollen van het sociaal-cultureel volwassenenwerk beklemtonen;
- opereren op drie niveaus: sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor het Nederlandse taalgebied (al dan niet met inbegrip van en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad), sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen een specifieke regio en sociaal-culturele volwassenenorganisaties- of initiatieven die projecten ontwikkelen met een bovenlokaal karakter.

2. Situering

2.1. Algemeen

Enkele actuele uitdagingen en vraagstukken maken een nieuw decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk noodzakelijk.

Er is vooreerst de vraag naar de identiteit van de sector en de vraag naar maatschappelijke legitimering.

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties en hun professionals weten zich voortdurend uitgedaagd om rond tal van thema's en noden in de actuele samenleving praktijken te ontwikkelen en op die manier maatschappelijk relevant te werken. Ondanks de verschillende werksoorten en daarbinnen nog eens een grote diversiteit aan doelgroepen, inhouden en werkvormen zien we over de vele praktijken heen minstens drie maatschappelijke uitdagingen met regelmaat terugkomen: toenemende diversiteit, een duurzame samenleving en digitalisering. Een belangrijke uitdaging schuilt ook in de veranderende kijk op groepsvorming en gemeenschapsvorming. Binnen de praktijkgemeenschap van sociaal-cultureel werkers zoeken verschillende betrokkenen bijvoorbeeld naar nieuwe vormen van verenigen. Daarbij experimenteren ze met tijdelijke betrokkenheid in plaats van levenslang lidmaatschap en met flexibele netwerken in plaats van al dan niet hiërarchisch georganiseerde afdelingen. Digitale ontwikkelingen en sociale media maken vandaag ook groepsvorming mogelijk die minder afhankelijk is van een gedeelde plaats. Zeker in stedelijke contexten is er nood aan alternatieve benaderingen voor gemeenschapsvorming. Grote densiteit, grote diversiteit en een relatief grote aanwezigheid van kansengroepen typeren die stedelijke omgeving.

Het hele werkveld zoekt en deelt in diverse fora en contexten verantwoorde kennis, inzichten en handelingsprincipes die mogelijke antwoorden kunnen bieden. Deze voortdurende dynamiek bepaalt mee de actuele praktijken en de grote verscheidenheid ervan. Maar de grote verschillen in uitzicht, mate van betrokkenheid en beweeglijkheid van praktijken en organisaties maken het moeilijk om precies aan te duiden wat voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk de gemeenschappelijke en gedeelde identiteit en bijhorende legitimering zijn.

Doorheen de geschiedenis zijn er vele pogingen geweest om die vraag te beantwoorden. In tijden van 'volksverheffing' en 'volksontwikkeling' zocht men die identiteit en legitimering in de finaliteit van het werkveld. Recenter verschoof de focus meer naar herkenbare en onderscheiden werksoorten. Vanaf 1995 vormden begrippen als 'verenigingen', 'vormingsinstellingen' en 'diensten' de begrippen om het werkveld beleidsmatig af te bakenen. Het Decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 2003 ging nog een stap verder. De noemer 'sociaal-cultureel volwassenenwerk' werd geïntroduceerd en de focus voor het identificeren van het werkveld kwam te

liggen op een combinatie van verschillende werksoorten, de functies en de sociaal-culturele methodiek.

Die sociaal-culturele methodiek nam in het identiteitsvraagstuk een centrale plaats in. De methodiek is in het decreet open en abstract geformuleerd. Dat brengt twee problemen met zich mee. Het eerste probleem heeft te maken met het kader zelf: het wordt ervaren als een abstract en complex referentiekader, zowel binnen de wetenschappelijke wereld als binnen de wereld van praktijken en organisaties. Dat tast de bruikbaarheid ervan aan. Het tweede probleem is dat de sociaal-culturele methodiek zo abstract en open geformuleerd is, dat ook praktijken uit andere sectoren en werkvelden zoals bijvoorbeeld samenlevingsopbouw of jeugdwerk, zich even goed van datzelfde kader kunnen bedienen. Dus werkt deze sociaal-culturele methodiek niet voldoende onderscheidend om er de specifieke identiteit van het sociaal-cultureel volwassenwerk mee te vatten in het kader van een Vlaams beleid.

Ook de werksoorten waren in het decreet van 2003 bepalend om identiteit en legitimiteit mee scherp te stellen. Het indelen in werksoorten en het verplichten tot een keuze vormde een kader om erkenning en subsidiëring binnen de sector van het sociaal-cultureel werk met volwassenen te organiseren. Bovendien maakte deze indeling het mogelijk zich op basis van werksoorten ook te positioneren tegenover aangrenzende sectoren. Het probleem is dat de werksoorten in de eerste plaats formats zijn die een historisch proces weerspiegelen. Dat staat in een spanningsvolle verhouding met de toekomstgerichte dynamieken in een steeds veranderende samenleving. Het sociaal-cultureel werkveld is van oudsher een breed vertakt werkveld dat op het snijvlak met vele andere maatschappelijke domeinen (werk, zorg, onderwijs, politiek, milieu, economie, kunst, mobiliteit enz.) opereert. Op deze diverse snijpunten ontstonden en ontstaan voortdurend nieuwe praktijken, organisaties, samenwerkingsverbanden en fusies. Sommige organisaties stroomden in het recente verleden naar aanleiding van die dynamiek uit de sector (bv. samenlevingsopbouw, basiseducatie, milieu- en natuureducatie enz.). Anderen vinden in die dynamiek net hun weg naar de sector. Voor sommige organisaties uit de sector leiden veelvuldige verbanden met andere domeinen in de samenleving tot overbevraging (bv. de etnisch-culturele federaties).

In het werkveld en aan de rand ervan ontstaan dus voortdurend nieuwe sociaal-culturele werkingen. De Prijs van het sociaal-cultureel volwassenenwerk 2015 aan Cinemaximiliaan toont dit bijvoorbeeld aan. Nieuwe werkingen presenteren zich dan ook meer dan eens als veelbelovend, maar passen niet altijd en niet vanzelfsprekend binnen het kader van het sociaal-cultureel werkveld. Ze kunnen ook niet direct aan andere werkvelden, sectoren of beleidsdomeinen gekoppeld worden. Voorbeelden zijn organisaties op het snijpunt tussen verschillende domeinen (cultuur en welzijn: een organisatie die beweging wil maken rond “agressie in de samenleving, binnen en buiten gevangenissen, of cultuur en landbouw: een organisatie die als coöperatieve actief is in de biologische landbouw en hierrond beweging wil maken). Ook erkende sociaal-culturele volwassenenorganisaties passen zich voortdurend aan aan veranderende omstandigheden waardoor ze van vorm of van oriëntering veranderen (bv. van beweging naar vereniging, van vormingsinstelling naar beweging). Om aan de dynamiek in het sociaal-cultureel werkveld recht te doen, moeten in de toekomst ook hybride en nieuwe formats mogelijk zijn, formats die vandaag nog niet of slechts in de kiem zichtbaar zijn.

Dit nieuwe beleid moet dus inzetten op een kader dat organisaties en sector toelaat de eigen identiteit zichtbaar te maken en zich tegelijk ook maatschappelijk te legitimeren. Dit nieuwe beleid moet mogelijk maken dat organisaties en praktijken daarbij eigen formats en hybride organisatievormen ontwikkelen in functie van hun zoektocht naar antwoorden op maatschappelijke uitdagingen. Dit kader ontwikkelen we best op basis van twee elementen: de sociaal-culturele rollen die organisaties kunnen opnemen in de samenleving (de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol) enerzijds en de weloverwogen eigen mix van functies (de gemeenschapsvormende functie, de cultuurfunctie, de leerfunctie en de maatschappelijke bewegingsfunctie) anderzijds.

Een tweede belangrijke kwestie betreft de maatschappelijke positionering van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 2003 positioneert het sociaal-cultureel volwassenenwerk in het gebied van de ontwikkeling van volwassenen in de vrije tijd: “het omvat de activiteiten die de ontplooiing van volwassenen en hun maatschappelijke participatie willen bevorderen; personen nemen er vrijwillig deel aan, los van enig schoolverband en los van elke vorm van beroepsopleiding (definitie decreet 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk)”.

Er is vandaag in het werkveld een tendens om het sociaal-cultureel volwassenenwerk daarbovenop ook te erkennen als een civiele actor die zijn rol te spelen heeft in het maatschappelijk middenveld. In het maatschappelijke veld onderscheiden we vier verschillende posities: burgers, markt en overheid – en daartussen een arena van verbinding en strijd die we het middenveld noemen. Het sociaal-cultureel volwassenenwerk opereert van oudsher als speler in dat middenveld. Vandaag zien we dat de posities in en de verhoudingen op dat maatschappelijk veld veranderen. Onvermijdelijk leidt dat tot positionerings- en herpositioneringsvraagstukken, ook bij sociaal-cultureel werkers en hun organisaties.

Sociaal-cultureel werk richt zich zowel op veranderingen bij individuen als op veranderingen in de spelregels van onze samenleving. In sommige praktijken ligt de nadruk op ontplooiing, integratie en socialisatie van de doelgroep, andere focussen eerder op beperkingen en mogelijkheden van heersende structuren en spelregels in onze samenleving en de verandering ervan. Nog andere zetten nadrukkelijk en om strategische redenen in op beide polen. Onder de noemer ‘maatschappelijk innoveren’ zijn tal van organisaties vandaag terug op zoek naar hoe ze hun impact op maatschappelijke ontwikkelingen kunnen vergroten. Dit toont dat sociaal-cultureel volwassenenwerk zijn civiele rol nadrukkelijker op de agenda zet. Dit nieuw beleidskader wil deze rol als civiele actor in een gezonde democratie erkennen en als uitgangspunt nemen.

Deze actuele uitdagingen en ontwikkelingen in het veld, gevat door het Regeerakkoord, de beleidsnota en de conceptnota sociaal-cultureel volwassenenwerk maken het noodzakelijk dat er een nieuw decreet sociaal-cultureel werk voor volwassenen wordt voorgelegd.

2.2. Regeerakkoord 2014-2019

Op 15 april 2016 keurde de Vlaamse Regering de Conceptnota Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk goed. De accenten en beleidslijnen van het Regeerakkoord 2014-2019, de beleidsnota Cultuur 2014-2019, de visie en bouwstenen van het nieuwe beleidskader komen daarin samen.

In het **Vlaamse Regeerakkoord 'Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan' 2014-2019** erkent en benadrukt de Vlaamse Regering het belang van het sociaal-cultureel volwassenenwerk in Vlaanderen en Brussel.

Het Regeerakkoord geeft aan dat het belang van het sociaal-cultureel volwassenenwerk in Vlaanderen en Brussel niet te onderschatten is. *"Verenigingen, bewegingen en vormingsinstellingen brengen mensen bij elkaar en werken op een actieve en creatieve manier aan gemeenschapsvorming en zelfontplooiing. Vrijwilligers hebben een cruciale plaats."*

De sector staat voor aanzienlijke uitdagingen. Het sociaal-cultureel werk moet zijn voortrekkersrol als bruggenbouwer in de samenleving bevestigen. We houden rekening met de gewijzigde en zeer diverse vormen waarop de Vlamingen zich tegenwoordig maatschappelijk engageren en hun actuele vragen naar niet-formele educatie en vorming. We bieden actoren met landelijk karakter voldoende flexibiliteit aan om hierop in te spelen, bevestigen het belang van het efficiënt aanwenden van overheidsmiddelen en expliciteren de functies inzake vorming, opleiding en leernetwerken. We versterken de sociaal-culturele sector, zodat deze kan blijven zorgen voor ontmoeting, ontspanning, gemeenschapsvorming, zelfontplooiing, sociale innovatie en creatief denkvermogen."

2.3. Beleidsnota Cultuur 2014-2019

De **beleidsnota Cultuur 2014-2019** kondigt de ontwikkeling van een geactualiseerd en toekomstgericht beleidskader aan voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk:

*"Sociaal-cultureel werk is er in alle vormen en gedaanten, heeft verschillende functies en rollen en spoort van lokaal tot internationaal. Meer en meer worden de sociaal-culturele volwassenenorganisaties geconfronteerd met een veranderde samenleving en zijn zij op zoek naar antwoorden op steeds nieuwe vragen. Ondertussen experimenteert het sociaal-cultureel vormingswerk met nieuwe educatievormen, en heeft het niet alleen aandacht voor het versterken van mensen maar ook voor het versterken van de samenleving in haar aandacht voor diversiteit en participatie. Het is belangrijk om voor het SCW een geactualiseerd en toekomstgericht kader, rekening houdend met de veranderende samenleving, te ontwikkelen waardoor belangrijke uitdagingen kunnen aangegaan worden. Zo moet een hedendaagse invulling van de werksoorten en functies een sterke impuls geven voor meer dynamiek en innovatie binnen de sector."*¹

Daaruit volgen twee operationele doelstellingen:

- 1) *"Het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk aanpassen tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering. Het huidige beleidskader heeft als sterkte de kwalitatieve benadering, maar laat een aantal kansen liggen zodat de sector op beperkingen botst. Ik zal het decreet in die zin dan ook aanpassen. Meer dynamiek moet gepaard gaan met een sterkere profilering van de sector. Het sociaal-cultureel volwassenenwerk streeft naar een bewuste samenleving waarin burgers actief participeren, het zet belangrijke thema's als diversiteit,*

¹ Beleidsnota Cultuur 2014-2019, p. 43.

digitale geletterdheid en burgerschap prominent op de agenda en draagt fundamenteel bij tot sociale cohesie, maatschappelijk engagement en democratie.”²

- 2) *“Afgelopen jaren ontstonden allerlei werkingen (onder andere nieuwe verenigingsvormen, broedplaatsen voor kunsten en sociaal-cultureel werk, specifieke doelgroepwerkingen, burgers nabije duurzame initiatieven) die diversiteit en culturele innovatie op een natuurlijke manier integreren in hun werkvormen. Vaak hanteren zij methodieken die niet binnen de huidige beleidskaders te vatten, noch te ondersteunen zijn. Nochtans zijn deze werk- en verenigingsvormen bijzonder waardevol omdat zij er meer dan klassieke werkvormen in slagen een positief, divers en innovatief sociaal-cultureel verhaal te schrijven. Ik wil onderzoeken hoe er ruimte kan worden gecreëerd voor deze nieuwe werk- en verenigingsvormen. Voorbeeldwerkingen moeten kunnen erkend worden zodat ze een rol kunnen spelen naar de rest van de sector.”³*

2.4. Beleidsbrief Cultuur 2015-2016

De **beleidsbrief Cultuur 2015-2016** kondigt in de lijn van het Regeerakkoord 2014-2019 en de beleidsnota Cultuur 2014-2019 de opstart van een beleidstraject aan voor de opbouw van een nieuw instrumentarium voor het sociaal-culturele werkveld. Dit traject moet resulteren in een conceptnota die de basis vormt voor het legistieke werk.

“Centraal in dit traject staat de dialoog met verschillende actoren binnen het ruime sociaal-culturele veld en nauw verwante sectoren. Voor mij is het cruciaal dat het vernieuwde beleidskader garant staat voor een kwaliteitsvol en duurzaam sociaal-cultureel werk voor volwassenen. Het moet de sector optimaal stimuleren zich te enten op de maatschappelijke realiteit en actuele en toekomstige maatschappelijke uitdagingen. Door de keuze om participatie als elementaire functie in te bouwen in het sociaal-cultureel werk en andere sectoren (o.a. kunsten, circus, amateurkunsten, erfgoed) wil ik het Participatiedecreet ook in deze en andere vernieuwende operatie(s) inschuiven.

“Als uitgangspunten voor het toekomstig sociaal-cultureel beleidskader stel ik meer flexibiliteit voor organisaties en zoveel mogelijk functiegericht werken voorop. Mijn beleidskader zal zich focussen op het hedendaags professioneel sociaal-cultureel werk met maximale effecten binnen het budgettaire kader en met oog voor innovatief sociaal-cultureel ondernemerschap. Ook de samenwerking met andere cultuuractoren en andere maatschappelijke domeinen, zoals bijvoorbeeld welzijn, integratie (vb. Welzijnsschakels, Welzijnswerk), werk en onderwijs, zal een belangrijke plaats krijgen. Ik zal, op basis van het aangereikte materiaal en de verschillende scenario's voor een nieuw beleidskader, de sector bevragen. Dit moet mij toelaten op een gefundeerde manier en met het nodige draagvlak tot systematische en haalbare keuzes te komen. In het voorjaar 2016 wil ik een conceptnota klaar hebben met een nieuw beleidskader, voorzien van de nodige bouwstenen om het sociaal-cultureel werk toekomstgericht te versterken. Deze nota vormt de vertrekbasis om het legistieke werk op te starten.”⁴

² Beleidsnota Cultuur 2014-2019, p. 44.

³ Beleidsnota Cultuur 2014-2019, p. 44.

⁴ Beleidsbrief Cultuur 2015-2016, p. 40.

2.5. Beleidstraject

Het voorliggend voorontwerp van decreet is tot stand gekomen na een beleidstraject, waarbij op basis van de in de beleidsnota Cultuur 2014-2019 aangegeven uitgangspunten voor een nieuw beleidskader, is voortgewerkt.

Binnen de stuurgroep, waar de Federatie Sociaal-cultureel Werk ook deel van uitmaakte, werden de uitkomsten van de verschillende stappen in het beleidstraject, voorgesteld en besproken.

Een projectgroep, samengesteld uit het kabinet van de minister, de administratie, Socius, Demos en een externe expert, zorgden voor input en de voortgang van het traject.

Tussen eind november 2015 en januari 2016 vonden verschillende gesprekken en bijeenkomsten plaats met stakeholders, onderzoekers, de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en mensen werkzaam binnen nauwverwante sectoren met als doel ideeën en standpunten te genereren om de beleidslijnen uit het Regeerakkoord en de beleidsnota Cultuur verder te concretiseren. Vijf focusgroepen bogen zich over vijf verschillende kwesties waar het nieuwe beleidskader zich moet toe verhouden: 'Doelen, rollen en functies van het sociaal-cultureel volwassenenwerk', 'Positie van het sociaal-cultureel volwassenenwerk in de samenleving, de verhouding tot andere beleidsdomeinen en de verhouding tot de overheid', 'Regionale culturele ruimtes', 'Participatie voor iedereen' en 'Organisatieformats en professionaliteit'. Een synthese en analyse van het materiaal is raadpleegbaar op www.sociaalcultureel.be. Een expertentafel met wetenschappers formuleerde op basis van eigen onderzoek aanbevelingen voor een toekomstgericht Vlaams beleid voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk en het Participatiedecreet. Ook vijf stakeholders ('Netwerk tegen Armoede', 'Minderhedenforum', 'Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten', 'Demos' en 'FOV') droegen vanuit hun expertise aanbevelingen aan.

Ondertussen maakte Socius een landschapstekening van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en initiatieven in het kader van het Participatiedecreet, raadpleegbaar op www.sociaalcultureel.be.

De Federatie Sociaal-cultureel werk bood input door hun bijdrage "Richtingaanwijzers", een bijdrage die als resultaat van een parallel participatietraject met het sociaal-cultureel werkveld mag gelezen worden.

In oktober 2015 boden de Vlaamse volksvertegenwoordigers Bart Caron en Marius Meremans elk door een conceptnota inzage in hun beleidsopties voor een nieuwe regelgeving. Zij baseerden zich op een evaluatie van het huidige kader en pleiten eveneens voor een nieuw decreet.

Al deze ideeën en standpunten vormden de basis om de grote lijnen uit te tekenen voor het nieuw decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk en werden op 25 februari 2016 aan de sector voorgesteld. Nadien konden online bijkomende vragen worden gesteld die op de website www.sociaalcultureel.be werden beantwoord, geclusterd volgens thema.

In april 2016 dienden ook de volksvertegenwoordigers Yamilla Idrissi, Katia Segers en Tine Soens een conceptnota in.

Het afgelegde beleidstraject resulteerde in een Conceptnota Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk die een nieuw beleidskader voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk introduceert en de bouwstenen

vastlegt. De Conceptnota Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 15 april 2016.

De conceptnota van de Vlaamse Regering en de conceptnota's van de volksvertegenwoordigers werden gepresenteerd in de Commissie Cultuur. Zij werden ondersteund, aangevuld en genuanceerd tijdens de hoorzitting van de Commissie Cultuur, waarop alle belangrijke actoren hun visie konden uiteenzetten en tijdens de daarop volgende gedachtewisseling in diezelfde Commissie.

De conceptnota van de Vlaamse Regering werd in april 2016 gepresenteerd op de Algemene Vergadering van de Federatie Sociaal-Cultureel Werk en voor de Sectorraad sociaal-cultureel werk van de Strategische Adviesraad Cultuur.

Op 17 mei 2016 gaf de Strategische Adviesraad Cultuur op eigen initiatief een advies over de conceptnota waarin ze aangaf positief te staan tegenover de algemene analyses en krachtlijnen van de conceptnota van de Vlaamse Regering. Daarnaast formuleerde de Raad een aantal inhoudelijke opmerkingen. Zij uitte haar bezorgdheid over de negatieve connotatie van de integratierol, over de werkbaarheid van de beleids- en beoordelingscyclus en over de nood aan referentiekaders bij de beoordeling. Zij pleitte voor de opname van een internationaal luik, vroeg aandacht voor de toeleidingsfunctie, interferenties met het regionaal Cultuurdecreet en openheid voor diverse samenwerkingsverbanden. Elk van de bedenkingen kreeg de nodige aandacht in de uitwerking van voorliggend decreet.

Een aantal opmerkingen leidde tot aanpassingen in de verdere ontwikkeling van het decreet: de integratierol werd vervangen door de verbindende rol en de referentiekaders voor de beoordeling werden verder uitgewerkt. Organisaties die een internationale werking ontplooien kunnen dat internationale luik van hun werking mee inbrengen in verschillende beoordelingselementen: 1) in de bijdrage van de missie en visie van de organisatie tot het doel van het decreet, 2) in de relatie van de missie en de visie tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context en de internationale aspecten), 3) een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd.

De specifieke aanbevelingen en de opmerkingen van de regionale volkshogescholen, de vormingsorganisaties voor mensen met een beperking en de bewegingen werden, na bijkomend overleg, verwerkt.

Het voorliggende beleidskader werd doorgepraat met de Federatie voor Sociaal-Cultureel Werk, FOV, op 1, 8 en 29 september, 5, 19 en 26 oktober en 9 november 2016.

Na het advies van de SARC op 14 februari 2007 werd nog verder overlegd met de FOV op 15 en 22 februari, 9 en 14 maart 2017, 4 en 27 april.

Al deze input dient als basis voor voorliggend voorontwerp van decreet.

3. Krachtlijnen en doel van het decreet

3.1. Het civiel perspectief

Dit decreet heeft het civiel perspectief als eerste uitgangspunt. Dat betekent dat sociaal-culturele volwassenenorganisaties aanzien worden als maatschappelijke actoren die vanuit hun missie en visie

een eigen plaats innemen in het democratische proces: ze verbinden burgers, versterken de capaciteit van burgers om hun rol te spelen, bieden plekken waar burgerschap echt vorm krijgt en geven ook publiek stem aan de noden en verzuchtingen van burgers.

Ze ontwikkelen op eigen initiatief en onder eigen verantwoordelijkheid praktijken die op kleine of grote schaal uitdagende of moeilijke maatschappelijke kwesties aanpakken en schuiven deze naar voren op de publieke agenda. Ze spelen een rol bij het inleiden in en het doorgeven, het bewaren, het voortdurend scheppen van cultuur in de brede zin van het woord en geven daarmee ook vorm en betekenis aan het publieke.

Ze bewegen zich in een ruimte tussen leefwereld en politiek, op de naad tussen leefwereld en systeem. Recent komen ze onder de term 'nieuwe burgerinitiatieven' in het vizier, maar strikt genomen zijn de meeste sociaal-culturele volwassenenorganisaties ooit 'nieuwe burgerinitiatieven' geweest of daar in hun recente vorm uit gegroeid. Ze creëren mee dynamiek in de samenleving, dynamiek die moet leiden tot een meer duurzame, inclusieve en solidaire democratie.

Net omwille van de rol die sociaal-culturele volwassenenorganisaties spelen in het verfijnen en verdiepen van de democratie, zijn ze intrinsiek waardevol en verdienen ze als dusdanig ondersteuning van de samenleving.

Onze samenleving krijgt vorm in het voortdurend balanceren tussen de maatschappelijke instituties als uitvoerende, rechterlijke en wetgevende machten, tussen de economische actoren georganiseerd in een wereldwijde markt en tussen civiele actoren, verbonden met de leefwereld van mensen of ontstaan uit de initiatieven die burgers zelf ondernemen rond publieke kwesties die hen ter harte gaan. Dit decreet herbevestigt de civiele rol van het sociaal-cultureel volwassenenwerk, een rol die deze sector vanaf zijn ontstaan heeft gespeeld. Het sociaal-cultureel volwassenenwerk moet zijn democratische rol ten volle kunnen blijven spelen in het maatschappelijk middenveld en tegengewicht kunnen blijven bieden in dit evenwichtsspel tussen burger, politiek of overheid en markt.

Een mooi historisch voorbeeld van dat civiel actorschap is de vrouwenbeweging en in haar spoor ook de halebibbeweging die er in geslaagd is om zowel een culturele omslag in denken en doen op gang te brengen (invulling van relaties, seksualiteit en rolverdeling, evolutie naar onderhandelingshuishouden ...) als een vertaling te maken op systemisch niveau van een gelijke rechtenbenadering (homohuwelijk, stemrecht, eigendomsrechten, bescherming tegen seksueel misbruik ...). En meer recent zien we dat de ruime transitiebeweging een heel scala van handelingsmodellen ter beschikking stelt die kunnen leiden tot een meer duurzame omgang met onze wereld: samen-tuinen, repair café, autodelen, geefmarkten, voedselmanden met lokaal geproduceerde groenten en fruit ...

3.2. Opereren in de vrije tijd

Het sociaal-cultureel werk voor volwassenen is een breed vertakt werkveld dat opereert op het snijvlak van verschillende maatschappelijke domeinen (gezondheid, recreatie, welzijn, leefmilieu, mobiliteit en verkeer, wonen, cultuur, werk, onderwijs en vorming), van lokaal tot internationaal. Het richt zich voornamelijk op volwassenen in hun vrije tijd en spreekt hen aan in hun verschillende bestaansdimensies en levenssferen (werk, gezin, vrije tijd, wijk ...). Mensen nemen er vrijwillig aan deel, los van enig schoolverband of van enige beroepsopleiding.

Het nieuwe decreet subsidieert organisaties voor een sociaal-culturele werking die zich richt op volwassenen in hun vrije tijd. Met vrije tijd wordt de tijd aangegeven die volwassenen niet hoeven te besteden aan verplichte of noodzakelijke activiteiten zoals betaalde arbeid, school- of beroepsopleiding.

De organisatie moet in het beleidsplan inhoudelijk en zakelijk op een transparante manier aantonen dat ze de subsidies die ze vanuit dit decreet aanvraagt en toegekend krijgt, hoofdzakelijk gebruikt voor haar werking en voor haar activiteiten waaraan mensen deelnemen in hun vrije tijd.

Uiteraard staat het organisaties vrij om in het niet-gesubsidieerde deel van de werking activiteiten te ontplooiën die buiten de vrije tijd plaatsvinden, bijvoorbeeld in de arbeidstijd of in het kader van een beroepsopleiding.

Een andere afbakening om sociaal-culturele volwassenenorganisaties te subsidiëren, is de finaliteit van hun werking. De werking moet een aantoonbare bijdrage leveren aan de doelstelling van het decreet. Dit wordt getoetst door visitatiecommissies en beoordelingscommissies tijdens de evaluatie –en beoordelingsmomenten.

3.3. Sociaal-culturele participatie

Het decreet herbevestigt en waardeert het sociaal-cultureel volwassenenwerk in zijn historische emancipatorische kracht en in zijn aloude aandacht voor specifieke en kwetsbare groepen in onze samenleving. Sinds zijn ontstaan heeft deze sector telkens praktijken weten op te zetten met kwetsbare groepen. Praktijken waarbinnen zij zich als individu en als groep sterk konden maken om beter tot hun recht te komen in deze samenleving. Praktijken waarin bruggen werden gelegd als toegang naar cultuur, democratische participatie, andere gemeenschappen. Dit decreet ondersteunt en versterkt sociaal-culturele volwassenenorganisaties precies in de ontwikkeling van deze kwaliteit.

Het decreet heeft als doel sociaal-culturele volwassenenorganisaties te subsidiëren die een bijdrage leveren aan de emancipatie van mensen en groepen en aan de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties doen dat zowel door gedeelde samenlevingsvraagstukken tot publieke zaak te maken en daartoe praktijken te ontwikkelen en te verspreiden als door sociaal-culturele participatie en gedeeld burgerschap van volwassenen te bevorderen.

Sociaal-culturele participatie betekent dat sociaal-culturele volwassenenorganisaties mensen en groepen stimuleren en versterken om deel te nemen aan of deel te hebben in informele netwerken (sociale participatie), maatschappelijke instituties (maatschappelijke participatie), kunst en cultuur (culturele participatie) of politiek en beleid (politieke en beleidsparticipatie).

Het voorliggende beleidskader vertrekt vanuit de vaststelling dat mensen zich doorgaans organiseren in vrij homogene groepen.

Het nieuw beleidskader wil, met de grote uitdagingen van onze diverse samenleving voor ogen, sociaal-culturele volwassenenorganisaties stimuleren en waarderen om de brede bevolking of eigen achterban te versterken in het samenleven in onze superdiverse samenleving.

Anderzijds wil het voorliggende beleidskader sociaal-culturele volwassenenorganisaties stimuleren om doordachte keuzes te maken om specifieke gemeenschappen, doelgroepen, of kansengroepen te bereiken en te betrekken in het realiseren van de eigen missie.

Hiertoe reikt het voorliggend decreet handvatten aan opdat organisaties die werken voor een breed publiek, doelgroepen of gemeenschappen de mogelijkheid hebben om binnen hun werking specifieke initiatieven te ontwikkelen naar kansengroepen.

Anderzijds kunnen organisaties die expliciet kiezen om te werken met kansengroepen, vanuit die keuze hun werking verruimen naar doelgroepen, gemeenschappen en zelfs het brede publiek. De eigen missie en visie is hierbij richtinggevend.

Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie maakt daarbij weloverwogen keuzes op het vlak van strategie, perspectief of doelstelling met betrekking tot bepaalde gemeenschappen, doelgroepen, kansengroepen of het brede publiek.

3.4. Kiezen voor een open benadering met stimulansen voor vernieuwing, innovatie en kwaliteit

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties bouwen een werking uit vanuit een civiel perspectief en bevorderen de sociale-culturele participatie in de samenleving. Zij doen dat door een kwalitatieve werking uit te bouwen vanuit hun missie en visie en rond een zelf gekozen functiemix. Die werking draagt bij tot het vervullen van de drie maatschappelijke rollen en speelt zich grotendeels af binnen de vrije tijd van volwassenen.

Het decreet geeft volop vrije en autonome ruimte aan de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk, met zijn veelheid aan missie- en waarde gedreven organisaties, om zelf thema's op de kaart te zetten, eigensoortige praktijken te ontwikkelen of om eigenzinnige maatschappelijke keuzes als uitgangspunt te nemen. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties hebben een grote mate van autonomie ten aanzien van de overheid, een belangrijke vrijheid van verenigen. Aangezien het nieuwe decreet vanuit dit civiel perspectief wil investeren in sociaal-culturele volwassenenorganisaties, moeten subsidies verantwoord worden vanuit de centrale vraag: dragen sociaal-culturele organisaties en hun praktijken voldoende bij aan het realiseren en ontwikkelen van burgerschap en het versterken en verfijnen van de civiele samenleving in een gezonde democratie?

3.4.1. Een functiegerichte benadering

De functies zijn en blijven de pijlers van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De functies geven de aard, vorm en structurering aan van de georganiseerde sociaal-culturele praktijken en daarmee beoogde processen. De bestaande vier functies worden in het decreet behouden maar geactualiseerd om ze in overeenstemming te brengen met ontwikkelingen in praktijk- en theorievorming, zodat organisaties hun werking er beter kunnen binnen kaderen. In het decreet spreken we van de cultuurfunctie, de leerfunctie, de maatschappelijke bewegingsfunctie en de gemeenschapsvormende functie. Dit beleidskader erkent ook het belang van de ontmoetings- en ontspanningsfunctie als gemeenschappelijke pijler om sociaal-culturele praktijken te ontwikkelen maar beschouwt deze niet als een onderscheidende functie om de praktijken van vandaag vorm te geven.

Het civiel perspectief als uitgangspunt nemen voor dit decreet, brengt met zich mee dat de organisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied (al dan niet met inbegrip van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) de nodige ruimte moeten krijgen om zelf dynamisch en toekomstgericht hun vorm en verdere ontwikkeling te bepalen. Het decreet stapt af van de opdeling van organisaties in drie werksoorten (verenigingen, bewegingen en vormingsinstellingen) zoals die in het decreet van 4 april 2003 werden bepaald en schrijft dus niet langer een welbepaalde combinatie van verschillende functies toe aan vooraf bepaalde types van organisaties. Behoudens de organisaties met een werking binnen specifieke regio's, kunnen organisaties zelf vrij die functiemix kiezen die het beste kan ingezet worden om hun eigen missie en werking te realiseren. Deze keuze kan evolueren doorheen de tijd en per beleidsperiode, bij een nieuwe subsidieaanvraag, veranderen. Deze benadering komt tegemoet aan de nood van een aantal organisaties om - vanuit hun thematische- en/of doelgroepgerichte werking - uit te breken uit de werksoort en de functies die hen decretaal toegewezen worden. Met het loslaten van de werksoorten en de grotere vrijheid in het toe-eigenen van functies, biedt het nieuw decreet een meer toekomstgericht beleidskader: het is vandaag namelijk niet mogelijk om de 'verschijningsvormen van de toekomst' voor sociaal-culturele praktijken en organisaties precies te voorspellen. Nieuwe hybride praktijken ontwikkelen wordt bijgevolg gemakkelijker, omdat ze niet langer gevat moeten worden in voorgeschreven kaders, ontstaan op basis van historische verschijningsvormen van sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Het voorliggende decreet legt de verantwoordelijkheid bij de sociaal-culturele volwassenenorganisaties om sociaal-culturele praktijken te ontwikkelen voor en met volwassenen die relevant zijn voor de samenleving én die de vertaling zijn van een eigen, doordachte integratie van twee of meer sociaal-culturele functies. Dit behoeft nadere specificatie.

Vooreerst zetten sociaal-culturele volwassenenorganisaties nooit in op slechts één functie, maar werken ze altijd vanuit een combinatie van functies. In praktijken wordt bijvoorbeeld een gemeenschapsvormende functie gecombineerd met een leer-, cultuur- of maatschappelijke bewegingsfunctie. Net die mix van functies is typerend voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk en werkt onderscheidend tegenover andere sectoren als bijvoorbeeld het volwassenenonderwijs waar slechts de educatieve functie centraal staat. Daarom moeten organisaties aantonen dat ze op minstens twee functies een duidelijke visie hebben, en dat ze deze ook geïntegreerd weten te realiseren middels hun praktijken. Daarom ook wil het decreet stimuleren dat organisaties kiezen voor meerdere functies om hun missie en visie optimaal en divers te realiseren. Het decreet gaat ervan uit dat meerdere functies in meer of mindere mate in eenzelfde praktijk of in een geheel van praktijken opgezet door een organisatie kunnen gerealiseerd worden. Eenzelfde praktijk of mix van praktijken kan dus als voorbeeld dienen voor meerdere functies.

Het decreet wil organisaties aansporen om welbewust te kiezen voor én kwalitatief sterk te werken aan een eigen mix van minimaal twee functies, die worden beschouwd als hun kernfuncties: dat zijn die functies waarvan kan aangenomen worden dat indien een van die functies zou wegvallen, het uitzicht en de realisatie van missie en visie fundamenteel zou veranderen. Het zijn functies die als het ware het DNA uitmaken van de organisatie en rechtstreeks in het verlengde liggen van missie en visie. De 'vrije keuze' uit de functies zorgt ervoor dat organisaties meer dan voorheen kunnen inzetten op een doordachte functiemix en een eigen, unieke plaats in het veld van het sociaal-cultureel volwassenenwerk – wat de diversiteit en dynamiek in de sector ten goede kan komen.

Uiteraard is het zo dat bij de realisatie van deze kernfuncties ook kan bijgedragen worden aan de realisatie van andere functies, waar niet expliciet wordt op ingezet. Zo kan het bijvoorbeeld dat een organisatie bij het realiseren van de leerfunctie meteen ook bijdraagt aan de gemeenschapsvormende functie zonder dat dit als expliciete ambitie vervat zit in de missie en de visie. En uiteraard kan het dat een organisatie kiest voor een mix waarin elk van de vier functies evenwaardig vervat zit. Dat is de logische consequentie van het feit dat het sociaal-cultureel volwassenenwerk fundamenteel multifunctioneel is opgevat.

De functiebenadering zoals uitgewerkt in dit decreet krijgt pas zijn volle betekenis in het licht van de drie sociaal-culturele rollen die alle sociaal-culturele volwassenenorganisaties opnemen in de processen in het maatschappelijk middenveld waarbinnen een democratische samenleving telkens opnieuw gestalte krijgt, met name een 'verbindende rol', een 'kritische rol' en een 'laboratoriumrol'. Deze rollen verwijzen naar de manier waarop het sociaal-cultureel volwassenenwerk zich kan verhouden tot de samenleving en wat het kan bijdragen aan de vormgeving van de samenleving. De drie maatschappelijke rollen geven dus aan wat de opstelling én de bijdrage van sociaal-culturele volwassenenorganisaties kan zijn in de processen die de samenleving vormgeven en aan de relaties met andere maatschappelijke actoren.

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties ontwikkelen sociaal-culturele praktijken die een vertaling zijn van de functiekeuze en die bijdragen tot het vervullen van de drie maatschappelijke rollen.

3.4.2. Een vlottere in- en uitstroom van organisaties

Het nieuwe beleidskader maakt per beleidsperiode voor organisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied (al dan niet met inbegrip van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) een bredere instroom en ook uitstroom vlotter mogelijk.

Nog niet erkende of binnen het decreet van 2003 gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen, één keer per beleidsperiode (nl. in het vierde jaar van de beleidsperiode) een subsidieaanvraag indienen.

Het maximum aantal 'nieuwe' organisaties wordt niet langer decretaal bepaald zodat optimaal kan ingespeeld worden op maatschappelijke ontwikkelingen. Kwaliteit, inhoud en maatschappelijke relevantie, die een landelijke dimensie en uitstraling heeft, krijgen dus voorrang op kwantitatieve instroombeperkingen.

Organisaties worden in het midden van elke beleidsperiode geëvalueerd door een visitatiecommissie. Bij een negatieve beoordeling krijgen organisaties de kans hun werking te remediëren gedurende een periode van maximaal 24 maanden. Indien de visitatiecommissie na die remediëringsperiode opnieuw een negatief eindoordeel velt, kan de Vlaamse Regering beslissen de subsidie stop te zetten.

Wanneer zou blijken dat organisaties wel positief remedieerden maar de beoordelingscommissie een negatief eindoordeel zou geven op basis van de subsidieaanvraag, heeft de Vlaamse Regering ook de mogelijkheid de subsidie stop te zetten.

Het decreet maakt per beleidsperiode een flexibele organisatieontwikkeling mogelijk. In de beleidscyclus volgen elementen als zelfevaluatie, beleidsplanning, beoordeling, subsidiëring, opvolging,

evaluatie en bijsturing van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties elkaar in een cirkelbeweging op. Dat betekent dat een organisatie haar werking kan uitbreiden, dat ze andere accenten kan leggen, andere functies kan opnemen, maar evengoed dat ze haar werking kan inkrimpen of stopzetten.

3.4.3. Een dynamisch financieel kader

Het nieuwe decreet maakt een dynamisch financieel kader mogelijk waarbij zowel groei- als afbouw mogelijkheden worden ingebouwd. Er wordt niet langer uitgegaan van een 'foto', een momentopname van een organisatie, als basis om een subsidie toe te kennen maar er wordt gedacht in termen van een 'film' – een meer continu bijstellen van de ondersteuning aan organisaties door middel van een reeks foto's zodat de middenstroom de realiteit beter volgt. Per beleidsperiode kunnen middelen dan ook stijgen of dalen of eventueel ook worden stopgezet. Binnen de doelstellingen van dit decreet en met de vier sociaal-culturele functies voor ogen, kunnen organisaties, vanuit de kracht van hun missie en visie zelf aangeven hoe zij een kwalitatieve werking ontplooiën die bijdraagt aan de vervulling van de drie maatschappelijke rollen en welke subsidie-enveloppe zij nodig hebben om hun ambities waar te maken.

Het decreet voorziet voor organisaties met een werking voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad een minimale subsidie-enveloppe per organisatie van 150.000 euro. Voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's, in het decreet van 2003 de volkshogescholen genoemd, wordt een bedrag van 1,7 euro per inwoner voorzien met een minimum van 600.000 euro. Dit bedrag houdt naast de middelen voor de uitvoering van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 2003, ook rekening met de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten, de middelen houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling (DAC-middelen) en de middelen interne staatshervorming die nu ook al in de sector aanwezig zijn.

Een beoordelingscommissie zal om de vijf jaar een subsidieadvies geven aan de Vlaamse Regering waarbij voor de al eerder gesubsidieerde organisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied (al dan niet met inbegrip van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) het advies een verhoging, behoud of verlaging van de subsidie kan zijn. De maximale stijging of daling t.o.v. de totaal toegekende subsidie-enveloppe per organisatie van het laatste werkjaar van de vorige beleidsperiode, is begrensd op 25%. Voor organisaties waarvan de toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260.000 euro bedraagt de maximale stijging 65.000 euro. Ook voor kleinere organisaties moet het immers mogelijk zijn om in een onderbouwd groeiperspectief, een voltijds equivalent bij aan te werven. Het bedrag is bepaald op basis van de geldende barema's voor een A-niveau of masterdiploma, aangevuld met een werkingskost. Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan het advies van de SARC om voor kleinere organisaties groeimogelijkheid volwaardig te honoreren.

De beoordelingscommissie kan eveneens adviseren om voor de volgende beleidsperiode een organisatie niet langer te subsidiëren. Het subsidieadvies voor al eerder gesubsidieerde organisaties baseert zich zowel op het eindoordeel van de visitatiecommissie als op het eindoordeel van de subsidieaanvraag. Dit decreet wordt uitgevoerd vanuit een globaal budget waarbij verschillende subsidiestromen worden samengebracht: in eerste instantie het huidige budget van het Decreet

sociaal-cultureel volwassenenwerk, inclusief de middelen die naar aanleiding van de interne staatshervorming vanaf 2014 aan de subsidie-enveloppes van de binnen het decreet van 2003 gesubsidieerde organisaties werden toegevoegd. Verder ook de middelen die binnen het Participatiedecreet worden voorzien voor de initiatieven laagdrempelige educatie, de DAC-middelen voor het sociaal-cultureel werk en de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten.

3.4.4. Mogelijkheden voor sociaal-cultureel ondernemerschap

Het nieuw beleidskader laat de verplichte vzw-vorm los en laat ook andere rechtspersonen toe voor subsidiëring. Een bindende voorwaarde is dat de winst van deze rechtspersonen uitsluitend naar het maatschappelijk doel van de organisatie gaat. Louter commerciële initiatieven, waarbij de winst wordt uitgekeerd aan de leden van de vereniging komen dus niet in aanmerking voor subsidiëring. Om die afbakening scherp te stellen, wordt de term 'rechtspersoon met niet-commercieel karakter' gebruikt, naar analogie met het Kunstendecreet.

Door geen strikte juridische vormen op te leggen, moet het nieuwe decreet compatibel zijn met toekomstige wijzigingen in de wetgeving en mogelijke nieuwe ontwikkelingen toelaten.

3.5. Een sterkere kwalitatieve benadering

De eigen ambities van sociaal-culturele volwassenenorganisaties vormen de vertrekbasis voor de uitbouw van een werking en de daaraan gekoppelde financiering. De organisaties kiezen zelf in grote mate de kaders waarbinnen ze hun missie willen waarmaken en kunnen daar per beleidsperiode ook in evolueren en andere accenten leggen. Dit nieuwe decreet legt dus geen kwantitatieve normen op en gaat uit van een grote mate van 'zelfsturing': organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor hoe ze precies vorm geven aan hun werking, aan hun praktijken. Zij weten wat er leeft en beweegt in de samenleving. Zij houden de vinger aan de maatschappelijke pols. Ze bepalen zelf hun doelen, ze ontwikkelen een eigen verhaal over en een eigen visie op hun organisatie. Ze hebben hun eigen procedures, een eigen format en kiezen zelf hoe ze de processen managen.

Die ambities moeten bijdragen aan de doelstelling van het decreet en worden in de loop van de beleidsperiode geëvalueerd en beoordeeld op basis van een kwalitatief beoordelingskader. Dat betekent dat in tegenstelling tot het decreet van 4 april 2003, kwantitatieve normen niet langer een erkennings- of subsidiecriteria zijn. Kwantitatieve gegevens maken wél deel uit van een subsidieaanvraag en voortgangsrapport om de omvang van de werking van de organisaties en de resultaten van de werking zowel inhoudelijk als zakelijk in kaart te brengen.

In ruil voor de toegekende middelen verwacht de overheid dat een sociaal-culturele organisatie zijn 'governance' – hoe ze de middelen inzet om vanuit de missie, doelen en principes te komen tot effectieve praktijken - helder kan verantwoorden.

3.6. Klemtoon op verduidelijking van de rollen van het sociaal-cultureel werk

In het decreet van 4 april 2003 en de bijhorende memorie van toelichting is het hanteren van de sociaal-culturele methodiek essentieel als instrument om de identiteit, eigenheid en legitimiteit van de sector te duiden.

De sociaal-culturele methodiek staat voor een manier van denken en handelen. Zij functioneert als een kader om de praktijk structuur te geven en te verbeteren. Een kader waarmee sociaal-cultureel werkers en organisaties worden uitgedaagd hun visie op mens en samenleving te ontwikkelen, hun doeloriëntaties scherp te stellen en hun werk en handelingsprincipes logisch te construeren en vorm te geven. In die zin draagt het kader bij tot de ontwikkeling van kwaliteit in de organisaties en werkt het als dusdanig ook 'verbindend'.

Zoals hoger vermeld, stellen zich twee problemen. Enerzijds is het kader te abstract en complex, anderzijds te open zodat eigenlijk ook praktijken en organisaties uit andere sociaal-cultureel werksectoren als jeugdwerk en samenlevingsopbouw er zich van kunnen bedienen.

Om die redenen schuift het nieuwe decreet de sociaal-culturele methodiek niet langer naar voren als een essentieel element. Het behoudt wel de fundamentele elementen ervan in een geactualiseerde en meer hanteerbare vorm: de relatie tussen visie, missie en doelstellingen tot de decretale doelstellingen, de drie sociaal-culturele rollen, de vier functies en de eigen functiemix, en de interventiestrategieën vormen het eenduidige uitgangspunt voor zowel het beleidskader als voor het opzetten van sociaal-culturele praktijken. Deze meer open benadering moet meer kansen bieden om te innoveren, duurzame samenwerkingsverbanden aan te gaan en de rol als civiele actor ten volle op te nemen.

De bouwstenen van een sociaal-culturele methodiek zitten in het nieuw decreet onder andere verankerd in het beoordelingskader zoals de opdracht om missie en visie te expliciteren, om doelen en de hiertoe gekozen acties te expliciteren alsook om werk- en handelingsprincipes te duiden.

Bovendien zijn de elementen uit de sociaal-culturele methodiek, zoals geformuleerd in het decreet van 2003, terug te wijzen naar of zelfs rechtstreeks te verbinden met de rollen en functies die worden opgenomen door het sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

De verbindende rol, de cultuur- en gemeenschapsvormende functie en de doelstelling van het decreet omvatten bijvoorbeeld:

- 'de mens als zin- en waardezoeker, als cultuurschepper en sociaal wezen';
- 'als doelstellingen staan het ontwikkelen van een eigen identiteit, het bevorderen van sociale integratie en maatschappelijke participatie voorop';
- 'er wordt aangezet tot de vorming van sociale netwerken en culturele symbolen';
- 'als doelstellingen staan de opbouw van een democratische, duurzame en inclusieve samenleving voorop.

De kritische rol, de laboratoriumrol, de leerfunctie en de maatschappelijke bewegingsfunctie hebben een directe relatie met:

- 'de mens als kennisverwerker en vaardige actor';
- 'er worden processen van kritische bewustwording, reflexieve verantwoording en persoonlijke bekwaming gestimuleerd';
- 'de mens als creatieve explorator'.

3.7. Opereren op drie niveaus

De ondersteuning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk is geen unieke verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap. Die subsidieert in eerste instantie sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking met relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

In tweede instantie maakt ze de keuze om sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in afgebakende regio's te ondersteunen. Dit beleidskader voorziet om één sociaal-culturele organisatie te subsidiëren per regio of voor meerdere bepaalde regio's samen. Het gaat om de volgende regio's: het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de arrondissementen Antwerpen, Mechelen, Turnhout, Halle-Vilvoorde, Leuven, Aalst-Oudenaarde, Sint-Niklaas-Dendermonde, Gent-Eeklo, Brugge, Ieper-Veurne-Oostende, Kortrijk-Roeselare-Tielt en de provincie Limburg. Deze organisaties zijn pluralistisch en ontwikkelen een sociaal-culturele werking rond de vier functies. Het is van belang dat de werking zich richt op sociaal-culturele participatie van iedereen binnen de regio en dit binnen het bereik brengt van zo veel mogelijk inwoners met een doordachte werking naar specifieke gemeenschappen, doelgroepen en kansengroepen. De werking moet afgestemd zijn op de culturele en maatschappelijke context van de regio, inzetten op wat relevant is voor de regio en ook zo veel als mogelijk complementair zijn aan de werking van andere spelers. Deze spelers kunnen zowel culturele spelers als onderwijs-, welzijns-, educatieve-, economische-, milieu- en andere relevante spelers zijn.

Het beleidskader laat de mogelijkheid dat twee of meerdere organisaties in de toekomst fuseren of een gezamenlijke werking uitbouwen.

Ten derde kunnen bovenlokale projecten van sociaal-culturele volwassenenorganisaties of -initiatieven worden gesubsidieerd. Een project moet opgebouwd zijn vanuit minstens twee sociaal-culturele functies en inzetten op het doel van het decreet. Bovendien moet het project ofwel de laboratoriumrol vervullen, in maatschappelijke innoverende praktijken experimenteren met nieuwe maatschappelijke spelregels als antwoord op complexe samenlevingsvraagstukken, ofwel een expliciete bijdrage leveren aan een actuele maatschappelijke uitdaging die door de Vlaamse Regering op de agenda wordt geplaatst.

4. De beleidscyclus

4.1. Het tijdspad van de beleidscyclus voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied

1. Organisaties dienen een subsidieaanvraag in uiterlijk op 31 december van het vierde jaar van de beleidsperiode. Deze aanvraag omvat naast de nodige documenten op basis waarvan de ontvankelijkheid kan worden getoetst, een beleidsplan voor de volgende beleidsperiode van 5 jaar. Het beleidsplan bestaat uit een inhoudelijk deel en een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode, de kerngegevens en cijfers die de omvang en de resultaten van de werking duidelijk maken op het vlak van financiën voor het tweede en derde jaar van de beleidsperiode, voor het personeel en de werking voor het derde en vierde jaar van de beleidsperiode, een zelfevaluatie van de voorbije jaren van de beleidsperiode, de gevraagde subsidie-enveloppe per organisatie, een managementsamenvatting en desgevallend een plan van aanpak waarin wordt aangegeven hoe de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die een positieve evaluatie met aanbevelingen kreeg, is omgegaan met die aanbevelingen.
2. De administratie toetst de subsidieaanvraag aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden.
3. Een beoordelingscommissie, samengesteld uit externe deskundigen, maakt vervolgens per sociaal-culturele volwassenenorganisatie een gemotiveerd preadvies.

Voor organisaties die de voorbije beleidsperiode al subsidie kregen vanuit dit decreet (of het decreet van 4 april 2003), bevat het preadvies eveneens een advies over de indicatie van de evolutie van de subsidie-enveloppe voor de nieuwe beleidsperiode. Voor deze organisaties houdt de beoordelingscommissie voor haar advies ook rekening met het eindoordeel van de visitatiecommissie.

Voor nieuwe organisaties wordt in het preadvies geadviseerd of aan de organisatie al dan niet een subsidie-enveloppe wordt toegekend.

4. Bij een positief preadvies kan de subsidieaanvrager een schriftelijke reactie indienen op basis van feitelijke onjuistheden in het preadvies.

De schriftelijke reactie op een positief subsidieadvies wordt voor definitief advies voorgelegd aan dezelfde beoordelingscommissie, uitgebreid met één bijkomend lid.

5. Bij een negatief preadvies kan de subsidieaanvrager een schriftelijke reactie indienen. De schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten ten opzichte van de ingediende subsidieaanvraag.

De schriftelijke reactie op een negatief preadvies wordt voor definitief advies voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie dan degene die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde.

6. Het definitief advies aan de Vlaamse Regering bevat per organisatie een concreet voorstel van de subsidie-enveloppe binnen de door de Vlaamse Regering vastgelegde totale subsidie-enveloppe.
7. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het laatste jaar van de beleidsperiode over de subsidie-enveloppe per organisatie voor de volgende beleidsperiode. Die enveloppe kan per beleidsperiode stijgen, dalen, gelijk blijven of de subsidiëring kan stopgezet worden. Voor nieuwe organisaties kan de gevraagde subsidie-enveloppe per organisatie, na beslissing van de Vlaamse Regering om over te gaan tot subsidiëring, gelijk of lager zijn dan de subsidieaanvraag.

Indien de organisatie van mening is dat ze haar voorziene beleidsplan niet volledig kan uitvoeren met de (lager dan gevraagde) toegekende subsidie-enveloppe, heeft ze tot uiterlijk 1 april van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode de tijd om haar beleidsplan aan te passen aan de toegekende subsidie-enveloppe.

8. Jaarlijks dient elke gesubsidieerde organisatie een financieel verslag in dat bestaat uit een financiële afrekening, een balans, een resultatenrekening en een bijhorende toelichting bij het voorbije werkjaar en een begroting voor het lopende jaar. In het derde jaar van de beleidsperiode dient elke gesubsidieerde organisatie ook een voortgangsrapport in.
9. In het derde jaar van de beleidsperiode gaat bij elke gesubsidieerde organisatie een visitatiecommissie langs om de werking te evalueren.

Het tijdspad voor organisaties die van de visitatiecommissie een negatieve evaluatie met aanbevelingen kregen, doorloopt dezelfde stappen als hierboven beschreven maar de timing kan er anders uitzien. Aangezien de maximale remediëringstermijn 24 maanden is, komt het tweede bezoek ter plaatse en de daaruit voortvloeiende beslissing van de Vlaamse Regering om de organisatie al dan niet verder te subsidiëren, in een ander tijdspad terecht. Pas nadat de Vlaamse Regering uiterlijk in het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode heeft beslist de organisatie verder te subsidiëren, wordt haar subsidieaanvraag ter advisering voorgelegd aan de beoordelingscommissie. Indien de Vlaamse Regering beslist de subsidie stop te zetten, wordt de subsidieaanvraag niet behandeld en stopt de subsidiëring vanaf het tweede jaar van de beleidsperiode. De beslissing valt uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de beleidsperiode.

4.2. Het tijdspad van de beleidscyclus voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's.

1. Organisaties dienen een subsidieaanvraag in uiterlijk op 31 december van het vierde jaar van de beleidsperiode. Deze aanvraag omvat naast de nodige documenten op basis waarvan de ontvankelijkheid kan worden getoetst, een beleidsplan voor de volgende beleidsperiode van 5 jaar. Het beleidsplan bestaat uit een inhoudelijk deel en een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode, de kerngegevens en cijfers die de omvang en de resultaten van de werking duidelijk maken op het vlak van financiën voor het tweede en derde jaar van de beleidsperiode, voor het personeel en de werking voor het derde en vierde jaar van de beleidsperiode, een zelfevaluatie van de werking van de voorbije jaren van de beleidsperiode, een managementsamenvatting.
2. De administratie toetst of de organisatie aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet.
3. Een beoordelingscommissie, samengesteld uit externe deskundigen en de administratie, beoordeelt de werking van de organisatie op basis van een bezoek ter plaatse in het eerste kwartaal van het vijfde jaar en een afweging op basis van alle informatie en gegevens ~~ingediende stukken~~ aan de hand van de beoordelingselementen. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe per organisatie voor de nieuwe beleidsperiode van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties. Die enveloppe bedraagt jaarlijks een equivalent van zoveel maal 1,7 euro als er inwoners zijn in de betrokken regio en minimaal 600 000 euro per sociaal-culturele volwassenenorganisatie.
4. Jaarlijks dient elke gesubsidieerde organisatie een financieel verslag in dat bestaat uit een financiële afrekening, een balans, een resultatenrekening en een toelichting bij het voorbije werkjaar en een begroting voor het lopende jaar. In het derde jaar van de beleidsperiode dient elke gesubsidieerde organisatie ook een voortgangsrapport in.

Het tijdspad voor organisaties die van de beoordelingscommissie een negatief oordeel met aanbevelingen kregen, doorloopt dezelfde stappen als hierboven beschreven maar de timing ziet er anders uit. Aangezien de maximale remediëringstermijn 12 maanden is, komt het tweede bezoek ter plaatse en de daaruit voortvloeiende beslissing van de Vlaamse Regering om de organisatie al dan niet verder te subsidiëren, in een ander tijdspad terecht. De beslissing valt uiterlijk op 1 oktober van het eerste jaar van de beleidsperiode. Indien de Vlaamse Regering beslist de organisatie niet verder te subsidiëren, neemt zij initiatief om de continuïteit van sociaal-cultureel volwassenenwerk en sociaal-culturele participatie te voorzien in die specifieke regio.

4.3. De werking van de commissies

4.3.1. *De visitatiecommissies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad*

Het voorliggend voorontwerp van decreet bouwt op verschillende momenten in de beleidsperiode kwaliteitstoetsen in.

Een eerste toets situeert zich in het derde jaar van elke beleidsperiode, wanneer een visitatiecommissie bij elke gesubsidieerde organisatie langsgaat en de werking evalueert op basis van het beleidsplan, het voortgangsrapport, de jaarlijkse begrotingen, de financiële verslagen, kerngegevens en cijfers met betrekking tot de financiën, het personeel en de werking, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen. In het visitatieverslag geeft de visitatiecommissie aan of zij de organisatie een positieve evaluatie geeft zonder aanbevelingen, een positieve evaluatie met aanbevelingen of een negatieve evaluatie met aanbevelingen. Deze aanbevelingen hebben een dwingend karakter. Van organisaties wordt dan ook verwacht dat zij aan de slag gaan met de aanbevelingen en doordachte, kwalitatieve processen en acties opzet om de werking te verbeteren.

Een visitatieverslag met een positieve evaluatie met aanbevelingen als besluit, houdt in dat de visitatiecommissie van oordeel is dat de aanbevelingen van dien aard zijn dat ze op relatief korte termijn kunnen worden aangepakt om de werking kwalitatief te verbeteren. De organisatie maakt via een plan van aanpak, dat deel uitmaakt van het volgende beleidsplan, duidelijk welke processen en acties ze al heeft ondernomen en welke er gepland zijn om aan de aanbevelingen tegemoet te komen. Visitaties hebben zo als doel om organisaties de kans te geven hun werking gedurende de beleidsperiode kwalitatief bij te sturen, zowel inhoudelijk als zakelijk.

Een visitatieverslag met een negatieve evaluatie met aanbevelingen als besluit, houdt in dat de visitatiecommissie de werking van de organisatie fundamenteel in vraag stelt en van mening is dat de aard van of de hoeveelheid aanbevelingen meer tijd vergt om aan te pakken. De organisatie krijgt in dat geval een maximale termijn van 24 maanden om te remediëren. Deze termijn begint te lopen nadat het definitieve visitatieverslag werd bezorgd. Voor het verstrijken van die termijn dient de organisatie een remediëringsrapport in waarin staat hoe ze met de aanbevelingen is omgegaan, welke processen en acties er uit voortgevloeid zijn en nog zullen worden ontwikkeld. Een tweede visitatiecommissie, die indien mogelijk op dezelfde wijze zal worden samengesteld om de continuïteit zoveel mogelijk te garanderen, brengt een tweede bezoek ter plaatse en beoordeelt de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties, zoals aangegeven in het remediëringsrapport. Op basis daarvan formuleert de visitatiecommissie een positief advies (met het voorstel aan de Vlaamse Regering om de organisatie verder te subsidiëren) of een negatief advies (met het voorstel aan de Vlaamse Regering om de subsidie aan de organisatie stop te zetten).

Een visitatiecommissie evalueert de werking van een tiental sociaal-culturele volwassenenorganisaties. Het is de intentie deze organisaties te clusteren op basis van de grootte van hun subsidie-enveloppe per organisatie binnen dit decreet.

Het is een beleidsintentie om een visitatiecommissie te laten bestaan uit vijf leden waarvan vier externe deskundigen en één deskundige uit de administratie. Minstens twee van de vier externe deskundigen brengen samen met de deskundige uit de administratie, een bezoek ter plaatse bij de organisatie. Bij de samenstelling van de visitatiecommissie wordt er op toegezien dat zowel leden met inhoudelijke als zakelijke expertise en expertise op het vlak van het werken met doelgroepen en kansengroepen, aanwezig zijn.

In het uitvoeringsbesluit worden per beoordelingselement, zoals vermeld in artikel 10 van het decreet, een aantal beoordelingscriteria geformuleerd.

Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet' indien op alle onderliggende criteria "voldoet" is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet ten dele' als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een 'onvoldoende' wordt gescoord en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een 'voldoet ten dele'. In beide gevallen kan de visitatiecommissie niet bindende verbeteruggesties formuleren die de organisatie kan opnemen om haar werking te versterken, beter te maken. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'onvoldoende', indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement 'onvoldoende' is gescoord. In dat geval is het de intentie om de visitatiecommissie een bindende, dwingende aanbeveling te laten formuleren over dat beoordelingselement.

Elke visitatiecommissie voorgezeten door de administratie, formuleert dan d.m.v. peer review, gezamenlijk een voorlopig eindoordeel (positieve evaluatie zonder aanbevelingen, positieve evaluatie met aanbevelingen of negatieve evaluatie met aanbevelingen) over elk van de haar toegewezen dossiers. Elke organisatie krijgt, uiterlijk vijftiendertig dagen nadat ze werd gevisiteerd, een voorlopig visitatieverslag. Ze krijgt achtentwintig dagen de tijd om daarop te reageren. De visitatiecommissie komt nadien opnieuw bijeen om de reacties te bekijken en eventuele aanpassingen te doen. Op basis daarvan wordt aan de organisatie het eindverslag van de visitatie betekend en dit uiterlijk negenenveertig dagen na het bezorgen van het voorlopig visitatieverslag.

4.3.2. De beoordelingscommissies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Een tweede kwaliteitstoets situeert zich voor de meeste organisaties (met name de organisaties die voor het eerst een subsidieaanvraag indienen en de organisaties die in de voorafgaande beleidsperiode een positieve evaluatie kregen van de visitatiecommissie) in het laatste jaar van elke beleidsperiode, wanneer een beoordelingscommissie een gemotiveerd advies over de subsidie-enveloppe per organisatie voor de nieuwe beleidsperiode maakt voor de Vlaamse Regering.

Om tot dat advies te komen, houdt de beoordelingscommissie rekening met de kwaliteit van zowel de voorbije, de huidige als de toekomstige werking van de organisatie. Met deze cyclische, dynamische benadering wil het decreet de nadruk leggen op het duurzame karakter en de noodzakelijke continuïteit van de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties.

De kwaliteit van de voorbije werking wordt bekeken aan de hand van het voortgangsrapport (een stand van zaken over de uitvoering van het beleidsplan in de eerste twee jaren van de beleidsperiode en een vooruitblik op de geplande uitvoering van het beleidsplan voor het lopende jaar en de laatste twee jaar van de beleidsperiode) en het visitatieverslag dat opgemaakt werd na het bezoek ter plaatse in het derde jaar van de beleidsperiode. Belangrijke elementen om de kwaliteit van de huidige werking in rekening te brengen zijn algemene informatie en gegevens m.b.t. de werking (websites, brochures, tijdschriften, campagnes, activiteiten, ...) en de kerngegevens en cijfers op het vlak van financiën, personeel en de werking die de organisatie zelf aanlevert in haar beleidsplan. Centraal in de beoordeling van de toekomstige werking staat het beleidsplan voor de komende beleidsperiode dat aan verschillende in het uitvoeringsbesluit bepaalde inhoudelijke en zakelijke

kwaliteitscriteria wordt getoetst. In het geval dat het visitatieverslag resulteerde in een positieve evaluatie met aanbevelingen, maakt ook de manier waarop organisaties met die aanbevelingen zijn omgegaan, neergeschreven in een plan van aanpak, deel uit van het beleidsplan en dus van de beoordeling.

De beoordelingscommissie baseert zich voor het advies op het voortgangsrapport, het visitatieverslag, informatie met betrekking tot de werking, het beleidsplan en de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen. Voor nieuwe organisaties die op het moment dat ze een subsidieaanvraag indienen, geen subsidie krijgen binnen het voorliggende voorontwerp van decreet, en als dusdanig over geen voortgangsrapport of visitatieverslag beschikken, zal de beoordelingscommissie zich baseren op het beleidsplan, de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen, algemene informatie en gegevens m.b.t. de werking en een gesprek met de organisatie.

Het is de beleidsintentie dat een beoordelingscommissie de werking van een twintigtal sociaal-culturele volwassenenorganisaties zou beoordelen. Elke beoordelingscommissie zou bestaan uit een samenvoeging van twee visitatiecommissies. Elke beoordelingscommissie zou voorgezeten worden door een externe voorzitter, die geen deel uitmaakt van één van de beide visitatiecommissies en die zowel over inhoudelijke als procedurele expertise beschikt.

Het is de intentie om in het uitvoeringsbesluit per beoordelingselement, zoals vermeld in artikel 10 van het decreet, een aantal beoordelingscriteria te formuleren.

Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet' indien op alle onderliggende criteria 'voldoet' is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet ten dele' als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een 'onvoldoende' wordt gescoord en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een 'voldoet ten dele'. In beide gevallen kan de visitatiecommissie niet bindende verbeteruggesties formuleren die de organisatie kan opnemen om haar werking te versterken, beter te maken. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'onvoldoende', indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement 'onvoldoende' is gescoord. Elke beoordelingscommissie formuleert gezamenlijk een preadvies over de haar toegewezen dossiers. Na behandeling van de schriftelijke reactie volgt een definitief advies: een positief subsidieadvies, een positief subsidieadvies met aandachtspunten of een negatief subsidieadvies.

De combinatie van het eindoordeel van de visitatiecommissie (positieve evaluatie zonder aanbevelingen, positieve evaluatie met aanbevelingen of negatieve evaluatie met aanbevelingen) en het eindoordeel van de beoordelingscommissie (positief, positief met aandachtspunten of negatief) bepaalt of de beoordelingscommissie zal adviseren om de subsidie-enveloppe per organisatie te doen stijgen, dalen, status quo te houden of stop te zetten.

Een stijging of daling van de subsidie is begrensd tot maximaal 25% ten opzichte van de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode. Voor organisaties waarvan de toegekende subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260 000 euro bedraagt de maximale stijging 65 000 euro. Dit bedrag is minimaal nodig om één voltijds equivalent te kunnen aanwerven op basis van de geldende barema's voor een A-niveau of masterdiploma, aangevuld met een werkingskost en dus nodig om als

kleine organisatie voldoende te kunnen groeien. Als ondergrens wordt een bedrag van 150 000 euro gehanteerd. Dit bedrag is minimaal nodig om een landelijke werking te kunnen garanderen.

Organisaties hebben de mogelijkheid om een schriftelijke reactie in te dienen. Een schriftelijke reactie op een gemotiveerd positief preadvies kan enkel betrekking hebben op feitelijke onjuistheden. De schriftelijke reactie op een positief preadvies wordt behandeld door de beoordelingscommissie die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde uitgebreid met één nieuw lid. Bij een schriftelijke reactie op een negatief preadvies wordt de subsidieaanvraag samen met het preadvies en de schriftelijke reactie voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie dan degene die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde. Na behandeling formuleren de beoordelingscommissies een definitief advies.

4.3.3. De beoordelingscommissie voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's

De kwaliteitstoets bij deze organisaties situeert zich in het laatste jaar van elke beleidsperiode, wanneer een beoordelingscommissie een beoordeling overmaakt aan de Vlaamse Regering, die een beslissing neemt over subsidiëring voor de nieuwe beleidsperiode.

Om tot dat oordeel te komen, houdt de beoordelingscommissie rekening met de kwaliteit van zowel de voorbije, de huidige als de toekomstige werking van de organisatie. Met deze cyclische, dynamische benadering wil het decreet de nadruk leggen op het duurzame karakter en de noodzakelijke continuïteit van de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's.

In het eerste kwartaal van het vijfde jaar van de beleidsperiode gaat de beoordelingscommissie ter plaatse. De beoordelingscommissie baseert zich voor haar oordeel op het voortgangsrapport, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking, het beleidsplan van de lopende beleidsperiode en het beleidsplan van de volgende beleidsperiode en de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen. Belangrijke elementen om de kwaliteit van de huidige werking in rekening te brengen zijn algemene informatie en gegevens m.b.t. de werking (websites, brochures, tijdschriften, campagnes, activiteiten, ...) en de kerngegevens en cijfers op het vlak van financiën, personeel en de werking die de organisatie zelf aanlevert in haar beleidsplan. Ook de voortgangsrapportering, met inbegrip van een plan van aanpak en beschrijving van acties die zijn ondernomen om aan aanbevelingen vanuit de vorige beleidsperiode tegemoet te komen, wordt in aanmerking genomen. Centraal in de beoordeling van de toekomstige werking staat het beleidsplan voor de komende beleidsperiode dat aan verschillende, in het uitvoeringsbesluit bepaalde, inhoudelijke en zakelijke beoordelingscriteria wordt getoetst.

Het is de beleidsintentie dat één beoordelingscommissie de werking van alle regionale organisaties zou beoordelen. De beoordelingscommissie zou bestaan uit vier externe deskundigen en een deskundige van de administratie. De beoordelingscommissie zou voorgezeten worden door een externe voorzitter, die zowel over inhoudelijke als procedurele expertise beschikt. Minstens twee van de vier externe deskundigen brengen samen met de deskundige uit de administratie, een bezoek ter plaatse bij de organisatie. Bij de samenstelling van de beoordelingscommissie wordt er op toegezien

dat zowel leden met inhoudelijke als zakelijke expertise en expertise op het vlak van het werken met doelgroepen en kansengroepen, aanwezig zijn.

Het is de intentie om in het uitvoeringsbesluit per beoordelingselement, zoals vermeld in artikel 35 van het decreet, een aantal beoordelingscriteria te formuleren.

Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet' indien op alle onderliggende criteria 'voldoet' is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet ten dele' als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een 'onvoldoende' wordt behaald en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een 'voldoet ten dele'. In beide gevallen kan de beoordelingscommissie niet bindende verbeter suggesties formuleren die de organisatie kan opnemen om haar werking te versterken, beter te maken. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'onvoldoende', indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement 'onvoldoende' is gescoord.

De beoordelingscommissie formuleert gezamenlijk d.m.v. peer review een advies over de haar toegewezen dossiers: een positief oordeel zonder aanbevelingen, een positief oordeel met aanbevelingen of een negatief oordeel met aanbevelingen. Elke organisatie krijgt, uiterlijk vijftiendertig dagen nadat ze werd bezocht, een preadvies. Ze krijgt achtentwintig dagen de tijd om daarop te reageren. De beoordelingscommissie komt nadien opnieuw bijeen om de reacties te bekijken en eventuele aanpassingen te doen. Op basis daarvan krijgt de organisatie uiterlijk negenenveertig dagen na het bezorgen van het preadvies aan de organisatie, een definitief oordeel.

Een negatief oordeel met aanbevelingen, houdt in dat de beoordelingscommissie de werking van de organisatie fundamenteel in vraag stelt en van mening is dat de aard van of de hoeveelheid aanbevelingen meer tijd vergt om aan te pakken. De organisatie krijgt in dat geval een maximale termijn van 12 maanden om te remediëren. Deze termijn begint te lopen nadat het definitief oordeel werd bezorgd. Voor het verstrijken van die termijn, dient de organisatie een remediëringsrapport in waarin staat hoe ze met de aanbevelingen is omgegaan, welke processen en acties er uit voortgevloeid zijn en nog zullen worden ontwikkeld. Een tweede beoordelingscommissie, die indien mogelijk op dezelfde wijze zal worden samengesteld om de continuïteit zoveel mogelijk te garanderen, brengt een tweede bezoek ter plaatse en beoordeelt de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties, zoals aangegeven in het remediëringsrapport. Op basis daarvan formuleert de beoordelingscommissie een positief advies (met het voorstel aan de Vlaamse Regering om de organisatie verder te subsidiëren) of een negatief advies (met het voorstel aan de Vlaamse Regering om de subsidie aan de organisatie stop te zetten).

Omdat de beoordelingscommissie zowel terugblijkt op de voorbije werking van de lopende beleidsperiode als op de toekomstige werking in de volgende beleidsperiode, wordt als overgangsbepaling voorzien dat de visitaties voor de beleidsperiode 2016-2020 zoals bepaald in het decreet van 2003, niet zullen plaats vinden in het derde jaar van de beleidsperiode. De evaluatie van de werking 2016-2020 wordt geïntegreerd in de beoordeling door de beoordelingscommissie in 2020.

4.3.4. *De adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk*

De adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk heeft als opdracht om het beoordelingskader en de procedure verder op elkaar af te stemmen en te verfijnen. Ze ontwikkelt daartoe een visie en methodiek en zet een evaluatie op voor een kwaliteitsvol proces van de inhoudelijke en zakelijke beoordeling en de samenhang tussen beide. Dit moet garanderen dat er een optimale afstemming mogelijk is tussen de verschillende commissies en dat de beoordeling op een gelijkaardige manier tot stand komt.

5. Advies strategische adviesraad en advies Raad van State

5.1. Strategische Adviesraad: advies

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk SARC formuleert een aantal aanbevelingen m.b.t. het beleidstraject en een algemene appreciatie en gaat vervolgens in op het doel van het decreet, een aantal elementen m.b.t. de toegang van het decreet en de beoordeling en de evaluatie.

a) Beleidstraject: en algemene appreciatie

De sectorraad wijst op de rol van de SARC om als transversaal klankbord op strategische niveau mee na te denken en hoopt in de toekomst proactief betrokken te worden bij de uittekening van belangrijke decreetwijzigingen.

Het is eveneens van belang dat het verdere traject rond dit decreet en de implementatie ervan op het terrein verder in transparantie en samenspraak met de sector gebeurt. Dit is essentieel om de transitie van het huidige decreet naar het volgende op een goede manier te maken. Een succesvolle transitie houdt in dat de regels voor de overgang toepasbaar zijn, de externe deskundigen goed op de hoogte zijn van de invulling van het vigerende decreet en dat de organisaties tijdig en helder op de hoogte worden gebracht van de verwachtingen vanwege de overheid.

De sectorraad onderschrijft de verschillende positieve elementen in het nieuwe decreet zoals het herformuleren van de integratierol naar de verbindende rol, een vlottere in- en uitstroom, de versoepeling van de juridische vorm etc.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk uit in het advies nogmaals zijn bezorgdheid over het evenwicht tussen continuïteit en dynamiek. De impact van dit nieuwe decreet is niet zo makkelijk in te schatten, noch op de individuele organisaties en het landschap in zijn geheel, noch op de maatschappelijke ontwikkelingen op lange termijn. Een toekomstgerichte visie over het vormgeven van de sector kan in deze noodzakelijk zijn.

De sectorraad stelt dat het voorontwerp van decreet nog op veel terreinen te veel ruimte voor interpretatie laat.

b) Doel van het decreet

Een aantal begrippen in het doel van het decreet bieden volgens de sectorraad aanleiding tot diverse invullingen (en dus discussies) bij de beoordeling. De sectorraad stelt dat de maatschappelijke analyse en de politieke keuzes niet gekoppeld mogen worden aan het doel van het decreet op lange

termijn. Het decreet is legislatuur overschrijdend, in tegenstelling tot politieke prioriteiten en beleidslijnen die een plaats krijgen in politieke nota's (vb. beleidsbrieven).

c) Toegang tot het decreet

Het voorgestelde format voor een vlottere in- en uitstroom brengt volgens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk te veel en te lang onzekerheid voor een grote groep van organisaties.

De voorziene projectsubsidiëring biedt de mogelijkheid om op tijdelijke basis bijkomende subsidies te verwerven voor een welomschreven project. De sectorraad vraagt om bij de verdere uitwerking ook de mogelijkheid tot een startsubsidie of opstapregeling in te bouwen. Dit moet startende initiatieven voldoende kansen geven om te professionaliseren.

De sectorraad geeft positief advies aan de flexibilisering van de juridische structuur van organisaties, de ruimte om een deel van de werking buiten de vrije tijd van deelnemers te organiseren en de omvorming van de integratierol naar de verbindende rol.

Wat het verlaten van de methodiek betreft, vraagt de sectorraad om deze verder te onderzoeken als sectoroverstijgend en inspirerend referentiekader.

De sectorraad vraagt dat de verbindende rol ook in de memorie van toelichting breed benaderd wordt.

Ook de niet lineaire benadering van de functies beschouwt de sectorraad als een sterkte. De functiemix is het kern-DNA van organisaties; van hieruit moeten zij hun verhaal kunnen vertellen. De sectorraad vraagt om ook bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten te vertrekken vanuit de functiemix.

Het voorontwerp van decreet voorziet een regeling voor fusionerende organisaties tot 2020. De sectorraad vraagt om ook nadien een beleidskader te voorzien voor fusionerende organisaties en federaties.

d) Beoordeling en evaluatie

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt dat alle beoordelaars voldoende kennis en expertise moeten hebben over het DNA van de sector, de maatschappelijke ontwikkelingen en de regelgeving. De opleiding van visitatoren die in het verleden samen door de administratie, de sectorfederatie en het steunpunt werd georganiseerd verdient bestendinging.

De sectorraad is tevreden dat de beoordelingselementen ruimte bieden voor internationale en intergenerationele werkingen, alsook voor categoriale organisaties. Maar merkt op dat de regelgeving lijkt te vertrekken van "verantwoording", eerder dan van "vertrouwen" wat voor onnodig veel complexiteit zorgt.

Bij de verdere uitwerking van de beoordelingselementen vraagt de sectorraad om met de zorg voor beheersbaarheid en minimalisering van de subjectiviteit tegelijk voldoende ruimte te laten voor de specificiteit van organisaties en verborgen planlast te beperken waar mogelijk.

Organisaties met een positieve beoordeling van de reële werking (met aanbevelingen) moeten voldoende subsidiegaranties krijgen. De sectorraad vraagt met aandrang om de mogelijkheid tot stopzetting van subsidiëring te schrappen.

Om historisch gegroeide ongelijkheden tussen organisaties weg te werken, vraagt de sectorraad om voor organisaties die minder dan 250.000 krijgen de subsidies onbeperkt te laten stijgen, uiteraard steeds binnen de budgettaire ruimte.

5.2. Gevolgen aan het advies Strategische Adviesraad

a) Doel van het decreet

Over het doel van het decreet werd met verschillende stakeholders overlegd. De aangebrachte wijzigingen zijn afkomstig uit de goedgekeurde “Resolutie tegen radicalisering” (366/19 mei 2015).

b) Toegang tot het decreet

Met het voorliggende beleidskader kan de instroom veel vlotter gebeuren omdat niet langer bepaald wordt hoeveel organisaties er maximaal kunnen instromen, wat in het decreet van 2003 wel het geval is.

Ook de uitstroom van sociaal-culturele organisaties met een kritische evaluatie, wordt in het decreet mogelijk gemaakt, wat voorheen niet het geval was.

Het decreet gaat uit van een systematiek waarbij de combinatie van een evaluatie-uitspraak van een visitatiecommissie op basis van de voorbije werking en het advies van de beoordelingscommissie op basis van de toekomstige werking, bepalend is of de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe kan toekennen die gelijk, hoger of lager is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode. In twee gevallen kan de Vlaamse Regering daarbij ook beslissen om de subsidie stop te zetten, meer bepaald wanneer een positieve evaluatie met aanbevelingen of een negatieve evaluatie met aanbevelingen gecombineerd wordt met een negatief subsidieadvies.

In het eerste geval (een positieve evaluatie met aanbevelingen en een negatief subsidieadvies) kan de Vlaamse Regering de subsidie stopzetten van organisaties die in hun beleidsplan onvoldoende aantonen dat ze met de kritische aanbevelingen uit de visitatie aan de slag zijn gegaan en in de werking voor de nieuwe beleidsperiode daar ook geen verdere ambitie toe tonen. Hoewel deze situatie allicht zelden zal voorkomen, is ze niet uitgesloten.

In het tweede geval (een negatieve evaluatie met aanbevelingen en een negatief subsidieadvies) krijgen de organisaties al de kans om een remediëringstraject van 24 maanden af te leggen. De Vlaamse Regering kan ook hier beslissen om de subsidie stop te zetten.

Het is geenszins de bedoeling om organisaties van subsidie uit te sluiten louter op basis van hun beleidsplan. Organisaties worden altijd in hun geheel (het samenspel van evaluatie van de voorbije werking en de beoordeling van de toekomstige werking) bekeken.

De sector was nauw betrokken bij de onderhandelingen over het decreet en de systematiek waarbij evaluatie en beoordeling samen kunnen leiden tot stijgen, dalen, gelijk blijven of stopzetten van subsidie.

Het decreet beoogt de ondersteuning van nieuwe sociaal-culturele dynamieken en kansen voor veelbelovende sociaal-culturele praktijken. Daarom wordt geopteerd om extra middelen te investeren in projecten die in eerste instantie inzetten op maatschappelijk innoverende praktijken (de laboratoriumrol van het sociaal-cultureel volwassenenwerk) of inspelen op maatschappelijke uitdagingen die door de Vlaamse Regering worden geformuleerd. In het regiodecreet kan ruimte worden gemaakt voor nieuwe spelers. Diegenen die ambitie hebben om volwaardig landelijk te opereren kunnen intekenen op dit decreet.

In de memorie wordt, in het kader van de verbindende rol, de verbinding met de samenleving meer centraal gesteld.

In het decreet is een nieuw artikel (art.13) opgenomen. Dit artikel regelt dat organisaties, tijdens lopende beleidsperiodes, kunnen fuseren met het behoud van hun subsidie-enveloppes op voorwaarde dat de middelen worden aangewend voor de uitvoering van de doelstellingen zoals die in de beleidsplannen zijn goedgekeurd.

c) Beoordeling en evaluatie

Net zoals in het verleden het geval was, zal worden samengewerkt met het steunpunt en de sectorfederatie om de lijst van externe deskundigen samen te stellen.

Bij het begin van de onderhandelingen met de sector stonden enkel de beoordelingselementen in het decreet vermeld. De sector was vragende partij om meer kapstokken in te bouwen zodat het voor organisaties duidelijk is waarop ze beoordeeld zullen worden.

Meer kapstokken zijn ook nodig om de subjectiviteit van beoordelaars tot een minimum te herleiden. De hele uitbouw van het beoordelingskader voor visitaties en beoordelingscommissies is een antwoord om aan deze vraag tegemoet te komen en om alle sociaal-culturele volwassenenorganisaties daaronder te kunnen vatten. Ook werd, op vraag van de sector, de mogelijkheid ingebouwd dat organisaties kwantitatieve gegevens kunnen inbrengen om de reikwijdte van de werking meer in beeld te brengen bij de beoordelaars. In het verlengde daarvan is er ook voor geopteerd om organisaties te groeperen volgens schaalgrootte bij de samenstelling van de visitatiecommissies.

Het decreet voorziet nu een maximale stijging of daling van 25% voor alle sociaal-culturele volwassenenorganisaties, ongeacht hoeveel subsidie ze krijgen.

Omdat het mogelijk moet zijn om in een onderbouwd groeiperspectief, een voltijds equivalent bij aan te werven, ook voor kleinere organisaties, is het decreet aangepast. Er wordt ingeschreven dat de subsidie van organisaties met een subsidiebedrag lager of gelijk aan 260 000 euro, per beleidsperiode maximaal kan stijgen met een bedrag van 65 000 euro.

5.3. Advies Raad van State

Op 25 april 2017 gaf de Raad van State haar advies. Quasi alle concrete opmerkingen werden in het decreet en de memorie aangepast

Met betrekking tot vier eerder kleine suggesties van de Raad van State worden gemotiveerd niet of slechts gedeeltelijk gevolgd.

In concreto gaat dit om het volgende:

- a) de opmerking om in artikel 3 van het decreet de zinsnede 'de gemeenschappelijke sokkel van waarden' weg te laten omdat deze weinig meerwaarde biedt, wordt niet gevolgd. Het is immers een rechtstreekse verwijzing naar de toelichting bij de parlementaire resolutie (366/19 mei 2015) betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering van 19 mei 2015 die quasi unaniem door het Vlaamse Parlement is aangenomen.
- b) de opmerking om in artikel 3 het tweede lid te schrappen wordt niet gevolgd omdat het in een oogopslag de structuur van het decreet weergeeft en duidelijk maakt welke subsidiemogelijkheden er zijn om de doelstelling van het decreet mogelijk te maken.
- c) De opmerking om in artikel 29 de kans op subsidiëring open te stellen voor nieuwe sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's dan diegenen die gesubsidieerd werden op basis van het decreet van 4 april 2003, wordt niet gevolgd. De huidige 13 regionale volkshogescholen, erkend en gesubsidieerd op basis van het decreet van 4 april 2003, beantwoorden aan de gestelde doelstellingen om Vlaanderen-breed een sociaal-culturele werking uit te bouwen die afgestemd is op de 13 vastgelegde regio's en complementair is aan wat andere spelers binnen die regio's brengen. Deze regionale volkshogescholen zijn voor het eerst erkend en gesubsidieerd in 2003 en hebben gedurende die periode een herkenbare en zichtbare werking uitgebouwd en plaats ingenomen in hun specifieke regio. Het is de bedoeling deze inspanningen en resultaten te verduurzamen. Wanneer een sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een werking binnen een specifieke regio, niet langer zou voldoen, liggen er kansen open voor een andere organisatie die de opdracht voor deze regio zou kunnen invullen. Dit wordt bepaald in artikel 31.
- d) Tot slot geeft de Raad aan om in artikel 31 van het ontwerp beter aan te geven wat bedoeld wordt met 'initiatief nemen' in het licht van de noodzaak om de continuïteit van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en de sociaal-culturele participatie in de betrokken regio te garanderen. Artikel 31 wordt zelf niet verder uitgewerkt omdat het niet wenselijk is om verschillende mogelijkheden in het decreet op te sommen en ze daardoor ook te limiteren. De Vlaamse Regering moet alle mogelijke initiatieven kunnen nemen die zij op dat moment opportuun acht en daar vrij in kunnen zijn. Dit wordt toegelicht in de memorie.

De Raad van State geeft ook mee dat als het ontwerp ook betrekking zou hebben op de subsidiëring van economische activiteiten, er dient te worden nagegaan of het een subsidiëring betreft die op grond van verordening (EU) nr.651/2014 van de commissie van 17 juni 2014 'waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard' van aanmelding is vrijgesteld. En, indien dit niet het geval is, die aanmelding wel is vereist, tenzij een beroep kan worden gedaan op een andere vrijstellingsregeling.

Overeenkomstig de Mededeling van de Commissie betreffende het begrip "staatsteun" in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie zijn de regels van staatsteun niet van toepassing voor het grootste deel van de activiteiten van sociaal-culturele volwassenenorganisaties, gesubsidieerd op basis van dit decreet. Het gaat hier om activiteiten die kosteloos (bijvoorbeeld openbare activiteiten van sociaal-culturele bewegingen in de publieke ruimte) of tegen een fractie van de kostprijs (bijvoorbeeld activiteiten van verenigingen en vormingsinstellingen) beschikbaar zijn.

Overeenkomstig vermelde Mededeling vallen activiteiten van organisaties die economisch van aard zijn echter wel onder de staatssteunregels. Enkele organisaties onder dit decreet kunnen dergelijke activiteiten ontplooiën.

Bijgevolg worden een aantal bepalingen toegevoegd aan het decreet die verwijzen naar de verordening nr/ 651/2014 en zal het decreet overeenkomstig deze verordening ter kennis worden gegeven aan de Europese Commissie. Deze bepalingen zijn in het decreet ingevoegd in artikel 2 (definitie 31°), artikel 3 en artikel 50.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

In dit artikel worden de basisbegrippen, en tegelijkertijd het toepassingsgebied van dit decreet, toegelicht en vastgelegd.

1° sociaal-cultureel volwassenenwerk

Het sociaal-cultureel werk als beleidsveld omvat verschillende domeinen of onderdelen: de openbare bibliotheken, de cultuurcentra, de amateurkunsten, het lokaal cultuurbeleid, het jeugdwerk, het sociaal-cultureel volwassenenwerk ... Onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een bijdrage leveren aan de emancipatie van mensen en groepen én aan de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving door sociaal-culturele participatie van volwassenen te bevorderen, gedeelde samenlevingsvraagstukken tot publieke zaak te maken en praktijken die hierop een werkend antwoord kunnen bieden, te ontwikkelen en te verspreiden.

2° sociaal-culturele volwassenenorganisatie

Een sociaal-culturele organisatie is, als civiele actor, een missie- en waarden gedreven organisatie die op een aantoonbare en een specifieke wijze streeft naar sociaal-culturele participatie van iedereen en naar een samenleving waarin inclusie, duurzaamheid, democratie en solidariteit centraal staan.

Een sociaal-culturele volwassenenorganisatie expliciteert de specifieke wijze waarop ze dat doet in haar missie, visie, strategische en operationele doelen. Daarmee geeft de organisatie duidelijk aan op welke specifieke domeinen van de samenleving en in welke publieke discussies ze actief is en op basis van welke specifieke waarden en normen ze dat doet.

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties ontplooiën daartoe sociaal-culturele praktijken voor en met volwassenen, grotendeels in hun vrije tijd, de tijd die ze niet besteden aan betaalde arbeid en school- en beroepsopleiding. In sommige specifieke gevallen kan een organisatie ook sociaal-culturele praktijken ontplooiën voor volwassenen in de tijd die ze aan betaalde arbeid, school- of beroepsopleiding besteden, indien dit inhoudelijk en zakelijk voldoende wordt verantwoord.

3° sociaal-culturele rol

De punten 4° tot en met 6° omschrijven de drie rollen die het sociaal-cultureel volwassenenwerk in de samenleving opneemt.

4° verbindende rol

De 'verbindende rol' verwijst naar processen waarbij actoren (mensen, groepen, gemeenschappen) op elkaar betrokken geraken met wederzijdse erkenning, vertrouwen en wederkerigheid tot gevolg. In relatienetwerken, groepen en gemeenschappen kunnen individuen zich actief verhouden op anderen, de omgeving en de brede samenleving en er verantwoordelijkheid en eigenaarschap in opnemen. Individueel ontwikkelen zo hun relationeel burgerschap. Daarin ligt de maatschappelijke betekenis van de verbindende rol.

5° kritische rol

De 'kritische rol' verwijst naar processen van reflexieve waardering en stellingname ten aanzien van de heersende cultuur en samenleving. Mensen worden zich bewust van kwesties, betrekken er zich op en maken ze mee tot publieke kwestie. Individueel ontwikkelen zo hun kritisch burgerschap. Daarin ligt de maatschappelijke betekenis van de kritische rol. Uiteraard moet dit gebeuren met respect voor het kader en de doelstelling van het decreet en in het bijzonder voor de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens.

6° laboratoriumrol

De 'laboratoriumrol' verwijst naar processen van maatschappelijke verandering als antwoord op samenlevingskwesties. In maatschappelijk innoverende praktijken, zoeken en proberen mensen, groepen, organisaties en gemeenschappen al lerend antwoorden te vinden op maatschappelijke uitdagingen. Organisaties kunnen daartoe exploreren met nieuwe strategieën, methodes, thema's functiemixen, ... en mogen daar ook in mislukken. Individueel ontwikkelen zo hun ondernemend burgerschap. Daarin ligt de maatschappelijke betekenis van de laboratoriumrol.

7° gemeenschap

De woorden 'gemeenschap en gemeenschappen' zijn complexe en meerlagige begrippen, die zich niet zo makkelijk laten definiëren. Vanuit een sociaal-cultureel perspectief en in de context van dit decreet gaat het om een netwerk van mensen die in zelforganisatie en samenwerking iets delen met elkaar, zoals normen en waarden, een agenda of een ambitie, een gemeen goed, een geografische ruimte. Binnen één gemeenschap kunnen verschillende doelgroepen zijn.

Een samenleving bestaat uit een dynamisch en heterogeen geheel van gemeenschappen, die elkaar gedeeltelijk overlappen. Voorbeelden van gemeenschappen zijn: buurten, wijken, de holebi-gemeenschap, Turkse, Italiaanse of Marokkaanse gemeenschap, geloofsgemeenschappen, online gemeenschappen...

8° sociaal-culturele praktijken

Kenmerkend voor sociaal-culturele praktijken is dat ze multifunctioneel zijn. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie bouwt een werking uit die gebaseerd is op een keuze uit de vier volgende functies: de cultuurfunctie, de leerfunctie, de gemeenschapsvormende functie en de maatschappelijke bewegingsfunctie. Sociaal-culturele praktijken ontstaan op heel diverse plaatsen

vanuit een bevoegdheid van mensen voor een thema of maatschappelijk probleem. Die praktijken sluiten aan bij één of meerdere levenssferen (waaronder werk, wonen, mobiliteit, cultuur, leefmilieu, welzijn, gezondheid, recreatie, onderwijs en vorming,...) en één of meerdere bestaansdimensies (zinzaker, kennisverwerker, vaardige en creatieve actor, cultuurschepper en sociaal wezen) van mensen.

9° sociaal-culturele functies

Een sociaal-culturele functie is een weloverwogen keuze over de aard van de beoogde sociaal-culturele interventies.

10° cultuurfunctie

Cultuur verwijst naar een sociaal gedeeld repertoire van tekens, betekenis en zin die zowel mensen als samenlevingen oriënteert en een bestaansgrond geeft.⁵

Cultuur draait om betekenisgeving, en zegt daarmee iets over wat we waardevol vinden in het leven, en hoe we tegen de wereld aankijken. Betekenisgeving veronderstelt bovendien een *praktijk*. Cultuur is niet een verzameling objecten, maar krijgt vorm in het handelen van mensen. Cultuur wordt levend gehouden door mensen – door herhaling, aanpassing, actualisering, duiding en kritiek – en is daarom steeds in ontwikkeling.

De cultuurfunctie beoogt sociaal-culturele interventies die er op gericht zijn om cultuur als sociaal gedeeld repertoire van tekens, betekenis en zin te creëren, te bewaren, te delen en er aan deel te nemen.

11° leerfunctie

Een leeromgeving is opgevat als het totaal aan middelen, strategieën, personen en faciliteiten dat de lerende in staat stelt om te leren. De lerende leert door middel van interactie met die leeromgeving.⁶

12° maatschappelijke bewegingsfunctie

Samenlevingsvraagstukken zijn maatschappelijke kwesties die voorwerp worden van publiek debat en politieke discussie en besluitvorming. Politisering gaat over het politiek bewust worden of betrokken raken bij kwesties die als politiek (en dus niet langer als een louter persoonlijke kwestie) beschouwd worden.⁷

13° gemeenschapsvormende functie

Een groep is het geheel van deelnemers aan en deelhebbers in een sociaal-culturele praktijk. Een gemeenschap is een netwerk van personen die in zelforganisatie en samenwerking samen iets delen. Zij kunnen persoonskenmerken (demografisch, sociaaleconomisch,...) delen, of betekenissen (cultuur, overtuiging,...), of goederen (ruimte, middelen,...).

Wanneer we groepen of gemeenschappen vormen spreken we ook over bonding. Dan versterken we de band tussen mensen die zich in elkaar herkennen: bijvoorbeeld mensen met gelijke leeftijd, ras, religie enzovoort. Wanneer we de interactie tussen groepen en/of gemeenschappen versterken spreken we over bridging. Dan verbinden we mensen die van elkaar verschillen.

⁵ naar de definitie van Rudi Laermans (2002) gebruikt door Pascal Gielen in “De waarde van cultuur” (2014)

⁶ Lexicon-E-cultuur. Bouwstenen voor praktijk en beleid

⁷ Bart Van Bouchaute, 2013

14° sociaal-culturele participatie

Sociaal-culturele participatie omvat het deelnemen aan en deelhebben in sociaal-culturele praktijken wat zich uit in participatie in informele netwerken, maatschappelijke instituties, kunst en cultuur en politiek en beleid. “Deelnemen aan” verwijst naar gebruik maken van, mee doen met een initiatief van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. “Deelhebben in” verwijst naar het actief mee vorm en inhoud geven aan een sociaal-culturele praktijk.

Om sociaal-culturele participatie van iedereen mogelijk te maken kan een organisatie op verschillende manieren te werk gaan. Ze kan inclusief werken voor haar volledige werking of een deelaspect ervan. Deze benadering is er op gericht dat specifieke groepen, met elk hun eigen kenmerken, samen kunnen participeren. Ze kan er ook voor opteren om voor haar volledige werking of een deelaspect ervan categoriaal te werken (al dan niet met inclusie als ultieme doelstelling). Deze benadering is gericht op specifieke groepen van mensen met specifieke kenmerken.

15° vrije tijd

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties ontplooiën een werking die zich grotendeels richt op volwassenen in hun vrije tijd en hen aanspreekt in hun verschillende bestaansdimensies en levenssferen (werk, gezin, vrije tijd, wijk...). Mensen nemen er vrijwillig aan deel, los van enig schoolverband of van enige beroepsopleiding.

16° beleidsperiode

Een sociaal-culturele volwassenenorganisatie kan telkens voor een beleidsperiode van vijf jaar een subsidieaanvraag indienen en gesubsidieerd worden. De eerste beleidsperiode loopt van 2021 tot en met 2025. De tweede beleidsperiode loopt van 2026 tot en met 2030 en de daaropvolgende beleidsperiodes lopen dus ook telkens voor vijf jaar.

17° subsidie-enveloppe

Het totale budget dat de organisatie jaarlijks krijgt voor de uitvoering van het beleidsplan.

18° beoordelingselementen

Beoordelingselementen zijn generieke omschrijvingen waaraan een sociaal culturele organisatie moet voldoen met het oog op subsidies. Zij zijn decretaal vastgelegd. Door hun generieke omschrijving en zonder de definitie uit breiden of in te krimpen kunnen zij vertaald worden in geëigende visitatie- en beoordelingscriteria.

19° werkjaar

Behoeft geen verdere toelichting.

20° decreet van 4 april 2003

Behoeft geen verdere toelichting.

21° administratie

Het betreft de afdeling Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk binnen het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

22° beleidsplan

Behoeft geen verdere toelichting.

23° doelgroep

Het woord 'doelgroep' functioneert altijd binnen de context van het ontwerpen van een strategie of een aanbod met de bedoeling iets te veranderen of te realiseren. Bijgevolg is een 'doelgroep' als groep in de context van sociaal-cultureel volwassenenwerk gerelateerd aan een vorm van interventie of agogisch handelen. Voorbeelden van doelgroepen zijn: ouders van jonge kinderen, vrouwen, senioren, werklozen,...

24° kansengroep

Een kansengroep is een specifiek benoemde doelgroep waarvan op basis van onderzoek blijkt dat ze minder bereikt wordt door het sociaal-culturele aanbod. Het woord 'kansengroep' functioneert in die zin ook altijd binnen de context van het ontwerpen van een strategie of een aanbod met de bedoeling iets te veranderen of te realiseren. Bijgevolg is een 'kansengroep' als groep in de context van sociaal-cultureel volwassenenwerk gerelateerd aan een vorm van interventie of agogisch handelen.

Mensen in armoede:

Hiervoor vallen we terug op de definitie van armoede volgens het Vlaams actieplan armoedebestrijding 2015 -2019. Armoede is een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het scheidt mensen in armoede van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving. Tussen het leven van mensen in armoede en mensen zonder armoede-ervaring bestaat er dus een kloof, die zich manifesteert op verschillende vlakken: participatie, vaardigheden en kennis. Deze kloof kunnen ze niet altijd op eigen kracht overbruggen. Deze definitie toont dat armoede een complex probleem is dat een aanpak in meerdere beleidsdomeinen vraagt (waaronder dus ook het beleidsdomein cultuur).

Mensen met een beperking:

Hiervoor vallen we terug op het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (door België geratificeerd in 2009). Personen met een handicap worden er als volgt gedefinieerd: personen met langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving.

Personen van vreemde herkomst:

Hiervoor verwijzen we naar artikel 1,4° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2021 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse integratiebeleid. Daarin staat volgende omschrijving: "personen die legaal en langdurig in Vlaanderen en Brussel verblijven en die bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit bezaten of van wie minstens één van de ouders bij geboorte niet de Belgische nationaliteit bezat, in het bijzonder degenen die zich in een vaststelbare achterstandspositie bevinden." Verder behoren ook vreemdelingen zonder wettig verblijf tot de doelgroep van het Vlaams integratie en inburgeringsbeleid. Meer bepaald vreemdelingen die zich in Vlaanderen en Brussel bevinden zonder wettig verblijfstatuut en die wegens een noodsituatie begeleiding vragen.

Gedetineerden:

Hiervoor vallen we terug op het Vlaams decreet betreffende hulp en dienstverlening aan gedetineerden waarin een gedetineerde gedefinieerd staat als een verdachte, veroordeelde of geïnterneerde die zich voltijds of deeltijds in een gevangenis bevindt.

25° principes van goed bestuur

De principes van goed bestuur zoals ze worden omschreven in de Vlaamse Code voor Cultural Governance van het Bilsen Fonds zijn een voorbeeld voor de toepassing ervan in de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Ze werken inspirerend en vormen voor dit decreet een voorbeeld.

Het gaat om volgende vijf principes:

- 1) de rol en bevoegdheden van de bestuursorganen staan ten dienste van de doelstellingen en de missie van de organisatie;
- 2) de bestuursorganen leggen verantwoording af aan elkaar: het principe van *checks and balances* staat hierbij centraal;
- 3) de bestuursorganen werken transparant en houden elkaar in voldoende mate op de hoogte van hun werking en beslissingen;
- 4) de samenstelling van de bestuursorganen gebeurt zorgvuldig in functie van de doelen en de missie van de organisatie en van de rol die de bestuursorganen binnen de organisatie vervullen;
- 5) de bestuursorganen erkennen het belang van de interne en externe stakeholders. Bij de strategische beslissingen houden de bestuursorganen rekening met deze stakeholders.

26° voortgangsrapport

Behoeft geen verdere toelichting.

27° beoordelingscriteria

Beoordelingscriteria zijn uitgewerkte beoordelingselementen en vormen de concrete leidraad voor de visitatie- en beoordelingscommissies. Het uitwerken van beoordelingselementen in beoordelingscriteria zal leiden tot meer uniforme uitspraken van de visitatie- en beoordelingscommissies. Zie ook de toelichting bij artikel 22, 23 en 42.

28° totale subsidie-enveloppe

Behoeft geen verdere toelichting.

29° functiekeuze

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen zelf vrij de functiemix kiezen die het beste kan ingezet worden om hun eigen missie en werking te realiseren.

30° functiemix

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties werken altijd vanuit een combinatie van functies en ontplooiën in die zin een werking die een vertaling is van een eigen weloverwogen integratie van twee of meerdere functies.

31° algemene groepsvrijstellingsverordening
Behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 3

Dit artikel formuleert het doel van het decreet.

Onze samenleving is een democratische rechtstaat met gewaarborgde rechten en vrijheden; die van gelijkheid, solidariteit, respect, burgerschap en pluralisme. Deze staan borg voor een inclusieve, gedeelde samenleving en iedereen die deel uitmaakt van onze samenleving wordt geacht ze te onderschrijven en na te leven. Het is een rechtstreekse verwijzing naar de toelichting bij de parlementaire resolutie (366/19 mei 2015) betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering van 19 mei 2015 die quasi unaniem door het Vlaamse Parlement is aangenomen.

De Vlaamse overheid wenst de samenleving te stimuleren en te versterken door zeer bewust te investeren in een gedeeld burgerschap. Dat gedeelde burgerschap gaat over de wil om deel uit te maken van een samenleving die stoelt op grondbeginselen als het recht op vrije meningsuiting, de gelijkheid tussen man en vrouw, de scheiding van kerk en staat, maar ook het bieden van gelijke kansen, het uitsluiten van discriminatie en het bestrijden van racisme. Op deze fundamentele principes kunnen en willen we niet toegeven. Iedereen die deel uitmaakt aan onze samenleving heeft de plicht deze te respecteren.

De Vlaamse samenleving wil een open, democratische en toekomstgerichte samenleving zijn. Het aanzwengelen van een opwaartse sociale mobiliteit binnen die samenleving is bijzonder belangrijk. Burgerschap door actieve deelname aan onze samenleving ontleent daartoe de nodige kansen en rechten. Daartegenover staat ook een verantwoordelijkheid ten opzichte van onze gedeelde samenleving. Er deel van uitmaken, is niet vrijblijvend. Gemeenschapsvorming is pas mogelijk als we zeggen waar die gemeenschap, dat burgerschap voor staat. Uiteraard is er binnen onze samenleving ook plaats voor individuele of groepsgebonden identiteitsbeleving.

Gemeenschapsvorming en identiteit zijn dan ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Enkel de erkenning van de meerwaarde van een gezonde en sterke identiteitsbeleving zal tot meer burgerschap leiden. Geen gesloten burgerschap, dat uitsluit op basis van tegenstelling, maar een inclusief burgerschap, dat mensen insluit en betreft.

Gemeenschapsvorming is daarom een gedeelde verantwoordelijkheid. Het gaat om actieve betrokkenheid van mensen bij de samenleving, waarbij we met en niet naast elkaar leven, waarbij we segregatie tegengaan, met respect voor elkaars vrijheid en eigenheid. Dit kan de overheid niet alleen realiseren. Ook het brede middenveld, de levensbeschouwelijke gemeenschappen, de media, de welzijns- en onderwijsinstellingen, de jeugd- en sportverenigingen hebben een rol te spelen. Essentieel is bij deze gemeenschapsvorming een klimaat van dialoog en respect voor diversiteit.

Binnen dit kader heeft het voorliggend decreet het civiel perspectief als eerste uitgangspunt. Dat betekent dat sociaal-culturele volwassenenorganisaties aanzien worden als maatschappelijke actoren die vanuit hun missie en visie een eigen plaats innemen in het democratische proces: ze verbinden burgers en zetten in op dialoog en respect voor diversiteit, versterken de capaciteit van burgers om hun rol te spelen, bieden plekken waar burgerschap echt vorm krijgt en geven ook publiek stem aan de noden en verzuchtingen van burgers.

Ze ontwikkelen op eigen initiatief en onder eigen verantwoordelijkheid praktijken die op kleine of grote schaal uitdagende of moeilijke maatschappelijke kwesties aanpakken en schuiven deze naar voor op de publieke agenda. Ze spelen een rol bij het inleiden in en het doorgeven, het bewaren, het

voortdurend scheppen van cultuur in de brede zin van het woord en geven daarmee ook vorm en betekenis aan het publieke.

Ze creëren mee dynamiek in de samenleving, dynamiek die moet leiden tot een meer duurzame, inclusieve en solidaire democratie. Ze spelen een rol in het verfijnen en verdiepen van een gezonde democratie.

Sociaal-culturele participatie betekent dat sociaal-culturele volwassenenorganisaties mensen en groepen stimuleren en versterken om deel te nemen aan of deel te hebben in informele netwerken (sociale participatie), maatschappelijke instituties (maatschappelijke participatie), kunst en cultuur (culturele participatie) of politiek en beleid (politieke en beleidsparticipatie).

Om tot een divers sociaal-cultureel landschap te komen subsidieert de Vlaamse overheid via dit decreet:

- sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien die afgestemd is op de culturele en maatschappelijke context van de regio of regio's waarin ze werken en die complementair is aan de werking van andere spelers.
- Projecten met een bovenlokaal karakter van sociaal-culturele volwassenenorganisaties, die een bijdrage leveren aan de laboratoriumrol of aan de door de Vlaamse Regering bepaalde maatschappelijke uitdagingen.

In navolging van het advies van de raad van state werden bijkomende bepalingen m.b.t. de staatssteun opgenomen.

Artikel 4

Een belangrijk criterium om in aanmerking te komen voor subsidiëring, is een werking ontplooien hetzij in het Nederlandse taalgebied hetzij in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Aan dit criterium zijn geen kwantitatieve normen gekoppeld. De organisatie toont aan hoe zij opereert in het Nederlandse taalgebied al dan niet met inbegrip van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en illustreert dit met kerngegevens en cijfers met betrekking tot de werking.

Een ander belangrijk criterium om in aanmerking te komen voor subsidiëring, is het ontplooien van een werking, die inzet op het doel van het decreet en gebaseerd is op minstens twee sociaal-culturele functies. Het decreet laat aan de organisatie zelf over welke functies zij zich wil toe-eigenen. De organisatie kan daar, over beleidsperiodes heen, ook evoluerende keuzes in maken. Het moet wel steeds gaan om een mix van functies, in die zin dat ze een werking ontplooien die een vertaling is van een eigen weloverwogen integratie van twee of meerdere functies. Net die verstrengeling van verschillende functies is een specifiek kenmerk van het sociaal-cultureel werkveld voor volwassenen.

De toegekende subsidie-enveloppe is voorzien voor een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op basis van werkelijk te presteren activiteiten en voldoet in die zin aan artikel 11 van de Cultuurpactwet. Indien uit de verantwoordingsstukken of de visitatie zou

blijken dat er geen activiteiten werden gepresteerd, kunnen de middelen worden verminderd, teruggevorderd of stopgezet zoals in artikel 48, §3.

Organisaties die gesubsidieerd worden via het decreet, zijn automatisch erkend. De erkenning betekent dat de Vlaamse overheid de sociaal-culturele volwassenenorganisatie erkent als actor die een bijdrage levert aan het doel van het decreet. Die erkenning is duurzaam en niet gebonden aan beleidsperiodes. Een organisatie verliest de subsidiëring en dus ook de erkenning als op basis van de beoordelingsprocedure wordt beslist dat de organisatie niet of onvoldoende bijdraagt aan het doel van het decreet. De erkenning is vooral een symbolische kwestie. In het decreet van 4 april 2003 werd een verschil gemaakt tussen erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden. In dit decreet vervalt dat juridische onderscheid. Toch is een erkenning van de Vlaamse overheid, symbolisch wel belangrijk voor de sector. Het impliceert een soort kwaliteitslabel, iets waar je als organisatie mee kan uitpakken. Een erkenning kan ook effect hebben op de toegang tot andere faciliteiten zoals bijvoorbeeld goedkopere tarieven bij de huur van culturele infrastructuur.

Artikel 5

§1 De subsidiëring van organisaties verloopt via de techniek van de subsidie-enveloppe per organisatie die jaarlijks wordt toegekend en telkens voor de betrokken beleidsperiode van vijf jaar wordt vastgelegd. De eerste beleidsperiode loopt van 2021 tot en met 2025.

De jaarlijkse subsidie-enveloppe per organisatie bedraagt minimaal 150.000 euro. Dit bedrag is gebaseerd op een werking met 2 VTE en daaraan verbonden werkingsmiddelen en is nodig om een duurzame, structurele werking te kunnen uitbouwen. Vanaf de eerste beleidsperiode wordt gewerkt met een nieuwe invulling van de subsidie-enveloppe per organisatie waarbij verschillende bestaande tot nu toe gescheiden subsidiestromen, zoals opgesomd in artikel 65 van dit decreet, worden samengebracht tot één budgettair geheel. De maximale stijging of daling t.o.v. de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode, is begrensd op 25%. Voor organisaties waarvan de toegekende subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260 000 euro bedraagt de maximale stijging 65 000 euro. Dit bedrag is minimaal nodig om één voltijds equivalent te kunnen aanwerven op basis van de geldende barema's voor een A-niveau of masterdiploma, aangevuld met een werkingskost en dus nodig om als kleine organisatie voldoende te groeien.

In paragraaf 2 tot en met paragraaf 8 worden de mogelijke combinaties van het eindoordeel van de visitatiecommissie (positieve evaluatie zonder aanbevelingen, positieve evaluatie met aanbevelingen of negatieve evaluatie met aanbevelingen) en het eindoordeel van de beoordelingscommissie (positief advies, positief advies met aandachtspunten of negatief advies) opgesomd. Deze combinaties bepalen of de beoordelingscommissie zal adviseren om de subsidie-enveloppe per organisatie te doen stijgen, dalen, status quo te houden of stop te zetten.

§2 omschrijft welke gevolgen een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, gekoppeld aan een positief subsidie-advies, al dan niet met aandachtspunten, van de beoordelingscommissie zal hebben op de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode. Het eindoordeel van de visitatiecommissie vormt één aspect van het subsidieadvies dat de beoordelingscommissie zal formuleren aan de Vlaamse Regering. De combinatie met het eindoordeel

over de subsidieaanvraag voor de volgende beleidsperiode, zal uiteindelijk bepalen of de beoordelingscommissie een behoud of stijging van de subsidie voorstelt.

§3 omschrijft welke gevolgen een positieve evaluatie met aanbevelingen door de visitatiecommissie, gekoppeld aan een positief subsidie-advies van de beoordelingscommissie zal hebben op de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode.

Het eindoordeel van de visitatiecommissie vormt één aspect van het subsidieadvies dat de beoordelingscommissie zal formuleren aan de Vlaamse Regering. De combinatie met het eindoordeel over de subsidieaanvraag voor de volgende beleidsperiode, zal uiteindelijk bepalen of de beoordelingscommissie een behoud of stijging van de subsidie voorstelt.

§4 omschrijft welke gevolgen een positieve evaluatie met aanbevelingen door de visitatiecommissie, gekoppeld aan een positief subsidie-advies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie zal hebben op het al dan niet toekennen van een subsidie voor de volgende beleidsperiode.

Het eindoordeel van de visitatiecommissie vormt één aspect van het subsidieadvies dat de beoordelingscommissie zal formuleren aan de Vlaamse Regering. De combinatie met het eindoordeel over de subsidieaanvraag voor de volgende beleidsperiode, zal uiteindelijk bepalen of de beoordelingscommissie een daling, behoud of stijging van de subsidie voorstelt.

§5 omschrijft welke gevolgen een positieve evaluatie zonder aanbevelingen door de visitatiecommissie, gekoppeld aan een negatief subsidie-advies van de beoordelingscommissie zal hebben op het al dan niet toekennen van een subsidie voor de volgende beleidsperiode.

Het eindoordeel van de visitatiecommissie vormt één aspect van het subsidieadvies dat de beoordelingscommissie zal formuleren aan de Vlaamse Regering. De combinatie met het eindoordeel over de subsidieaanvraag voor de volgende beleidsperiode, zal uiteindelijk bepalen of de beoordelingscommissie een daling of maximaal een behoud van de subsidie voorstelt.

§6 omschrijft welke gevolgen een positieve evaluatie met aanbevelingen door de visitatiecommissie, gekoppeld aan een negatief subsidie-advies van de beoordelingscommissie kan hebben op het al dan niet toekennen van een subsidie voor de volgende beleidsperiode.

Het eindoordeel van de visitatiecommissie vormt één aspect van het subsidieadvies dat de beoordelingscommissie zal formuleren aan de Vlaamse Regering. Gecombineerd met het eindoordeel over de subsidieaanvraag voor de volgende beleidsperiode, kan de beoordelingscommissie de stopzetting van de subsidie voorstellen. Indien de Vlaamse Regering beslist om de subsidiëring alsnog verder te zetten dan moet de subsidie-enveloppe een daling zijn ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§7 omschrijft welke gevolgen een negatieve evaluatie met aanbevelingen door de visitatiecommissie, gekoppeld aan een positief subsidie-advies, al dan niet met aandachtspunten, van de beoordelingscommissie kan hebben op het al dan niet toekennen van een subsidie voor de volgende beleidsperiode.

Het eindoordeel van de visitatiecommissie vormt één aspect van het subsidieadvies dat de beoordelingscommissie zal formuleren aan de Vlaamse Regering. De combinatie met het eindoordeel over de subsidieaanvraag voor de volgende beleidsperiode, kan uiteindelijk bepalen of de beoordelingscommissie een daling of maximaal een behoud van de subsidie voorstelt.

De kans om gedurende 24 maanden te remediëren heeft tot mogelijk gevolg dat deze organisaties op het moment dat het beleidsplan moet worden ingediend (uiterlijk 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode), nog bezig zijn aan hun remediëringstraject. Aangezien de beoordelingscommissie pas na afloop van het remediëringstraject, het beleidsplan kan behandelen, kan de doorlooptijd zoals voorzien voor organisaties die een positieve evaluatie kregen door de visitatiecommissie, hier niet worden gegarandeerd. Omdat de kans bestaat dat de Vlaamse Regering voor deze organisaties niet kan beslissen over de subsidie-enveloppe voor 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de nieuwe beleidsperiode, wordt voorzien dat de subsidie-enveloppe voor deze organisaties in het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk is aan de subsidie-enveloppe voor deze organisaties van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§8 omschrijft welke gevolgen een negatieve evaluatie met aanbevelingen door de visitatiecommissie, gekoppeld aan een negatief subsidie-advies van de beoordelingscommissie kan hebben op het al dan niet toekennen van een subsidie voor de volgende beleidsperiode.

Het eindoordeel van de visitatiecommissie vormt één aspect van het subsidieadvies dat de beoordelingscommissie zal formuleren aan de Vlaamse Regering. Gecombineerd met het eindoordeel over de subsidieaanvraag voor de volgende beleidsperiode, kan de beoordelingscommissie de stopzetting van de subsidie voorstellen. Indien de Vlaamse Regering beslist om de subsidiëring alsnog verder te zetten dan moet de subsidie-enveloppe een daling zijn ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Omdat de kans bestaat dat de Vlaamse Regering ook voor deze organisaties niet kan beslissen voor 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de nieuwe beleidsperiode over het al dan niet verder subsidiëren van de organisatie, wordt voorzien dat de subsidie-enveloppe voor deze organisaties in het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk is aan de subsidie-enveloppe voor deze organisaties van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§9 omschrijft welk gevolg een positief subsidieadvies, een positief subsidieadvies met aandachtspunten of een negatief subsidieadvies kan hebben voor een nieuwe organisatie.

Artikel 6

Het eerste lid van dit artikel bepaalt de datum waarop de Vlaamse Regering moet beslissen over de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie door de visitatiecommissie en van nieuwe sociaal-culturele volwassenenorganisaties.

Het tweede lid van dit artikel bepaalt de datum waarop de Vlaamse Regering moet beslissen over de subsidie-enveloppe van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie kregen, gekoppeld aan een positief of negatief subsidie-advies van de beoordelingscommissie. De doorlooptijd voor deze organisaties is immers anders en duurt langer omwille van de duurtijd van maximaal 24 maanden waarin ze een remediëringstraject kunnen afleggen. Afhankelijk van het moment waarop de visitatie plaatsvindt, bestaat de kans dat deze organisaties nog bezig zijn aan hun remediëringstraject op het moment waarop zij hun beleidsplan moeten indienen (uiterlijk 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode). Aangezien de beoordelingscommissie pas na afloop van het remediëringstraject, het beleidsplan kan behandelen, kan de normale doorlooptijd hier niet worden gegarandeerd. Bijgevolg beslist de

Vlaamse Regering voor deze organisaties uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe.

Artikel 7

Dit artikel omschrijft welke documenten de sociaal-culturele volwassenenorganisatie moet indienen om een subsidie aan te vragen. Enerzijds dient ze een beleidsplan in, anderzijds dient ze documenten in die aantonen dat ze voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden omschreven in artikel 8 van het decreet.

De nadere regels over de samenstelling, de vorm en de indiening van de subsidieaanvraag worden via het uitvoeringsbesluit geregeld.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt aan welke voorwaarden een organisatie moet voldoen om in aanmerking te komen voor ondersteuning in de vorm van een subsidie. De administratie gaat na of de subsidieaanvraag aan alle ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet.

1° De sociaal-culturele organisatie moet uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode een subsidieaanvraag indienen voor de volgende vijfjarige beleidsperiode.

2° De aanvrager moet over een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter beschikken. Concreet kan het bijvoorbeeld gaan om een vereniging zonder winstoogmerk (vzw), een vennootschap met sociaal oogmerk (vso), een stichting van openbaar nut.

3° Behoeft geen verdere toelichting.

4° Een andere voorwaarde betreft de noodzakelijke garantie van betaalde beroepskrachten. Hierdoor wordt de vereiste gesteld van minstens één voltijds equivalent personeelslid of de intentie om binnen de drie maanden na het begin van de beleidsperiode één voltijds equivalent personeelslid aan te werven.

5° De aanvrager moet het Nederlands gebruiken in de communicatie met de overheid, vandaar dat de subsidieaanvraag in het Nederlands moet gebeuren.

6° Tenslotte moet de aanvrager aantonen dat hij minstens twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag, dus het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend en het jaar daar aan voorafgaand, een sociaal-culturele werking ontplooit. Deze laatste voorwaarde is een belangrijk aspect voor nieuwe organisaties die in aanmerking willen komen voor ondersteuning in de vorm van een subsidie.

Artikel 9

§1 omschrijft welke elementen het beleidsplan bevat.

1° Het inhoudelijk deel bevat gegevens die toelaten de werking te beoordelen en te evalueren op basis van negen inhoudelijke beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

2° Het zakelijk deel bevat gegevens die toelaten de werking te beoordelen en te evalueren op basis van drie zakelijke beoordelingselementen, eveneens vermeld in artikel 10.

3° De omvang en de resultaten van de werking worden aangetoond met:

- a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor jaar twee en drie van de lopende beleidsperiode, met name de twee laatste boekjaren die zijn afgesloten. Met cijfers over financiën worden cijfers bedoeld die aantonen hoeveel middelen er naar de diverse onderdelen van de werking stromen. Met kerngegevens over financiën worden gegevens bedoeld die deze cijfers kunnen illustreren. Aangezien op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode de financiële afrekening, de balans en de begroting van jaar twee

en drie reeds zijn ingediend, moet de organisatie deze documenten niet nogmaals aanleveren.

- b) kerngegevens en cijfers over het personeel voor jaar drie en vier van de lopende beleidsperiode.
- c) kerngegevens en cijfers over de werking voor jaar drie en vier van de lopende beleidsperiode: deze dienen een duidelijk beeld te geven van de omvang en de aard van de activiteiten en de praktijken.

4° Een zelfevaluatie geeft een beeld van sterktes en zwaktes van de werking en schetst welke uitdagingen en opportuniteiten dit geeft voor de toekomst. Deze zelfevaluatie wordt opgemaakt aan het begin van het beleidsplanningsproces in de organisatie en heeft dus betrekking op de voorbije jaren van de beleidsperiode. De adviezen van de visitatiecommissie kunnen in deze zelfevaluatie worden opgenomen.

5° De gevraagde subsidie-enveloppe staat in relatie tot de werking en de ambities van de organisatie.

6° Een plan van aanpak is van toepassing voor organisaties die in het kader van de visitatie een positieve evaluatie kregen met één tot vier aanbevelingen en die als gevolg daarvan een plan van aanpak moeten uitwerken dat moet tegemoet komen aan de aanbevelingen uit de visitatie. Dit plan van aanpak wordt aan het nieuwe beleidsplan toegevoegd. In het plan van aanpak omschrijft de organisatie welke inspanningen zij heeft geleverd en welke resultaten zij heeft geboekt met betrekking tot de aanbevelingen. De organisatie reflecteert zelfkritisch over de kwaliteit en de effectiviteit van die inspanningen en resultaten.

7° Een managementsamenvatting bevat de belangrijkste komende inhoudelijke en zakelijke ambities en doelstellingen die de organisatie wil bereiken en geeft aan hoe ze de verschillen ten opzichte van de werking tijdens de voorbije beleidsperiode (of ten opzichte van de voorbije twee jaar voor organisaties die voor het eerst een subsidieaanvraag indienen binnen dit decreet) zal realiseren.

§2 omschrijft welke gegevens nieuwe organisaties moeten aanleveren in het beleidsplan om de omvang en de resultaten van de werking aan te tonen. Aangezien nieuwe organisaties een sociaal-culturele werking moeten aantonen van minstens twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag hebben alle gegevens betrekking op deze twee jaren. Concreet worden de omvang en de resultaten van de werking aangetoond met:

- a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag, dus het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend en het jaar daar aan voorafgaand. Met cijfers over financiën worden cijfers bedoeld die aantonen hoeveel middelen er naar de diverse onderdelen van de werking stromen. Met kerngegevens over financiën worden gegevens bedoeld die deze cijfers kunnen illustreren.
- b) kerngegevens en cijfers over de werking voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag, dus het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend en het jaar daar aan voorafgaand: deze dienen een duidelijk beeld te geven van de omvang en de aard van de activiteiten en de praktijken.
- c) Indien van toepassing kerngegevens en cijfers over het personeel voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag, dus het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend en het jaar daar aan voorafgaand.

Artikel 10

Dit artikel somt de beoordelingselementen op die van belang zijn voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties om (blijvend) voor subsidie in aanmerking te komen.

Het gaat om een vaste set van beoordelingselementen. Deze zullen in het uitvoeringsbesluit verder worden uitgewerkt, enerzijds in beoordelingscriteria die van toepassing zijn bij het beoordelen van de subsidieaanvraag door beoordelingscommissies en anderzijds in beoordelingscriteria die van toepassing zijn bij de evaluatie van de werking door visitatiecommissies. Er is een verschil tussen de criteria eigen aan het beoordelingskader, die qua terminologie en formulering meer gericht zijn op de strategie die een organisatie voor de volgende beleidsperiode voor ogen heeft, en de criteria eigen aan het evaluatiekader die meer gericht zijn op de evaluatie van de voorbije werking.

In de artikelsgewijze toelichting van artikel 22 en artikel 23 wordt beschreven hoe de respectievelijke set van beoordelingscriteria er zou kunnen uitzien.

Dit artikel geeft aan welke set van beoordelingselementen elke beleidsperiode, zowel bij de subsidieaanvraag als bij de evaluatie van de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties, zal worden getoetst door de beoordelings- en de visitatiecommissies.

In het eerste lid, 1° tot en met 9°, worden de beoordelingselementen opgesomd waaraan het inhoudelijk deel van de subsidieaanvraag of de werking wordt getoetst.

1° De organisatie draagt door haar missie en visie bij tot het doel van het decreet; de organisatie verantwoordt op deze wijze haar positie in de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De organisatie kan hier bepalen en toelichten of en in welke mate ze een werking ontplooit in een internationale context.

2° De organisatie geeft aan welke actuele maatschappelijke ontwikkelingen relevant zijn in relatie tot haar missie en visie (inclusief desgevallend de internationale aspecten).

3° De organisatie geeft aan hoe ze bijdraagt aan de drie sociaal-culturele rollen: de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol.

4° De organisatie formuleert strategische en operationele doelstellingen om haar missie en visie te realiseren.

5° De organisatie maakt een keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies, licht deze toe en werkt deze uit in relatie tot haar missie en visie. De 'vrije keuze' uit de functies zorgt ervoor dat organisaties kunnen inzetten op een doordachte functiemix.

6° De organisatie ontplooit een werking in het Nederlandse taalgebied, of in het Nederlandse taalgebied én het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en toont dit aan de hand van kerngegevens en cijfers over aanwezigheid, zichtbaarheid, bereik en/of effect aan.

7° Het nieuwe decreet subsidieert organisaties voor een sociaal-culturele werking die zich grotendeels richt op volwassenen in hun vrije tijd. Met vrije tijd wordt de tijd aangegeven die volwassenen niet hoeven te besteden aan verplichte of noodzakelijke activiteiten zoals betaalde arbeid, school- of beroepsopleiding.

De organisatie moet inhoudelijk en zakelijk op een transparante manier aantonen dat ze de subsidies die ze vanuit dit decreet aanvraagt en toegekend krijgt, hoofdzakelijk gebruikt voor haar werking en voor haar activiteiten binnen de vrije tijd van mensen. Ook kunnen hier desgevallend de internationale aspecten van de werking aan bod komen. Uitzonderlijk en op een verantwoorde manier kan ze met de haar toegekende subsidies ook een werking of activiteiten ontplooiën buiten de vrije tijd van mensen.

Een aantal voorbeelden stellen dit scherp:

- Mobiel 21 is een beweging voor duurzame mobiliteit. Mobiel 21 kiest ervoor de leefomgeving op een meer milieuvriendelijke en veiligere manier bereikbaar en leefbaar te maken. Mobiel 21 inspireert en activeert mensen, groepen, organisaties en beleid om doordacht om te gaan met verplaatsingen en verplaatsingswijzen. Vanuit deze missie kan de sociaal-culturele organisatie naast het hoofdzakelijk bereiken van burgers in de vrijetijdscontext bijvoorbeeld ook uitzonderlijk mobiliteitsambtenaren in de arbeidscontext aanspreken in functie van de opmaak van een milieuvriendelijk en veilig mobiliteitsplan voor hun gemeente.
- De missie van vzw EVA is “mensen aanzetten om maximaal plantaardige voeding (in tegenstelling tot dierlijke) te produceren en te consumeren, en dit om bij te dragen aan een mens-, dier- en milieuvriendelijke samenleving”. Om haar missie breed uit te dragen, wil de organisatie zich ook toeleggen op contacten met (onder meer) lokale overheden die overheidsrestaurants uitbaten en uitbaters van grootkeukens om hen kennis te laten maken met vegetarische recepten, producten, etc. vanuit het idee dat hoe meer lekkere vegetarische maaltijden er beschikbaar zijn, hoe meer er effectief vegetarisch gegeten wordt. Gezien de missie van de organisatie is dit onderdeel van de werking ook uitzonderlijk subsidieerbaar.

Uiteraard staat het organisaties vrij om in het niet-gesubsidieerde deel van de werking andere activiteiten te ontplooiën buiten hun vrije tijd, bijvoorbeeld in hun arbeidstijd of in het kader van een beroepsopleiding. Hoewel het decreet zich in eerste instantie richt tot volwassenen, kunnen organisaties er voor kiezen om ook intergenerationele praktijken te ontwikkelen.

8° Organisaties die werken voor een breed publiek, doelgroepen of gemeenschappen hebben de mogelijkheid om binnen hun werking specifieke initiatieven te ontwikkelen naar kansengroepen. Anderzijds kunnen organisaties die expliciet kiezen om te werken met kansengroepen, vanuit die keuze hun werking verruimen naar doelgroepen, gemeenschappen en zelfs het brede publiek. De eigen missie en visie is hierbij richtinggevend. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie maakt daarbij weloverwogen keuzes op het vlak van strategie, perspectief of doelstelling met betrekking tot bepaalde gemeenschappen, doelgroepen, kansengroepen of het brede publiek.

9° De organisatie toont aan welke plaats vrijwilligers binnen de organisatie innemen en hoe zij binnen de organisatie worden betrokken en ondersteund.

In het tweede lid, 1° tot en met 3°, worden de beoordelingselementen opgesomd waaraan het zakelijk deel van de subsidieaanvraag of de werking wordt getoetst.

Het geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid van de organisatie wordt als volgt vertaald:

- Het zakelijk beleid of de bedrijfsvoering gaat over de manier waarop een organisatie wordt bestuurd of beheerd.
De leiding van de organisatie heeft daarbij aandacht voor management van personeel (vast in dienst of freelancers), externe communicatie en PR, huisvesting, financiën, informatievoorziening en ICT en de organisatie-inrichting en -cultuur. De aandacht voor deze ondersteunende processen staat ten dienste van de realisatie van de missie en organisatiedoelen.

In de bedrijfsvoering gaat bijzondere aandacht naar kwaliteitszorg. Het is een dynamische mix van concepten, technieken en methodieken. Kwaliteitszorg is geen

doel maar een hulpmiddel waarmee de organisatie, management en medewerkers, zorg dragen voor een voortdurende verbetering van de resultaten. De keuze van de organisatie voor bepaalde concepten, technieken en modellen van kwaliteitszorg as such is geen punt van waardering. Dat betekent dat de keuze voor gehanteerde methodes geen deel uitmaakt van de uitspraak van de commissies of het oordeel kan bepalen.

- Naast kwaliteitszorg gaat ook aandacht naar het financieel beleid in de organisatie. Dit houdt in: het verzamelen en interpreteren van financiële gegevens in functie van het financieel gezond houden en het waarborgen van de toekomst van de organisatie.
- Een onderbouwd, geïntegreerd beleid zet in op ontwikkeling en verbetering vertrekkende vanuit de eigenheid en specifieke situatie van de organisatie. De specifieke situatie van de organisatie wordt onder meer bepaald door de grootte van de organisatie, haar ontwikkelingsfase en interne en externe factoren. Dit wil zeggen dat bij de beoordeling van het zakelijk beleid van de organisatie er rekening gehouden wordt met de schaalgrootte van de organisatie, met de ontwikkelingsfase waarin de organisatie zich bevindt (vrij jong of niet...), interne veranderingen (bijvoorbeeld een nieuwe directeur) en externe elementen (bijvoorbeeld besparingen of wijzigende omgevingsfactoren).

Ook de toepassing van de principes van goed bestuur, worden door de commissies geëvalueerd en beoordeeld. De principes van goed bestuur zoals ze worden omschreven in de Vlaamse Code voor Cultural Governance van het Bilsen Fonds zijn een voorbeeld voor de toepassing ervan in de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Ze werken inspirerend en vormen voor dit decreet een voorbeeld. Het gaat om volgende vijf principes:

- 1) de rol en bevoegdheden van de bestuursorganen staan ten dienste van de doelstellingen en de missie van de organisatie;
- 2) de bestuursorganen leggen verantwoording af aan elkaar: het principe van *checks and balances* staat hierbij centraal;
- 3) de bestuursorganen werken transparant en houden elkaar in voldoende mate op de hoogte van hun werking en beslissingen;
- 4) de samenstelling van de bestuursorganen gebeurt zorgvuldig in functie van de doelen en de missie van de organisatie en van de rol die de bestuursorganen binnen de organisatie vervullen;
- 5) de bestuursorganen erkennen het belang van de interne en externe stakeholders. Bij de strategische beslissingen houden de bestuursorganen rekening met deze stakeholders.

Om de kwaliteit van het zakelijk beheer in te schatten, wordt nagegaan of het zakelijke en het inhoudelijke deel van het beleidsplan en de werking op elkaar zijn afgestemd. De organisatie verantwoordt hoe ze haar financiën, mensen en middelen inzet om haar strategische en operationele doelen te bereiken.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt welke beoordelingselementen het meest elementair zijn om voor subsidie in aanmerking te komen. Het beleidskader gaat er van uit dat als aan één van de volgende beoordelingselementen niet wordt voldaan, er zich een probleem stelt. De elementaire beoordelingselementen zijn de volgende:

- de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie;
- een werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of een werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
- een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid.

Bij de beoordeling van de subsidieaanvragen voor de eerste beleidsperiode (2021-2025), worden deze elementaire elementen bij alle organisaties door de beoordelingscommissie beoordeeld met een 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'onvoldoende'. Een 'onvoldoende' op minstens één van deze elementen, geeft aanleiding tot het formuleren van een negatief subsidie-advies.

In functie van de beleidsperiode 2026-2030 en alle volgende beleidsperiodes evalueren de visitatiecommissies voor de reeds gesubsidieerde organisaties deze vier beoordelingselementen, met een 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'onvoldoende'. Wanneer de visitatiecommissie minstens één van deze elementen als 'voldoet ten dele' of 'onvoldoende' evalueert, zal de beoordelingscommissie deze vier elementaire elementen opnieuw beoordelen. Organisaties die op al deze vier elementaire beoordelingselementen een 'voldoende' krijgen van de visitatiecommissie (en dus een positieve evaluatie bekomen zonder één aanbeveling voor deze elementaire criteria) automatisch een 'voldoende' op deze vier beoordelingselementen van de beoordelingscommissie. Dit betekent dat de gegevens m.b.t. deze beoordelingselementen niet opnieuw moeten aangereikt worden wat de planlast voor deze organisaties drastisch vermindert.

Artikel 12

De organisatie kan een bijgesteld beleidsplan indienen voor 1 april in het jaar volgend op de beslissing van de Vlaamse Regering. Deze datum valt samen met de indiening van het financieel verslag dat bestaat uit de financiële afrekening van het afgelopen jaar, de balans, resultatenrekening, de bijhorende toelichting bij het voorbije werkjaar en de begroting van het lopende jaar.

Artikel 13

In dit artikel wordt bepaald dat organisaties tijdens een beleidsperiode kunnen fuseren met behoud van de subsidie-enveloppes van de fuserende organisaties. De middelen dienen wel aangewend te worden voor een werking die in het verlengde moet liggen van de beleidsplannen van de oorspronkelijke organisaties.

Artikel 14

In dit artikel wordt bepaald dat er beoordelingscommissies worden samengesteld om de subsidieaanvragen te beoordelen en een subsidieadvies uit te brengen. Om de resultaten van de visitatie maximaal in overweging te kunnen nemen in het cyclisch beoordelingsproces, is het de beleidsintentie dat een beoordelingscommissie zou bestaan uit een samenvoeging van twee visitatiecommissies met uitzondering van het lid van de administratie. Bijgevolg zou elke

beoordelingscommissie de werking van een twintigtal sociaal-culturele volwassenenorganisaties evalueren.

De nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissies worden via het uitvoeringsbesluit geregeld, net zoals de vergoeding die de beoordelaars hiervoor ontvangen. De Vlaamse Regering voorziet in een bedrag waarmee de werkzaamheden van de beoordelingscommissies kunnen worden vergoed.

De deskundigen van de visitatie, de beoordelings- en de adviescommissie worden geselecteerd op basis van hun inhoudelijke en zakelijke expertise. In elke commissie zijn ook deskundigen met expertise rond het werken met doelgroepen en kansengroepen. Er wordt samengewerkt met het steunpunt en de sectorfederatie om de lijst van externe deskundigen samen te stellen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop dit zal gebeuren.

Artikel 15

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 16

In dit artikel wordt bepaald dat er een Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk wordt samengesteld. De Adviescommissie bestaat uit externe deskundigen en de administratie. Het is aangewezen om experts uit het sociaal-cultureel werkveld en de onderzoekswereld toe te voegen omwille van hun specifieke expertise.

De nadere regels voor de samenstelling van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk worden via het uitvoeringsbesluit geregeld.

Artikel 17

De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk formuleert een globale visie op de kwaliteitsbeoordeling wat methodiek, visie en werkwijze betreft. De doelstelling is te komen tot consistente advisering, een globaal kader waarin de onderscheiden dossiers kunnen worden geplaatst en beoordeeld, waardoor meer transparantie en helderheid mogelijk wordt. Op basis van deze visie kan de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk de procedures evalueren en voorstellen tot bijsturing formuleren.

Artikel 18

In dit artikel wordt bepaald dat er visitatiecommissies worden samengesteld die telkens bestaan uit vier externe deskundigen en één deskundige van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Het secretariaat van de visitatiecommissie wordt eveneens opgenomen door de administratie.

Minstens twee van de vier externe deskundigen brengen samen met de deskundige uit de administratie, een bezoek ter plaatse bij de organisatie.

De nadere regels voor de samenstelling van de visitatiecommissies worden via het uitvoeringsbesluit geregeld, net zoals de vergoeding die de visitatoren hiervoor ontvangen. De Vlaamse Regering voorziet in een bedrag waarmee de werkzaamheden van de visitatiecommissies kunnen worden vergoed.

Artikel 19

In het derde jaar van de beleidsperiode evalueert de visitatiecommissie de gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie door middel van een bezoek ter plaatse. De visitatiecommissie baseert zich op het beleidsplan, het voortgangsrapport, de begrotingen, de financiële verslagen en de algemene informatie en gegevens m.b.t. de werking. De verschillende beoordelingselementen zoals vermeld in artikel 10 van het decreet dienen als leidraad voor de evaluatie, zowel tijdens het gesprek als in het visitatieverslag.

Na het bezoek ter plaatse formuleert elke visitatiecommissie door middel van peer review, gezamenlijk een voorlopige evaluatie (positieve evaluatie zonder aanbevelingen, positieve evaluatie met aanbevelingen of negatieve evaluatie met aanbevelingen). Elke organisatie krijgt, uiterlijk vijftiendertig dagen nadat ze werd gevisiteerd, een voorlopig visitatieverslag waarin de bevindingen en de voorlopige evaluatie van de visitatiecommissie wordt meegedeeld. De organisatie krijgt achtentwintig dagen de tijd om daarop te reageren. De visitatiecommissie komt nadien opnieuw bijeen om de reacties te bekijken en eventuele aanpassingen te doen. Op basis daarvan wordt aan de organisatie het eindverslag van de visitatie betekend en dit uiterlijk negenenveertig dagen na het bezorgen van het voorlopig visitatieverslag.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe het definitief verslag wordt bezorgd aan de organisaties.

Indien de visitatie resulteert in een negatieve evaluatie met aanbevelingen wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, na een remediëringstraject van maximaal 24 maanden, opnieuw bezocht door een visitatiecommissie die de geleverde inspanningen en de geboekte resultaten met betrekking tot de aanbevelingen beoordeelt. Om de continuïteit te garanderen, wordt er naar gestreefd om de visitatiecommissie zo goed als mogelijk identiek samen te stellen. Op basis van de tweede visitatie formuleert de visitatiecommissie een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering.

Artikel 20

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting

Artikel 21

De administratie is verantwoordelijk voor het beheer van de subsidieaanvraag, die elektronisch wordt ingediend door de sociaal-culturele volwassenenorganisatie. Na indiening toetst de administratie de subsidieaanvraag aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 8 van het decreet. Vervolgens verzamelt en bezorgt de administratie alle nuttige informatie aan de beoordelingscommissie in functie van de kwaliteitsbeoordeling van de subsidieaanvraag.

Artikel 22

Voor elke subsidieaanvraag wordt een gemotiveerd advies inclusief een voorstel over de subsidie-enveloppe per organisatie opgesteld door een beoordelingscommissie. Het advies betreft zowel het inhoudelijk als het zakelijk deel van het beleidsplan vermits deze met elkaar verweven zijn en ze door dezelfde beoordelingscommissie worden behandeld.

Aangezien het decreet opeenvolgende beleidsperiodes als een cyclisch, filmisch gegeven ziet, waarbij plannen, opvolgen, bijsturen en evalueren als een continuüm wordt benaderd, wordt bij het formuleren van het advies zowel rekening gehouden met het visitatieverslag, alle elementen vervat in het beleidsplan, vermeld in artikel 9, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en desgevallend het tweede visitatieverslag.

In paragrafen 1 en 2 wordt een onderscheid gemaakt tussen de wijze waarop reeds gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties en nieuwe sociaal-culturele volwassenenorganisaties worden beoordeeld. Paragraaf 1 is van toepassing voor de reeds gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties, terwijl paragraaf 2 van toepassing is voor de nieuwe sociaal-culturele volwassenenorganisaties die in een voorafgaande beleidsperiode geen subsidie kregen in het kader van dit decreet. Bij deze laatste groep gebeurt de beoordeling van de huidige werking op basis van een gesprek met de organisatie, alle elementen vervat in het beleidsplan, vermeld in artikel 9, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

De derde paragraaf laat de Vlaamse Regering toe om de beoordelingselementen te specificeren. Specificatie van de beoordelingselementen wil zeggen: precisering met het oog op praktische of inhoudelijke bepalingen of verduidelijkingen zowel voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties als voor de commissies. De specificatie kan nooit tot doel hebben nieuwe aspecten of deelaspecten toe te voegen. Het laat de Vlaamse Regering enkel toe om accentueringen aan te brengen zonder evenwel afbreuk te doen aan de algehele draagkracht van het beoordelingselement.

De beoordelingscommissies hanteren de uitgewerkte beoordelingscriteria om tot een gemotiveerd advies te komen. Het is de beleidsintentie om in deze criteria vooral de ambities aan te geven van de organisatie voor de komende beleidsperiode. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen uit artikel 10 (eerste kolom) uit te werken in specifieke beoordelingscriteria voor de beoordelingscommissies (tweede kolom).

Inhoudelijk deel	
1. de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie tot het doel van het decreet	• Uit het beleidsplan blijkt dat de organisatie een duidelijke en geëxpliciteerde missie en visie heeft. • De organisatie expliciteert haar ambities voor de komende beleidsperiode om bij te dragen aan de emancipatie van mensen en groepen, en aan de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving door: - aan te geven hoe ze sociaal-culturele participatie van volwassenen bevordert, - aan te geven welke samenlevingsvraagstukken ze wil behandelen en tot publieke zaak maakt - aan te geven hoe en welke maatschappelijke praktijken ze zal ontwikkelen en verspreiden die hierop een werkend antwoord bieden
2. de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context	• In een maatschappelijke contextanalyse, als onderdeel van het beleidsplan, expliciteert de organisatie welke ontwikkelingen relevant zijn in relatie tot haar missie en visie. • De organisatie geeft aan welke maatschappelijke ontwikkelingen ze effectief als uitdaging wil aangrijpen om een werking rond te ontplooiën in de komende beleidsperiode en welke impact ze hierbij nastreeft.

3. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen	• De organisatie expliciteert haar visie op de drie sociaal-culturele rollen en hoe ze via haar werking deze rollen de komende beleidsperiode zal waarmaken.
4. de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele organisatie.	• De organisatie heeft een onderbouwd en samenhangend geheel van strategische en operationele doelstellingen die ze wenst te realiseren in de komende beleidsperiode. • De organisatie expliciteert de relatie tussen haar eigen doelen en haar missie, visie en door zichzelf omschreven actuele maatschappelijke context.
5. de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie	• De organisatie geeft in haar beleidsplan aan op welke functies ze wil inzetten en verantwoordt haar keuze. • Uit het beleidsplan blijkt een onderbouwde visie op de gekozen functiemix en de onderscheiden functies en welke werkwijze(n) de organisatie wil hanteren om de gekozen functies te realiseren in de komende beleidsperiode. - voor de cultuurfunctie: a) de visie op cultuur in relatie tot de missie van de organisatie; b) een verantwoorde toekomstige werkwijze van de organisatie voor het opzetten van praktijken gericht op het creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur. - voor de leerfunctie: a) de visie op leren in relatie tot de missie van de organisatie; b) een verantwoorde toekomstige werkwijze voor het opzetten van leeromgevingen. - voor de gemeenschapsvormende functie: a) de visie op groepen en gemeenschappen en interacties daartussen in relatie tot de missie van de organisatie; b) een verantwoorde toekomstige werkwijze voor het ondersteunen en faciliteren van processen die leiden tot het vormen van groepen en gemeenschappen of tot interacties tussen groepen en gemeenschappen;

	- voor de maatschappelijke bewegingsfunctie: a) de visie op engagement en politisering en op relevante samenlevingsvraagstukken in relatie tot de missie van de organisatie; b) een verantwoorde toekomstige werkwijze voor het opzetten van praktijken waarin ruimte voor engagement en politisering wordt gecreëerd in relatie tot samenlevingsvraagstukken.
6. de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad	• De organisatie expliciteert in haar beleidsplan waar de werking waarvoor een subsidie wordt aangevraagd zich zal afspelen door kerngegevens en cijfers over aanwezigheid, zichtbaarheid, bereik en/of effect van de reeds eerder gerealiseerde sociaal-culturele werking aan te reiken. Hieruit blijkt de relevantie en uitstraling van de organisatie in het Nederlandse taalgebied of het Nederlandse taalgebied plus het tweetalig gebied Brussel.
7. een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd	• Uit het beleidsplan blijkt dat de werking waarvoor de organisatie een subsidieaanvraag doet zich aantoonbaar en hoofdzakelijk zal afspelen binnen de vrije tijd van volwassenen. • Het (eventuele) gedeelte van de werking dat zich buiten de vrije tijd zal afspelen wordt in de subsidieaanvraag omschreven en verantwoord vanuit de missie en visie van de organisatie
8. A) de werking naar het brede publiek en de keuzes daarin naar gemeenschappen, doelgroepen of kansengroepen.	• De organisatie expliciteert in haar beleidsplan haar werking naar het brede publiek en welke keuzes ze daarin maakt naar doelgroepen, gemeenschappen of kansengroepen. • Binnen de gemaakte keuzes expliciteert en verantwoordt de organisatie haar toekomstig beleid en aanpak om sociaal-culturele participatie van iedereen na te streven.
B) de werking naar kansengroepen en de keuzes daarin naar gemeenschappen, doelgroepen of het brede publiek	• De organisatie expliciteert in haar beleidsplan haar werking naar (een) specifieke kansengroep(en) en welke keuzes ze daarin maakt naar doelgroepen, gemeenschappen of het brede publiek. • De organisatie expliciteert en verantwoordt haar toekomstig beleid en aanpak die ze wil hanteren om sociaal-culturele participatie van deze kansengroepen te realiseren.

9. de plaats van vrijwilligers in de organisatie en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden.	• De organisatie geeft in haar beleidsplan aan welke rollen en taken vrijwilligers zullen opnemen in de organisatie en/of werking in de komende beleidsperiode. • De organisatie expliciteert haar toekomstig ondersteuningsbeleid ten aanzien van vrijwilligers en hoe ze betrokkenheid, inspraak en participatie van vrijwilligers in de organisatie vorm wil geven in de komende beleidsperiode.
Zakelijk deel	
1. een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid	• De organisatie expliciteert hoe ze in de komende beleidsperiode een professioneel beleid zal voeren. • De organisatie expliciteert hoe ze in de komende beleidsperiode een integraal kwaliteitsbeleid zal voeren. • De organisatie expliciteert een onderbouwd en realistisch financieel meerjarenbeleid voor de volgende beleidsperiode.
2. de toepassing van principes van goed bestuur	• De organisatie geeft aan hoe ze transparantie en verantwoording van en in zijn bestuur zal organiseren de komende beleidsperiode. • De organisatie expliciteert vanuit haar missie en doelen de samenstelling van de bestuursorganen en hun rol- en bevoegdheidsverdeling. • Het bestuur geeft aan hoe ze interne en externe stakeholders betrokken heeft in strategische beslissingen die genomen zijn in het kader van het ingediende beleidsplan.
3. de afstemming tussen het inhoudelijke en zakelijke deel van het beleidsplan	• De organisatie verantwoordt hoe ze haar financiën, mensen en middelen zal inzetten de komende beleidsperiode ter realisatie van de strategische en operationele doelstellingen.

In de vierde paragraaf worden de drie mogelijke subsidieadviezen, die de beoordelingscommissie kan formuleren, bepaald.

In de vijfde paragraaf wordt aangegeven hoe de drie mogelijke subsidieadviezen, die de beoordelingscommissie kan formuleren, worden bepaald.

Wanneer alle beoordelingselementen voldoen of ten dele voldoen, geeft de beoordelingscommissie een positief subsidieadvies.

Wanneer één tot vier beoordelingselementen als onvoldoende worden beoordeeld, geeft de beoordelingscommissie een positief subsidieadvies met aandachtspunten. Indien echter één van die vier beoordelingselementen elementair is, geeft de commissie een negatief subsidieadvies.

De beoordelingscommissie geeft dus een negatief subsidieadvies wanneer voor één van de elementaire beoordelingselementen zoals vermeld in artikel 11 een onvoldoende wordt gehaald of

wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen zoals vermeld in artikel 10 een onvoldoende wordt gehaald.

Onderstaand schema geeft weer hoe de drie mogelijke adviezen worden bepaald:

	Beoordeling 4 elementaire beoordelingselementen	Beoordeling 8 andere beoordelingselementen	
Positief subsidieadvies	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 8 “voldoet” of “voldoet ten dele”	
Positief subsidieadvies met aandachtspunten	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 4 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 4 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 5 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 6 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 7 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 4 “onvoldoende” - 3 “onvoldoende” - 2 “onvoldoende” - 1 “onvoldoende”
Negatief subsidieadvies	- 1 onvoldoende		
Negatief subsidieadvies	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 4 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 4 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 3 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 2 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 1 “voldoet” of “voldoet ten dele” - 0 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 5 “onvoldoende” - 6 “onvoldoende” - 7 “onvoldoende” - 8 “onvoldoende”

Een beoordelingselement krijgt het oordeel ‘voldoet’ indien op alle onderliggende criteria ‘voldoet’ is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel ‘voldoet ten dele’ als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een ‘onvoldoende’ wordt gescoord en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een ‘voldoet ten dele’. Een beoordelingselement krijgt het oordeel ‘onvoldoende’, indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement ‘onvoldoende’ is gescoord.

Artikel 23

De visitatiecommissie evalueert de werking van elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie door middel van een bezoek ter plaatse. De visitatiecommissie evalueert de werking op basis van de beoordelingselementen en houdt zowel rekening met het beleidsplan, waarin de plannen van de organisatie voor de beleidsperiode worden omschreven, het voortgangsrapport, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen en algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking.

Paragraaf 2 laat de Vlaamse Regering toe om de beoordelingselementen te specificeren. Specificatie van de beoordelingselementen wil zeggen: precisering met het oog op praktische of inhoudelijke bepalingen of verduidelijkingen zowel voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties als voor de

commissies. De specificatie kan nooit tot doel hebben nieuwe aspecten of deelaspecten toe te voegen. Het laat de Vlaamse Regering enkel toe om accentueringen aan te brengen zonder evenwel afbreuk te doen aan de algehele draagkracht van het beoordelingselement.

De visitatiecommissies hanteren de evaluatiecriteria om tot een gemotiveerde evaluatie te komen van de voorbije werking gedurende de eerste twee jaar van de beleidsperiode. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen uit artikel 10 (eerste kolom) uit te werken in specifieke evaluatiecriteria voor de visitatiecommissies (tweede kolom).

Inhoudelijk deel	
1. de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie tot het doel van het decreet	• Werkingsgegevens en resultaten tonen de effectieve bijdrage van de organisatie aan de emancipatie van mensen en groepen, en aan de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving aan.
2. de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context	• Werkingsgegevens tonen aan rond welke maatschappelijke uitdagingen de organisatie effectief werkt in de praktijk, hoe deze werking vorm krijgt en welke resultaten ze hiermee bereikt.
3. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen	• Werkingsgegevens tonen aan hoe de organisatie de drie sociaal-culturele rollen waarmaakt
4. de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele organisatie.	• De organisatie toont aan hoe ze uitvoering geeft aan de strategische en operationele doelstellingen van haar beleidsplan • De organisatie geeft aan hoe ze haar werking opvolgt, zelfkritisch evalueert en indien nodig, bijstuurt
5. de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie	• Werkingsgegevens tonen aan op welke manier de gekozen functiemix en onderscheiden functies in de praktijk worden gebracht en tot welke resultaten dit leidt. - voor de cultuurfunctie: a) de organisatie geeft aan welke praktijken gericht op het creëren, deelnemen, bewaren en doorgeven van cultuur werden opgezet b) de organisatie brengt kwaliteitsvol en zinvol processen en resultaten in relatie tot het creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur in beeld;

	- voor de leerfunctie: a) de organisatie geeft aan welke praktijken werden gerealiseerd om leren vorm te geven b) de organisatie brengt kwaliteitsvol en zinvol leerprocessen en leerresultaten in beeld - voor de gemeenschapsvormende functie: a) de organisatie geeft aan welke initiatieven ondernomen werden voor het ondersteunen en faciliteren van de vorming van groepen en gemeenschappen en/of welke initiatieven ondernomen werden in functie van interacties tussen groepen en gemeenschappen; b) de organisatie brengt kwaliteitsvol en zinvol gemeenschapsvormende processen en praktijken en de resultaten die daar uit voortvloeien in beeld. - voor de maatschappelijke bewegingsfunctie: a) de organisatie geeft aan welke praktijken werden opgezet waarin ruimte voor engagement en politisering wordt gecreëerd in relatie tot samenlevingsvraagstukken; b) de organisatie brengt kwaliteitsvol en zinvol veranderingsprocessen en gerealiseerde veranderingen in relatie tot maatschappelijk denken en handelen en tot de inrichting van de maatschappij in beeld.
6. de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad	• De organisatie toont aan dat de binnen dit decreet gesubsidieerde werking zich afspeelt in het Nederlandse taalgebied of het Nederlandse taalgebied plus het tweetalig gebied Brussel. • De organisatie staft haar relevantie en uitstraling in het Nederlandse taalgebied of het Nederlandse taalgebied plus het tweetalig gebied Brussel aan de hand van kerngegevens en cijfers over aanwezigheid, zichtbaarheid, bereik en/of effect van de werking in de lopende beleidsperiode.
7. een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd	• Aan de hand van kerngegevens en cijfers met betrekking tot financiën, personeel en werking staft de organisatie: ○ dat de binnen dit decreet gesubsidieerde werking zich effectief hoofdzakelijk afspeelt binnen de vrije tijd. ○ welk gedeelte van de gesubsidieerde werking zich effectief buiten de vrije tijd afspeelt, welke omvang het aanneemt en de verantwoording ervan vanuit de missie en visie van de organisatie

8. A) een werking naar het brede publiek en de keuzes daarin naar gemeenschappen, doelgroepen of kansengroepen.	• De organisatie toont haar publieksbereik aan. • De organisatie toont aan welke resultaten ze bereikt met haar beleid en aanpak om binnen de gemaakte keuzes sociaal-culturele participatie van iedereen te realiseren en welke eventuele bijstellingen ze in dat beleid en die aanpak wenst door te voeren.
B) een werking naar kansengroepen en de keuze daarin naar gemeenschappen, doelgroepen of het brede publiek	• De organisatie toont haar bereik van kansengroepen aan: • De organisatie toont welke resultaten ze bereikt met haar beleid en aanpak om sociaal-culturele participatie van kansengroepen te realiseren en welke eventuele bijstellingen ze in dat beleid en die aanpak wenst door te voeren.
10. de plaats van vrijwilligers in de organisatie en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden.	• De organisatie toont haar bereik van vrijwilligers aan en welke rollen en taken zij effectief opnemen in de organisatie en/of werking. • De organisatie toont aan hoe ze betrokkenheid, inspraak en participatie van vrijwilligers in de organisatie vorm geeft en wat ze realiseerde ter ondersteuning van de vrijwilligers. • De organisatie geeft aan hoe ze haar beleid ten aanzien van vrijwilligers evalueert en bijstuurt.
Zakelijk deel	
1. een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid	• De organisatie geeft aan welke verbeteracties ze ondernam in het kader van haar professioneel beleid en welke ze nog wenst te nemen tijdens de beleidsperiode. • De organisatie geeft aan welke verbeteracties ze ondernam in het kader van haar integraal kwaliteitsbeleid en welke ze nog wenst te nemen tijdens de beleidsperiode. • De organisatie geeft transparantie over haar financiële situatie, de genomen maatregelen in het kader van haar financieel meerjarenbeleid en de effecten ervan. • De organisatie legt financiële afrekeningen van de voorbije twee begrotingsjaren voor en maakt een prognose van de evolutie van haar financiële situatie voor de komende begrotingsjaren tijdens de beleidsperiode.
2. de toepassing van principes van goed bestuur	• De organisatie toont aan hoe ze de principes van goed bestuur in de organisatie toepast, waar ze eventueel verder wil in groeien en welke initiatieven ze daartoe nam of zal nemen.

3. de afstemming tussen het inhoudelijke en zakelijke deel van het beleidsplan	• De organisatie verantwoordt hoe ze haar financiën, mensen en middelen heeft ingezet de voorbije twee jaren in realisatie van de strategische en operationele doelen. • De organisatie geeft op basis van een evaluatie aan welke bijstellingen ze wil doen in de laatste jaren van de beleidsperiode met betrekking tot de inzet van financiën, mensen en middelen.
--	--

Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet' indien op alle onderliggende criteria 'voldoet' is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet ten dele' als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een 'onvoldoende' wordt gescoord en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een 'voldoet ten dele'. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'onvoldoende', indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement 'onvoldoende' is gescoord.

De derde paragraaf bepaalt de drie mogelijke vormen die de evaluatie in het visitatieverslag kan aannemen.

In de vierde paragraaf van dit artikel wordt bepaald hoe de drie mogelijke evaluatieoordelen, die de visitatiecommissie kan formuleren, worden bepaald.

Wanneer alle beoordelingselementen voldoen of ten dele voldoen, geeft de visitatiecommissie een positieve evaluatie zonder aanbevelingen.

Wanneer één tot vier beoordelingselementen als onvoldoende worden beoordeeld, geeft de visitatiecommissie een positieve evaluatie met aanbevelingen. Indien één van de vier beoordelingselementen die als onvoldoende zijn geëvalueerd een elementair beoordelingselement is, geeft de visitatiecommissie een negatieve evaluatie met aanbevelingen.

De visitatiecommissie geeft dus een negatieve evaluatie met aanbevelingen wanneer voor één van de elementaire beoordelingselementen zoals vermeld in artikel 11 een onvoldoende wordt gehaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen zoals vermeld in artikel 10 een onvoldoende wordt gehaald.

Onderstaand schema geeft weer hoe de drie mogelijke evaluatieoordelen worden bepaald:

	Evaluatie 4 elementaire beoordelingselementen	Evaluatie 8 andere beoordelingselementen	
Positieve evaluatie zonder aanbevelingen	- 4 "voldoet" of "voldoet ten dele"	- 8 "voldoet" of "voldoet ten dele"	
Positieve evaluatie met aanbevelingen	- 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 4 "voldoet" of "voldoet ten dele"	- 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 5 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 6 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 7 "voldoet" of "voldoet ten dele"	- 4 "onvoldoende" - 3 "onvoldoende" - 2 "onvoldoende" - 1 "onvoldoende"
Negatieve evaluatie met aanbevelingen	- 1 onvoldoende		

Negatieve evaluatie met aanbevelingen	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 3 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 5 “onvoldoende”
	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 2 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 6 “onvoldoende”
	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 1 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 7 “onvoldoende”
	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 0 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 8 “onvoldoende”

Artikel 24

Dit artikel omschrijft welke gevolgen een ‘negatieve evaluatie met aanbevelingen’ heeft voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

§1 De organisatie moet binnen maximaal 24 maanden, nadat het visitatieverslag met een negatieve evaluatie met aanbevelingen werd bezorgd, een remediëringsrapport bezorgen aan de administratie.

§2 Na het indienen van het remediëringsrapport wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie opnieuw bezocht door een visitatiecommissie die de geleverde inspanningen en de geboekte resultaten met betrekking tot de aanbevelingen beoordeelt. Op basis van die tweede visitatie formuleert de visitatiecommissie, die indien mogelijk identiek is samengesteld als de eerste visitatiecommissie, een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering.

§3 Pas wanneer de Vlaamse Regering het positief advies van de visitatiecommissie bevestigt, wordt de nieuwe subsidieaanvraag van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie ter advisering voorgelegd aan de beoordelingscommissie.

Bij een positief advies van de visitatiecommissie na het tweede bezoek ter plaatse, blijft met het oog op het bepalen van de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode het eindoordeel van de visitatiecommissie ‘een negatieve evaluatie met aanbevelingen’. Samen met het eindoordeel van de beoordelingscommissie bepaalt dit of de beoordelingscommissie kan adviseren om de subsidie-enveloppe te doen dalen, status quo te houden of stop te zetten.

Zoals vermeld in artikel 5, §7 kan de Vlaamse Regering aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die na een tweede visitatie een positief advies kreeg van de visitatiecommissie (of een negatieve evaluatie met aanbevelingen) en een positief subsidieadvies (al dan niet met aandachtspunten) van de beoordelingscommissie een subsidie-enveloppe toekennen die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Zoals vermeld in artikel 5, §8 kan de Vlaamse Regering van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die na een tweede visitatie een positief advies kreeg van de visitatiecommissie (of een negatieve evaluatie met aanbevelingen) en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie de subsidiëring stopzetten vanaf 1 januari van het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode. Indien de Vlaamse Regering beslist om de subsidiëring voort te zetten, moet de subsidie-enveloppe lager zijn ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Wanneer de Vlaamse Regering het negatief advies van de visitatiecommissie bevestigt, wordt de nieuwe subsidieaanvraag van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie niet meer voorgelegd aan de beoordelingscommissie en wordt de subsidie stopgezet vanaf 1 januari van het jaar volgend op de beslissing van de stopzetting van de subsidiëring. Deze beslissing valt uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de beleidsperiode.

§4 Als de remediëringstermijn verstreken is en de sociaal-culturele volwassenenorganisatie geen remediëringsrapport heeft ingediend, wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie geen

tweede keer bezocht door de visitatiecommissie en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari van het jaar volgend op het verstrijken van de remediëringstermijn.

Artikel 25

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 26

De subsidieaanvragen van sociaal-culturele volwassenenorganisaties worden voorgelegd aan beoordelingscommissies die een preadvies formuleren. Dit advies kan de vorm aannemen van een positief subsidieadvies, een positief subsidieadvies met aanbevelingen of een negatief subsidieadvies. Dit advies is gemotiveerd en geeft een indicatie of de enveloppe ten opzichte van de vorige beleidsperiode zal stijgen, dalen, gelijk blijven of eventueel wordt stopgezet. Bij nieuwe subsidie-aanvragen wordt in het preadvies meegedeeld of de beoordelingscommissie adviseert om aan de organisatie al dan niet een subsidie-enveloppe toe te kennen.

Artikel 27

Een aanvrager van een subsidie kan een schriftelijke reactie indienen op het preadvies. De schriftelijke reactie is gebaseerd op het oorspronkelijk ingediende dossier. Deze schriftelijke reactie, kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten. Dit geldt zowel voor de schriftelijke reactie na een positief als voor de schriftelijke reactie na een negatief preadvies

Organisaties die een preadvies krijgen dat de vorm aanneemt van een positief subsidie-advies of een positief subsidie-advies met aanbevelingen, kunnen een schriftelijke reactie indienen op basis van feitelijke onjuistheden die in het preadvies staan vermeld. Feitelijke onjuistheden zijn elementen in een advies waarvan ondubbelzinnig kan aangetoond worden dat ze gebaseerd zijn op foutieve, onvolledige of verkeerd geïnterpreteerde informatie.

Dit wordt gemotiveerd vanuit de idee dat de organisaties twee jaar eerder werden geëvalueerd door externe deskundigen in visitatiecommissies die ook lid zijn van de beoordelingscommissie die de subsidieaanvragen van diezelfde organisaties beoordelen. De werking van de organisaties is als dusdanig goed gekend bij de commissies. Schriftelijke reacties op basis van een positief subsidie-advies, worden voorgelegd en behandeld door de zelfde beoordelingscommissie die met één extern deskundige wordt uitgebreid.

Organisaties die een preadvies krijgen dat de vorm aanneemt van een negatief subsidieadvies kunnen een schriftelijke reactie indienen op alle elementen van het preadvies.

Schriftelijke reacties op basis van een negatief preadvies, worden voorgelegd en behandeld door een andere beoordelingscommissie dan diegene die de aanvraag oorspronkelijk behandelde.

Artikel 28

De administratie bezorgt het definitief advies aan de organisaties en aan de Vlaamse Regering met een concreet voorstel tot subsidie-enveloppe binnen de door de Vlaamse Regering vastgelegde totale subsidie-enveloppe.

Artikel 29

De sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen een specifieke regio, zijn de in het decreet van 4 april 2003 erkende en gesubsidieerde volkshogescholen wiens opdracht binnen dit decreet wordt aangepast.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, moet de organisatie een werking ontplooien in één of meerdere regio's zoals bepaald in dit decreet: het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de arrondissementen Antwerpen, Mechelen, Turnhout, Halle-Vilvoorde, Leuven, Aalst-Oudenaarde, Sint-Niklaas-Dendermonde, Gent-Eeklo, Brugge, Ieper-Veurne-Oostende, Kortrijk-Roeselare-Tielt en de provincie Limburg. De organisatie toont aan hoe zij opereert in en een relevantie en uitstraling heeft voor de betrokken regio of regio's in Vlaanderen. Ze illustreert dit met kerngegevens en cijfers met betrekking tot de werking.

De bepaling 'in één of meerdere regio's' geeft sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen een specifieke regio de vrijheid om, indien zij dit noodzakelijk achten, te fuseren.

Het zijn pluralistische organisaties die, om in aanmerking te komen voor subsidiëring, een werking moeten ontplooien vanuit de vier functies.

Deze organisaties vertrekken van de maatschappelijke context van de regio en moeten in staat zijn om de keuze van de manier waarop ze de vier functies inzetten af te stemmen op die regio en om complementair in die regio aan de slag te gaan. Bovendien geeft dit aan deze organisaties de mogelijkheid om flexibel en divers met de functiemix om te gaan en aldus een belangrijke meerwaarde te bieden aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk in de regio.

De huidige 13 regionale volkshogescholen, erkend en gesubsidieerd op basis van het decreet van 4 april 2003, beantwoorden aan de gestelde doelstellingen om Vlaanderen-breed een sociaal-culturele werking uit te bouwen die afgestemd is op de 13 vastgelegde regio's en complementair is aan wat andere spelers binnen die regio's brengen. Deze regionale volkshogescholen zijn voor het eerst erkend en gesubsidieerd in 2003 en hebben gedurende die periode een herkenbare en zichtbare werking uitgebouwd en plaats ingenomen in hun specifieke regio. Het is de bedoeling deze inspanningen en resultaten te verduurzamen.

Wanneer een sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een werking binnen een specifieke regio, niet langer zou voldoen, liggen er kansen open voor een andere organisatie die de opdracht voor deze regio zou kunnen invullen. Dit wordt bepaald in artikel 31.

Organisaties die gesubsidieerd worden via het decreet, zijn automatisch erkend. De erkenning betekent dat de Vlaamse overheid de sociaal-culturele organisatie erkent als actor die een bijdrage levert aan het doel van het decreet. Die erkenning is duurzaam en niet gebonden aan beleidsperiodes. Een organisatie verliest de subsidiëring en dus ook de erkenning als op basis van de beoordelingsprocedure wordt beslist dat de organisatie niet of onvoldoende bijdraagt aan het doel van het decreet. De erkenning is vooral een symbolische kwestie. In het decreet van 4 april 2003 werd een verschil gemaakt tussen erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden. In dit decreet vervalt dat juridische onderscheid. Toch is een erkenning van de Vlaamse overheid symbolisch wel belangrijk. Het impliceert een soort kwaliteitslabel, iets waar je als organisatie mee kan uitpakken. Een erkenning kan ook effect hebben op de toegang tot andere faciliteiten zoals bijvoorbeeld goedkopere tarieven bij de huur van culturele infrastructuur.

Artikel 30

§1 De subsidiëring van organisaties verloopt via een subsidie-enveloppe die jaarlijks voor de verantwoorde personeels- en werkingskosten wordt toegekend en telkens voor de betrokken beleidsperiode van vijf jaar wordt vastgelegd. De eerste beleidsperiode loopt van 2021 tot en met 2025.

§2 De jaarlijkse subsidie-enveloppe bedraagt een equivalent van zoveel maal 1,7 euro als er inwoners zijn in de betrokken regio. Voor de organisatie actief in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt rekening gehouden met de Brusselnorm en wordt voor de berekening dertig procent van de inwoners in aanmerking genomen. Het minimum van 600.000 euro geldt voor elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een werking binnen specifieke regio's. Door een minimum van 600.000 euro in te voeren, worden in de kleinste regio's organisaties ook in staat gesteld een werking te ontplooien die voldoende relevant is.

§3 omschrijft welke gevolgen een positief oordeel door de beoordelingscommissie heeft op het toekennen van een subsidie voor de volgende beleidsperiode.

§4 omschrijft wat de gevolgen zijn voor een organisatie die na een remediëringsperiode van maximaal 12 maanden als gevolg van een negatief oordeel door de beoordelingscommissie, opnieuw werd bezocht en waarvan de Vlaamse Regering na een positief advies van de beoordelingscommissie kan beslissen of ze de organisatie al dan niet verder subsidieert.

§5 omschrijft wat de gevolgen zijn voor een organisatie die na een remediëringsperiode van maximaal 12 maanden als gevolg van een negatief oordeel door de beoordelingscommissie, opnieuw werd bezocht en waarvan de Vlaamse Regering na een negatief advies van de beoordelingscommissie kan beslissen of ze de subsidiëring van de organisatie al dan niet stop zet.

Artikel 31

Het eerste lid van dit artikel bepaalt de datum waarop de Vlaamse Regering moet beslissen over de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positief oordeel door de beoordelingscommissie.

Het tweede lid van dit artikel bepaalt de datum waarop de Vlaamse Regering moet beslissen over de subsidie-enveloppe van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een negatief oordeel kregen door de beoordelingscommissie. Het tijdspad voor deze organisaties is immers anders en duurt langer omwille van de duurtijd van maximaal 12 maanden waarin ze een remediëringstraject kunnen afleggen. De Vlaamse Regering beslist voor deze organisaties uiterlijk op 1 oktober van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode of zij deze organisatie nog verder wil subsidiëren. Indien de Vlaamse Regering beslist de organisatie niet verder te subsidiëren, moet zij vrij zijn om alle mogelijke initiatieven te kunnen nemen die zij op dat moment opportuun acht om een blijvend sociaal-cultureel aanbod te voorzien in die specifieke regio. Het decreet somt daarom geen gelimiteerde mogelijkheden op.

Artikel 32

Dit artikel hoeft geen verdere toelichting.

Artikel 33

Dit artikel bepaalt aan welke voorwaarden een organisatie moet voldoen om in aanmerking te komen voor ondersteuning in de vorm van een subsidie.

1° De sociaal-culturele organisatie moet uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode een beleidsplan indienen voor de volgende vijfjarige beleidsperiode.

2° De organisatie moet gevestigd zijn in één of meerdere regio's zoals bepaald in dit decreet.

3° a) De organisatie moet doelstellingen hebben waaruit blijkt dat ze een werking ontplooit die specifiek afgestemd is op en relevant is voor de culturele en maatschappelijke context van de regio en complementair is aan andere spelers in de regio. 'Afgestemd' betekent dat de organisatie vanuit haar werking belangrijke maatschappelijke kwesties uit de regio detecteert en hierop inspeelt. De spelers kunnen zowel culturele spelers als onderwijs-, educatieve-, welzijns-, economische-, milieu- en andere relevante spelers zijn. 'Complementair' betekent dat de organisatie aanvullend werkt t.a.v. bestaande werkingen in de regio zodat in de regio een brede werking gericht op sociaal-culturele participatie wordt gerealiseerd.

b) Daarnaast heeft de organisatie doelstellingen waaruit blijkt dat ze een werking ontplooit die de sociaal-culturele participatie mogelijk maakt van zoveel mogelijk inwoners met bijzondere aandacht voor kansengroepen. Met het oog op een maximaal bereik van zoveel mogelijk mensen, werkt de organisatie zoveel mogelijk inclusief, met en voor groepen mensen, ongeacht hun thuistaal, afkomst, sociale klasse, graad van maatschappij- of milieubewustzijn... Daarnaast werkt ze, indien een specifieke aanpak een belangrijke meerwaarde heeft, categoriaal en op maat.

c) Tot slot heeft de organisatie doelstellingen waaruit blijkt dat ze een werking ontplooit rond de vier functies.

4° De organisatie moet over een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter beschikken. Concreet kan het bijvoorbeeld gaan om een vereniging zonder winstoogmerk (vzw), een vennootschap met sociaal oogmerk (vso), een stichting van openbaar nut...

5° De communicatie met de overheid gebeurt in het Nederlands, het beleidsplan moet als dusdanig in het Nederlands zijn opgesteld.

6° Er moet een permanent overleg plaats vinden tussen de verschillende sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's, zoals bepaald in dit decreet, in functie van expertiseontwikkeling en het opzetten van gemeenschappelijke projecten.

Artikel 34

Dit artikel omschrijft welke elementen het beleidsplan bevat.

1° Het inhoudelijk deel bevat gegevens die toelaten de werking te beoordelen op basis van de beoordelingselementen in artikel 35.

2° Het zakelijk deel bevat gegevens die toelaten de werking te beoordelen op basis van de beoordelingselementen in artikel 35.

3° de omvang en de resultaten van de werking worden aangetoond met:

- a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor jaar twee en drie van de lopende beleidsperiode, met name de twee laatste boekjaren die zijn afgesloten. Met cijfers over financiën worden cijfers bedoeld die aantonen hoeveel middelen er naar de diverse onderdelen van de werking stromen. Met kerngegevens over financiën worden gegevens bedoeld die deze cijfers kunnen illustreren. Aangezien op 31 december van het voorlaatste

- jaar van de beleidsperiode de financiële afrekening, de balans en de begroting van jaar twee en drie reeds zijn ingediend, moet de organisatie deze documenten niet nogmaals aanleveren.
- b) kerngegevens en cijfers met betrekking tot het personeel voor jaar drie en vier van de lopende beleidsperiode
 - c) kerngegevens en cijfers met betrekking tot de werking voor jaar drie en vier van de lopende beleidsperiode: deze dienen een duidelijk beeld te geven van omvang en aard van activiteiten en praktijken.

4° een zelfevaluatie geeft een beeld van de sterktes en zwaktes van de werking en schetst welke uitdagingen en opportuniteiten dit geeft voor de toekomst. Deze zelfevaluatie wordt opgemaakt aan het begin van het beleidsplanningsproces in de organisatie en heeft dus betrekking op de voorbije jaren van de beleidsperiode.

5° Een managementsamenvatting bevat de belangrijkste komende inhoudelijke en zakelijke ambities en doelstellingen die de organisatie wil realiseren en geeft aan hoe ze de verschillen ten opzichte van de werking tijdens de voorbije beleidsperiode.

Artikel 35

Per beleidsperiode en naar aanleiding van elke nieuwe beleidsperiode vindt voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties een beoordeling van de werking plaats door een beoordelingscommissie. Aan de hand van beoordelingselementen wordt zowel het inhoudelijk als het zakelijk deel van de werking beoordeeld. Dit artikel geeft de set van beoordelingselementen aan die de beoordelingscommissie zal hanteren om de werking te beoordelen.

Het gaat om een vaste set van verplichte beoordelingselementen. Deze zullen in het uitvoeringsbesluit verder worden uitgewerkt in een set van criteria die zowel de voorbije werking van de organisaties als de geplande werking voor de volgende beleidsperiode kunnen beoordelen. In de artikelsgewijze toelichting van artikel 42 wordt beschreven hoe de respectievelijke set van beoordelingscriteria er zou kunnen uitzien.

In het eerste lid, 1° tot en met 9°, worden de beoordelingselementen opgesomd waaraan het inhoudelijk deel van de werking wordt getoetst.

1° De organisatie draagt door haar missie en visie bij tot het doel van het decreet; de organisatie verantwoordt op deze wijze haar positie binnen de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De organisatie kan hier bepalen en toelichten of en in welke mate ze een werking ontplooit in een internationale context.

2° De organisatie geeft aan welke actuele maatschappelijke ontwikkelingen relevant zijn in relatie tot haar missie en visie.

3° De organisatie draagt bij tot de drie sociaal-culturele rollen: de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol.

4° De organisatie formuleert strategische en operationele doelstellingen om haar missie en visie te realiseren.

5° De organisatie ontplooit een werking, opgebouwd vanuit de vier functies.

De uitwerking van de functies in relatie tot de missie en visie wordt per functie specifiek ingevuld, waardoor de inhoudelijke beoordeling op maat wordt gegarandeerd.

6° De organisatie ontplooit een werking met relevantie en uitstraling voor de betrokken regio of regio's en die afgestemd is op de specifieke maatschappelijke uitdagingen van deze regio of regio's. Dat betekent dat zij tegen de achtergrond van een algemene maatschappelijke contextanalyse zoals bedoeld in punt 2, een analyse maakt met betrekking tot de specifieke kenmerken, tendensen en uitdagingen van de regio. In haar werking moet zichtbaar zijn dat de organisatie juist ook op die specificiteit inspeelt. De organisatie ontplooit deze werking complementair aan wat andere spelers realiseren.

7° Het decreet subsidieert organisaties voor een sociaal-culturele werking die zich voornamelijk richt op volwassenen in hun vrije tijd. Met vrije tijd wordt de tijd aangegeven die volwassenen niet hoeven te besteden aan verplichte of noodzakelijke activiteiten zoals betaalde arbeid, school- of beroepsopleiding. De organisatie moet inhoudelijk en zakelijk op een transparante manier aantonen dat ze de subsidies die ze vanuit dit decreet aanvraagt en toegekend krijgt, hoofdzakelijk gebruikt voor haar werking en voor haar activiteiten binnen de vrije tijd van mensen. Uitzonderlijk en op een verantwoorde manier kan ze met de haar toegekende subsidies ook een werking of activiteiten ontplooiën buiten de vrije tijd van mensen. Uiteraard staat het organisaties vrij om in het niet-gesubsidieerde deel van de werking andere activiteiten te ontplooiën buiten hun vrije tijd, bijvoorbeeld in hun arbeidstijd of in het kader van een beroepsopleiding. Hoewel het decreet zich in eerste instantie richt tot volwassenen, kunnen organisaties er voor kiezen om ook intergenerationele praktijken te ontwikkelen.

8° De organisatie werkt voor een breed publiek, doelgroepen, gemeenschappen en kansengroepen, afgestemd in de regio en complementair aan andere spelers binnen hun regio. De eigen missie en visie is hierbij richtinggevend. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een werking binnen een specifieke regio maakt daarbij weloverwogen keuzes op het vlak van strategie, perspectief of doelstelling met betrekking tot bepaalde gemeenschappen, doelgroepen, kansengroepen en het brede publiek.

9° De organisatie toont aan welke plaats vrijwilligers binnen de organisatie innemen en hoe zij worden betrokken en ondersteund binnen de organisatie.

In het tweede lid, 1° tot en met 3°, worden de beoordelingselementen opgesomd waaraan het zakelijk deel van het beleidsplan wordt getoetst.

Het geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid van de organisatie wordt als volgt vertaald:

- Het zakelijk beleid of de bedrijfsvoering gaat over de manier waarop een organisatie wordt bestuurd of beheerd.

De leiding van de organisatie heeft daarbij aandacht voor management van personeel (vast in dienst of freelancers), externe communicatie en PR, huisvesting, financiën, informatievoorziening en ICT en de organisatie-inrichting en -cultuur. De aandacht voor deze ondersteunende processen staat ten dienste van de realisatie van de missie en organisatie-doelen.

In de bedrijfsvoering gaat bijzondere aandacht naar kwaliteitszorg. Het is een dynamische mix van concepten, technieken en methodieken. Kwaliteitszorg is geen doel maar een hulpmiddel waarmee de organisatie, management en medewerkers, zorg dragen voor een voortdurende verbetering van de resultaten.

De keuze van de organisatie voor bepaalde concepten, technieken en modellen van kwaliteitszorg als such is geen punt van waardering. Dat betekent dat de keuze voor

gehanteerde methodes geen deel uitmaakt van de uitspraak van de commissies of het oordeel kan bepalen.

- Naast kwaliteitszorg gaat ook aandacht naar het financieel beleid in de organisatie. Dit houdt in: het verzamelen en interpreteren van financiële gegevens in functie van het financieel gezond houden en het waarborgen van de toekomst van de organisatie.
- Een onderbouwd, geïntegreerd beleid zet in op ontwikkeling en verbetering vertrekkende vanuit de eigenheid en specifieke situatie van de organisatie in de regio waarin zij actief moet zijn. De specifieke situatie van de organisatie wordt onder meer bepaald door de grootte van de organisatie en interne en externe factoren. Dit wil zeggen dat bij de beoordeling van het zakelijk beleid van de organisatie er rekening gehouden wordt met de grootte van de organisatie, haar werking in de regio, interne veranderingen (bijvoorbeeld een nieuwe directeur) en externe elementen (bijvoorbeeld besparingen of wijzigende omgevingsfactoren).

Ook de toepassing van de principes van goed bestuur, worden door de commissies geëvalueerd en beoordeeld. De principes van goed bestuur zoals ze worden omschreven in de Vlaamse Code voor Cultural Governance van het Bilzen Fonds zijn een voorbeeld voor de toepassing ervan in de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Ze werken inspirerend en vormen voor dit decreet een voorbeeld. Het gaat om volgende vijf principes:

- 1) de rol en bevoegdheden van de bestuursorganen staan ten dienste van de doelstellingen en de missie van de organisatie;
- 2) de bestuursorganen leggen verantwoording af aan elkaar: het principe van *checks and balances* staat hierbij centraal;
- 3) de bestuursorganen werken transparant en houden elkaar in voldoende mate op de hoogte van hun werking en beslissingen;
- 4) de samenstelling van de bestuursorganen gebeurt zorgvuldig in functie van de doelen en de missie van de organisatie en van de rol die de bestuursorganen binnen de organisatie vervullen;
- 5) de bestuursorganen erkennen het belang van de interne en externe stakeholders. Bij de strategische beslissingen houden de bestuursorganen rekening met deze stakeholders.

Om de kwaliteit van het zakelijk beheer in te schatten, wordt nagegaan of het zakelijke en het inhoudelijke deel van het beleidsplan op elkaar zijn afgestemd. De organisatie verantwoordt hoe ze haar financiën, mensen en middelen inzet om haar strategische en operationele doelen te bereiken.

Artikel 36

Dit artikel bepaalt welke vier beoordelingselementen het meest elementair zijn om voor subsidie in aanmerking te komen. Het beleidskader bepaalt dat als aan één van de volgende beoordelingselementen niet wordt voldaan, de organisatie een negatief oordeel krijgt met aanbevelingen en een remediëringstermijn krijgt van maximaal 12 maanden.

De elementaire beoordelingselementen zijn de volgende:

- de uitwerking van de vier sociaal-culturele functies;

- de werking met een relevantie en uitstraling voor de betrokken regio of regio's, afgestemd op de culturele en maatschappelijke context van de regio en die complementair is aan de werking van andere spelers in de specifieke regio;
- een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
- een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid.

Artikel 37

In dit artikel wordt bepaald dat er een beoordelingscommissie wordt samengesteld door de Vlaamse Regering. De beoordelingscommissie bestaat uit externe deskundigen en één deskundige van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Het secretariaat wordt opgenomen door de administratie. Het voorzitterschap wordt opgenomen door een externe deskundige.

De nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissie worden via het uitvoeringsbesluit geregeld, net zoals de vergoeding die de externe deskundigen hiervoor ontvangen. De Vlaamse Regering voorziet in een bedrag waarmee de werkzaamheden van de beoordelingscommissie kunnen worden vergoed. Ook de nadere regels voor de beoordelingsprocedure worden via het uitvoeringsbesluit geregeld.

Artikel 38

De beoordelingscommissie evalueert en beoordeelt de gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie door middel van een bezoek ter plaatse. Na het bezoek ter plaatse formuleert de beoordelingscommissie door middel van peer review, gezamenlijk een preadvies (positief oordeel zonder aanbevelingen, positief oordeel met aanbevelingen of negatief oordeel met aanbevelingen). Elke organisatie krijgt, uiterlijk vijftiendertig dagen na het bezoek ter plaatse het preadvies van de beoordelingscommissie waarin de bevindingen en het voorlopig oordeel van de beoordelingscommissie wordt meegedeeld. De organisatie krijgt achtentwintig dagen de tijd om daarop te reageren. De beoordelingscommissie komt nadien opnieuw bijeen om de reacties te bekijken en eventuele aanpassingen te doen. Op basis daarvan wordt aan de organisatie het definitief advies betekend en dit uiterlijk negenenvertig dagen na het bezorgen van het preadvies aan de organisatie.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe het definitief advies wordt bezorgd aan de organisaties.

Artikel 39

In dit artikel wordt bepaald dat de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, samengesteld voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of met een werking in het Nederlandse taalgebied identiek is aan de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's.

Artikel 40

De opdrachten van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk worden in artikel 17 opgesomd.

Artikel 41

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 42

Paragraaf 1 bepaalt dat de beoordelingscommissie de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties beoordeelt aan de hand van het beleidsplan van de lopende beleidsperiode, het voortgangsrapport, de begrotingen, de financiële verslagen, de algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en het beleidsplan van de volgende beleidsperiode. De beoordelingselementen dienen als leidraad, voor de beoordeling van de huidige werking en de toekomstige ambities.

Paragraaf 2 laat de Vlaamse Regering toe om de beoordelingselementen te specificeren. Specificatie van de beoordelingselementen wil zeggen: precisering met het oog op praktische of inhoudelijke bepalingen of verduidelijkingen zowel voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties als voor de commissies. De specificatie kan nooit tot doel hebben nieuwe aspecten of deelaspecten toe te voegen. Het laat de Vlaamse Regering enkel toe om accentueringen aan te brengen zonder evenwel afbreuk te doen aan de algehele draagkracht van het beoordelingselement.

De beoordelingscommissie hanteert de beoordelingscriteria om tot een gemotiveerd advies te komen. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen uit artikel 35 (eerste kolom) uit te werken in specifieke beoordelingscriteria voor de beoordelingscommissie (tweede kolom).

Inhoudelijk deel	
1. de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie tot het doel van het decreet	- De organisatie heeft een duidelijke en geëxpliciteerde missie en visie. - De organisatie toont haar gerealiseerde bijdrage aan de emancipatie van mensen en groepen, en aan de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving aan en expliciteert haar ambities hierin voor de toekomst: - Aan de hand van werkingsgegevens en bereikte resultaten - Door aan te geven hoe ze sociaal-culturele participatie van volwassenen zal bevorderen, welke samenlevingsvraagstukken ze tot publieke zaak zal maken en welke praktijken ze zal ontwikkelen en verspreiden die hierop een werkend antwoord beiden.
2. de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele organisatie tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context	- De organisatie toont door werkingsgegevens aan rond welke maatschappelijke uitdagingen de organisatie effectief heeft gewerkt, hoe deze werking vorm kreeg en welke resultaten ze hiermee bereikte. - De organisatie expliciteert in een maatschappelijke contextanalyse welke ontwikkelingen relevant zijn in relatie tot haar missie en visie, welke ontwikkelingen ze als uitdaging wil aangrijpen om een toekomstige werking rond te ontplooien en welke impact ze hierbij nastreeft.

3. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen	• De organisatie expliciteert haar visie op de drie sociaal-culturele rollen • De organisatie toont door werkingsgegevens aan hoe ze de drie sociaal-culturele rollen waarmaakt en geeft aan hoe ze in de toekomst verder wil inzetten op de realisatie van die rollen.
4. de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele organisatie.	• De werking van de organisatie is gestoeld op een onderbouwd en samenhangend geheel van strategische en operationele doelstellingen • De organisatie toont aan hoe ze haar werking ter realisatie van deze doelen vorm geeft, opvolgt, zelfkritisch evalueert en indien nodig bijstuurt.
5. de uitwerking van de vier sociaal-culturele functies	• De organisatie heeft een onderbouwde visie op de 4 functies en op de werkwijze(n) die de organisatie hanteert om de gekozen functies te realiseren. • De organisatie kan aan de hand van werkingsgegevens aangeven hoe ze de 4 functies in de praktijk bracht, welke resultaten ze boekte en wat haar ambities zijn voor de toekomst. - voor de cultuurfunctie: a) de visie op cultuur in relatie tot de missie van de organisatie en de verantwoording van de werkwijze van de organisatie voor het opzetten van praktijken gericht op het creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur b) de organisatie geeft aan welke praktijken gericht op het creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur werden opgezet c) de organisatie brengt kwaliteitsvol en zinvol processen en resultaten in relatie tot het creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur in beeld; - voor de leerfunctie: a) de visie op leren in relatie tot de missie van de organisatie en een verantwoording van de werkwijze voor het opzetten van leeromgevingen; b) de organisatie geeft aan welke praktijken werden gerealiseerd om leren vorm te geven c) de organisatie brengt kwaliteitsvol en zinvol leerprocessen en leerresultaten in beeld. - voor de gemeenschapsvormende functie: a) de visie op groepen en gemeenschappen en interacties daartussen in relatie tot de missie van de organisatie en een verantwoording van de werkwijze voor het ondersteunen en faciliteren van processen die leiden tot het vormen van groepen en gemeenschappen of tot interacties tussen groepen en gemeenschappen; b) de organisatie geeft aan welke initiatieven ondernomen werden voor het ondersteunen

	en faciliteren van de vorming van groepen en gemeenschappen en/of welke initiatieven ondernomen werden in functie van interacties tussen groepen en gemeenschappen; c) de organisatie brengt kwaliteitsvol en zinvol gemeenschapsvormende processen en praktijken en de resultaten die daar uit voortvloeien in beeld. - voor de maatschappelijke bewegingsfunctie: a) de visie op engagement en politisering en op relevante samenlevingsvraagstukken in relatie tot de missie van de organisatie en een verantwoording van de werkwijze voor het opzetten van praktijken waarin ruimte voor engagement en politisering wordt gecreëerd in relatie tot samenlevingsvraagstukken b) de organisatie geeft aan welke praktijken werden opgezet waarin ruimte voor engagement en politisering wordt gecreëerd in relatie tot samenlevingsvraagstukken c) de organisatie brengt kwaliteitsvolle en zinvolle veranderingsprocessen en gerealiseerde veranderingen in relatie tot maatschappelijk denken en handelen en tot de inrichting van de maatschappij in beeld.
6. de werking met een relevantie en uitstraling voor de betrokken regio, afgestemd op de culturele en maatschappelijke context van de regio en complementair aan de werking van andere spelers in de specifieke regio.	• In een regionale contextanalyse expliciteert de organisatie welke maatschappelijke ontwikkelingen specifiek relevant zijn voor de regio, verantwoordt ze en toont ze aan op welke manier ze daar in de werking specifiek op inspeelt en welke daarvan de resultaten zijn. • De organisatie staft haar relevantie en uitstraling in de regio aan de hand van kerngegevens en cijfers over aanwezigheid, zichtbaarheid, bereik en/of effect van de werking. • De organisatie toont aan dat ze een werking ontplooit complementair aan de werking van andere spelers in de regio.
7. een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd	• De organisatie toont aan dat de regio-werking waarvoor de organisatie wordt gesubsidieerd zich aantoonbaar en hoofdzakelijk afspeelt en zal afspelen binnen de vrije tijd van volwassenen, gestaafd aan de hand van kerngegevens en cijfers met betrekking tot financiën, personeel en werking. • Het eventuele gedeelte van de werking dat zich buiten de vrije tijd afspeelt of zal afspelen wordt omschreven en verantwoord vanuit de missie en visie van de organisatie.

8. de werking naar het brede publiek en de keuzes daarin naar gemeenschappen, doelgroepen en kansengroepen	• De organisatie expliciteert haar werking naar het brede publiek en welke keuzes ze daarbinnen maakt naar doelgroepen, gemeenschappen en kansengroepen. • Binnen de gemaakte keuzes expliciteert en verantwoordt de organisatie haar beleid en aanpak om sociaal-culturele participatie van iedereen, met specifieke aandacht voor kansengroepen, in de regio na te streven, welke resultaten ze bereikt en hoe ze dat beleid opvolgt en desgewenst bijstuurt. • De organisatie toont haar brede publieksbereik en het specifieke bereik van kansengroepen aan in relatie tot gemaakte keuzes rond doelgroepen, gemeenschappen en kansengroepen.
9. de plaats van vrijwilligers in de organisatie en hoe ze betrokken en ondersteund worden.	• De organisatie toont haar bereik van vrijwilligers aan. • De organisatie geeft aan welke rollen en taken vrijwilligers hebben of zullen krijgen in de organisatie en/of de regio-werking. • De organisatie expliciteert haar ondersteuningsbeleid ten aanzien van vrijwilligers en hoe ze betrokkenheid, inspraak en participatie van vrijwilligers in de organisatie vorm geeft en zal geven • De organisatie geeft aan hoe ze haar beleid ten aanzien van vrijwilligers evalueert en bijstuurt.
Zakelijk deel	
1. Een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid	• De organisatie expliciteert haar professioneel beleid en geeft aan welke verbeteracties ze hierrond ondernam en welke ze nog wenst te nemen. • De organisatie expliciteert haar integraal kwaliteitsbeleid en geeft aan welke verbeteracties ze hierrond ondernam en welke ze nog wenst te nemen. • De organisatie geeft transparantie over haar financiële situatie, de genomen maatregelen in het kader van haar financieel meerjarenbeleid en de effecten ervan. • De organisatie legt financiële afrekeningen voor en maakt een prognose van de evolutie van haar financiële situatie voor de komende beleidsperiode.
2. de toepassing van principes van goed bestuur	• De organisatie geeft aan hoe ze transparantie en verantwoording van en in haar bestuur organiseert. • De organisatie expliciteert, vanuit haar missie en doelen, de samenstelling van de bestuursorganen en hun rol- en bevoegdheidsverdeling. • Het bestuur geeft aan hoe ze interne en externe stakeholders betreft in strategische beslissingen • De organisatie toont aan hoe ze de principes van goed bestuur in de organisatie toepast, waar ze eventueel verder wil in groeien en welke initiatieven ze daartoe nam of zal nemen.

3. de afstemming tussen het inhoudelijke en zakelijke deel van het beleidsplan	- De organisatie verantwoordt hoe ze haar financiën, mensen en middelen ingezet heeft en zal inzetten ter realisatie van de strategische en operationele doelstellingen. - De organisatie geeft aan hoe ze de afstemming tussen haar inhoudelijk en zakelijk plan opvolgt, evalueert en eventueel bijstuurt.
--	---

Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet' indien op alle onderliggende criteria 'voldoet' is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet ten dele' als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een 'onvoldoende' wordt gescoord en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een 'voldoet ten dele'. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'onvoldoende', indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement 'onvoldoende' is gescoord.

In de derde paragraaf worden de drie mogelijke beslissingen, die de beoordelingscommissie kan formuleren, bepaald.

In de vierde paragraaf wordt aangegeven hoe deze drie mogelijke beslissingen, die de beoordelingscommissie kan formuleren, worden bepaald.

Wanneer alle beoordelingselementen voldoen of ten dele voldoen, geeft de beoordelingscommissie een positief oordeel zonder aanbevelingen.

Wanneer één tot vier beoordelingselementen als onvoldoende worden beoordeeld, geeft de beoordelingscommissie een positief oordeel met aanbevelingen. Indien één van de vier beoordelingselementen die als onvoldoende zijn beoordeeld een elementair beoordelingselement is, geeft de commissie een negatief oordeel met aanbevelingen.

De beoordelingscommissie geeft dus een negatief oordeel met aanbevelingen wanneer voor één van de elementaire beoordelingselementen zoals vermeld in artikel 36 een onvoldoende wordt gehaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen zoals vermeld in artikel 35 een onvoldoende wordt gehaald.

Onderstaand schema geeft weer hoe de drie mogelijke adviezen worden bepaald:

	Beoordeling 4 elementaire beoordelingselementen	Beoordeling 8 andere beoordelingselementen	
Positief oordeel zonder aanbevelingen	- 4 "voldoet" of "voldoet ten dele"	- 8 "voldoet" of "voldoet ten dele"	
Positief oordeel met aanbevelingen	- 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 4 "voldoet" of "voldoet ten dele"	- 4 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 5 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 6 "voldoet" of "voldoet ten dele" - 7 "voldoet" of "voldoet ten dele"	- 4 "onvoldoende" - 3 "onvoldoende" - 2 "onvoldoende" - 1 "onvoldoende"
Negatief oordeel met aanbevelingen	- 1 onvoldoende		

Negatief oordeel met aanbevelingen	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 3 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 5 “onvoldoende”
	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 2 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 6 “onvoldoende”
	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 1 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 7 “onvoldoende”
	- 4 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 0 “voldoet” of “voldoet ten dele”	- 8 “onvoldoende”

Artikel 43

Dit artikel omschrijft welke gevolgen een ‘positief oordeel met aanbevelingen’ heeft voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie. De ondernomen of te ondernemen stappen van de organisatie om tegemoet te komen aan de aanbevelingen vormen een bijkomend element bij de beoordeling in de volgende beleidsperiode. De organisatie rapporteert over de acties en de resultaten daarvan in het voortgangsrapport.

Artikel 44

Dit artikel omschrijft welke gevolgen een ‘negatief oordeel met aanbevelingen’ heeft voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

§1 De organisatie moet binnen maximaal 12 maanden, nadat het definitieve advies met een negatief oordeel met aanbevelingen werd bezorgd, een remediëringsrapport bezorgen aan de administratie.

§2 Na het indienen van het remediëringsrapport en na een bezoek ter plaatse wordt de organisatie opnieuw beoordeeld. Op basis van het tweede bezoek formuleert de beoordelingscommissie een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering. Deze commissie wordt bij voorkeur en indien mogelijk op dezelfde wijze samengesteld als de commissie die het eerste oordeel heeft geveld.

§3 Wanneer de Vlaamse Regering beslist het positieve advies te volgen, wordt de subsidiëring verdergezet. Wanneer de Vlaamse regering beslist het negatieve advies te volgen, wordt de subsidiëring stopgezet en wordt initiatief genomen zodat de continuïteit van sociaal-cultureel volwassenenwerk en sociaal-culturele participatie in de betrokken regio gegarandeerd blijft.

§4 Als de remediëringstermijn verstreken is en de sociaal-culturele volwassenenorganisatie geen remediëringsrapport heeft ingediend, wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie geen tweede keer bezocht door de beoordelingscommissie en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari van het jaar volgend op het verstrijken van de remediëringstermijn. De Vlaamse Regering neemt initiatief, zodat de continuïteit van sociaal-cultureel volwassenenwerk en sociaal-culturele participatie in de betrokken regio gegarandeerd blijft.

5§ behoeft geen verdere uitleg

Artikel 45

Via een projectregeling wil de Vlaamse Regering enerzijds de laboratoriumrol in het sociaal-cultureel volwassenenwerk stimuleren en anderzijds mogelijkheden voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk creëren om in te spelen op zeer actuele maatschappelijke uitdagingen.

Naast structurele werkingsmiddelen, toegekend voor een beleidsperiode van vijf jaar, voorziet het decreet ook projectsubsidies. Deze projecten moeten zoals reeds gesteld in punt 3.7 van deze memorie betrekking hebben op ofwel de invulling van een laboratoriumfunctie ofwel een expliciete bijdrage leveren aan actuele maatschappelijke uitdagingen. Derhalve vallen deze projecten onder artikel 12 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd blijft. Zowel erkende en gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied (al dan niet inclusief een

werking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad) en sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's als niet-erkende en niet-gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties of -initiatieven met een bovenlokaal karakter komen in aanmerking voor projectsubsidies.

Artikel 46

De Vlaamse Regering bepaalt prioriteiten en nadere regels met betrekking tot de inhoudelijke en vormelijke voorwaarden waaraan het projectdossier moet voldoen, zoals ontvankelijkheidsvoorwaarden, beoordelingscriteria, de datum waarop projecten kunnen worden ingediend, de doorlooptijd van aanvragen, de manier waarop de aanvraag moet worden samengesteld en hoe de beoordeling en verantwoording moet gebeuren, het toezicht en de sancties en de grootte van het beschikbare krediet.

Artikel 47

Om te bewaken dat projecten in de geest van het decreet passen, worden in dit artikel de ontvankelijkheidsvoorwaarden en beoordelingscriteria vastgelegd.

Het projectdossier wordt ingediend bij de administratie. De administratie gaat na of de subsidieaanvraag aan alle ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet.

1° De aanvrager moet tijdig een projectdossier indienen. De specifieke timing wordt bepaald in het uitvoeringsbesluit.

2° De aanvrager moet over een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter beschikken. Concreet kan het bijvoorbeeld gaan om een vereniging zonder winstoogmerk (vzw), een vennootschap met sociaal oogmerk (vso), een stichting van openbaar nut...

3° Behoeft geen verdere toelichting.

4° Behoeft geen verdere toelichting.

5° De aanvrager moet het Nederlands gebruiken in de communicatie met de overheid, vandaar dat de subsidieaanvraag in het Nederlands moet gebeuren.

De gehanteerde beoordelingscriteria zijn als volgt:

1° De aanvrager draagt via het project bij tot het doel van het decreet; de aanvrager verantwoordt welke positie het project heeft in de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

2° De aanvrager maakt een keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies, licht deze toe en werkt deze uit in relatie tot het project.

3° De aanvrager geeft aan welke actuele maatschappelijke ontwikkelingen relevant zijn in relatie tot het project.

4° a) De aanvrager kan er voor opteren om een project in te dienen dat een bijdrage levert aan de invulling van de laboratoriumrol. De aanvrager kan daarbij een maatschappelijk innoverende praktijk voorop stellen die ofwel een eerder experimenteel karakter heeft ten opzichte van de reguliere werking van de organisatie dan wel eerder een experimenteel karakter heeft als sociaal-culturele praktijk in Vlaanderen b) De aanvrager kan er evenzeer voor opteren om een project in te dienen dat een bijdrage levert aan de door de Vlaamse overheid bepaalde prioriteiten.

5° Het project overstijgt het lokaal, gemeentelijk belang en heeft minimaal een relevantie en uitstraling op bovenlokaal niveau.

6° Het project moet zich voornamelijk richten op volwassenen in hun vrije tijd. Met vrije tijd wordt de tijd aangegeven die volwassenen niet hoeven te besteden aan verplichte of noodzakelijke activiteiten zoals betaalde arbeid, school- of beroepsopleiding. De aanvrager moet inhoudelijk en zakelijk op een transparante manier aantonen dat ze de projectsubsidies die ze vanuit dit decreet aanvraagt en toegekend krijgt, hoofdzakelijk gebruikt voor activiteiten en acties binnen de vrije tijd van mensen. Uitzonderlijk en op een verantwoorde manier kan ze met de haar toegekende projectsubsidies ook activiteiten of acties organiseren buiten de vrije tijd van mensen.

7° Behoeft geen verdere toelichting.

Tot slot is het van belang dat projectsubsidies vanaf 2018 kunnen worden toegekend en dit voor maximaal drie opeenvolgende jaren.

Artikel 48

Elke sociaal-culturele organisatie die gesubsidieerd wordt via dit decreet, moet voldoen aan een aantal verplichtingen om die subsidie te kunnen behouden. Alle documenten dienen in het Nederlands te zijn opgesteld.

§ 1 omschrijft de verplichtingen waaraan de organisaties zijn onderworpen die gesubsidieerd zijn op basis van titel 2 en 3.

Een eerste verplichting betreft de indiening van een voortgangsrapport in het derde jaar van de beleidsperiode voor de inhoudelijke verantwoording van de subsidie-enveloppe. In dit document geeft de organisatie enerzijds aan hoe de doelstellingen uit het beleidsplan in de eerste twee jaar van de beleidsperiode vorm hebben gekregen en werpt ze een kritische blik op de werking van de voorbije twee jaren. Anderzijds geeft ze aan hoe ze in het lopende en de twee daaropvolgende jaren de verdere uitvoering van de plannen ziet.

Een tweede verplichting betreft de jaarlijkse indiening van de financiële afrekening, balans en begroting op het sjabloon dat door de administratie wordt aangereikt. Uit de afrekening en de balans moet blijken dat de organisatie, rekening houdend met de eigen middelen, sluitend of batig kan werken. Indien een sociaal-culturele volwassenenorganisatie een positief financieel resultaat heeft, kan ze dit enkel aanwenden voor het maatschappelijk doel van de organisatie. Bepalingen inzake de aanwending van subsidies, de verantwoording van de subsidies en sancties en onverenigbaarheden worden geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de algemene regels inzake subsidiëring van 8 november 2013.

Een derde verplichting betreft het jaarlijks aanleveren van alle nuttige en noodzakelijke gegevens over de werking in de gevraagde vorm. Dit betekent onder meer dat alle sociaal-culturele volwassenenorganisaties jaarlijks allerlei beleidsrelevante gegevens aanleveren via de webtoepassing Sisca (Sector Informatie Sociaal-Cultureel volwassenenwerk en Amateurkunsten).

Verder legt dit artikel de organisatie nog een aantal verplichtingen op in verband met de besteding van de subsidie, de boekhouding en de principes van goed bestuur.

Een vierde verplichting gaat om het gebruik van het Nederlands. Om bij te dragen aan de doelstelling van het decreet en een verbindende rol te kunnen spelen in onze samenleving, is het noodzakelijk dat alle verantwoordelijken binnen elke organisatie over een actieve kennis van het Nederlands beschikken.

De vermelde code Cultural Governance werkt volgens het principe 'comply or explain' en is bijgevolg niet bindend. Via het uitvoeringsbesluit is het mogelijk om bepaalde principes van goed bestuur

alsnog bindend te verklaren. Het is de intentie om, net zoals in het Kunstendecreet, regels rond goed bestuur nader te bepalen via uitvoeringsbesluit.

De organisatie moet de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toepassen in de werking.

Tot slot moet de organisatie te allen tijde blijven voldoen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden zoals die in artikel 8 of 33 zijn bepaald.

§2 omschrijft de verplichtingen waaraan de aanvragers die een projectsubsidie ontvangen, zijn onderworpen

1° behoeft geen verdere toelichting

2° gaat om het gebruik van het Nederlands. Om bij te dragen aan de doelstelling van het decreet en een verbindende rol te kunnen spelen in onze samenleving, is het noodzakelijk dat alle verantwoordelijken binnen elke organisatie over een actieve kennis van het Nederlands beschikken.

3° behoeft geen verdere toelichting

4° De organisatie moet de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toepassen in de werking.

5° De organisatie moet te allen tijde blijven voldoen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden zoals die in artikel 47, tweede lid, zijn bepaald.

Indien de organisatie deze verplichtingen niet nakomt, kan de subsidie worden stopgezet, verminderd of teruggevorderd. De nadere regels voor de termijnen, de manier waarop de verantwoordingsstukken ingediend worden en de nadere voorwaarden inzake de stopzetting, vermindering of terugvordering van subsidies worden in het uitvoeringsbesluit geregeld.

Dit vormt een duidelijk onderscheid met het niet voldoen aan de beoordelingselementen die vooral richtinggevend zijn en toetsstenen zijn waarop geredigeerd kan worden. De beoordelingselementen zijn in die zin geen subsidievoorwaarden die vallen onder artikel 13 van de wet van 16 mei 2013.

Artikel 49

In het kader van het toezicht is het van belang dat alle documenten en gegevens die nodig zijn om toezicht te kunnen uitoefenen, in het Nederlands ter beschikking zijn.

Het is de bedoeling om in het uitvoeringsbesluit nog een aantal praktische regels uit te schrijven over de manier waarop het toezicht zal worden uitgeoefend en welke termijnen daarbij in acht moeten worden genomen.

Artikel 50

Dit artikel bepaalt dat alle ondersteuningsvormen van dit decreet worden toegekend binnen de perken van de kredieten die jaarlijks worden ingeschreven op de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. In navolging van het advies van de raad van state werd bijkomende bepaling m.b.t. de staatsteun opgenomen.

Artikel 51

Dit artikel bepaalt dat de jaarlijkse subsidie-enveloppes gekoppeld worden aan het prijsindexcijfer, de gezondheidsindex zoals bepaald in artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 'ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen'.

Artikel 52

Dit artikel preciseert de uitbetalingsmodaliteiten van de jaarlijkse subsidie-enveloppe. De jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt uitbetaald via twee voorschotten van 45% van de jaarlijkse enveloppe en een saldo van 10%.

Artikel 53

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 54

Dit artikel wijzigt het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004 voor de sector van het lokaal cultuurbeleid en het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Het tweede lid bepaalt dat de middelen die voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling beschikbaar zijn binnen de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk vanaf 2021 worden toegevoegd aan de subsidie-enveloppe van sociaal-culturele volwassenenorganisaties en dus niet langer specifiek voorbehouden zijn voor tewerkstelling van personeelsleden maar kunnen worden aangewend voor de uitvoering van het beleidsplan.

Het derde lid bepaalt dat de middelen die vanaf 2018 vrijkomen na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst met geregulariseerde DAC-werknemers binnen de sector van het lokaal cultuurbeleid (door pensionering of een overlijden) zullen worden gebruikt voor de financiering van projecten.

Het vierde lid bepaalt dat de middelen die voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling beschikbaar zijn binnen de sector van het lokaal cultuurbeleid vanaf 1 januari 2021 volledig zullen besteed worden aan projecten. Vanaf 1 januari 2021 worden met andere woorden niet langer middelen toegekend voor de arbeidsovereenkomsten met geregulariseerde DAC-werknemers binnen de sector van het lokaal cultuurbeleid. Deze regeling is qua concept ook identiek als wat voorzien is in het nieuwe decreet cultureel erfgoed met betrekking tot het lokaal erfgoedbeleid.

Artikel 55

1° bepaalt een wijziging in het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004, waardoor de middelen die vrijkomen in het kader van DAC-projecten die niet te situeren zijn binnen erkende of gesubsidieerde organisaties, niet langer worden toegevoegd aan de middelen van het Participatiedecreet maar aan het budget voor de uitvoering van dit decreet.

2° bepaalt eveneens een wijziging in het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004, waardoor de vrijgekomen middelen na stopzetting van de arbeidsovereenkomst van de geregulariseerde DAC-werknemers binnen een erkende of gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie in 2018, 2019 en 2020 zullen worden gebruikt voor de verdere invulling van het trekkingsrecht van erkende en gesubsidieerde

organisaties in het kader van de DAC-normalisering. De regels met betrekking tot de verdeling van de middelen die beschikbaar zijn voor de aanvullende subsidies voor tewerkstelling voor de erkende of gesubsidieerde sociaal-culturele organisaties zijn opgenomen in 'het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector voor wat betreft de erkende of gesubsidieerde organisaties uit het sociaal-culturele volwassenenwerk'.

Artikel 56

Dit artikel heft het Decreet van 4 april 2003 betreffende het Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk op, met uitzondering van de bepalingen aangaande het landelijk steunpunt voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk en aangaande de federatie van organisaties sociaal-cultureel werk.

In dit artikel worden eveneens de bepalingen m.b.t. de (her)verdeling van de provinciale middelen opgeheven met ingang van 1 januari 2021.

Artikel 57

Dit artikel heft de artikelen op die de subsidiëring van praktijkgerichte, laagdrempelige educatie voor kansengroepen uit het Participatiedecreet van 18 januari 2008 regelen. De initiatieven die hieronder vielen en duidelijk sociaal-culturele praktijken realiseren, of een aanbod hebben dat ook door sociaal-culturele vormingsinstellingen voor personen met een handicap kon worden georganiseerd, vinden een plaats in onderhavig nieuw decreet. Een derde initiatief dat onder deze maatregel werd gesubsidieerd, betreft een duidelijk sectorale (sport)organisatie, die een plaats krijgt binnen het ondertussen uitgebouwde G-sportbeleid.

Artikel 58

Dit artikel heft het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector voor wat betreft de erkende of gesubsidieerde organisaties uit het sociaal-culturele volwassenenwerk op vanaf 1 januari 2021.

Artikel 59

Dit artikel biedt organisaties die gesubsidieerd worden op grond van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk de garantie op de subsidie-enveloppe die hen werd toegekend voor de beleidsperiode 2016-2020 op voorwaarde dat ze aan de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden blijven voldoen. Het jaarlijks indienen van een voortgangsrapport is niet langer een subsidiëeringsvoorwaarde. Het laatste voortgangsrapport wordt uiterlijk op 31 maart 2018 ingediend.

Artikel 60

Dit artikel bepaalt de wijze waarop verenigingen, bewegingen, gespecialiseerde vormingsinstellingen, syndicale vormingsinstellingen, vormingsinstellingen voor personen met een handicap en de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap die gesubsidieerd worden op basis van het decreet van 4 april 2003, geëvalueerd zullen worden tijdens de beleidsperiode 2016-2020.

De organisaties worden geëvalueerd op basis van de beoordelingselementen van het decreet van 4 april 2003.

De visitatie wordt georganiseerd en uitgevoerd op basis van het nieuwe model uitgewerkt in dit nieuwe decreet. De beoordelingselementen van het decreet van 4 april 2003 worden dus ook per werksoort uitgewerkt in evaluatiecriteria die als leidraad gelden voor de op basis van het nieuwe decreet samengestelde visitatiecommissies.

De visitatiecommissies hanteren de evaluatiecriteria om tot een gemotiveerde evaluatie te komen van de voorbije werking gedurende de eerste twee jaar van de beleidsperiode. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de beoordelingselementen per werksoort uit te werken in specifieke evaluatiecriteria voor de visitatiecommissies (tweede kolom).

§1 bepaalt dat de evaluatie van de werking van de sociaal-culturele organisatie gebeurt door een visitatiecommissie die is samengesteld volgens de nieuwe regelgeving, zodat een link kan worden gelegd met de beoordeling van de subsidieaanvraag.

§2 bepaalt dat de visitatiecommissie zich voor de evaluatie baseert op het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018, de begrotingen 2016 tot en met 2018 en de financiële verslagen 2016 en 2017. Ze neemt eveneens de kwantitatieve gegevens mee die betrekking hebben op de werking die uit de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting en de financiële verslagen en de algemene informatie kunnen afgeleid worden. Dit is noodzakelijk omdat de huidige subsidie-enveloppe van sociaal-culturele organisaties, is vastgelegd op basis van globale kwantitatieve gegevens die dateren van het begin van het vorige decennium. Een actualisatie is noodzakelijk, niet alleen omdat deze gegevens in 15 jaar geëvolueerd zijn maar eveneens omdat de analyse van de huidige situatie noodzakelijk is om de gecombineerde benadering van kwantiteit en kwaliteit in deze overgangperiode globaal te kunnen vatten.

Voor het derde luik van de evaluatie baseert de visitatiecommissie zich op de beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 .

§3 t.e.m. §8 geven de beoordelingselementen weer per (sub)werksoort die als basis dienen voor de inhoudelijke evaluatie door de visitatiecommissies en die ongewijzigd zijn geknipt uit het decreet van 4 april 2003. De eerste visitatie kan immers alleen gebaseerd zijn op deze beoordelingselementen omdat de beleidsplanning en de subsidiëring 2016-2020 van de organisaties hierop is gebaseerd.

§9 laat de Vlaamse Regering toe om de beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 te specificeren. Specificatie wil zeggen: precisering met het oog op praktische of inhoudelijke bepalingen of verduidelijkingen zowel voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties als voor de commissies. De specificatie kan nooit tot doel hebben nieuwe aspecten of deelaspecten toe te voegen.

Het laat de Vlaamse Regering enkel toe om accentueringen aan te brengen zonder evenwel afbreuk te doen aan de algehele draagkracht van het beoordelingselement.

In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe de beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 (eerste kolom) uitgewerkt worden in specifieke evaluatiecriteria als leidraad voor de visitatiecommissies (tweede kolom).

--

Voor de verenigingen:

Beoordelingselementen	Evaluatiecriteria
1° de wijze waarop de vier functies, vermeld in artikel 2, 8°, worden gerealiseerd;	• De organisatie heeft een onderbouwde visie op de vier functies; • De organisatie geeft weer in welke mate elke functie in de werking wordt gerealiseerd en verantwoordt de keuzes die tot deze verhouding hebben geleid; • De organisatie expliciteert welke werkwijze(n) ze hanteert om de vier functies te realiseren.
2° de wijze van begeleiding van de afdelingen of groepen: de ontwikkeling van het afdelingswerk en groepswork, het aantal afdelingen of groepen;	• De vereniging verantwoordt welke strategie zij volgt op het vlak van het aantal afdelingen en groepen; • de vereniging verantwoordt hoe zij het afdelings- en groepswork ontwikkelt ; • de vereniging motiveert en verduidelijkt hoe zij de begeleiding van de afdelingen of groepen vorm geeft.
3° het beleid ten aanzien van de vrijwilliger;	• De vereniging maakt duidelijk wat zij onder vrijwilligerswork verstaat en legt haar visie over het vrijwilligersbeleid uit. • De vereniging geeft aan welke strategie zij volgt om deze visie in de praktijk om te zetten. • De vereniging toont aan hoe ze betrokkenheid, inspraak en participatie van vrijwilligers in de organisatie vorm geeft.
4° de acties met het oog op de verdieping en verbreding van de participatie;	• De vereniging verduidelijkt en motiveert haar strategieën rond het verbreden van participatie van (niet-)leden en eventueel specifieke doelgroepen, en rond het op meer intensieve wijze bereiken van de geviseerde doelgroep(en) (verdiepen); • De vereniging verduidelijkt welke acties zij met het oog op de verbreding en verdieping van de participatie voert.
5° de communicatie met de leden;	• De vereniging geeft aan welke strategieën zij hanteert om met haar leden te communiceren; • De vereniging geeft aan op welke manier zij deze strategieën concretiseert in acties.
6° het ontwikkelen van acties en activiteiten met een landelijk karakter;	• De vereniging geeft aan welke strategieën zij hanteert om acties en activiteiten met een landelijk karakter te ontwikkelen; • De vereniging geeft aan op welke manier zij deze strategieën concretiseert in acties.
7° het ontwikkelen van vernieuwende en bijzondere activiteiten;	• De vereniging geeft aan welke vernieuwende en bijzondere activiteiten zij realiseert; • De vereniging motiveert waarom deze activiteiten vernieuwend en bijzonder zijn voor de vereniging.

8° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;	• De vereniging geeft haar visie op diversiteit in de samenleving en hoe ze zich daartegenover positioneert, en geeft aan welke inspanningen ze levert om met diversiteit in de samenleving en in de vereniging om te gaan. • De vereniging geeft haar visie op interculturaliteit en hoe ze zich daartegenover positioneert, en geeft aan welke inspanningen ze levert om interculturaliteit te stimuleren.
9° de samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;	• De vereniging motiveert en verduidelijkt hoe en met wie ze zich verbindt en aan netwerkvorming doet; • De vereniging motiveert en toont aan welke initiatieven in samenwerking met andere organisaties worden ondernomen en/of welke inspanningen worden geleverd om samenwerking te stimuleren.
10° de manier waarop in de werking rekening gehouden wordt met principes van integrale kwaliteitszorg;	• De vereniging expliciteert en verantwoordt haar integraal kwaliteitsbeleid. • De vereniging verduidelijkt de gekozen verbeterstrategieën en de bijhorende realisaties.
11° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;	• De vereniging expliciteert en verantwoordt haar beleid rond professionalisering en ontwikkeling. • De vereniging toont aan welke initiatieven zij in uitvoering van dit beleid onderneemt.

Voor de bewegingen:

Beoordelingselementen	Evaluatiecriteria
a) de knowhow en expertise van de beweging met betrekking tot het thema of het cluster; de wijze waarop die expertise verder wordt ontwikkeld; de wijze waarop de knowhow wordt ontsloten;	• De beweging toont haar knowhow en expertise met betrekking tot het thema of het cluster aan; • De beweging toont de wijze aan waarop die expertise verder wordt ontwikkeld; • De beweging toont de wijze aan waarop de expertise wordt ontsloten.
b) de aanpak van diversiteit, met specifieke aandacht voor interculturaliteit;	• De beweging geeft haar visie op diversiteit in de samenleving en hoe ze zich daartegenover positioneert, en geeft aan welke inspanningen ze levert om met diversiteit in de samenleving en in de beweging om te gaan. • De beweging geeft haar visie op interculturaliteit en hoe ze zich daartegenover positioneert, en geeft aan welke inspanningen ze levert om interculturaliteit te stimuleren.

c) de wijze waarop het ruime publiek rechtstreeks of onrechtstreeks wordt benaderd, inclusief de inspanning om andere publieksgroepen aan te trekken;	• De beweging motiveert en toont aan welke kanalen, methoden, communicatiemiddelen gebruikt worden om het ruime publiek te benaderen; • De beweging motiveert en toont aan welke inspanningen geleverd worden om andere publieksgroepen aan te trekken.
d) de creativiteit, de diversiteit en de originaliteit van de gehanteerde methoden, evenals de effectiviteit ervan;	• De beweging expliciteert de diversiteit van de gehanteerde methoden; • De beweging toont aan waarom de gehanteerde methoden origineel en creatief zijn; • De beweging toont aan dat de gehanteerde methoden effectief zijn in functie van de te bereiken doelen.
e) de communicatie met het publiek, de aandacht voor de media;	• De beweging geeft aan welke strategieën zij hanteert om te communiceren met het brede publiek en op welke manier zij deze strategieën concretiseert in acties; • De beweging toont aan welke inspanningen zij levert om de aandacht van de media te trekken
f) de aard en de omvang van de educatieve activiteiten en de werkmaterialen;	• De beweging toont aan op welke manier zij invulling geeft aan de educatieve activiteiten; • De beweging toont aan welke werkmaterialen zij ontwikkelt en gebruikt.
g) de acties en de campagnes;	• De beweging verantwoordt de planning van haar acties en campagnes; • De beweging toont de aard en de omvang van de acties en campagnes aan.
h) de samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;	• De beweging motiveert en verduidelijkt hoe en met wie ze zich verbindt en aan netwerkvorming doet; • De beweging motiveert en toont aan welke initiatieven in samenwerking met andere organisaties worden ondernomen en/of welke inspanningen worden geleverd om samenwerking te stimuleren.
i) het engagement van vrijwilligers en bestuurders;	• De beweging toont aan op welke manier vrijwilligers en bestuurders betrokken worden bij de organisatie; • De beweging toont aan op welke manier vrijwilligers en bestuurders meewerken aan de uitbouw van de organisatie.
j) de zorg voor professionaliteit en professionalisering;	• De beweging expliciteert en verantwoordt haar beleid rond professionalisering en ontwikkeling. • De beweging toont aan welke initiatieven zij in uitvoering van dit beleid onderneemt.
k) de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;	• De beweging expliciteert en verantwoordt haar integraal kwaliteitsbeleid. • De beweging verduidelijkt de gekozen verbeterstrategieën en de bijhorende realisaties.

Voor de landelijke vormingsinstellingen:

Beoordelingselementen	Evaluatiecriteria
1. de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;	De vormingsinstelling toont aan dat haar aanbod en/of publieksbereik verspreid is over minstens vier Vlaamse provincies. Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt beschouwd als een Vlaamse provincie.
2. het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;	- De vormingsinstelling verduidelijkt welk beleid ze voert ten aanzien van haar deelnemers en haar inspanningen met betrekking tot publieksverbreding en publieksvernieuwing - De vormingsinstelling verheldert de communicatiestrategieën die worden gehanteerd om de deelnemers (zowel de bestaande als de beoogde doelgroepen) te bereiken;
3. de samenwerking met de volkshogescholen; (enkel voor de gespecialiseerde vormingsinstellingen)	- De gespecialiseerde vormingsinstelling expliciteert en verantwoordt vanuit haar specifieke beleidsopties haar samenwerking met de diverse volkshogescholen, gevestigd in verschillende regio's; - De gespecialiseerde vormingsinstelling toont aan welke samenwerkingen met volkshogescholen werden gerealiseerd.
4. de zorg voor professionalisering en professionaliteit	- De vormingsinstelling expliciteert en verantwoordt haar beleid rond professionalisering en ontwikkeling. - De vormingsinstelling toont aan welke initiatieven zij in uitvoering van dit beleid onderneemt.
5. het aantal uren programma's; (n.v.t. voor de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap)	- De vormingsinstelling expliciteert en verantwoordt de keuzes met betrekking tot de omvang van het educatieve aanbod. - De vormingsinstelling verduidelijkt de omvang en invulling van de gerealiseerde subsidieerbare uren;
6. de netwerkvorming en samenwerking	- De vormingsinstelling motiveert en verduidelijkt hoe en met wie ze zich verbindt en aan netwerkvorming doet; - De vormingsinstelling motiveert en toont aan welke initiatieven in samenwerking met andere organisaties worden ondernomen en/of welke inspanningen worden geleverd om samenwerking te stimuleren.
7. de manier waarop invulling wordt gegeven aan de culturele functie; (n.v.t. voor de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap)	- De vormingsinstelling heeft een onderbouwde visie op de culturele functie; - De vormingsinstelling geeft weer op welke manier en in welke mate de culturele functie in de werking wordt gerealiseerd en verantwoordt de keuzes.
8. de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie	- De vormingsinstelling heeft een onderbouwde visie op de gemeenschapsvormende functie; - De vormingsinstelling geeft weer op welke manier en in welke mate de gemeenschapsvormende functie in de werking wordt gerealiseerd en verantwoordt de keuzes.

9. de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;	• De vormingsinstelling expliciteert en verantwoordt haar integraal kwaliteitsbeleid. • De vormingsinstelling verduidelijkt de gekozen verbeterstrategieën en de bijhorende realisaties.
10. de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;	• De vormingsinstelling geeft haar visie op diversiteit in de samenleving en hoe ze zich daartegenover positioneert, en geeft aan welke inspanningen ze levert om met diversiteit in de samenleving en in de vereniging om te gaan. • De vormingsinstelling geeft haar visie op interculturaliteit en hoe ze zich daartegenover positioneert, en geeft aan welke inspanningen ze levert om interculturaliteit te stimuleren.
11. het engagement ten aanzien van de door de Vlaamse Regering geformuleerde Beleidsprioriteiten (enkel voor de gespecialiseerde vormingsinstellingen)	n.v.t.
12. de samenwerking binnen de federatie (enkel voor de vormingsinstellingen en -dienst voor personen met een handicap)	• De federatie expliciteert de finaliteit en de doelstellingen van de samenwerking met de andere vormingsinstellingen/-diensten binnen de federatie; • De federatie verduidelijkt op welke wijze er samengewerkt wordt met de andere vormingsinstellingen/-diensten binnen de federatie.
13. De manier waarop invulling wordt gegeven aan de educatieve functie (enkel voor de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap)	• De vormingsdienst heeft een onderbouwde visie op de educatieve functie; • De vormingsdienst geeft weer op welke manier en in welke mate de educatieve functie in de werking wordt gerealiseerd en verantwoordt de keuzes.
14. De manier waarop invulling wordt gegeven aan de maatschappelijke activeringsfunctie (enkel voor de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap)	• De vormingsdienst heeft een onderbouwde visie op de maatschappelijke activeringsfunctie; • De vormingsdienst geeft weer op welke manier en in welke mate de maatschappelijke activeringsfunctie in de werking wordt gerealiseerd en verantwoordt de keuzes.

De zakelijke elementen van het decreet van 4 april 2003, artikel 45, §2, §3 en §4 zijn voor alle werksoorten van toepassing.

Zakelijke elementen	Evaluatiecriteria
§ 2. De jaarlijkse subsidie wordt verantwoord op basis van het voortgangsrapport, het financieel verslag en de begroting. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor de indiening ervan. De organisatie voor sociaal-cultureel volwassenenwerk legt jaarlijks de rekeningen van het vorige jaar met de nodige bewijsstukken voor, alsook een door de algemene vergadering goedgekeurde sluitende begroting. Uit de afrekening en de balans moet blijken dat de organisatie, rekening houdend met de eigen middelen, sluitend of batig kan werken. Een batig saldo in de resultatenrekening verplicht de organisatie tot het opbouwen van een financiële reserve. Die reserve moet aangewend worden ter financiering van uitgaven die bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen van de organisatie. § 3. Bij afwijking kan de jaarlijkse verantwoording van de subsidie-enveloppe leiden tot de vorming van een subsidiereserve op voorwaarde dat: 1° de organisatie deze werkwijze expliciet vaststelt in het ingediende en goedgekeurde beleidsplan; 2° de organisatie deze werkwijze telkens expliciet in het voortgangsrapport duidt en verantwoordt; 3° de gereserveerde subsidie in één van de volgende jaren van de beleidsperiode in kwestie besteed wordt conform het voortgangsrapport en beleidsplan; 4° de subsidie-enveloppe, toegekend voor het totaal van de beleidsperiode, niet overschreden wordt. § 4. Om subsidies te genieten en te blijven genieten moeten de organisaties voor sociaal-cultureel volwassenenwerk bovendien: 1° een boekhouding voeren volgens het genormaliseerde boekhoudkundige stelsel en die zo organiseren dat de financiële controle op de aanwending van de subsidies mogelijk is; de Vlaamse regering kan een specifiek boekhoudkundig plan en bijzondere regels betreffende de boekhouding opleggen; 2° aanvaarden dat de administratie de werking en de boekhouding, eventueel ter plaatse, onderzoekt; 3° hun bestuurders en hun medewerkers verzekeren tegen de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie.	• De jaarlijkse subsidie wordt verantwoord in het kader van de uitvoering van het beleidsplan. • Reserves die opgebouwd worden vanuit de subsidies moeten aangewend worden ter financiering van uitgaven die bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen van de organisatie. • Er wordt een boekhouding gevoerd volgens het genormaliseerd boekhoudkundig stelsel.

Een beoordelingselement krijgt het oordeel ‘voldoet’ indien op alle onderliggende criteria ‘voldoet’ is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel ‘voldoet ten dele’ als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een ‘onvoldoende’ wordt gescoord en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een ‘voldoet ten dele’. Een beoordelingselement krijgt het oordeel ‘onvoldoende’, indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement ‘onvoldoende’ is gescoord.

§10 Door de eventuele aanbevelingen geformuleerd bij de beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 in overweging te nemen, kan de visitatiecommissie drie mogelijke evaluatieoordelen formuleren: een positieve evaluatie zonder aanbevelingen, een positieve evaluatie met aanbevelingen of een negatieve evaluatie met aanbevelingen. Het visitatieverslag bevat een afzonderlijk luik waarin de bevindingen staan met betrekking tot de kwantitatieve gegevens.

Elke organisatie krijgt, uiterlijk vijftiendertig dagen nadat ze werd gevisiteerd, een voorlopig visitatieverslag waarin de bevindingen en de voorlopige evaluatie van de visitatiecommissie wordt meegedeeld. De organisatie krijgt achtentwintig dagen de tijd om daarop te reageren. De visitatiecommissie komt nadien opnieuw bijeen om de reacties te bekijken en eventuele aanpassingen te doen. Op basis daarvan wordt aan de organisatie het eindverslag van de visitatie betekend en dit uiterlijk negenenvertig dagen na het bezorgen van het voorlopig visitatieverslag.

§11 In deze paragraaf worden de mogelijke combinaties van het eindoordeel van de visitatiecommissie (positief zonder aanbevelingen, positief met aanbevelingen of negatief met aanbevelingen) en het eindoordeel van de beoordelingscommissie (positief subsidie-advies, positief subsidie-advies met aandachtspunten of negatief subsidie-advies met aandachtspunten) opgesomd. Deze combinaties bepalen of de beoordelingscommissie zal adviseren om de subsidie-enveloppe per organisatie te doen stijgen, dalen, status quo te houden of stop te zetten.

§12 omschrijft wat verwacht wordt van organisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen: zij geven in hun beleidsplan via een plan van aanpak aan welke processen en acties ze hebben opgezet en wat de resultaten ervan zijn m.b.t. deze aanbevelingen.

§13 omschrijft welke gevolgen een ‘negatieve evaluatie met aanbevelingen’ heeft voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

De organisatie moet binnen maximaal 12 maanden, nadat het visitatieverslag met een negatieve evaluatie met aanbevelingen werd bezorgd, een remediëringsrapport bezorgen aan de administratie. In functie van de eerste beleidsperiode wordt gekozen voor een remediëringsperiode van 12 maanden om volgende redenen (waar dit in het definitieve systeem 24 maanden is):

- De beoordelingselementen in het decreet van 4 april 2003 verschillen inhoudelijk en in aantal over de verschillende werksoorten. Deze worden gehanteerd door de visitatiecommissies.
- De beoordelingselementen in het decreet van 4 april 2003 verschillen van de beoordelingselementen in dit decreet en deze laatste worden gehanteerd door de beoordelingscommissies met het oog op het te formuleren subsidieadvies.

Het remediëren en dus ook de behandeling van het remediëringsrapport moet dus gebeuren in functie van de volgende beleidsperiode in een combinatie van verschillende sets van beoordelingselementen.

Bijvoorbeeld voor de werksoort verenigingen: het beoordelingselement “de wijze van begeleiding van de afdelingen of groepen: de ontwikkeling van het afdelingswerk en groepswork, het aantal afdelingen of groepen” wordt als dusdanig niet meer beoordeeld in het nieuwe beoordelingskader.

De remediëring moet dus kunnen en volstaan in een kortere periode.

Na het indienen van het remediëringsrapport wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie opnieuw bezocht door een visitatiecommissie die de geleverde inspanningen en de geboekte resultaten met betrekking tot de aanbevelingen beoordeelt.

Op basis van de tweede visitatie formuleert de visitatiecommissie, die indien mogelijk identiek is samengesteld als de eerste visitatiecommissie, een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering.

Pas wanneer de Vlaamse Regering het positief advies van de visitatiecommissie bevestigt, wordt de nieuwe subsidieaanvraag van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie ter advisering voorgelegd aan de beoordelingscommissie.

Bij een positief advies van de visitatiecommissie na het tweede bezoek ter plaatse, blijft, met het oog op het bepalen van de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, het eindoordeel van de visitatiecommissie ‘een negatieve evaluatie met aanbevelingen’. Samen met het eindoordeel van de beoordelingscommissie bepaalt dit of de beoordelingscommissie kan adviseren om de subsidie-enveloppe te doen dalen, status quo te houden of stop te zetten. Zoals vermeld in artikel 5, §7 kan de Vlaamse Regering aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die na een tweede visitatie een positief advies kreeg van de visitatiecommissie (of een negatieve evaluatie met aanbevelingen) en een positief subsidieadvies (al dan niet met aandachtspunten) van de beoordelingscommissie een subsidie-enveloppe toekennen die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode. Zoals vermeld in artikel 5, §8 kan de Vlaamse Regering van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die na een tweede visitatie een positief advies kreeg van de visitatiecommissie (of een negatieve evaluatie met aanbevelingen) en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie de subsidiëring stopzetten vanaf 1 januari van het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode. Indien de Vlaamse Regering beslist om de subsidiëring voort te zetten, moet de subsidie-enveloppe lager zijn ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Wanneer de Vlaamse Regering het negatief advies van de visitatiecommissie bevestigt, wordt de nieuwe subsidieaanvraag van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie niet meer voorgelegd aan de beoordelingscommissie en wordt de subsidie stopgezet vanaf 1 januari 2021.

Als de remediëringstermijn verstreken is en de sociaal-culturele volwassenenorganisatie geen remediëringsrapport heeft ingediend, wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie geen tweede keer bezocht door de visitatiecommissie en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari 2021.

§14 bepaalt dat de maximale stijging of daling van de subsidie-enveloppe 2021-2025 begrensd is tot 25% t.o.v. de effectief toegekende subsidie-enveloppe (de som van de enveloppe op grond van het decreet van 4 april 2003, de enveloppe op grond van artikel 23 en 24 van het participatiedecreet, de middelen interne staatshervorming op grond van artikel 44§4 van het decreet van 4 april 2003, de DAC middelen op grond van het decreet houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004 en de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten) voor het laatste werkjaar van de beleidsperiode 2016-2020.

Voor organisaties met een totale enveloppe kleiner of gelijk aan 260 000 euro, wordt een maximale stijging van 65 000 euro voorzien.

Artikel 61

Dit artikel bepaalt de wijze waarop de volkshogescholen die gesubsidieerd worden op basis van het decreet van 4 april 2003 zullen geëvalueerd worden.

§1 bepaalt de wijze waarop de volkshogescholen gesubsidieerd op basis van het decreet van 4 april 2003 beoordeeld zullen worden tijdens de beleidsperiode 2016-2020. De samenstelling van de beoordelingscommissie gebeurt volgens de nieuwe regelgeving, zodat de evaluatie van de voorbije werking en de beoordeling van de subsidieaanvraag in één beweging gebeurt. Hier blijft de remediëringsperiode van 12 maanden dan ook gelden.

§2 Voor de evaluatie baseert de beoordelingscommissie zich op het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018, de begrotingen 2016 tot en met 2019 en de financiële verslagen 2016 tot en met 2018. De beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 dienen als leidraad voor de evaluatie tijdens het gesprek.

Voor de beoordeling baseert de beoordelingscommissie zich op het beleidsplan 2021-2025, vermeld in artikel 33. De beoordelingselementen, vermeld in artikel 34, dienen als leidraad voor de beoordeling tijdens het gesprek.

§3 bepaalt de beoordelingselementen voor de volkshogescholen

§4 laat de Vlaamse Regering toe om de beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 te specificeren. Specificatie wil zeggen: precisering met het oog op praktische of inhoudelijke bepalingen of verduidelijkingen zowel voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties als voor de commissie. De specificatie kan nooit tot doel hebben nieuwe aspecten of deelaspecten toe te voegen.

In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 (eerste kolom) uit te werken in specifieke beoordelingscriteria voor de beoordelingscommissie (tweede kolom).

Beoordelingselementen	Beoordelingscriteria
1° het publieksbereik;	- De volkshogeschool expliciteert, met het oog op de realisatie van de drie functies, haar keuzes voor het bereiken van (delen van) de volwassen bevolking uit de regio (inclusief de opties voor een eventuele publieksverruiming en/of -verdieping); - De volkshogeschool verduidelijkt hoe gegevens hieromtrent worden verzameld en geanalyseerd.

2° de mate waarin de volkshogeschool kansengroepen bereikt, of via het werken met multiplicatoren van betekenis is voor kansengroepen;	• De volkshogeschool verduidelijkt en motiveert haar kansengroepenbeleid; • De volkshogeschool toont haar inspanningen om kansengroepen te bereiken aan en verduidelijkt of de inspanningen worden geleverd via eerstelijnswork met de betrokkenen en/of via intermediair werk met multiplicatoren die van betekenis zijn voor de betrokken kansengroepen.
3° de spreiding van het aanbod over de regio;	• De volkshogeschool expliciteert en verantwoordt haar keuzes en haar strategie om het aanbod binnen de regio te spreiden; • De volkshogeschool toont aan hoe het aanbod over de regio effectief wordt gespreid;
4° de wijze van bekendmaking van het aanbod;	• De volkshogeschool verduidelijkt haar keuzes voor en aanpak van de communicatiestrategieën om het aanbod bekend te maken bij het bredere publiek.
5° de diversiteit van het aanbod;	• De volkshogeschool motiveert hoe zij haar aanbod afstemt op de specificiteit van de regio; • De volkshogeschool toont de diversiteit van haar aanbod aan.
6° de maatschappelijke verantwoording van het aanbod;	• De volkshogeschool motiveert en verduidelijkt vanuit haar regionale context de maatschappelijke verantwoording van haar aanbod.
7° de beschikbare infrastructuur;	• De volkshogeschool verantwoordt en expliciteert de keuzes in haar infrastructuurbeleid; • De volkshogeschool toont aan wat zij realiseert op infrastructureel vlak.
8° de professionele uitbouw;	• De volkshogeschool expliciteert en verantwoordt haar beleid rond de samenstelling, professionalisering en ontwikkeling van haar team. • De volkshogeschool toont aan welke initiatieven zij in uitvoering van dit beleid onderneemt.
9° de netwerkvorming;	• De volkshogeschool motiveert en verduidelijkt vanuit haar regionale inbedding en haar decretale opdrachten hoe en met wie ze zich verbindt en aan netwerkvorming doet.
10° de samenwerking met de gespecialiseerde vormingsinstellingen;	• De volkshogeschool expliciteert en verantwoordt vanuit haar specifieke beleidsopties haar gewenste samenwerking met de diverse gespecialiseerde vormingsinstellingen; • De volkshogeschool toont aan welke samenwerkingen met gespecialiseerde vormingsinstellingen werden gerealiseerd.
11° de eigen bijdrage aan het overleg met de volkshogescholen uit de andere regio's;	• De volkshogeschool verduidelijkt haar bijdrage binnen het overleg met de andere volkshogescholen.

12° de wijze waarop de volkshogeschool de culturele functie invult;	• De volkshogeschool heeft een onderbouwde visie op de culturele functie; • De volkshogeschool geeft weer op welke manier en in welke mate de culturele functie in de werking wordt gerealiseerd en verantwoordt de keuzes.
13° de wijze waarop de volkshogeschool de gemeenschapsvormende functie invult;	• De volkshogeschool heeft een onderbouwde visie op de gemeenschapsvormende functie; • De volkshogeschool geeft weer op welke manier en in welke mate de gemeenschapsvormende functie in de werking wordt gerealiseerd en verantwoordt de keuzes.
14° het aantal uren programma's;	• De volkshogeschool expliciteert en verantwoordt de keuzes met betrekking tot de omvang van het educatieve aanbod. • De volkshogeschool verduidelijkt de omvang en invulling van de gerealiseerde subsidieerbare uren.
15° diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;	• De volkshogeschool geeft haar visie op diversiteit geeft aan welke inspanningen ze levert om met diversiteit in de samenleving en in de werking om te gaan. • De volkshogeschool geeft haar visie op interculturaliteit en geeft aan welke inspanningen ze levert om interculturaliteit te stimuleren in personeel, werking en beleidsorganen.
16° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg.	• De volkshogeschool expliciteert en verantwoordt haar integraal kwaliteitsbeleid. • Ze verduidelijkt de gekozen verbeterstrategieën en de bijhorende realisaties.

De zakelijke elementen van het decreet van 4 april 2003, artikel 45, §2, §3 en §4

Zakelijke elementen	Beoordelingscriteria
§ 2. De jaarlijkse subsidie wordt verantwoord op basis van het voortgangsrapport, het financieel verslag en de begroting. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor de indiening ervan. De organisatie voor sociaal-cultureel volwassenenwerk legt jaarlijks de rekeningen van het vorige jaar met de nodige bewijsstukken voor, alsook een door de algemene vergadering goedgekeurde sluitende begroting. Uit de afrekening en de balans moet blijken dat de organisatie, rekening houdend met de eigen middelen, sluitend of batig kan werken. Een batig saldo in de resultatenrekening verplicht de organisatie tot het opbouwen van een financiële reserve. Die reserve moet aangewend worden ter financiering van uitgaven die bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen van de organisatie.	• De jaarlijkse subsidie wordt verantwoord in het kader van de uitvoering van het beleidsplan.

§ 3. Bij afwijking kan de jaarlijkse verantwoording van de subsidie-enveloppe leiden tot de vorming van een subsidiereserve op voorwaarde dat: 1° de organisatie deze werkwijze expliciet vaststelt in het ingediende en goedgekeurde beleidsplan; 2° de organisatie deze werkwijze telkens expliciet in het voortgangsrapport duidt en verantwoordt; 3° de gereserveerde subsidie in één van de volgende jaren van de beleidsperiode in kwestie besteed wordt conform het voortgangsrapport en beleidsplan; 4° de subsidie-enveloppe, toegekend voor het totaal van de beleidsperiode, niet overschreden wordt.	• Reserves die opgebouwd worden vanuit de subsidies moeten aangewend worden ter financiering van uitgaven die bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen van de organisatie.
§ 4. Om subsidies te genieten en te blijven genieten moeten de organisaties voor sociaal-cultureel volwassenenwerk bovendien: 1° een boekhouding voeren volgens het genormaliseerde boekhoudkundige stelsel en die zo organiseren dat de financiële controle op de aanwending van de subsidies mogelijk is; de Vlaamse regering kan een specifiek boekhoudkundig plan en bijzondere regels betreffende de boekhouding opleggen; 2° aanvaarden dat de administratie de werking en de boekhouding, eventueel ter plaatse, onderzoekt; 3° hun bestuurders en hun medewerkers verzekeren tegen de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie.	• Er wordt een boekhouding gevoerd volgens het genormaliseerd boekhoudkundig stelsel.

Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet' indien op alle onderliggende criteria 'voldoet' is gescoord. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'voldoet ten dele' als voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een 'onvoldoende' wordt gescoord en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een 'voldoet ten dele'. Een beoordelingselement krijgt het oordeel 'onvoldoende', indien op minstens één van onderliggende criteria voor dat beoordelingselement 'onvoldoende' is gescoord.

§5 Omdat de beoordelingscommissie zowel terugblijkt op de voorbije werking van de lopende beleidsperiode als op de toekomstige werking in de volgende beleidsperiode, wordt als overgangsbepaling voorzien dat de visitaties niet zullen plaats vinden in het derde jaar van de beleidsperiode, maar dat de evaluatie van de werking 2016-2020 wordt geïntegreerd in de beoordeling door de beoordelingscommissie in 2020. Dit heeft tot gevolg dat enkel de aanbevelingen geformuleerd bij de evaluatie van de werking, die voldoende relevant blijven bij de beoordeling van de toekomstige werking, in rekening worden gebracht bij de beoordeling.

Door de eventuele aanbevelingen geformuleerd bij de beoordelingselementen en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2 tot en met §4 van het decreet van 4 april 2003 en de beoordeling van de subsidieaanvraag in overweging te nemen, kan de beoordelingscommissie drie mogelijke oordelen formuleren: een positief oordeel zonder aanbevelingen, een positief oordeel met aanbevelingen of een negatief oordeel met aanbevelingen.

Artikel 62

Dit artikel bepaalt dat de erkenning van de sociaal-culturele organisaties op basis van het decreet van 4 april 2003 wordt beëindigd op het einde van de beleidsperiode 2016-2021. Wanneer zou blijken dat organisaties in de loop van de beleidsperiode 2016-2020 niet langer aan de erkennings- of subsidiëeringsvoorwaarden zouden voldoen, kan de erkenning of subsidiëring ook vroeger worden ingetrokken.

Artikel 63

Met dit artikel wordt aan de organisaties voor laagdrempelige educatie gesubsidieerd op grond van het Participatiedecreet de garantie geboden op een verlenging van de toegekende subsidieperiode tot en met 2020.

Artikel 64

§1 biedt organisaties die op grond van het Participatiedecreet erkend en gesubsidieerd werden als vereniging voor laagdrempelige educatie of organisaties die op grond van het decreet van 2003 erkend en gesubsidieerd werden, de mogelijkheid om te fuseren met behoud van de subsidie-enveloppes voor de jaren 2016-2020.

§2 bepaalt de vork waarbinnen de subsidie-enveloppe van organisaties die in de loop van de beleidsperiode 2016-2020 fuseren, kan stijgen of dalen in de beleidsperiode 2021-2025. De stijging of daling is begrensd op 25% ten opzichte van het totale effectief toegekende subsidie-enveloppe van de gefuseerde organisaties samen van de beleidsperiode 2016-2020. In dat bedrag zijn inbegrepen: de enveloppe 2020 op grond van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 2003, de enveloppe 2020 op grond van artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet (de verenigingen voor laagdrempelige educatie), de middelen interne staatshervorming toegekend op basis van artikel 44, §4 van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 2003, de middelen die op grond van het zogenaamde DAC-decreet voor tewerkstelling zijn voorzien en de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten.

Artikel 65

Het eerste lid bepaalt de samenvoeging van de middelen voor de uitvoering van dit decreet. Aan de middelen voor de uitvoering van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 2003, worden ook de middelen voor verenigingen voor laagdrempelige educatie in het kader van het Participatiedecreet, de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten, de middelen houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling (DAC-middelen) en de middelen interne staatshervorming die nu ook al in de sector aanwezig zijn, toegevoegd en als een globaal budget voorbehouden voor de uitvoering van dit decreet.

Omschrijving	Bedrag begroting
Subsidie-enveloppes 2016 sociaal-culturele volwassenenorganisaties (inclusief middelen interne staatshervorming)	51.924.000,00 *
Aanvullende subsidies tewerkstelling in de culturele sector (DAC)	11 108 833,00
Gescomiddelen 2016	4.955.430,00
Subsidie-enveloppes 2016 praktijkgerichte laagdrempelige educatie voor kansengroepen	806.122,40
TOTAAL	68 794 385,40

*In dit bedrag is de subsidie-enveloppe voor het steunpunt Socius vzw (€ 1.350.000) en de subsidie-enveloppe voor de belangenbehartiger de Federatie voor sociaal-cultureel volwassenwerk vzw (FOV vzw) (€ 242.000) inbegrepen.

Omschrijving	Begrotingsartikel	Bedrag begroting
Subsidie-enveloppes 2016 sociaal-culturele volwassenenorganisaties (Decreet van 4 april 2003, inclusief middelen Interne Staatshervorming)	HB0-1HDI2AC-WT	51.924.000,00 *
DAC (basisallocatie 1HC059)	HB0-1HCIWAK-WT	14.765.000,00**
Gesco 2016	HB0-1HCI2AJ-WT	4.955.430,00
Subsidie-enveloppes 2016 laagdrempelige educatie voor kansengroepen (Participatiedecreet)	HB0-1HDI2AE-WT	806.122,40
TOTAAL		72.450.552,40

*In dit bedrag is de subsidie-enveloppe voor het steunpunt Socius vzw (€ 1.350.000) en de subsidie-enveloppe voor de belangenbehartiger de Federatie voor sociaal-cultureel volwassenwerk vzw (FOV vzw) (€ 242.000) inbegrepen.

** in dit bedrag zitten ook de DAC lokaal cultuurbeleid voor een bedrag van 3.656.167 euro. Dit laatste bedrag zal langzaam aan worden toegevoegd in het nieuwe decreet voor de projectwerking (titel 4 – artikel 45 tot en met 47 van het ontwerp van decreet) rekening houdend met de uitstroom.

Het tweede lid bepaalt welke middelen samen in beschouwing worden genomen als uitgangspunt om de subsidie-enveloppe per organisatie 2021-2025 te gaan bepalen. Die subsidie-enveloppe per organisatie kan maximaal 25% stijgen of dalen t.o.v. de totale effectief toegekende subsidie-enveloppe per organisatie voor de beleidsperiode 2016-2020. Voor organisaties waarvan de effectief toegekende subsidie-enveloppe per organisatie voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260.000 euro, bedraagt de maximale stijging 65.000 euro.

Artikel 66

Dit artikel behelst een garantieregeling voor de toekenning van de subsidies naar aanleiding van de regularisatie van de gesco-projecten voor de beleidsperiode 2016-2020.

Artikel 67

Dit artikel regelt dat organisaties voor de beleidsperiode 2016-2020 een laatste keer een voortgangsrapport indienen in 2018, het derde jaar van de beleidsperiode.

Artikel 68

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

VOORONTWERP VAN DECREET
van 23 december 2016

Voorontwerp van decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;
Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° sociaal-cultureel volwassenenwerk: het geheel van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die als civiele actoren streven naar sociaal-culturele participatie van iedereen en naar een samenleving waarin inclusie, duurzaamheid, democratie en solidariteit centraal staan;

2° sociaal-culturele volwassenenorganisatie: een missie- en waarden gedreven organisatie die bijdraagt tot een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving door de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol actief op te nemen. Ze ontwikkelt, al dan niet in samenwerking met anderen, sociaal-culturele praktijken voor en met volwassenen die relevant zijn voor de samenleving en de vertaling zijn van een eigen weloverwogen integratie van twee of meerdere functies, te weten de cultuurfunctie, de leerfunctie, de maatschappelijke bewegingsfunctie en de gemeenschapsvormende functie. Deze sociaal-culturele praktijken spelen zich grotendeels af binnen de vrije tijd van volwassenen;

3° sociaal-culturele praktijken: multifunctionele praktijken die mensen en groepen aanspreken in één of meerdere bestaansdimensies en levenssferen. In deze praktijken ontmoeten mensen of groepen elkaar en komen ze samen tot doelgericht handelen. Ze beogen daarmee processen van vorming en vernieuwing van individu, groepen en maatschappij die leiden tot emancipatie en de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving;

4° sociaal-culturele participatie: deelnemen aan of deelhebben in informele netwerken (sociale participatie), maatschappelijke instituties (maatschappelijke participatie), kunst en cultuur (culturele participatie) of politiek en beleid (politieke en beleidsparticipatie). Om dit te realiseren richten organisaties hun werking zo in dat specifieke groepen met elk hun eigen kenmerken samen kunnen participeren (inclusieve benadering) of richten ze

zich op specifieke groepen burgers met specifieke kenmerken (categoriale benadering).

5° gemeenschappen: een netwerk van mensen die in zelforganisatie en samenwerking iets delen met elkaar, zoals normen en waarden, een agenda of ambitie, een gemeen goed, een geografische ruimte;

6° doelgroepen: groepen van mensen die sociale of persoonskenmerken gemeenschappelijk hebben, een deel van de bevolking waarop een bepaald aanbod of een bepaalde strategie gericht wordt met oog op de realisering van de missie en de visie van de organisatie.

7° kansengroepen: mensen in armoede, mensen met een beperking, personen van vreemde herkomst en gedetineerden;

8° sociaal-culturele rollen: de in artikelen 2, 9°, 2, 10° en 2, 11° bedoelde rollen;

9° verbindende rol: mensen verbinden met groepen, gemeenschappen en de brede samenleving door hen ruimtes te bieden waarin zij zich kunnen ontwikkelen in relatie tot anderen en door hen kansen te bieden op deelnemen en deelhebben aan die groepen, gemeenschappen en de brede samenleving;

10° kritische rol: in vraag stellen van waarden, normen, opvattingen, instituties en spelregels en de publieke dialoog hierover voeden en voeren;

11° laboratoriumrol: in maatschappelijk innoverende praktijken experimenteren met nieuwe maatschappelijke spelregels als antwoord op complexe samenlevingsvraagstukken;

12° sociaal-culturele functies: de in de artikelen 2, 13° t.e.m. 2, 16° bedoelde functies;

13° cultuurfunctie: gericht op creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur;

14° leerfunctie: doelgericht opzetten van leeromgevingen die het leren door individuen, groepen of gemeenschappen mogelijk maken en bevorderen;

15° gemeenschapsvormende functie: doelgericht ondersteunen en faciliteren van processen en praktijken die leiden tot vormen en ondersteunen van groepen en gemeenschappen of versterken van de interactie tussen groepen en gemeenschappen;

16° maatschappelijke bewegingsfunctie: creëert in relatie tot samenlevingsvraagstukken doelgericht ruimte voor engagement en politisering met het oog op veranderingen in denken en handelen en in de inrichting van de maatschappij;

17° functiekeuze en functiemix: keuze van twee of meerdere sociaal-culturele functies;

18° vrije tijd: de tijd die burgers niet besteden aan betaalde arbeid en school- en beroepsopleiding;

19° principes van goed bestuur: waarborgen van een samenhangend en transparant bestuur en toezicht binnen een organisatie, met het oog op een efficiënte en effectieve realisatie van haar doelstellingen;

20° administratie: de dienst van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk;

21° beleidsperiode: periode van vijf jaar waarvoor een organisatie een subsidie kan krijgen;

22° beleidsplan: document waarin de organisatie haar inhoudelijk en zakelijk beleid voor vijf jaar uittekent, de omvang van haar huidige werking aantoont en een zelfevaluatie geeft van haar werking van de voorbije jaren;

23° voortgangsrapport: een document dat een stand van zaken geeft over de uitvoering van het beleidsplan in de eerste twee jaren van de beleidsperiode en een vooruitblik biedt op de geplande uitvoering van het beleidsplan in het lopende jaar en de laatste twee jaren van de beleidsperiode;

24° subsidie-enveloppe: de financiële enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie die bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op basis van werkelijk gepresteerde activiteiten;

25° totale subsidie-enveloppe: het totale beschikbare budget te verdelen over de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, die op basis van dit decreet in aanmerking komen voor subsidiëring;

26° werkjaar: een periode van 1 januari tot en met 31 december;

27° decreet van 4 april 2003: Decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 4 april 2003;

28° Participatiedecreet: Decreet houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport van 18 januari 2008.

29° beoordelingselementen: dit zijn de inhoudelijke en zakelijke elementen waaraan moet voldaan worden om in aanmerking te komen voor subsidiëring en die generiek in dit decreet worden vastgelegd.

30° beoordelingscriteria: dit zijn de technische specificaties en de beschrijvende onderdelen van de beoordelingselementen die de leidraad vormen voor de resp. visitatie- en beoordelingscommissies

Art. 3. Dit decreet heeft tot doel om in het domein van het sociaal-cultureel volwassenenwerk organisaties te subsidiëren die, vanuit een civiel perspectief en met respect voor de gemeenschappelijke sokkel van waarden, fundamentele rechten en vrijheden, een betekenisvolle bijdrage leveren aan de emancipatie en dialoog van mensen en groepen én aan de versterking van een, duurzame, inclusieve, solidaire en democratische samenleving door sociaal-culturele participatie en gedeeld burgerschap van volwassenen te bevorderen en gedeelde samenlevingsvraagstukken tot publieke zaak te maken. Hiervoor ontwikkelen en verspreiden zij praktijken die hierop een werkend antwoord kunnen bieden.

Dit decreet doet dat door de volgende werkmiddelen te voorzien:

- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën die afgestemd is op en complementair is aan één of meerdere specifieke regionale werkingsgebieden als vermeld in artikel 28;
- projectsubsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een maximale duurtijd van drie jaar.

Titel 2. Subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor het Nederlandse taalgebied.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Art. 4. De Vlaamse Regering kan per beleidsperiode subsidies toekennen aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën voor het Nederlandse taalgebied.

Deze subsidie ondersteunt een werking die inzet op het doel van het decreet en gebaseerd is op ten minste twee sociaal-culturele functies en een relevantie en uitstraling heeft voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of voor het Nederlandse taalgebied.

De subsidie-enveloppe kan enkel worden toegekend aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties waarvan de subsidieaanvraag aan de in artikel 8 bedoelde ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet. De ontvankelijke subsidieaanvragen worden getoetst aan de in artikel 10 vermelde beoordelingselementen.

De toekenning van een subsidie-enveloppe betekent een automatische erkenning van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Art. 5. §1. Als de Vlaamse Regering van een subsidie-enveloppe toekent aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, dan gebeurt dit voor de duur van een beleidsperiode met een jaarlijks minimaal bedrag van 150.000 euro. De subsidie-enveloppe wordt jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 46.

De maximale stijging of daling ten opzichte van de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode, is begrensd op 25%.

§2. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een positieve evaluatie van de visitatiecommissie als vermeld in artikel 22, §2, tweede lid, 1° en een positief subsidie-advies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede lid, 1°, 2° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§3. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een positieve evaluatie van de visitatiecommissie als vermeld in artikel 22, §2, tweede lid, 2° en een positief subsidie-advies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede lid, 1° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§4. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een positieve evaluatie van de visitatiecommissie als vermeld in artikel 22, §2, tweede lid, 2° en een positief subsidie-advies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede lid, 2° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die lager, gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§5. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie van de visitatiecommissie als vermeld in artikel 22, §2, tweede lid, 1° en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede lid, 3°, kent de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toe die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§ 6. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie van de visitatiecommissie als vermeld in artikel 22, §2 tweede lid, 2° en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering stoppen met de subsidiëring vanaf 1 januari van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode. Indien de Vlaamse Regering beslist om de subsidiëring verder te zetten dan moet de subsidie-enveloppe lager zijn ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§7. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie van de visitatiecommissie als vermeld in artikel 22, § 2, tweede lid, 3° en een positief subsidieadvies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede

lid, 1° en 2°, kan de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekennen die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode. De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§8. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie van de visitatiecommissie als vermeld in artikel 22, § 2, tweede lid, 3° en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering stoppen met de subsidiëring vanaf 1 januari van het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode. Indien de Vlaamse Regering beslist om de subsidiëring verder te zetten dan moet de subsidie-enveloppe lager zijn ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode. De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§9. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, die niet eerder zijn gesubsidieerd op basis van het decreet van 4 april 2003 of vanaf 2021 krachtens dit decreet, met een subsidieadvies van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 21§4, tweede lid, kan de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekennen.

Art. 6. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe.

In afwijking van het eerste lid, beslist de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie door de visitatiecommissie, bedoeld in artikel 22 §2 tweede lid, 3°.

Art. 7. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen een subsidieaanvraag indienen bij de administratie. De Vlaamse Regering kan nader bepalen welke gegevens en documenten een subsidieaanvraag bevat, aan welke inhoudelijke en formele voorwaarden een subsidieaanvraag moet voldoen en op welke wijze een subsidieaanvraag wordt ingediend.

Art. 8. De administratie onderzoekt of een subsidieaanvraag voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

1° de subsidieaanvraag is uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode ingediend;

2° de aanvrager beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter. Positieve financiële resultaten kunnen uitsluitend naar niet-commerciële doelen gaan en moeten binnen de sociaal-culturele sector worden aangewend;

3° de aanvrager is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

4° de aanvrager onderschrijft de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens en past deze toe in de werking;

5° de aanvrager is akkoord om op verzoek van de administratie alle nuttige en noodzakelijke gegevens met betrekking tot de werking te verstrekken, in de gevraagde vorm;

6° de aanvrager beschikt over minstens een voltijds equivalent personeelslid of omschrijft hoe de aanwerving van een voltijds equivalent personeelslid zal gebeuren binnen de drie maanden na het begin van de beleidsperiode;

7° de aanvrager gebruikt het Nederlands als voertaal; de aanvrager kan eveneens Vlaamse Gebarentaal gebruiken binnen haar werking.

8° de aanvrager toont een sociaal-culturele werking aan die beantwoordt aan het doel van dit decreet, vermeld in artikel 3, van minstens twee jaren onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag.

Art. 9. Een subsidieaanvraag omvat een beleidsplan met:

- 1° een inhoudelijk luik voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk luik voor de volgende beleidsperiode;
- 3° de omvang en de resultaten van de werking:
 - a) kerngegevens en cijfers met betrekking tot de financiën voor het tweede en derde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - b) kerngegevens en cijfers met betrekking tot het personeel voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - c) kerngegevens en cijfers met betrekking tot de werking voor het derde en vierde jaar van de beleidsperiode;
- 4° een zelfevaluatie van de werking van de voorbije jaren van de beleidsperiode;
- 5° de gevraagde subsidie-enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie op jaarbasis voor de beleidsperiode waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft;
- 6° desgevallend een plan van aanpak waarin wordt aangegeven hoe de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die een positieve evaluatie met aanbevelingen kreeg, vermeld in artikel 22, §2, tweede lid, 2° is omgegaan met die aanbevelingen en dit door middel van aangepaste en nieuw te ontwikkelen processen en acties;
- 7° een managementsamenvatting.

Art. 10. §1. Het inhoudelijk luik van het beleidsplan en het plan van aanpak vermeld in artikel 9, 6°, worden getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie tot het doel van het decreet, vermeld in artikel 3;
- 2° de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;
- 3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen;
- 4° de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie;
- 5° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies en functiemix, en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie;
- 6° de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied;
- 7° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
- 8° a) de werking naar het brede publiek en de keuzes daarin naar gemeenschappen, doelgroepen of kansengroepen;
- b) de werking naar kansengroepen en de keuzes daarin naar gemeenschappen, doelgroepen of het brede publiek;
- 9° de plaats van vrijwilligers in de sociaal-culturele volwassenenorganisatie en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden in relatie tot de visie en missie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie;

§2. Het zakelijk luik van het beleidsplan wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° een geïntegreerd zakelijk kwaliteitsbeleid met een meerjarenplan over de organisatie van de werking samen met een financieel meerjarenplan;
- 2° de toepassing van de principes van goed bestuur;
- 3° de afstemming tussen het inhoudelijke en zakelijke luik van het beleidsplan.

Art. 11. § 1 De in §2 vermelde beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, §1 en §2, zijn elementair. Wanneer aan één van deze beoordelingselementen niet wordt voldaan, krijgt de organisatie een negatief subsidieadvies als vermeld in artikel 21 §4, 3°.

§ 2 De volgende beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 §1 en §2 zijn elementair om voor subsidie in aanmerking te komen:

1° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies en functiemix, en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 10 §1, 5°;

2° de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vermeld in artikel 10 § 1, 6°;

3° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd, vermeld in artikel 10 §1, 7°;

4° een geïntegreerd zakelijk kwaliteitsbeleid met een meerjarenplan over de organisatie van de werking samen met een financieel meerjarenplan vermeld in artikel 10 §2, 1°

§3 Deze elementaire beoordelingselementen worden als volgt toegepast:

1° op alle subsidieaanvragen voor de beleidsperiode 2021-2025;

2° vanaf de tweede beleidsperiode 2026-2030 op de subsidieaanvragen van nieuwe, niet eerder krachtens dit decreet gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties en op reeds krachtens dit decreet gesubsidieerde organisaties die een negatieve evaluatie met aanbevelingen kregen naar aanleiding van hun visitatie, bedoeld in artikel 22, §2, tweede lid, 3°.

Art. 12. Indien de toegekende subsidie-enveloppe aan een sociaal-culturele volwassenenorganisatie afwijkt van de gevraagde subsidie-enveloppe van die organisatie, beschikt de aanvrager over de mogelijkheid om tot uiterlijk vier maanden na de beslissing van de Vlaamse Regering een geactualiseerd beleidsplan in te dienen, dat afgestemd is op de omvang van de toegekende subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Hoofdstuk 2. Kwaliteitsbeoordeling van de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties

AFDELING 1. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordelingscommissies

Art. 13. De Vlaamse Regering stelt de beoordelingscommissies samen die bestaan uit externe deskundigen, bijgestaan door een secretaris.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissies, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen. De Vlaamse Regering bepaalt de methode en de procedure voor de omschrijving van de profielen, de oproep aan kandidaat deskundigen en de samenstelling van de lijst.

Art. 14. De beoordelingscommissies beoordelen de inhoudelijke en zakelijke kwaliteit van de subsidieaanvraag en maken een advies op met een voorstel over de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, op basis van de elementen vermeld in artikel 21.

Onderafdeling 2. De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk

Art. 15. De Vlaamse Regering richt een Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk op, die bestaat uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

Art. 16. De opdrachten van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk zijn:

1° een visie en methodiek ontwikkelen om het gemeenschappelijk beoordelings- en visitatiekader te verfijnen en kwaliteitsvol uit te voeren

2° een evaluatie uit te voeren van het proces van de inhoudelijke en zakelijke beoordeling door visitatie- en beoordelingscommissies.

Onderafdeling 3. De visitatiecommissies

Art. 17. De Vlaamse Regering stelt visitatiecommissies samen die bestaan uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de visitatiecommissies, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

Art. 18. De visitatiecommissies hebben de opdracht om:

1° via een bezoek ter plaatse in het derde jaar de werking van elke gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie te evalueren op basis van het beleidsplan, het voortgangsrapport, de begrotingen, de financiële verslagen, de gegevens met betrekking tot de werking en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

De visitatiecommissie deelt haar bevindingen mee aan de organisatie in de vorm van een voorlopig visitatieverslag. Dit voorlopig visitatieverslag wordt uiterlijk 30 kalenderdagen nadat de visitatie heeft plaatsgevonden, aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie bezorgd.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie heeft 30 kalenderdagen om te reageren op het voorlopig visitatieverslag.

De visitatiecommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief verslag.

Dit definitief verslag wordt binnen een termijn van 15 werkdagen aan de organisatie bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de betekening van het definitief verslag.

2° na een negatieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in artikel 22,§2, tweede lid, 3°, wordt via een bezoek ter plaatse de werking van de betrokken sociaal-culturele volwassenenorganisatie na een remediëringstraject van maximaal 24 maanden, opnieuw geëvalueerd en een positief of negatief evaluatieadvies geformuleerd aan de Vlaamse Regering.

Onderafdeling 4. De administratie

Art. 19. De administratie is belast met de voorbereiding van, de begeleiding van en de verslaggeving over de werkzaamheden van de beoordelingscommissies, de visitatiecommissies en de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk.

AFDELING 2. Verloop van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordeling van de subsidieaanvraag

Art. 20. De administratie beheert de subsidieaanvragen. De administratie gaat de ontvankelijkheidsvoorwaarden van elke subsidieaanvraag na en treft de nodige voorbereidingen voor de kwaliteitsbeoordeling op basis van de toepasselijke beoordelingselementen vermeld in artikel 10.

Art. 21. §1 De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die reeds gesubsidieerd worden op basis van het decreet van 4 april 2003 en vanaf 2021 krachtens dit decreet, wordt beoordeeld door de beoordelingscommissie:

1° aan de hand van het visitatieverslag, kerngegevens en cijfers met betrekking tot financiën, personeel en werking, algemene informatie met betrekking tot de werking, het beleidsplan en desgevallend voor organisaties met een evaluatie in de vorm van artikel 22, §2, tweede lid, 3°, desgevallend een tweede visitatieverslag en alle elementen vervat in het subsidieaanvraagdossier als vermeld in artikel 9 en artikel 12 § 2;

2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

§2 De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die niet eerder zijn gesubsidieerd op basis van het decreet van 4 april 2003 en vanaf 2021 krachtens dit decreet wordt beoordeeld door de beoordelingscommissie:

1° aan de hand van een gesprek met de organisatie, kerngegevens en cijfers met betrekking tot financiën, personeel en werking, algemene informatie met betrekking tot de werking en het beleidsplan;

2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels bepalen met betrekking tot de werking van de beoordelingscommissies.

§3. Om de subsidieaanvragen te beoordelen, vertrekt de beoordelingscommissie van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10. Deze beoordelingselementen worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in geconcretiseerde beoordelingscriteria.

De beoordelingscommissie beoordeelt op basis van de beoordelingselementen en formuleert per beoordelingselement een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende". De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.

§4. De beoordelingscommissie stelt een gemotiveerd advies op, inclusief een voorstel over de subsidie-enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Het gemotiveerd advies neemt de vorm aan van een van de onderstaande mogelijkheden:

1° een positief subsidieadvies;

2° een positief subsidieadvies met aandachtspunten;

3° een negatief subsidieadvies.

§5 1° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief subsidieadvies als vermeld in §4, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald;

2° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief subsidieadvies met aandachtspunten, als vermeld in §4, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen als vermeld in artikel 11 § 2 een "voldoet" of "voldoet ten dele" wordt gehaald en op minstens 4 andere beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald ;

3° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatief subsidieadvies als vermeld in § 4 tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen als vermeld in artikel 11 § 2 een "onvoldoende" wordt gehaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "onvoldoende" wordt gehaald;

§6. De combinatie van het eindoordeel van de beoordelingscommissie, vermeld in §4, met het eindoordeel van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 22, § 2, tweede lid is bepalend voor de beoordelingscommissie om een stijging, daling, status quo of stopzetting van de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor de volgende beleidsperiode te adviseren. Per beleidsperiode kan de jaarlijkse subsidie-enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie worden aangepast. De maximale stijging of daling ten opzichte van de effectief toegekende subsidie-enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode, is begrensd op 25%.

De Vlaamse Regering bepaalt welke combinaties leiden tot een advies dat een stijging, daling, status quo of stopzetting van subsidiëring voorstelt voor de volgende beleidsperiode.

Onderafdeling 2. De evaluatie van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties door visitatiecommissies

Art. 22. § 1 Om sociaal-culturele volwassenenorganisaties te kunnen evalueren, vertrekt de visitatiecommissie van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10. Deze beoordelingselementen worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in geconcretiseerde criteria gehanteerd bij de visitatie.

De visitatiecommissie beoordeelt de beoordelingscriteria en formuleert een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende". De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.

§2 De visitatiecommissie deelt in het visitatieverslag haar gemotiveerde evaluatie mee.

De evaluatie neemt de vorm aan van een van de onderstaande mogelijkheden:

- 1° een positieve evaluatie zonder aanbevelingen;
- 2° een positieve evaluatie met aanbevelingen;
- 3° een negatieve evaluatie met aanbevelingen.

§3 1° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie, vermeld in §2, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald.
2° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie met aanbevelingen, als vermeld in §2, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen als vermeld in artikel 11 § 2 een "voldoet" of "voldoet ten dele" wordt gehaald en op minstens 4 andere beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald ;
3° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatieve evaluatie met aanbevelingen als vermeld in § 2 tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen als vermeld in artikel 11 § 2 een "onvoldoende" wordt gehaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "onvoldoende" wordt gehaald;

Art. 23. §1. Sociaal-culturele volwassenorganisaties die een negatieve evaluatie met aanbevelingen krijgen als vermeld in artikel 22, §2, tweede lid, 3° tonen binnen maximaal 24 maanden nadat het visitatieverslag werd bezorgd, via een remediëringsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

§2. De visitatiecommissie evalueert na het verstrijken van de maximale remediëringstermijn van 24 maanden, opnieuw de werking van de sociaal-culturele volwassenorganisatie door middel van een bezoek ter plaatse.

De visitatiecommissie beoordeelt de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties in het remediëringsrapport en formuleert op basis daarvan een positief of een negatief advies aan de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 3. De voorbereiding van de beslissing van de Vlaamse Regering

Art. 24. De Vlaamse Regering beslist over de subsidie-enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor de volgende beleidsperiode, op basis van het gemotiveerd advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 21, §4.

Art. 25. De administratie stelt de aanvrager van een subsidie in kennis van het gemotiveerd advies van de beoordelingscommissie, inclusief het voorstel over de subsidie-enveloppe voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 21, §4.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen voor de kennisgeving van het gemotiveerd advies van de beoordelingscommissie.

Art. 26 §1. Een aanvrager van een subsidie kan verhaal indienen tegen het advies van de beoordelingscommissie, wanneer hij meent dat bij de beoordeling van het subsidiedossier de gevolgde procedure of dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten niet correct zijn toegepast.

§2. Het verhaal is een verduidelijking van de feiten of argumenten in het gemotiveerd advies en kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten.

Het verhaal bevat de nodige argumenten om te staven dat een procedure niet zou zijn gevolgd of dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten niet zouden zijn gerespecteerd.

Bij afwijzing van het verhaal blijft het oorspronkelijk advies van de beoordelingscommissie gelden.

Bij gegrondheid van het verhaal, wordt de subsidieaanvraag voor advies voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie, dan diegene die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden inzake de modaliteiten en de termijnen voor de behandeling van en de advisering over het verhaal.

Art. 27. Een aanvrager van een subsidie kan een inhoudelijke repliek indienen tegen het advies van de beoordelingscommissie, wanneer hij meent dat de aangevoerde inhoudelijke argumenten niet correct zijn.

De inhoudelijke repliek bevat de nodige argumenten om te staven dat het inhoudelijk beoordelingsproces niet zorgvuldig zou zijn gebeurd. Deze inhoudelijke

replik is gebaseerd op het oorspronkelijk ingediende dossier of een verduidelijking van de feiten of argumenten in het gemotiveerd advies. Deze inhoudelijke repliek kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten.

De inhoudelijke repliek wordt voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie dan deze die het oorspronkelijk advies heeft geformuleerd

Bij afwijzing van de repliek blijft het oorspronkelijk advies van de beoordelingscommissie gelden.

Bij gegrondheid van de repliek, wordt de subsidieaanvraag voor advies voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie, dan diegene die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden inzake de modaliteiten en de termijnen voor het indienen van een inhoudelijke repliek.

Titel 3. Subsidies aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Art. 28. De Vlaamse Regering subsidieert één sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor één regio of voor meerdere regio's samen.

Deze regio's zijn:

1° het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

2° de arrondissementen Antwerpen, Mechelen, Turnhout, Halle-Vilvoorde, Leuven, Aalst-Oudenaarde, Sint-Niklaas-Dendermonde, Gent-Eeklo, Brugge, Ieper-Veurne-Oostende, Kortrijk-Roeselare-Tielt;

3° de provincie Limburg.

Deze subsidie ondersteunt een werking die inzet op het doel van het decreet en gebaseerd is op de vier sociaal-culturele functies en een relevantie en uitstraling heeft voor de betrokken regio of regio's.

De subsidie-enveloppe kan enkel worden toegekend aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties waarvan het beleidsplan voldoet aan de in artikel 32 bedoelde ontvankelijkheidsvoorwaarden. Het ontvankelijke beleidsplan wordt getoetst aan de in artikel 34 vermelde beoordelingselementen. Enkel de krachtens het decreet van 4 april 2003 erkende en gesubsidieerde volkshogescholen kunnen een beleidsplan indienen als vermeld in artikel 31.

De toekenning van een subsidie betekent een automatische erkenning van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Art. 29. §1. De subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, wordt toegekend voor de duur van een beleidsperiode.

§2. De jaarlijkse subsidie-enveloppe bedraagt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie vermeld in artikel 28, maximaal een equivalent van zoveel maal 1,7 euro als er inwoners zijn in de betrokken regio, met een jaarlijks minimum van 600.000 euro per sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

In afwijking van het eerste lid, geldt voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie bevoegd voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad,

vermeld in artikel 28, dat voor de berekening van dit maximum 30 procent van de inwoners van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking wordt genomen.

§3. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties als vermeld in artikel 28, met een positief oordeel van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 38, §2, tweede lid, 1° en 2° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe, zoals bepaald in § 2.

§4. 1° Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties als vermeld in artikel 28, met een negatief oordeel door de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 38, §2, tweede lid, 3° die na het verstrijken van de maximale remediëringstermijn van 12 maanden, een positief advies krijgen van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 40 §3, kan de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toekennen, zoals bepaald in §2.

2°De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 28, is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode

§5. 1° Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties als vermeld in artikel 28, met een negatief oordeel door de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 38, §2, tweede lid, 3° die na het verstrijken van de maximale remediëringstermijn van 12 maanden, een negatief advies krijgen van de beoordelingscommissie als vermeld in artikel 40 §3, kan de Vlaamse Regering beslissen om te stoppen met de subsidiëring vanaf 1 januari van het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode.

2°De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 28, is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

Art. 30. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe voor de nieuwe beleidsperiode van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 28. De subsidie-enveloppe wordt jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 46.

In afwijking van het eerste lid, beslist de Vlaamse Regering uiterlijk op 1 november van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 28, met een negatief oordeel bedoeld in artikel 38, §2, tweede lid, 3°. Bij deze beslissing houdt de Vlaamse Regering rekening met de noodzaak om de continuïteit van sociaal-cultureel volwassenenwerk en sociaal-culturele participatie in de betrokken regio te garanderen en kan zij in het licht van die noodzaak initiatief nemen.

Art. 31 De sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 28, dienen een beleidsplan in bij de administratie. De Vlaamse Regering kan nader bepalen welke gegevens en documenten een beleidsplan bevat, aan welke inhoudelijke en vormelijke voorwaarden een beleidsplan moet voldoen en op welke wijze een beleidsplan wordt ingediend.

Art. 32. De administratie onderzoekt of de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

1° het beleidsplan is uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode ingediend;

2° de organisatie is gevestigd in één van de regio's, vermeld in artikel 28;

3° de organisatie heeft doelstellingen waaruit blijkt dat ze een werking ontplooit:

- a) die afgestemd is op de specificiteit van de regio waarin wordt gewerkt en complementair is aan andere spelers in de regio;
 - b) die sociaal-culturele participatie mogelijk maakt van zoveel mogelijk inwoners met bijzondere aandacht voor kansengroepen;
 - c) vanuit de vier functies;
- 4° de organisatie beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter. Positieve financiële resultaten kunnen uitsluitend naar niet-commerciële doelen gaan en moeten binnen de sociaal-culturele sector worden aangewend.
- 5° de organisatie onderschrijft de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens en past deze toe in de werking;
- 6° de organisatie is akkoord om op verzoek van de administratie alle nuttige en noodzakelijke gegevens met betrekking tot de werking te verstrekken, in de gevraagde vorm;
- 7° de organisatie gebruikt het Nederlands als voertaal; de organisatie kan eveneens Vlaamse Gebarentaal gebruiken binnen haar werking.
- 8° de organisatie treedt in overleg met de andere sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's, zoals vermeld in artikel 28.

Art. 33 Het beleidsplan omvat:

- 1° een inhoudelijk luik voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk luik voor de volgende beleidsperiode;
- 3° de omvang en de resultaten van de werking:
 - a) kerngegevens en cijfers met betrekking tot de financiën voor het tweede en derde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - b) kerngegevens en cijfers met betrekking tot het personeel voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - c) kerngegevens en cijfers met betrekking tot de werking voor het derde en vierde jaar van de beleidsperiode.
- 4° een zelfevaluatie van de werking van de voorbije jaren van de beleidsperiode;
- 5° een managementsamenvatting.

Art. 34. §1. Het inhoudelijk luik van het beleidsplan wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, tot het doel van het decreet, vermeld in artikel 3;
- 2° de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;
- 3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen;
- 4° de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28;
- 5° de uitwerking van de vier sociaal-culturele functies;
- 6° de werking met een relevantie en uitstraling voor de betrokken regio, afgestemd op de culturele en maatschappelijke context van de regio en complementair aan de werking van andere spelers in de specifieke regio;
- 7° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
- 8° een werking gericht naar het brede publiek, gemeenschappen, doelgroepen en kansengroepen.
- 9° de plaats van vrijwilligers in de organisatie en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden in relatie tot de missie en visie van de organisatie;

§2. Het zakelijk luik van het beleidsplan wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° een geïntegreerd zakelijk kwaliteitsbeleid wat een meerjarenplan over de organisatie van de werking, geconcretiseerd in operationele doelstellingen bevat, inclusief een financieel meerjarenplan en een realistische meerjarenbegroting;
- 2° de toepassing van de principes van goed bestuur;
- 3° de afstemming tussen het inhoudelijke en het zakelijke luik van het beleidsplan.

Hoofdstuk 2. Kwaliteitsbeoordeling van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's

Afdeling 1. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordelingscommissie

Art. 35. De Vlaamse Regering stelt een beoordelingscommissie samen die bestaat uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissie, de vergoeding van de externe deskundigen en de werking.

Art. 36. De beoordelingscommissie heeft de opdracht om:

1° via een bezoek ter plaatse in het eerste kwartaal van het vijfde jaar van de beleidsperiode, de werking van elke gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, te beoordelen op basis van het voortgangsrapport, het beleidsplan, de begrotingen, de financiële verslagen, de gegevens met betrekking tot de werking en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 34.

De beoordelingscommissie deelt haar bevindingen mee aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, in de vorm van een voorlopig verslag. Dit voorlopig verslag wordt uiterlijk binnen één maand nadat het bezoek ter plaatse heeft plaatsgevonden, aan de organisatie bezorgd.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, heeft één maand om te reageren op het voorlopig verslag van de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief verslag van de beoordeling. Dit definitief verslag wordt binnen een termijn van 15 werkdagen aan de organisatie bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de betekening van het definitief verslag.

2° na een negatief oordeel met aanbevelingen als vermeld in artikel 38, §2, tweede lid, 3° wordt via een bezoek ter plaatse, de werking van de betrokken sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, na een remediëringstraject van maximaal 12 maanden, opnieuw beoordeeld en wordt een positief of negatief advies geformuleerd aan de Vlaamse Regering.

Onderafdeling 2. De administratie

Art. 37. De administratie is belast met de voorbereiding van, de begeleiding van en de verslaggeving over de werkzaamheden van de beoordelingscommissie.

De administratie bezorgt de beoordelingscommissie alle nuttige informatie, nodig om tot een kwaliteitsbeoordeling te komen.

Afdeling 2. De beoordeling van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's door een beoordelingscommissie.

Art. 38. § 1 Om de subsidieaanvragen te beoordelen, vertrekt de beoordelingscommissie van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 34. Deze beoordelingselementen kunnen door de Vlaamse Regering nader gespecificeerd worden.

De beoordelingscommissie beoordeelt de beoordelingscriteria en formuleert een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende". De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.

§ 2. De beoordelingscommissie stelt een gemotiveerd advies op.

Het gemotiveerd advies neemt de vorm aan van een van de onderstaande mogelijkheden:

- 1° een positief oordeel zonder aanbevelingen;
- 2° een positief oordeel met aanbevelingen;
- 3° een negatief oordeel met aanbevelingen.

§3 1° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, krijgt een positief oordeel, vermeld in § 2, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen als vermeld in artikel 34 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald;

2° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief oordeel met aanbevelingen, vermeld in § 2, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen als vermeld in artikel 11 § 2 een "voldoet" of "voldoet ten dele" wordt gehaald en op minstens 4 andere beoordelingselementen als vermeld in artikel 34 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald ;

3° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatief oordeel met aanbevelingen als vermeld in § 2, tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen als vermeld in artikel 11 § 2 een "onvoldoende" wordt gehaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen als vermeld in artikel 34 een "onvoldoende" wordt gehaald;

Art. 39. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties als vermeld in artikel 28, die een positief oordeel met aanbevelingen krijgen, vermeld in 38, § 2, tweede lid, 2° geven in het voortgangsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan, en dit door middel van aangepaste en nieuw te ontwikkelen processen en acties.

Art. 40. §1 Sociaal-culturele volwassenenorganisaties als vermeld in artikel 28, die een negatief oordeel met aanbevelingen krijgen als vermeld in artikel 38, § 2, tweede lid, 3° tonen binnen maximaal 12 maanden, nadat het definitief verslag werd bezorgd, via een remediëringsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan en dit door middel van aangepaste en nieuw te ontwikkelen processen en acties.

§2 De beoordelingscommissie beoordeelt na het verstrijken van de remediëringstermijn opnieuw de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie door middel van een bezoek ter plaatse.

§3. De beoordelingscommissie beoordeelt de kwaliteit en effectiviteit van de ondernomen processen en acties in het remediëringsrapport en formuleert op basis daarvan een positief of negatief advies.

§4. De Vlaamse Regering beslist op basis van een positief of negatief advies van de beoordelingscommissie uiterlijk op 1 november van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode. Indien de Vlaamse Regering beslist om geen subsidies toe te kennen, resulteert dit in een

stopzetting van de subsidie vanaf 1 januari van het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode.

De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

Titel 4. Projectsubsidies aan sociaal-cultureel volwassenenorganisaties

Art. 41 De Vlaamse Regering kan subsidies toekennen voor projecten aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of in het Nederlandse taalgebied of aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor een specifieke regio. Deze subsidie ondersteunt een project dat, opgebouwd vanuit minstens twee sociaal culturele functies, inzet op het doel van het decreet. Een projectsubsidie kan toegekend worden voor een looptijd van maximaal drie opeenvolgende jaren.

De subsidies, vermeld in het eerste lid, kunnen vanaf 2018 worden toegekend.

Art. 42 De Vlaamse Regering bepaalt de beleidsprioriteiten en nadere criteria waaraan de projecten moeten beantwoorden om voor subsidie in aanmerking te komen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het indienen en afhandelen van de aanvragen, de uitbetaling en het toezicht op de subsidieaanwending en sancties.

Titel 5. Verplichtingen voor de ontvanger van een subsidie, toezicht op de subsidieaanwending en sancties

Art. 43. §1. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van dit decreet een subsidie ontvangt, is onderworpen aan de volgende verplichtingen:

- 1° in het derde jaar van de beleidsperiode tijdig een volledig voortgangsrapport indienen;
- 2° jaarlijks een financiële afrekening en balans, waaruit blijkt dat de sociaal-culturele volwassenenorganisatie sluitend of batig kan werken, en een begroting indienen;
- 3° de subsidie gebruiken voor de uitvoering van het beleidsplan op basis waarvan de subsidie is toegekend;
- 4° een boekhouding voeren volgens het genormaliseerde boekhoudkundige stelsel en die zo organiseren dat de financiële controle op de aanwending van de subsidies mogelijk is;
- 5° de principes van goed bestuur naleven.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere invulling van de in het eerste lid bepaalde verplichtingen.

§2. De subsidie van een sociaal-culturele volwassenenorganisatie kan stopgezet, verminderd of teruggevorderd worden als aan één of meerdere van de in de eerste lid bepaalde verplichtingen niet is voldaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen, de manier waarop de verantwoordingsstukken ingediend worden en de nadere voorwaarden inzake de stopzetting, vermindering of terugvordering van subsidies.

Art. 44. De administratie kan op elk moment de werking en de boekhouding van een gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie onderzoeken.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie stelt alle gegevens ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn en staat de administratie toe om ter plaatse de naleving van de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten te verifiëren.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de uitoefening van het toezicht door de administratie.

Titel 6. Algemene bepalingen

Art. 45. De kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt, bepalen het maximale bedrag dat in het betreffende werkjaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet.

Art. 46. De subsidie-enveloppes, zoals vermeld in artikel 5 en artikel 28 worden jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Art. 47. De voor een beleidsperiode aan een sociaal-culturele volwassenenorganisatie toegekende subsidie wordt elk werkjaar als volgt uitbetaald:

1° een voorschot van vijfenveertig procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar vanaf 15 februari;

2° een voorschot van vijfenveertig procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar vanaf 1 juli;

3° een saldo van maximaal tien procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar in het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar en nadat de administratie heeft vastgesteld dat de subsidievoorwaarden zijn nageleefd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de uitbetaling van subsidies.

Art. 48. Gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties moeten in alle gedrukte en digitale communicatie, in het kader van hun sociaal-culturele werking het bestaan van de steun van de Vlaamse Gemeenschap vermelden door het logo van de Vlaamse overheid en het bijbehorende bijschrift te gebruiken die zijn vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Titel 7. Overgangsbepalingen

Art. 49. §1. Voor de op grond van het decreet van 4 april 2003 tijdens de beleidsperiode 2016-2020 gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenorganisaties, doet dit decreet geen afbreuk aan de voor de beleidsperiode 2016-2020 toegekende subsidie-enveloppes.

§2. De evaluatie van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in §1, gebeurt tijdens de beleidsperiode 2016-2020 door visitatiecommissies, opgericht op basis van artikel 17. De evaluatie gebeurt op basis van de erkenningscriteria, subsidievoorwaarden en beoordelingselementen van het decreet van 4 april 2003 en op basis van het beleidsplan 2016-2020, de ingediende voortgangsrapporten, begrotingen en financiële verslagen.

De evaluatie neemt de vorm aan van een van de onderstaande mogelijkheden:

1° een positieve evaluatie zonder aanbevelingen;

- 2° een positieve evaluatie met aanbevelingen;
- 3° een negatieve evaluatie met aanbevelingen.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie als vermeld in §2, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald;

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie met aanbevelingen als vermeld in §2, tweede lid, 2°, wanneer voor minstens acht beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald;

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatieve evaluatie met aanbevelingen als vermeld in §2, tweede lid, 3°, wanneer voor minstens vijf beoordelingselementen als vermeld in artikel 10 een "onvoldoende" wordt gehaald;

§3. De beoordeling van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, gebeurt tijdens de beleidsperiode 2016-2020 via een gecombineerde evaluatie van de werking van de voorbije jaren en de beoordeling van de toekomstige werking door een beoordelingscommissie, opgericht op basis van artikel 35.

De evaluatie van de werking van de voorbije jaren gebeurt op basis van de ingediende voortgangsrapporten, begrotingen, financiële verslagen en beoordelingselementen van het decreet van 4 april 2003. De beoordeling van de toekomstige werking gebeurt op basis van het beleidsplan 2021-2025 en de beoordelingselementen, zoals vermeld in artikel 34. Deze beoordeling vindt plaats in 2020, het laatste jaar van de beleidsperiode.

De beoordeling neemt de vorm aan van een van de onderstaande mogelijkheden:

- 1° een positief oordeel zonder aanbevelingen;
- 2° een positief oordeel met aanbevelingen;
- 3° een negatief oordeel met aanbevelingen.

- 1° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, krijgt een positief oordeel als vermeld in §3, derde lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen als vermeld in artikel 34 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald;
- 2° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, krijgt een positief oordeel met aanbevelingen als vermeld in §3, derde lid, 2°, wanneer voor minstens acht beoordelingselementen als vermeld in artikel 34 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt gehaald;
- 3° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 28, krijgt een negatief oordeel met aanbevelingen als vermeld in §3, derde lid, 3°, wanneer voor minstens vijf beoordelingselementen als vermeld in artikel 34 een "onvoldoende" wordt gehaald;

§4. De erkenning op basis van het decreet van 4 april 2003 van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in paragraaf 1, wordt uiterlijk beëindigd bij het einde van de beleidsperiode 2016-2020.

Art. 50. Voor de op grond van het Participatiedecreet gesubsidieerde verenigingen voor praktijkgerichte, laagdrempelige educatie voor kansengroepen, worden de beheersovereenkomsten en de daaraan gekoppelde subsidie-enveloppes van de organisaties, vermeld in artikel 23 §1, 1° en artikel 23 §1, 3° van het Participatiedecreet, verlengd tot en met 2020.

Art. 51. §1. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003 of op grond van de artikel 23 van

het Participatiedecreet, hebben gedurende de beleidsperiode 2016-2020 de mogelijkheid om onderling te fuseren met behoud van de toegekende subsidie-enveloppes voor de jaren 2016-2020.

Onder het begrip “fuseren” in de zin van het eerste lid wordt begrepen: elke overdracht van rechten en plichten (als algemeenheid of niet), die tot gevolg heeft dat een activiteit die voorheen door meer dan één niet-commerciële rechtspersonen werd uitgeoefend, voortaan slechts door één niet-commerciële rechtspersoon wordt uitgevoerd.

§2. De subsidie-enveloppe van een gefuseerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie waarvan de activiteiten voorheen door meer dan één organisatie werden uitgevoerd, zoals bedoeld in § 1, kan voor de beleidsperiode 2021-2025 worden aangepast. De maximale stijging of daling ten opzichte van de totale effectief toegekende subsidie-enveloppe, vermeld in § 1, dat elk van de organisaties eerder kreeg voor de beleidsperiode 2016-2020, is begrensd op 25%.

Art 52. §1. Dit decreet wordt uitgevoerd vanuit een globaal budget, waarbij verschillende subsidiestromen worden samengebracht voor het bepalen van de totale subsidie-enveloppe:

- 1° de middelen voor de uitvoering van het decreet van 4 april 2003;
- 2° de middelen voor de uitvoering van artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet;
- 3° de middelen interne staatshervorming op grond van artikel 44, §4 van het decreet van 4 april 2003;
- 4° de middelen op grond van artikel 9, 3° van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004;
- 5° de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten;

§2 Onder de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie, vermeld in artikel 5 §1, tweede lid en artikel 21§6, wordt voor de beleidsperiode 2021-2025 begrepen:

- 1° de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie van 2020 op grond van het decreet 4 april 2003;
- 2° de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie van 2020 op grond van artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet;
- 3° de toegekende middelen interne staatshervorming van 2020 op grond van artikel 44, §4 van het decreet van 4 april 2003;
- 4° de middelen op grond van artikel 9, 3° van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004;
- 5° de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten;

Art. 53. Sociaal-culturele volwassenorganisaties die voor de beleidsperiode 2016-2020 erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003 en die voorafgaand aan het inwerking treden van dit decreet een subsidie kregen naar aanleiding van de regularisatie van de gesco-projecten, blijven deze subsidie ontvangen tot het einde van de beleidsperiode 2016-2020.

Art. 54. Sociaal-culturele volwassenorganisaties die voor de beleidsperiode 2016-2020 erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003, dienen voor de beleidsperiode 2016-2020 hun laatste voortgangsrapport in op uiterlijk 31 maart 2018, het derde jaar van de beleidsperiode.

Titel 8. Wijzigingsbepalingen

Art. 55. In artikel 10 van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004, wordt een derde lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“De bepaling in het eerste lid is niet van toepassing voor de sector vermeld in artikel 9, 3°. De toekenning van de middelen die vrijkomen na stopzetting van lokale projecten, verdeeld op basis van artikel 16, vierde en zesde lid, worden besteed aan projectsubsidies, zoals bepaald in artikel 45 van het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De toekenning van de middelen die vrijkomen na stopzetting van landelijke projecten, verdeeld op basis van artikel 16, vierde en zesde lid, worden toegevoegd aan de totale subsidie-enveloppe voor de structurele werking van sociaal-culturele organisaties zoals bepaald in artikel 56§1 van het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Art. 56. In artikel 16 van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004 wordt het woord “Participatiedecreet” telkens vervangen door de woorden “decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk”.

Titel 9. Opheffingsbepalingen

Art. 57. Het decreet van 4 april 2003 wordt opgeheven, met uitzondering van de artikelen 2, 18°, 37 tot en met 41 en artikel 47 bis.

Art. 58. De artikelen 23 en 24 van het Participatiedecreet worden opgeheven.

Titel 9. Inwerkingtreding

Art. 59. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering nader te bepalen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

VERSLAG VAN HET OVERLEG
TUSSEN VAKBONDS- EN WERKGEVERSORGANISATIES

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Afdeling Sociaal-Cultureel Werk
Arenbergstraat 9
1000 BRUSSEL
T 02 553 42 27
www.vlaanderen.be/sociaalcultureelwerk

VERSLAG

////////////////////////////////////
datum: 02/02/2017

aanwezig: Bram Van Braeckvelt (ACLVB), Stef Doise (ACV), Evert Persoon (ABVV), Maarten Gerard (Sociare), Anke Grooten (Sociare), Luc Jansegers (kabinet), Marleen Platteau (kabinet), Luc Delrue (Dep. CJM), Gerda Van der Plas (Dep. CJM), Sofie Taghon (Dep. CJM), Johan Huts (Dep. CJM), Barbara Beusaert (Dep. CJM)

voorzitter: Luc Jansegers

verslaggever: Barbara Beusaert

onderwerp: Ontwerp van decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk

////////////////////////////////////

Situering en doel overleg

Het voorontwerp van decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk werd op 23 december 2016 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Er wordt een overleg georganiseerd met de sociale partners om hierover van gedachten te wisselen. Waar mogelijk zullen opmerkingen worden verwerkt in een volgend ontwerp van decreet, naast het advies van de SARC. Prioritair is de bespreking van de artikelen, waarin het totale beschikbare budget voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt vermeld.

Hieronder een weergave van de verschillende onderwerpen die aan bod kwamen tijdens het overleg:

Artikel 2, 18°, definitie vrije tijd

De gesubsidieerde sociaal-culturele sector wordt afgebakend op basis van het begrip vrije tijd: sociaal-culturele organisaties moeten een gesubsidieerde werking ontplooien die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd. Vrije tijd wordt gedefinieerd als 'de tijd die burgers niet besteden aan betaalde arbeid en school- en beroepsopleiding'.

Er wordt opgemerkt dat dit grote gevolgen heeft voor de syndicale vormingsinstellingen. Zij zullen hun werking moeten heroriënteren. Betaald educatief verlof behoort niet tot de vrije tijd.

Artikel 5

Er wordt aangestipt dat een positieve evaluatie van de visitatiecommissie in combinatie met een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie tot een stopzetting van de subsidie kan leiden vanaf de volgende beleidsperiode, waardoor zowel werkgever als werknemer in een onzekere situatie terecht komen.

In het Kunstendecreet worden organisaties elke beleidsperiode opnieuw beoordeeld zonder rekening te houden met hun voorbije prestaties. In het Decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk worden

beleidsperiodes als een cyclisch, filmisch gegeven gezien, waarbij zowel het visitatieproces als het beoordelingsproces in rekening worden gebracht. Op basis van het resultaat van de evaluatie en de beoordeling *kent* de Vlaamse Regering een subsidie *toe* of *kan* de Vlaamse Regering een subsidie *toekennen*. Indien de Vlaamse Regering een subsidie toekent, is de mogelijke stijging of daling van de subsidie-enveloppe begrensd op 25%. Er wordt gesuggereerd om een daling of stijging van de subsidie-enveloppe niet procentueel uit te drukken, maar via forfaitaire bedragen, bijvoorbeeld 50.000 euro of het bedrag dat ongeveer nodig is voor 1 VTE.

Volgens de sociale partners zullen werkgevers hun werknemers in vooropzeg plaatsen als ze een evaluatie krijgen met aanbevelingen. Het nieuwe decreet creëert met andere woorden veel onzekerheid voor werknemers.

Afgaand op de cijfers van de voorbije visitatieronde zouden 10 organisaties inderdaad hun werknemers in vooropzeg moeten plaatsen. De vraag is waar je de grens legt en hoe we ervoor kunnen zorgen dat de sociaal-culturele sector een kwalitatieve sector blijft. De sociale partners suggereren om de onzekerheid voor de werknemers weg te nemen door te garanderen dat werknemers tot het einde van de volgende beleidsperiode in dienst kunnen blijven. De overheid zou hiervoor de nodige middelen moeten voorzien.

Het remediëringstraject van 24 maanden is al een uitzonderlijke situatie en wordt in geen enkel ander decreet voorzien.

Een stopzetting van de subsidie na een positieve evaluatie en een negatieve beoordeling is in theorie een noodzakelijk scenario, maar zal in de praktijk slechts uitzonderlijk voorkomen. Bijvoorbeeld organisaties die een volledig andere wending nemen en dus niet langer een sociaal-culturele missie nastreven of sociaal-culturele doelstellingen beogen,... zullen hiermee worden geconfronteerd.

Artikel 6

De Vlaamse Regering beslist pas op 1 oktober over de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele organisaties. Er wordt opgemerkt dat organisaties naar de toekomst willen kijken en hun werking voor het volgend jaar concreet willen plannen, hetgeen moeilijk is als ze niet weten over welke subsidie-enveloppe ze beschikken.

Dit is een bewuste keuze. In Vlaanderen worden de begrotingen eind september opgemaakt. Het is belangrijk om de adviezen van de commissie te kunnen meenemen naar de globale begrotingsdiscussie. Een nadeel is inderdaad dat organisaties kort op de bal moeten spelen.

Artikel 11

In artikel 11 wordt er een onderscheid gemaakt tussen cruciale criteria en andere criteria. Één van de cruciale criteria is 'een geïntegreerd zakelijk kwaliteitsbeleid met een meerjarenplan over de organisatie van de werking samen met een financieel meerjarenplan'.

Er wordt opgemerkt dat het ontwikkelen van een geïntegreerd zakelijk kwaliteitsbeleid niet evident is voor kleine organisaties en dat grote organisaties veel meer ruimte hebben om daarop te focussen. Toch heeft een grote organisatie niet per se een beter zakelijk beleid. Bovendien is de professionalisering in de sociaal-culturele sector in grote mate toegenomen waardoor dit geen drempel hoeft te zijn. Het gaat er vooral om dat een organisatie correct omgaat met subsidies en deze beheert als een goede huisvader.

Een voordeel is dat commissies georganiseerd worden volgens de grootte van de organisaties en dat hier dus onrechtstreeks ook rekening mee wordt gehouden.

Artikel 55**Middelen projectsubsidies**

Historisch gezien zit er een pakket aan DAC-middelen bij lokale vzw's. Begin 2000 ging het over +/- 140 VTE. Ondertussen gaat het om +/- 80 VTE. Van zodra er mensen natuurlijk uitstromen, zullen deze middelen geïnvesteerd worden in projecten. In totaal gaat het over +/- 3,6 miljoen euro. Streefdoel is om 5% van het globale budget ter beschikking te hebben voor projecten.

Overeenkomstig het decreet kunnen projectsubsidies vanaf 2018 worden toegekend. Het is nog niet duidelijk hoeveel middelen er vanaf dan voor handen zullen zijn.

Voor de lokale vzw's betekent dit dat als een werkkraft die titularis is van de functie natuurlijk uitstroomt (door pensioen, sterfte...), deze niet kan vervangen worden en er een werkkraft minder is. Dit was nu ook al het geval door de DAC-normalisering.

Middelen structurele subsidies

Voor de bepaling van de totale subsidie-enveloppe worden verschillende subsidiestromen samengebracht: de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie van 2020 op grond van het decreet 4 april 2003, de middelen van het Participatiedecreet voor wat betreft de subsidiëring praktijkgerichte laagdrempelige educatie, de middelen interne staatshervorming, de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten en de DAC-middelen.

Tot 2020 worden de middelen ongewijzigd toegevoegd aan de bestaande basis-enveloppe.

Daarna worden de middelen mogelijks herverdeeld, rekening houdend met een maximale stijging of daling van de subsidie-enveloppe met 25% (alle subsidiestromen samen).

De DAC-middelen worden herverdeeld op basis van een VTE meting van 2010. Er zijn 'krijgers' en 'gevers'. De organisaties die recht hebben op de meeste VTE (en dus de grootste achterstand hebben), krijgen als eerste. Deze herverdeling wordt gefaseerd en gespreid in de tijd uitgevoerd. Vanaf 2017 worden er bijvoorbeeld bijkomende middelen toegekend aan de Gezinsbond, CM Ziekenzorg en Femma.

In totaal zijn er nog negen organisaties die op meer dan 1 VTE recht hebben. De overige 'krijgers' hebben recht op minder dan 1VTE. Er wordt ernaar gestreefd om die eerste groep de volgende jaren nog te corrigeren.

Als bijlage bij dit verslag gaat de lijst van de 'krijgers'.

Vervolgtraject

Verdere timing:

- Op 9 februari wordt het advies van de SARC verwacht.
- Er is de intentie om net voor of na de krokusvakantie naar de Vlaamse Regering te gaan voor de 2de goedkeuring. Daarna heeft de Raad van State 30 dagen om een advies te geven.
- Parallel worden de besluiten ontwikkeld, waarvan enkele voor de laatste ministerraad (voor het zomerreces) op de Vlaamse Regering zullen komen.
- De visitaties zullen starten in het 2de kwartaal van 2018

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Advies**SARC**Strategische Adviesraad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media**Sectorraad Sociaal-
Cultureel Werk**

14 februari 2017

Advies bij het voorontwerp van decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk

Op 23 december 2016 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk en de bijhorende memorie van toelichting principieel goed. Op 9 januari 2017 ontving de SARC een adviesvraag van Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk behandelde de adviesvraag op zijn plenaire vergaderingen van 19 januari 2017 en 9 februari 2017.

Inleiding

De beleidsbrief Cultuur 2015-2016 kondigde in de lijn van het Regeerakkoord 2014-2019 en de beleidsnota Cultuur 2014-2019 de opstart van een beleidstraject aan voor de uitbouw van een nieuw decreet voor het sociaal-culturele werkveld.

Een traject om input te verzamelen via focusgroepen, een expertentafel, interviews met stakeholders en een stuurgroep resulteerde in een conceptnota die de basis vormde voor het legistieke werk. De SARC bracht op 17 mei 2016 op eigen initiatief een advies uit bij de conceptnota sociaal-cultureel volwassenenwerk.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stond in dit advies positief tegenover de algemene analyse en de basisuitgangspunten van de conceptnota. Toch uitte de sectorraad zijn bezorgdheid over het evenwicht tussen continuïteit en dynamiek. De raad wees in zijn advies op de mogelijks grote impact van bescheiden ogende ingrepen. De sectorraad ging ook dieper in op een aantal pijnpunten.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk werd op 9 januari 2017 om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk. In het voorliggend advies gaat de sectorraad in op (1) het voorafgaand beleidstraject, (2) een aantal algemene bedenkingen, (3) het doel van het decreet, (4) elementen m.b.t. de toegang tot het decreet, en (5) de beoordeling en evaluatie.

Advies

1. Beleidstraject

In het voorjaar van 2016 ging de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk met kabinet Gatz in gesprek over de rol van de SARC en het traject rond de hervorming van het sociaal- cultureel volwassenenwerk. De sectorraad stelde zijn expertise ter beschikking om, voor de agendering op de Vlaamse Regering, constructief bij te dragen tot een evenwichtig voorontwerp van decreet. Dit sluit aan bij het voorstel (voorstel 17) in het Groenboek Bestuur van 28 oktober 2016 om in alle fases van het beleidsproces aandacht te hebben voor interactieve beleidsvoering met betrokkenen. De sectorraad betreurt dat er, ondanks herhaaldelijke vraag, na de conceptnota geen dialoogmoment heeft plaatsgevonden om de krachtlijnen van het decreet vooraf af te toetsen. De SARC bracht op eigen initiatief advies uit bij de conceptnota en werd ook tussentijds niet om informeel of formeel advies gevraagd over fundamentele wijzigingen. Door de transversale samenstelling is de sectorraad het uitgelezen klankbord om rond discussiepunten in dialoog te gaan. Door de afwezigheid van tussentijdse terugkoppelingsmomenten heeft de SARC geen zicht op de gevoerde inhoudelijke discussies en afwegingspunten. De SARC wijst op de meerwaarde van een voorafgaand participatief proces om tot een fijnzinnig advies te komen. De beperkte tijdspanne waarover de SARC beschikt (de normale adviestermijn bedraagt 30 dagen), laat weinig ruimte voor strategisch advies over nieuw (fundamenteel) tekstmateriaal.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk wenst in dialoog te gaan over de mogelijkheden tot structurele samenwerking met beleidsmakers. De sectorraad wijst op de rol van de SARC om als transversaal klankbord op strategisch niveau mee na te denken. De sectorraad hoopt in de toekomst proactief betrokken te worden bij de uittekening van belangrijke decreetwijzigingen.

2. Algemene appreciatie

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk leest in het voorontwerp van decreet en bijhorende memorie van toelichting positieve elementen zoals het herformuleren van de integratierol naar de verbindende rol, een vlottere in- en uitstroom, een flexibilisering van de juridische vorm etc.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk uitte eerder al zijn bezorgdheid uit over het evenwicht tussen continuïteit en dynamiek. De ingrepen die nu via het voorontwerp van decreet voorgesteld worden ogen op het eerste zicht eerder procedureel, maar hun gecombineerde effecten op de volledige sector zouden wel eens snel en groot kunnen zijn. Het loslaten van de werksoorten, het denken in functies, het nieuwe beoordelingssysteem, de versnelde in- en uitstroom... dit alles kan in één of twee beleidscycli het landschap van de organisaties en hun manier van handelen zeer grondig doen wijzigen. De impact van dit nieuwe decreet is met andere woorden niet zo makkelijk in te schatten, noch op de individuele organisaties en het landschap in zijn geheel, noch op de maatschappelijke ontwikkelingen op lange termijn. Het voorontwerp van decreet blijft nog op veel terreinen te vaag en laat te veel ruimte voor interpretatie. Een toekomstgerichte visie over het vormgeven van de sector ontbreekt bovendien. Dit schept het vermoeden dat het voorontwerp van decreet gelezen kan worden als een overgangsdecreet.

Dit gevoel wordt nog versterkt door de onduidelijke verhouding met aanverwante beleidsinitiatieven. Zo zijn de plannen rond de hervorming van de bovenbouw bijvoorbeeld nog niet gekend. Ook de link met het vorm te geven regionaal cultuurdecreet is nog onduidelijk.

Het is van belang dat het verdere traject rond dit decreet en de implementatie ervan op het terrein in grote transparantie en samenspraak met de sector gebeurt. Dit is essentieel om de transitie van het huidige decreet naar het volgende op een goede manier te maken. Organisaties voeren op dit moment hun huidige beleidsplan uit en worden tegelijk uitgedaagd om hun werking tegen het licht van het nieuwe beleidskader te houden en eventueel te heroriënteren. Als deze transitie succesvol wil zijn, moeten de regels voor de overgang toepasbaar zijn, moeten de externe deskundigen goed op de hoogte zijn van de invulling van het vigerende decreet en moeten de organisaties tijdig en helder op de hoogte worden gebracht van de verwachtingen vanwege de overheid.

3. Doel van het decreet

Het doel van het decreet werd geherformuleerd ten opzichte van de conceptnota. De sectorraad stelt dat fundamentele herwerkingen van een doelstelling niet kunnen worden doorgevoerd zonder consultatie van de betrokken stakeholders.

Artikel 3 van het voorontwerp van decreet formuleert het doel van het decreet als volgt:

“Dit decreet heeft tot doel om in het domein van het sociaal-cultureel volwassenenwerk organisaties te subsidiëren die, vanuit een civiel perspectief en met respect voor de gemeenschappelijke sokkel van waarden, fundamentele rechten en vrijheden, een betekenisvolle bijdrage leveren aan de emancipatie en dialoog van mensen en groepen én aan de versterking van een duurzame, inclusieve, solidaire en democratische samenleving door sociaal-culturele participatie en gedeeld burgerschap van volwassenen te bevorderen en gedeelde samenlevingsvraagstukken tot publieke zaak te maken. Hiervoor ontwikkelen en verspreiden zij praktijken die hierop een werkend antwoord kunnen bieden.”

Een aantal termen in het doel van het decreet laten heel wat ruimte voor interpretatie. Zo zijn “samenlevingsvraagstukken”, “een betekenisvolle bijdrage” en “een werkend antwoord” waardedragende woorden die voor verschillende actoren een andere invulling kunnen krijgen. Deze openheid biedt enerzijds ruimte tot eigen invulling, anderzijds biedt het ook kapstokken tot eigen interpretatie in de commissies of discussie bij de beoordeling.

In hoofdstuk 2 van de memorie van toelichting wordt een situering van het nieuwe decreet geschetst. Het bevat onder meer een maatschappelijk kader en een korte analyse van de samenleving. Dit kader vormt de basis voor de gekozen prioriteiten in het decreet. De sectorraad beschouwt een maatschappelijke analyse als een meerwaarde om de dialoog met de sector en de organisaties te voeren, maar stelt dat deze niet vast gebetonneerd mag worden in de memorie van toelichting. Deze aspecten overstijgen het decreet, zijn dynamisch en onderhevig aan politieke voorkeuren. Het is aan de bevoegde minister om in zijn beleid bepaalde uitdagingen centraal te stellen en de sector hierrond uit te dagen, los van het op dat moment geldende decreet dat verwacht wordt de legislatuur te overstijgen. Om die redenen stelt de sectorraad dat politieke opvattingen

(binnen een bepaalde tijdsgeest) opgenomen moeten worden in politieke nota's zoals Regeerakkoorden, beleidsnota's en beleidsbrieven.

Eén van de beoordelingselementen is immers *“de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie tot het doel van het decreet”*. De ruimte tot eigen (politieke) interpretatie van het doel van het decreet, maakt de inhoudelijke toetssteen van het decreet volatiel.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk merkt op dat een aantal begrippen in het doel van het decreet aanleiding kunnen bieden tot diverse invullingen (en bijgevolg discussies) bij de beoordeling. De herformulering van het doel dient bovendien het resultaat te zijn van overleg met stakeholders. De sectorraad stelt dat de maatschappelijke analyse en de politieke keuzes niet gekoppeld mogen worden aan het doel van het decreet dat verwacht wordt de legislatuur te overstijgen.

4. Toegang tot het decreet

4.1. In-en uitstroom

Vereenvoudiging van de in-en uitstroom

Het voorontwerp van decreet streeft een vlottere in- en uitstroom na. Het maximumaantal nieuwe organisaties wordt niet langer decretaal bepaald om optimaal in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. In theorie kan om de vijf jaar een onbeperkt aantal nieuwe organisaties in het decreet instromen. Bovendien wil het voorontwerp van decreet een snellere uitstroom mogelijk maken.

Een meer flexibel kader binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk is een goede zaak. Maar het format dat hier voorgesteld wordt brengt te veel en te lang onzekerheid voor een grote groep van organisaties. De sectorraad vraagt zich af of het werkingskader dat gehanteerd werd in het decreet van 2003 voor de werksoort bewegingen niet toepasbaar is voor de gehele sector. Dit vereenvoudigt de procedure en geeft minder aanleiding tot planlast. Bovendien geeft het meer zekerheid aan goedwerkende organisaties, een belangrijke voorwaarde voor de opbouw en het behoud van deskundigheid en professionaliteit van organisaties.

Het voorgestelde format voor een vlottere in-en uitstroom brengt volgens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk te veel en te lang onzekerheid voor een grote groep van organisaties. De sectorraad verwijst naar het werkingskader dat gehanteerd werd in het decreet van 2003 voor de werksoort bewegingen als alternatief voor de gehele sector.

Instap- en doorgroeiregeling

Naast structurele werkingsmiddelen voorziet het voorontwerp van decreet ook projectsubsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties. Deze projecten moeten bijdragen tot het doel van het decreet, opgebouwd zijn rond minstens twee sociaal-culturele functies en een doorlooptijd hebben

van maximaal drie jaar. De Vlaamse Regering bepaalt de beleidsprioriteiten en nadere criteria waaraan de projecten moeten beantwoorden.

Deze projectsubsidieering biedt reeds gesubsidieerde en nieuwe organisaties de mogelijkheid om op tijdelijke basis (bijkomende) subsidies te verwerven voor een welomschreven project. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om bij de verdere uitwerking ook de mogelijkheid tot een startsubsidie of instapregeling in te bouwen.

Het decreet van 2003 voorziet startsubsidies voor verenigingen. Via deze regeling kunnen ze gedurende 2 jaar professionaliseren om vervolgens door te groeien tot een volwaardige erkenning. Het voorliggend voorontwerp van decreet reikt deze mogelijkheid niet aan. De sectorraad stelt vast dat het voorontwerp van decreet nog te hoge drempels bevat voor startende initiatieven. Een instapregeling geeft organisaties de tijd om deze drempel te overbruggen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om een instapregeling te voorzien binnen het decreet. Om voldoende evenwicht tussen continuïteit en vernieuwing te garanderen, moeten nieuwe spelers voldoende kansen krijgen om te professionaliseren. Bovendien kan een Mattheuseffect zo vermeden worden.

4.2. Flexibilisering van de juridische vorm

De verplichte vzw-vorm wordt verlaten. Naar analogie met het Kunstendecreet, kunnen voortaan ook organisaties toetreden die een rechtspersoonlijkheid hebben met een niet-commercieel karakter. Bindende voorwaarden zijn dat de winst of positief saldo van de rechtspersonen uitsluitend naar niet-commerciële doelen gaat, binnen de sociaal-culturele sector blijft en aangewend wordt om nieuwe initiatieven op te zetten. Louter commerciële initiatieven komen dus niet in aanmerking.

De sectorraad is tevreden met deze flexibilisering maar wijst in dit kader wel op het belang van de betrokkenheid van vrijwilligers in het beleidsproces van een organisatie. Vrijwilligers spelen in veel werkingen een centrale rol spelen. Het loslaten van de vzw-vorm mag die garantie niet aantasten.

Bovendien dient dit gekaderd te worden binnen de nakende wijziging van de vennootschapswetgeving, die onder meer een wijziging van het vzw-statuuat omvat. De sectorraad ziet in de toekomst grote uitdagingen voor beleidsmakers en organisaties en zal dit verder opvolgen voor de sociaal-culturele sector.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk geeft positief advies over de flexibilisering van de juridische structuur en volgt de ontwikkelingen rond de vennootschapswetgeving verder op.

4.3. Werking in de vrije tijd

Het voorontwerp van decreet stelt dat de sociaal-culturele praktijken zich grotendeels binnen de vrije tijd van volwassenen dienen af te spelen. De sectorraad is tevreden dat het decreet hier geen kwantificering aan koppelt. Er is een tendens tot vervaging van verschillende tijden; de tussenschotten tussen vrije tijd en werktijd lijken te verdwijnen. Een strikte afbakening van de werking tot de vrije tijd is dus niet aan de orde. De sectorraad verwacht dat ook de beoordelaars voldoende op de hoogte zijn van deze (en andere) maatschappelijk tendensen en ontwikkelingen.

De formulering “grotendeels binnen de vrije tijd” biedt organisaties de ruimte om vanuit hun eigen maatschappelijke doelstelling hun werking buiten de vrije tijd te verantwoorden.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk geeft positief advies over de mogelijkheid om een deel van de werking buiten de vrije tijd van deelnemers te organiseren. Beoordelaars dienen op de hoogte te zijn van ontwikkelingen in deze context.

4.4. Schrapping van de methodiek en werksoorten

Schrapping van de methodiek

De memorie van toelichting stelt dat de methodiek enerzijds te abstract en te complex is, en anderzijds te open zodat ook praktijken en organisaties uit andere sectoren er zich van kunnen bedienen. Om die redenen schuift het nieuwe voorontwerp van decreet de sociaal-culturele methodiek niet langer naar voor als een essentieel element. Het verlaten van de methodiek wordt volgens de memorie van toelichting gecompenseerd in het beoordelingskader, waar onder meer de functiemix, het doel van het decreet en de drie sociaal-culturele rollen in beeld komen.

Sociaal-cultureel werk vormt een manier om de samenleving te lezen met de methodiek als instrument. De sociaal culturele sector is de broeiplaats van de methodiek die intussen heel wat andere sectoren heeft geïnspireerd. De methodiek is doorheen de tijd geëvolueerd tot een sectoroverstijgend handelingskader.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel werk vraagt om de methodiek verder te onderzoeken als inspirerend samenhangend referentiekader dat transversaal wordt ingezet door verschillende sectoren (vb. onderwijs, opbouwwerk,...). De methodiek moet als instrument transversaal benaderd en ontwikkeld worden.

De sectorraad vraagt om de methodiek verder te onderzoeken als sectoroverstijgend en inspirerend referentiekader.

Verlaten van werksoorten en accent op functies en rollen

De werksoorten worden verlaten (behoudens een aparte benadering voor de huidige volkshogescholen). Organisaties krijgen de ruimte om zich te verhouden tot rollen en functies van sociaal-cultureel werk.

In zijn advies bij de conceptnota vroeg de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk een herformulering van de integratierol. De sectorraad is tevreden dat deze werd omgedoopt tot de verbindende rol. De definitie in het voorontwerp van decreet (art.2) formuleert deze rol als het verbinden met groepen, gemeenschappen en de brede samenleving. In de memorie van toelichting wordt de verbindende rol echter minder breed gedefinieerd: “[...] *In relatienetwerken, groepen en gemeenschappen kunnen individuen zich actief verhouden op anderen en de omgeving en er verantwoordelijkheid en eigenaarschap in opnemen. Individen ontwikkelen zo hun relationeel burgerschap. [...]*”. De sectorraad vraagt om ook in de memorie van toelichting de verbindende rol breed te benaderen en ook daar de verbinding met de samenleving centraal te stellen.

Het verlaten van de werksoorten geeft meer vrijheid aan organisaties. Door alle organisaties onder te brengen onder één algemene noemer worden de specifieke sterktes van organisaties (vroeger te onderscheiden als sterktes van verenigingen, bewegingen en vormingsinstellingen) echter niet in heldere beoordelingscriteria gevat. De krachtige kenmerken van de verschillende werksoorten zijn onvoldoende terug te vinden in het voorgestelde kader. Concreet denkt de sectorraad bijvoorbeeld aan de sterke vrijwilligerspoot binnen verenigingen en hun spreiding tot in de kleinste dorpen. Of de continue zoektocht naar een actuele benadering van het leren van volwassenen bij vormingsinstellingen (Vb. informeel leren en sociaal leren) en de sensibiliserende kracht van bewegingen. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk verwijst naar de landschapstekening van het sociaal-cultureel volwassenenwerk van Socius¹ waarin de historisch gegroeide dynamieken van de werksoorten worden toegelicht. De sectorraad vraagt om deze historisch gegroeide kennis en expertise een plaats te geven in het beleidskader. Organisaties moeten kunnen blijven inzetten op de eigen sterktes, zonder automatisch te vervallen in meer algemene of veilige keuzes.

In het decreet van 2003 vormde “de mate van professionalisering” één van de beoordelingselementen. Professionalisering werd begrepen als de mate waarin organisaties deskundigheid hebben en ontwikkelen op hun thema, de doelgroepen waarmee zij werken, de sociaal-culturele methodes die zij opnemen. Dit beoordelingselement wordt niet langer opgenomen in het voorontwerp van decreet. De sectorraad vraagt meer aandacht voor deskundigheid en professionalisering, zoals hierboven omschreven. Dit zou kunnen worden toegevoegd aan de invulling van de functies (de onderliggende criteria), ter vervanging van het in beeld brengen van resultaten: dit laatste lokt immers een sterke verzwaring van de planlast uit.

De sectorraad wijst tevens op het belang van een functiemix; de keuze en verantwoording van functies mag niet lineair, functie per functie, worden verantwoord en beoordeeld. Door de functiemix (kern-DNA) als basis te hanteren kunnen organisaties vanuit hun eigen verhaal vertrekken. Het geeft de mogelijkheid om reliëf aan te brengen tussen functies (welke zijn belangrijker dan andere? welke liggen vast en rond welke functies wil ik experimenteren? ...). In tegenstelling tot het Kunstendecreet, biedt dit meer ruimte om de eigenheid van de organisaties te specificeren. Het zal zaak zijn om, ook bij het verder uitwerken van de uitvoeringsbesluiten, consequent op de functiemix verder te werken. Bovendien merkt de raad op dat voor de regionale organisaties (art 34, 5°) de functiemix onterecht niet is geëxpliciteerd.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk is tevreden dat de integratierol werd omgedoopt tot de verbindende rol en vraagt om deze ook in de memorie van toelichting breed te benaderen. De sectorraad is ook tevreden dat de functies niet lineair benaderd worden. De functiemix is het kern-DNA van organisaties; van hieruit moeten zij hun verhaal kunnen vertellen. De sectorraad vraagt om ook bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten te vertrekken vanuit de functiemix.

¹ SOCIUS (Marc Jans en Fred Dhont), *Sociaal-cultureel volwassenenwerk en initiatieven in het kader van het Participatiedecreet. Een landschapstekening anno 2016*, 12 januari 2016.

De krachtige kenmerken van de verschillende werksoorten zijn volgens de sectorraad onvoldoende terug te vinden in het voorgestelde kader. De historisch opgebouwde kennis en expertise mag niet verloren gaan.

4.5. Samenwerking

Samenwerking komt aan bod in de omschrijving van sociaal-culturele volwassenenorganisaties (art. 2): *“Ze ontwikkelt, al dan niet in samenwerking met anderen, sociaal-culturele praktijken voor en met volwassenen die relevant zijn voor de samenleving [...]”*. Samenwerkingsverbanden worden benaderd als middel, niet als doel. Het wordt daarom niet opgenomen als beoordelingselement.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk merkt op dat er, in het kader van samenwerkingsverbanden, vaak sprake is van fusie. Tot 2020 kunnen organisaties vrijwillig fusioneren. In dat geval worden hun subsidie-enveloppes opgeteld en toegewezen aan de eengemaakte organisatie. Na deze periode voorziet het voorontwerp van decreet echter geen kader, waardoor ook de garantie op subsidies ontbreekt. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om ook na 2020 een beleidskader te voorzien voor fusionerende organisaties en federaties die reeds een deugdelijke werking hebben bewezen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel vraagt om ook na 2020 een beleidskader te voorzien voor fusionerende organisaties en federaties.

5. Beoordeling en evaluatie

5.1. Deskundigheid en professionaliteit van beoordelaars

Zowel de samenleving als de sociaal-culturele sector zijn voortdurend in transitie. De grenzen tussen vrije tijd en werktijd vervagen, organisaties nemen andere (of bijkomende) juridische structuren aan, er ontstaan lossere samenwerkingsverbanden, vrijwilligers nemen kortere engagementen op, etc. Deze maatschappelijke tendensen hebben zonder meer ook invloed op de organisaties in de sector; ook zij zijn voortdurend in transitie, op zoek naar nieuwe manieren om deze tendensen te vatten. Heel wat organisaties werken bovendien met grote groepen vrijwilligers die een bepalende inbreng hebben in hun werking. Dit vergt andere, soms complexere en meer tijdrovende, technieken van besluitvorming en draagvlaktoetsing dan organisaties die bijvoorbeeld eerder productgericht werken. Het is daarom noodzakelijk dat ook beoordelaars voldoende kennis en expertise hebben over het DNA van de sector én de maatschappelijke veranderingen.

Bovendien moeten beoordelaars ook de vertaalslag naar de regelgeving kunnen maken. Naar analogie met het Kunstendecreet kunnen vooraf opleidingen worden georganiseerd voor alle beoordelaars. In deze opleidingen zou ook zoveel mogelijk de praktijk moeten worden binnengebracht. In het verleden organiseerden de administratie, de sectorfederatie en het steunpunt de vorming voor visitatoren samen, deze praktijk verdient bestendinging.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt dat alle beoordelaars voldoende kennis en expertise moeten hebben over het DNA van de sector, de maatschappelijke ontwikkelingen en de regelgeving.

5.2. Beoordelingselementen en-criteria

Voor de landelijke en de regionale organisaties geldt een gelijkaardige set aan beoordelingselementen (art. 10 en art. 34).

De sectorraad is tevreden dat de **internationale werking** van organisaties eindelijk wordt erkend in het voorontwerp van decreet. In zijn advies van 17 mei 2016 bij de conceptnota vroeg de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk met aandrang om een internationaal luik toe te voegen aan het nieuwe beleidskader zodat organisaties de internationale dimensie van hun werking in beeld kunnen brengen. Organisaties kunnen hun internationale werking invoegen in drie beoordelingselementen (1° (missie en visie), 2° (actuele maatschappelijke ontwikkelingen) en 7° (werking in de vrije tijd)).

In het zevende beoordelingselement (vrije tijd) wordt ook ruimte geschoven om desgevallend een **intergenerationele werking** te verantwoorden: *“hoewel het decreet zich in eerste instantie richt tot volwassenen, kunnen organisaties er voor kiezen om ook intergenerationele praktijken te ontwikkelen”*.

Via beoordelingselementen 8° kunnen ook de **categoriaal werkende organisaties met kansengroepen** ten volle hun verhaal vertellen vanuit hun kern-DNA.

Opvallend is het sterker gewicht dat wordt gehecht aan de zakelijke beoordelingselementen: één vierde van de elementen gaan over het zakelijk kwaliteitsbeleid, principes van goed bestuur en de afstemming tussen het inhoudelijke en zakelijke luik van het beleidsplan. Bovendien wordt aan een organisatie gevraagd om met een zelfevaluatie, het aanleveren van werkingsgegevens, desgevallend een plan van aanpak,... de subsidieaanvraag te versterken. Ook zal de code voor Cultural Governance nog bijkomende verplichtingen opleggen via het uitvoeringsbesluit.

Deze sterkere focus op zakelijke aspecten van de werking weegt nog meer door als we in de memorie van toelichting de beoordelingscriteria bekijken. Elk beoordelingselement wordt (later, bv. via een uitvoeringsbesluit) verder uitgesplitst in concretere criteria. Dit is op zich een goede zaak, want het kan kapstokken bieden op basis waarvan bij een visitatie de dialoog tussen de organisatie en de visitatoren wordt gevoerd, net zoals bij de beoordeling van de subsidieaanvragen.

De sectorraad stelt echter vast dat de criteria bij de visitaties sterk zullen neigen naar meer gegevensverwerking en verantwoording op basis van allerlei cijfers en gegevens; het afwerken van afvinklijstjes, eerder dan het voeren van een dialoog.

Gesubsidieerde organisaties moeten jaarlijks een financiële afrekening, balans en begroting voorleggen. Artikel 43 stelt dat deze moeten aantonen dat de organisatie “sluitend of batig” kan werken. Het lijkt zinvol om, in zeer concrete gevallen, ook begrotingen/afrekeningen met verlies toe te laten mits voldoende argumentatie. Gesubsidieerde organisaties kunnen ook op elk moment een financiële controle van hun boekhouding krijgen. Artikel 44 wijst dit toezicht toe aan de administratie, zonder vermelding van externe deskundigen. Het is niet duidelijk of dit een bewuste keuze is en stelt dat externe deskundigen in sommige omstandigheden nuttig kunnen zijn.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk is tevreden dat de beoordelingselementen ruimte bieden voor internationale en intergenerationele werkingen, alsook voor categoriale organisaties.

Bij de verdere uitwerking van de beoordelingselementen vraagt de sectorraad om erover te waken dat het niet resulteert in een soort afvink-beoordeling. Dit zorgt enerzijds voor beheersbaarheid en minimalisering van de subjectiviteit. Anderzijds laat het weinig ruimte voor de specificiteit van organisaties en draagt het een verborgen planlast in zich. Om als organisaties op al deze items een goed onderbouwd antwoord te bieden a.d.h.v. cijfers en gegevens, is een hele machinerie nodig.

5.3. Visitatiesysteem en beoordelingskader

Subsidiesgaranties

Visitatiecommissies evalueren de werking o.b.v. het beleidsplan, voortgangsrapport, jaarlijkse begrotingen, financiële verslagen en gegevens, personeel en werking en inhoudelijke en zakelijke beoordelingscriteria. Indien een visitatieverslag aanbevelingen bevat, maakt de organisatie een plan van aanpak op. Bij een negatieve evaluatie wordt een remediëringsperiode van 24 maanden voorzien waarna de organisatie opnieuw wordt bezocht. Het is voor de sectorraad niet duidelijk of dit tweede bezoek enkel focust op de aanbevelingen of opnieuw de volledige werking onder de loep neemt. Bovendien lijkt het zinvol om - naast een positief of negatief advies – ook een positief advies met aanbevelingen mogelijk te maken.

Beoordelingscommissies brengen in het laatste jaar van de beleidsperiode een gemotiveerd advies uit over de subsidie-enveloppe voor de nieuwe beleidsperiode. Hiertoe wordt rekening gehouden met de kwaliteit van zowel de voorbije (voortgangsrapport en visitatieverslag), huidige (kernegegevens en cijfers in het beleidsplan) als toekomstige werking (nieuw beleidsplan). De beoordelingscommissies zouden een samenvoeging van 2 visitatiecommissie zijn.

De combinatie van het eindoordeel van de visitatiecommissie en de beoordelingscommissie bepaalt of de beoordelingscommissie zal adviseren om de subsidie-enveloppe te doen dalen, stijgen, status-quo te houden of stop te zetten.

Organisaties die van de visitatiecommissie een positieve evaluatie krijgen van hun reële werking, dienen een beleidsplan in. Een commissie die dit plan leest kan beslissen om de subsidie te laten stijgen, dalen, gelijk te houden of te schrappen. De sectorraad vraagt met aandrang om organisaties met een positieve beoordeling van de reële werking (al dan niet met aanbevelingen) voldoende subsidiegaranties te bieden. Organisaties schrappen op basis van een toekomstplan, ondanks een goede reële werking, mag geenszins de bedoeling zijn. De sectorraad vraagt daarom om de mogelijkheid tot stopzetting van subsidiëring (art. 5 §6) te schrappen en op basis van een kwalitatieve neerslag na de visitatie een beslissing te nemen over subsidiegaranties.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt met aandrang om organisaties met een positieve beoordeling van de reële werking (al dan niet met aanbevelingen) voldoende subsidiegaranties te bieden door de mogelijkheid tot stopzetting van subsidiëring te schrappen.

Vertrouwen boven verantwoording

Het inbouwen van checks and balances maakt het beoordelingstraject complexer, zelfs complexer dan strikt noodzakelijk. De regelgeving lijkt eerder te vertrekken van “verantwoording” dan van “vertrouwen”, door het inbouwen van allerlei regels voor als er eventueel iets mis zou kunnen lopen. Deze voorgestelde aanpak lijkt niet te stroken met de algemene uitgangspunten van de Vlaamse Regering. Er moet een helder en evenwichtig kader worden uitgewerkt waarin enerzijds voldoende dialoog en garanties worden ingebouwd, en anderzijds voldoende vrijheid en vertrouwen aan de sector wordt gegeven. De inzet van middelen en mankracht moeten voldoende worden afgewogen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk verwijst naar het onderzoeksrapport² ‘Vertrouwen boven verantwoording’ van de Verenigde Verenigingen. Het onderzoeksrapport geeft een aantal aanbevelingen omtrent subsidie- en verantwoordingsprocedures die sterk aanleunen bij het huidige model binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk; dialoog en vertrouwen met de administratie, kwalitatieve beoordeling door experts a.d.h.v. een visitatiecommissie, etc.

Om de planlast te beperken stelt de sectorraad voor om het beleidsplan niet als een extern beoordelingsdocument te hanteren, maar als een intern werkdokument van de organisatie. Naar analogie met het beoordelingssysteem voor bewegingen in het decreet van 2003, kan een visitatiecommissie de werking evalueren, met een positieve of negatieve evaluatie als uitkomst. Een positieve evaluatie impliceert minimaal een behoud van de verworven subsidies, maar organisaties kunnen ook een aanvraag doen voor extra middelen aan de hand van een (kort) omschreven toekomstperspectief.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk merkt op dat de regelgeving lijkt te vertrekken van “verantwoording”, eerder dan van “vertrouwen”. Dit zorgt voor onnodig veel complexiteit. De sectorraad verwijst naar het beoordelingssysteem van bewegingen in het decreet van 2003 als good practice.

Maximale groei of daling

Het voorontwerp van decreet voorziet een maximale stijgen en daling van subsidies met 25%. Wanneer we uitgaan van een procentuele stijging van 25% voor kleine organisaties, blijft de groei echter beperkt. Organisaties die op dit moment 150.000 euro subsidies ontvangen, kunnen in de best mogelijke omstandigheden maximaal 37.500 euro extra verwerven. In de realiteit onvoldoende om een extra voltijds personeelslid aan te werven of om de werking uit te breiden. Zo blijven organisaties een historische ongelijkheid meedragen.

De sectorraad vraagt om voor organisaties die minder dan 250.000 krijgen de subsidies onbeperkt te laten stijgen, uiteraard steeds binnen de budgettaire ruimte. Op die manier moeten historisch gegroeide ongelijkheden ook voor kleine organisaties kunnen worden weggewerkt.

² DE VERENIGDE VERENIGINGEN, *Onderzoeksrapport vertrouwen boven verantwoording. Subsiëring en verantwoording op maat van verenigingen*, 1 oktober 2015, <https://drive.google.com/file/d/0B7n1aBz5ENT9Mmp2Zmc5d2NtLVE/view>.

Samenvattend

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk betreurt de afwezigheid van dialoog in de voorbereidende fase van het voorontwerp van decreet. De sectorraad wijst op de rol van de SARC om als transversaal klankbord op strategische niveau mee na te denken en hoopt in de toekomst proactief betrokken te worden bij de uittekening van belangrijke decreetwijzigingen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk uit in het advies nogmaals zijn bezorgdheid over het evenwicht tussen continuïteit en dynamiek. De ingrepen ogen op het eerste zicht eerder procedureel, maar hun gecombineerde effecten op de volledige sector zouden wel eens snel en groot kunnen zijn. De impact van dit nieuwe decreet is niet zo makkelijk in te schatten, noch op de individuele organisaties en het landschap in zijn geheel, noch op de maatschappelijke ontwikkelingen op lange termijn. Het voorontwerp van decreet blijft nog op veel terreinen te vaag en laat te veel ruimte voor interpretatie. Een toekomstgerichte visie over het vormgeven van de sector ontbreekt.

Het is van belang dat het verdere traject rond dit decreet en de implementatie ervan op het terrein in grote transparantie en samenspraak met de sector gebeurt. Dit is essentieel om de transitie van het huidige decreet naar het volgende op een goede manier te maken. Organisaties voeren op dit moment hun huidige beleidsplan uit en worden tegelijk uitgedaagd om hun werking tegen het licht van het nieuwe beleidskader te houden en eventueel te heroriënteren. Als deze transitie succesvol wil zijn, moeten de regels voor de overgang toepasbaar zijn, moeten de externe deskundigen goed op de hoogte zijn van de invulling van het vigerende decreet en moeten de organisaties tijdig en helder op de hoogte worden gebracht van de verwachtingen vanwege de overheid.

De sectorraad gaat in zijn advies dieper in op een aantal elementen.

Doel van het decreet

Een aantal begrippen in het doel van het decreet bieden volgens de sectorraad aanleiding tot diverse invullingen (en dus discussies) bij de beoordeling. De sectorraad stelt dat de maatschappelijke analyse en de politieke keuzes niet gekoppeld mogen worden aan het doel van het decreet op lange termijn. Het decreet is legislatuur overschrijdend, in tegenstelling tot politieke prioriteiten en beleidslijnen die een plaats krijgen in politieke nota's (vb. beleidsbrieven).

Toegang tot het decreet

Het voorgestelde format voor een vlottere in- en uitstroom brengt volgens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk te veel en te lang onzekerheid voor een grote groep van organisaties.

De voorziene projectsubsiëring biedt de mogelijkheid om op tijdelijke basis bijkomende subsidies te verwerven voor een welomschreven project. De sectorraad vraagt om bij de verdere uitwerking ook de mogelijkheid tot een startsubsidie of opstapregeling in te bouwen. Dit moet startende initiatieven voldoende kansen geven om te professionaliseren.

De sectorraad geeft positief advies aan de flexibilisering van de juridische structuur van organisaties, de ruimte om een deel van de werking buiten de vrije tijd van deelnemers te organiseren en de omvorming van de integratierol naar de verbindende rol. Wat het verlaten van de methodiek betreft, vraagt de sectorraad om deze verder te onderzoeken als sectoroverstijgend en inspirerend referentiekader.

De sectorraad is tevreden dat de integratierol werd omgedoopt tot de verbindende rol en vraagt om deze ook in de memorie van toelichting breed te benaderen. Ook de niet lineaire benadering van de functies beschouwt de sectorraad als een sterkte. De functiemix is het kern-DNA van organisaties; van hieruit moeten zij hun verhaal kunnen vertellen. De sectorraad vraagt om ook bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten te vertrekken vanuit de functiemix. De sectorraad vindt de krachtige kenmerken van de werksoorten echter onvoldoende terug in het voorgestelde kader.

Het voorontwerp van decreet voorziet een regeling voor fusionerende organisaties tot 2020. De sectorraad vraagt om ook nadien een beleidskader te voorzien voor fusionerende organisaties en federaties.

Beoordeling en evaluatie

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt dat alle beoordelaars voldoende kennis en expertise moeten hebben over het DNA van de sector, de maatschappelijke ontwikkelingen en de regelgeving. Hiertoe kunnen opleidingen worden georganiseerd. In deze opleidingen zou ook zoveel mogelijk de praktijk moeten worden binnengebracht. In het verleden organiseerden de administratie, de sectorfederatie en het steunpunt de vorming voor visitatoren samen, deze praktijk verdient bestendinging.

De sectorraad is tevreden dat de beoordelingselementen ruimte bieden voor internationale en intergenerationele werkingen, alsook voor categoriale organisaties. Maar merkt op dat de regelgeving lijkt te vertrekken van “verantwoording”, eerder dan van “vertrouwen”. Dit zorgt voor onnodig veel complexiteit.

Bij de verdere uitwerking van de beoordelingselementen vraagt de sectorraad om erover te waken dat het niet resulteert in een soort afvink-beoordeling. Dit zorgt voor beheersbaarheid en minimalisering van de subjectiviteit. Anderzijds laat het weinig ruimte voor de specificiteit van organisaties en draagt het een verborgen planlast in zich. Om als organisaties op al deze items een goed onderbouwd antwoord te bieden a.d.h.v. cijfers en gegevens, is een hele machinerie nodig.

Organisaties met een positieve beoordeling van de reële werking (al dan niet met aanbevelingen) moeten voldoende subsidiegaranties krijgen. De sectorraad vraagt met aandrang om de mogelijkheid tot stopzetting van subsidiëring te schrappen.

Om historisch gegroeide ongelijkheden tussen organisaties weg te werken, vraagt de sectorraad om voor organisaties die minder dan 250.000 krijgen de subsidies onbeperkt te laten stijgen, uiteraard steeds binnen de budgettaire ruimte.

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen,

Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

VOORONTWERP VAN DECREET
van 17 maart 2017

Voorontwerp van decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;
Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° sociaal-cultureel volwassenenwerk: het geheel van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die als civiele actoren streven naar sociaal-culturele participatie van iedereen en naar een samenleving waarin inclusie, duurzaamheid, democratie en solidariteit centraal staan;
- 2° sociaal-culturele volwassenenorganisatie: een missie- en waarden gedreven organisatie die bijdraagt tot een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving door de verbindende, de kritische en de laboratoriumrol actief op te nemen. Ze ontwikkelt, al dan niet in samenwerking met andere organisaties, sociaal-culturele praktijken voor en met volwassenen die relevant zijn voor de samenleving en die de vertaling vormen van een eigen weloverwogen integratie van twee of meerdere functies, namelijk de cultuurfunctie, de leerfunctie, de maatschappelijke bewegingsfunctie en de gemeenschapsvormende functie. Deze sociaal-culturele praktijken spelen zich grotendeels af binnen de vrije tijd van volwassenen;
- 3° sociaal-culturele rol: een verbindende, een kritische of een laboratorium rol;
- 4° verbindende rol: mensen verbinden met groepen, gemeenschappen en de brede samenleving door hen ruimtes te bieden waarin ze zich kunnen ontwikkelen in relatie tot anderen en door hen kansen te bieden op deelnemen en deelhebben aan die groepen, aan gemeenschappen en aan de brede samenleving;
- 5° kritische rol: in vraag stellen van waarden, normen, opvattingen, instituties en spelregels en de publieke dialoog daarover voeden en voeren;
- 6° laboratoriumrol: in maatschappelijk innoverende praktijken experimenteren met nieuwe maatschappelijke spelregels als antwoord op complexe samenlevingsvraagstukken;

- 7° **gemeenschap**: een netwerk van mensen die in zelforganisatie en samenwerking iets delen met elkaar, zoals normen en waarden, een agenda of ambitie, een gemeen goed of een geografische ruimte;
- 8° **sociaal-culturele praktijken**: de multifunctionele praktijken die mensen en groepen aanspreken in een of meer bestaansdimensies en levenssferen. In die praktijken ontmoeten mensen of groepen elkaar en komen ze samen tot doelgericht handelen. Deze praktijken beogen daarmee processen van vorming en vernieuwing van individuen, groepen en maatschappij met als doel de emancipatie en de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving;
- 9° **sociaal-culturele functies**: de cultuurfunctie, de leerfunctie, de gemeenschapsvormende functie of de maatschappelijke bewegingsfunctie;
- 10° **cultuurfunctie**: doelgericht creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur;
- 11° **leerfunctie**: doelgericht opzetten van leeromgevingen die het leren door individuen, groepen of gemeenschappen mogelijk maken en bevorderen;
- 12° **maatschappelijke bewegingsfunctie**: in relatie tot samenlevingsvraagstukken doelgericht ruimte creëren voor engagement en politisering met het oog op veranderingen in denken en handelen en in de inrichting van de maatschappij;
- 13° **gemeenschapsvormende functie**: doelgericht ondersteunen en faciliteren van processen en praktijken die leiden tot vormen en ondersteunen van groepen en gemeenschappen of versterken van de interactie tussen groepen en gemeenschappen;
- 14° **sociaal-culturele participatie**: deelnemen aan of deelhebben aan informele netwerken (sociale participatie), maatschappelijke instituties (maatschappelijke participatie), kunst en cultuur (culturele participatie) of politiek en beleid (politieke en beleidsparticipatie) vanuit een werking naar specifieke groepen met elk hun eigen kenmerken zodat ze samen kunnen participeren (inclusieve benadering) of vanuit een werking naar specifieke groepen burgers met specifieke kenmerken (categoriale benadering);
- 15° **vrije tijd**: de tijd die burgers niet besteden aan betaalde arbeid en school- en beroepsopleiding;
- 16° **beleidsperiode**: een periode van vijf jaar waarvoor een organisatie een subsidie kan krijgen. De eerste beleidsperiode loopt van 2021 tot en met 2025. De tweede beleidsperiode loopt van 2026 tot en met 2030, volgende beleidsperiodes beslaan telkens voor 5 jaar;
- 17° **subsidie-enveloppe**: de jaarlijkse financiële enveloppe per sociaal-cultureel volwassenenorganisatie die bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op basis van werkelijk gepresteerde activiteiten;
- 18° **beoordelingselementen**: de inhoudelijke en zakelijke elementen waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor subsidiëring;
- 19° **werkjaar**: een periode van 1 januari tot en met 31 december;
- 20° **decreet** van 4 april 2003: het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 21° **administratie**: de dienst van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 22° **beleidsplan**: een document waarin de organisatie haar inhoudelijk en zakelijk beleid voor vijf jaar uittekent;
- 23° **doelgroep**: een deel van de bevolking of een groep van mensen die sociale of persoonskenmerken gemeenschappelijk hebben, waarop een bepaald aanbod of een bepaalde strategie gericht wordt met oog op de realisering van de missie en de visie van de organisatie.
- 24° **kansengroep**: mensen in armoede, mensen met een beperking, personen van vreemde herkomst en gedetineerden;
- 25° **principes van goed bestuur**: waarborgen van een samenhangend en transparant bestuur en toezicht binnen een organisatie, met het oog op een efficiënte en effectieve realisatie van haar doelstellingen;
- 26° **voortgangsrapport**: een document dat een stand van zaken geeft over de uitvoering van het beleidsplan in de eerste twee jaar van de beleidsperiode en een

vooruitblik biedt op de geplande uitvoering van het beleidsplan in het lopende jaar en de laatste twee jaar van de beleidsperiode;
27° beoordelingscriteria: de technische specificaties en de beschrijvende onderdelen van de beoordelingselementen die de leidraad vormen voor de visitatie- en beoordelingscommissies;
28° totale subsidie-enveloppe: het totale beschikbare budget voor de uitvoering van dit decreet;
29° functiekeuze: keuze van twee of meerdere sociaal-culturele functies;
30° functiemix: de verhouding tussen de verschillende gekozen sociaal-culturele functies in de werking van een sociaal-culturele organisatie.

Art. 3. Dit decreet heeft tot doel om in het domein van het sociaal-cultureel volwassenenwerk organisaties te subsidiëren die, vanuit een civiel perspectief en met respect voor de gemeenschappelijke sokkel van waarden, fundamentele rechten en vrijheden, een betekenisvolle bijdrage leveren aan de emancipatie en dialoog van mensen en groepen én aan de versterking van een duurzame, inclusieve, solidaire en democratische samenleving door sociaal-culturele participatie en gedeeld burgerschap van volwassenen te bevorderen en gedeelde samenlevingsvraagstukken tot publieke zaak te maken. Hiervoor ontwikkelen en verspreiden zij praktijken die hierop een werkend antwoord kunnen bieden.

Dit decreet doet dat door de volgende middelen te voorzien:

- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien afgestemd op en complementair aan één of meerdere specifieke regionale werkingsgebieden, vermeld in artikel 29;
- projectsubsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een maximale duurtijd van drie jaar.

Titel 2. Subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Art. 4. De Vlaamse Regering kan per beleidsperiode subsidies toekennen aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien in het Nederlandse taalgebied.

Die subsidie ondersteunt een werking die inzet op het doel van het decreet, die gebaseerd is op ten minste twee sociaal-culturele functies en die een relevantie en uitstraling heeft in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of die een relevantie en uitstraling heeft in het Nederlandse taalgebied.

De subsidie-enveloppe kan alleen worden toegekend aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties waarvan de subsidieaanvraag aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet, vermeld in artikel 8. De ontvankelijke subsidieaanvragen worden getoetst aan de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

De toekenning van een subsidie-enveloppe betekent een automatische erkenning van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Art. 5. §1. Als de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekent aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, dan gebeurt dit voor de duur van een beleidsperiode, met een jaarlijks minimaal bedrag van 150.000 euro. De subsidie-enveloppe wordt jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer conform artikel 55.

Bij de bepaling van de subsidie-enveloppe is de maximale stijging of daling begrensd tot 25% ten opzichte van de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode.

In afwijking van het tweede lid, bedraagt de maximale stijging 65.000 euro voor organisaties waarvan de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260.000 euro.

§2. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 1° en een positief subsidie-advies of een positief subsidie-advies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° of 2° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§3. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2° en een positief subsidie-advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§4. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2° en een positief subsidie-advies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 2° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die lager, gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§5. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 1° en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kent de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toe die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§6. Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2° en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

§7. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3° en een positief subsidieadvies of een positief subsidieadvies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° of 2°, kan de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekennen die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§8. Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3° en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§9. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die op het moment van aanvraag niet erkend zijn op basis van het decreet van 4 april 2003 of die vanaf 2021 niet gesubsidieerd zijn als sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 4 kan de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekennen, zich baserend op het subsidieadvies van de beoordelingscommissie vermeld in artikel 22, §4, tweede lid.

Art. 6. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het jaar dat vooraf gaat aan de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe.

In afwijking van het eerste lid, beslist de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen door de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3°.

Art. 7. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen een subsidieaanvraag indienen bij de administratie. Deze bestaat uit een beleidsplan en de nodige documenten waaruit blijkt dat aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden wordt voldaan. De Vlaamse Regering kan nader bepalen welke gegevens en documenten een subsidieaanvraag bevat, aan welke inhoudelijke en vormelijke voorwaarden een subsidieaanvraag moet voldoen en op welke wijze een subsidieaanvraag wordt ingediend.

Art. 8. De administratie onderzoekt of de sociaal-culturele volwassenenorganisatie voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° de subsidieaanvraag is uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode ingediend;
- 2° de aanvrager beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter;
- 3° de aanvrager is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 4° de aanvrager beschikt over minstens een voltijds equivalent personeelslid of omschrijft hoe een voltijds equivalent personeelslid aangeworven wordt binnen drie maanden na het begin van de beleidsperiode;
- 5° de aanvrager gebruikt het Nederlands als voertaal; de aanvrager kan ook Vlaamse Gebarentaal gebruiken;
- 6° de aanvrager toont een sociaal-culturele werking aan van minstens twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag.

Art. 9. §1. Het beleidsplan omvat:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 3° de omvang en de resultaten van de werking, namelijk:

- a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor het tweede en derde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - b) kerngegevens en cijfers over het personeel voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - c) kerngegevens en cijfers over de werking voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
- 4° een zelfevaluatie van de werking van de voorbije jaren van de lopende beleidsperiode;
- 5° de gevraagde subsidie-enveloppe op jaarbasis voor de beleidsperiode waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft;
- 6° in voorkomend geval een plan van aanpak waarin wordt aangegeven hoe de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die een positieve evaluatie met aanbevelingen kreeg, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2° is omgegaan met die aanbevelingen;
- 7° een managementsamenvatting.

§2. In afwijking van §1, 3° omvat het beleidsplan van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die op het moment van aanvraag niet erkend zijn op basis van het decreet van 4 april 2003 of die vanaf 2021 niet gesubsidieerd zijn als sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 4 een document waarin de aanvrager een sociaal-culturele werking van minstens twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag aantoot. Het document omvat:

- a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag;
- b) kerngegevens en cijfers over de werking voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag;
- c) desgevallend kerngegevens en cijfers over het personeel voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag.

Art. 10. Het inhoudelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 9, §1, 1° en het plan van aanpak, vermeld in artikel 9, §1, 6°, worden getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie aan het doel van het decreet, vermeld in artikel 3;
- 2° de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;
- 3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen;
- 4° de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie;
- 5° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies, een toelichting bij de functiemix en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie;
- 6° de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied;
- 7° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
- 8° a) de werking voor het brede publiek en de keuzes daarin voor gemeenschappen, doelgroepen of kansengroepen;
- b) de werking voor kansengroepen en de keuzes daarin voor gemeenschappen, doelgroepen of het brede publiek;
- 9° de plaats van vrijwilligers in de sociaal-culturele volwassenenorganisatie en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden in relatie tot de visie en missie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Het zakelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 9, §1, 2°, wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid;
- 2° de toepassing van de principes van goed bestuur;
- 3° de afstemming tussen het voormelde inhoudelijke en zakelijke deel van het beleidsplan.

Art. 11. Wanneer aan één van de volgende beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, niet wordt voldaan, krijgt de organisatie een negatief subsidieadvies, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°:

- 1° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies, een toelichting bij de functiemix en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 10, eerste lid, 5°;
- 2° de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vermeld in artikel 10, eerste lid, 6°;
- 3° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd, vermeld in artikel 10, eerste lid, 7°;
- 4° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid, vermeld in artikel 10, tweede lid, 1°.

Voor de toepassing van de beoordeling vanaf de tweede beleidsperiode is het eerste lid enkel van toepassing op de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die bij de evaluatie, vermeld in artikel 23, op minimaal één van deze vier beoordelingselementen een "voldoet ten dele" of een "onvoldoende" behaalde.

Art. 12. Als de toegekende subsidie-enveloppe aan een sociaal-culturele volwassenenorganisatie afwijkt van de gevraagde subsidie-enveloppe van die organisatie, beschikt de aanvrager over de mogelijkheid om tot uiterlijk vier maanden na de beslissing van de Vlaamse Regering een geactualiseerd beleidsplan in te dienen, dat afgestemd is op de omvang van de toegekende subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Art. 13. Gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen in de loop van een beleidsperiode fuseren met behoud van de toegekende subsidie-enveloppes voor die beleidsperiode. De subsidie moet blijvend besteed worden aan de uitvoering van de beleidsplannen op basis waarvan de subsidie werd toegekend.

In het eerste lid wordt verstaan onder "fuseren": elke overdracht van rechten of plichten (als algemeenheid of niet), die tot gevolg heeft dat een activiteit die voorheen door meer dan één niet-commerciële rechtspersoon werd uitgeoefend, voortaan slechts door één niet commerciële rechtspersoon wordt uitgevoerd.

Hoofdstuk 2. Kwaliteitsbeoordeling van de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties

Afdeling 1. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordelingscommissies

Art. 14. De Vlaamse Regering stelt de beoordelingscommissies samen die bestaan uit externe deskundigen, bijgestaan door een secretaris.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissies, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

De Vlaamse Regering bepaalt de methode en de procedure voor de omschrijving van de profielen, voor de oproep aan kandidaat deskundigen en voor de samenstelling van de lijst.

Art. 15. De beoordelingscommissies beoordelen de inhoudelijke en zakelijke kwaliteit van de subsidieaanvraag en maken een advies op met een voorstel voor de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, op basis van de elementen vermeld in artikel 22.

Onderafdeling 2. De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk

Art. 16. De Vlaamse Regering richt een Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk op, die bestaat uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

Art. 17. De opdrachten van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk zijn:

- 1° een visie en methodiek ontwikkelen om het gemeenschappelijk beoordelings- en visitatiekader te verfijnen en kwaliteitsvol uit te voeren;
- 2° het proces van de inhoudelijke en zakelijke beoordeling door visitatie- en beoordelingscommissies evalueren.

Onderafdeling 3. De visitatiecommissies

Art. 18. De Vlaamse Regering stelt visitatiecommissies samen die bestaan uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de visitatiecommissies, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

De Vlaamse Regering bepaalt de methode en de procedure voor de omschrijving van de profielen, voor de oproep aan kandidaat deskundigen en voor de samenstelling van de lijst.

Art. 19. De visitatiecommissies brengen een bezoek ter plaatse in het derde jaar van de lopende beleidsperiode en evalueren de werking van elke gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie op basis van het beleidsplan, het voortgangsrapport, de begrotingen, de financiële verslagen, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

De visitatiecommissie deelt haar bevindingen mee aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie in de vorm van een voorlopig visitatieverslag, uiterlijk vijftiendertig dagen nadat de visitatie heeft plaatsgevonden.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie heeft achtentwintig dagen om te reageren op het voorlopig visitatieverslag.

De visitatiecommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief verslag, dat binnen een termijn van negenenvierzig dagen na het meedelen van het voorlopig visitatieverslag aan de organisatie wordt bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de betekening van het definitief verslag.

Na een negatieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3°, brengen de visitatiecommissies een bezoek ter plaatse om de werking van de betrokken sociaal-culturele volwassenenorganisatie na een remediëringstraject van maximaal 24 maanden, opnieuw te evalueren. De visitatiecommissies geven daarna een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering.

Onderafdeling 4. De administratie

Art. 20. De administratie is belast met de voorbereiding van, de begeleiding van en de verslaggeving over de werkzaamheden van de beoordelingscommissies, de visitatiecommissies en de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk.

Afdeling 2. Verloop van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordeling van de subsidieaanvraag

Art. 21. De administratie beheert de subsidieaanvragen. De administratie treft de nodige voorbereidingen voor de kwaliteitsbeoordeling op basis van de beoordelingselementen vermeld in artikel 10.

Art. 22. §1. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die reeds gesubsidieerd worden op basis van het decreet van 4 april 2003 en vanaf 2021 krachtens dit decreet, wordt beoordeeld door de beoordelingscommissie:

- 1° aan de hand van het visitatieverslag, alle elementen vervat in het beleidsplan, vermeld in artikel 9, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en desgevallend voor organisaties met een evaluatie in de vorm van artikel 23, §3, tweede lid, 3°, een tweede visitatieverslag;
- 2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

§2. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die op het moment van aanvraag niet erkend zijn op basis van het decreet van 4 april 2003 of die vanaf 2021 niet gesubsidieerd zijn als sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 4, wordt beoordeeld door de beoordelingscommissie:

- 1° aan de hand van een gesprek met de organisatie, alle elementen vervat in het beleidsplan, vermeld in artikel 9, en algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;
- 2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

§3. De beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

De beoordelingscommissie beoordeelt op basis van de beoordelingselementen en formuleert per beoordelingselement een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende". De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.

§4. De beoordelingscommissie stelt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie een gemotiveerd advies op, met een voorstel voor de subsidie-enveloppe.

De beoordelingscommissie kan één van volgende adviezen geven:

- 1° een positief subsidieadvies;
- 2° een positief subsidieadvies met aandachtspunten;
- 3° een negatief subsidieadvies.

§5. 1° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief subsidieadvies, vermeld in §4, tweede lid, 1°, wanneer voor alle

beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald;

2° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief subsidieadvies met aandachtspunten, vermeld in §4, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen, vermeld in artikel 11 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald en op minstens vier andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald;

3° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatief subsidieadvies vermeld in §4 tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 11 een "onvoldoende" wordt behaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 een "onvoldoende" wordt behaald;

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie die bij de evaluatie, vermeld in artikel 23, voor alle beoordelingselementen, vermeld in artikel 11, een "voldoet" behaalde, behoudt dit eindresultaat bij de beoordeling.

Onderafdeling 2. De evaluatie van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties door visitatiecommissies

Art. 23. § 1. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die reeds gesubsidieerd worden op basis van het decreet van 4 april 2003 en vanaf 2021 krachtens dit decreet, wordt geëvalueerd door de visitatiecommissie op basis van een bezoek ter plaatse:

1° aan de hand van het beleidsplan, het voortgangsrapport, de jaarlijkse begroting en de financiële verslagen, en algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;

2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

§2. De beoordelingselementen vermeld in artikel 10, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in evaluatiecriteria.

De visitatiecommissie evalueert op basis van de beoordelingselementen en formuleert per beoordelingselement een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende". De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.

§3. De visitatiecommissie deelt in het visitatieverslag haar gemotiveerde evaluatie mee.

De visitatiecommissie kan één van volgende evaluaties geven:

1° een positieve evaluatie zonder aanbevelingen;

2° een positieve evaluatie met aanbevelingen;

3° een negatieve evaluatie met aanbevelingen.

§4. 1° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie zonder aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald.

2° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen, vermeld in artikel 11 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald en op minstens vier andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald;

3° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 11 een "onvoldoende" wordt behaald of

wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 een “onvoldoende” wordt behaald.

Art. 24. §1. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een negatieve evaluatie met aanbevelingen krijgen, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3° tonen binnen maximaal 24 maanden nadat het visitatieverslag werd bezorgd, via een remediëringsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

§2. De visitatiecommissie evalueert na indiening van het remediëringsrapport de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie met betrekking tot de aanbevelingen met een bezoek ter plaatse.

De visitatiecommissie formuleert op basis daarvan een positief of een negatief advies aan de Vlaamse Regering.

§3. De Vlaamse Regering beslist of ze het positief of negatief advies van de visitatiecommissie al dan niet volgt.

Indien de Vlaamse Regering beslist het positief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22. Voor de bepaling van de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, is artikel 5, §7 en §8 van toepassing.

Indien de Vlaamse Regering beslist het negatief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag niet meer ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, en wordt de subsidie stopgezet vanaf 1 januari van het jaar volgend op de beslissing van de stopzetting van de subsidiëring. Deze beslissing valt uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de beleidsperiode. Indien de beslissing valt in het eerste jaar van de beleidsperiode, behoudt de organisatie in het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode een subsidiebedrag dat gelijk is aan het bedrag van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§4. Indien de sociaal-culturele volwassenenorganisatie na verstrijken van de remediëringstermijn, vermeld in §1, geen remediëringsrapport indient, wordt geen tweede bezoek ter plaatse uitgevoerd en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari van het jaar volgend op het verstrijken van de remediëringstermijn.

Hoofdstuk 3. De voorbereiding van de beslissing van de Vlaamse Regering

Art. 25. De Vlaamse Regering beslist over de subsidie-enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor de volgende beleidsperiode, op basis van het advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4.

Art. 26. De administratie brengt de aanvrager van een subsidie op de hoogte van het gemotiveerde advies van de beoordelingscommissie. De kennisgeving bevat het voorstel van de subsidie-enveloppe voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 22, §4.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen voor de kennisgeving van het gemotiveerd advies van de beoordelingscommissie.

Art. 27. Een aanvrager van een subsidie kan verhaal indienen tegen het advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4 als hij meent dat de voorgeschreven procedure niet correct is toegepast.

Het verhaal bevat de nodige feiten en argumenten om te staven dat een procedure niet correct zou toegepast zijn.

Bij afwijzing van het verhaal blijft het oorspronkelijk advies van de beoordelingscommissie gelden.

Bij gegrondheid van het verhaal, wordt de subsidieaanvraag voor advies voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie, dan diegene die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden inzake de modaliteiten en de termijnen voor de behandeling van en de advisering over het verhaal.

Art. 28. Een aanvrager van een subsidie kan een inhoudelijke repliek indienen tegen het negatief subsidie-advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, als hij meent dat de aangevoerde inhoudelijke argumenten niet correct zijn.

De inhoudelijke repliek bevat de nodige argumenten om te staven dat het inhoudelijk beoordelingsproces niet zorgvuldig zou zijn uitgevoerd. Deze inhoudelijke repliek is gebaseerd op het oorspronkelijk ingediende dossier en staat in relatie tot de feiten of argumenten in het gemotiveerde advies. Deze inhoudelijke repliek kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten.

De inhoudelijke repliek wordt voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie dan diegene die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde.

Bij afwijzing van de repliek blijft het oorspronkelijk advies van de beoordelingscommissie gelden.

Bij gegrondheid van de repliek wordt de subsidieaanvraag door deze andere beoordelingscommissie opnieuw behandeld.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden inzake de modaliteiten en de termijnen voor het indienen van een inhoudelijke repliek.

Titel 3. Subsidies aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Art. 29. De Vlaamse Regering subsidieert één sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor één regio of voor verschillende regio's samen.

De regio's zijn:

1° het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

2° de arrondissementen Antwerpen, Mechelen, Turnhout, Halle-Vilvoorde, Leuven, Aalst-Oudenaarde, Sint-Niklaas-Dendermonde, Gent-Eeklo, Brugge, Ieper-Veurne-Oostende, Kortrijk-Roeselare-Tielt;

3° de provincie Limburg.

Deze subsidie ondersteunt een werking die inzet op het doel van het decreet en gebaseerd is op de vier sociaal-culturele functies en een relevantie en uitstraling heeft voor de betrokken regio of regio's.

De subsidie-enveloppe kan alleen worden toegekend aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die voldoen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 33. Het ontvankelijke beleidsplan wordt getoetst aan de in artikel

35 vermelde beoordelingselementen. Alleen de op basis van het decreet van 4 april 2003 erkende en gesubsidieerde volkshogescholen kunnen een subsidieaanvraag indienen, vermeld in artikel 32 of een initiatief van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 31, tweede lid.

De toekenning van een subsidie betekent een automatische erkenning van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Art. 30. §1. De subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, wordt toegekend voor de duur van een beleidsperiode.

§2. De jaarlijkse subsidie-enveloppe bedraagt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie vermeld in artikel 29, maximaal een equivalent van zoveel maal 1,7 euro als er inwoners zijn in de betrokken regio of regio's en minimaal 600.000 euro. De berekening gebeurt op basis van de meest recente bevolkingscijfers.

In afwijking van het eerste lid, geldt voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie bevoegd voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vermeld in artikel 29, tweede lid, 1°, dat voor de berekening van dat maximum 30 procent van de inwoners van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking wordt genomen.

§3. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een positief oordeel van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 1° of 2° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe, zoals bepaald in §2.

§4. 1° Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een negatief oordeel van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3° die na het verstrijken van de maximale remediëringstermijn van 12 maanden, een positief advies krijgen van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 44, §2, tweede lid, kan de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toekennen, zoals bepaald in §2.

2° De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in 1°, is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§5. 1° Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een negatief oordeel door de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3° die na het verstrijken van de maximale remediëringstermijn van 12 maanden, een negatief advies krijgen van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 44, §2, tweede lid, kan de Vlaamse Regering beslissen om te stoppen met de subsidiëring vanaf 1 januari van het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode.

2° De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in 1°, is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

Art. 31. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het jaar dat vooraf gaat aan de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe voor de nieuwe beleidsperiode van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29. De subsidie-enveloppe wordt jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 55.

In afwijking van het eerste lid, beslist de Vlaamse Regering uiterlijk op 1 november van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een negatief oordeel bedoeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°. Bij de beslissing houdt de Vlaamse Regering rekening met de noodzaak om de continuïteit van sociaal-cultureel volwassenenwerk en sociaal-culturele participatie in de betrokken regio te garanderen en kan ze in het licht van die noodzaak initiatief nemen.

Art. 32. De sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, dienen een subsidieaanvraag in bij de administratie. Deze bestaat uit een beleidsplan en de nodige documenten waaruit blijkt dat aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden wordt voldaan. De Vlaamse Regering kan nader bepalen aan welke inhoudelijke en vormelijke voorwaarden een subsidieaanvraag moet voldoen en op welke wijze een subsidieaanvraag wordt ingediend.

Art. 33. De administratie onderzoekt of de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het beleidsplan is uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode ingediend;
- 2° de organisatie is gevestigd in een van de regio's, vermeld in artikel 29;
- 3° de organisatie heeft doelstellingen waaruit blijkt dat ze een werking ontplooit:
 - a) die afgestemd is op de specificiteit van de regio waarin wordt gewerkt en die complementair is aan andere spelers in de regio;
 - b) die sociaal-culturele participatie mogelijk maakt van zoveel mogelijk inwoners met bijzondere aandacht voor kansengroepen;
 - c) vanuit de vier sociaal-culturele functies;
- 4° de organisatie beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter;
- 5° de organisatie gebruikt het Nederlands als voertaal; de organisatie kan ook Vlaamse Gebarentaal gebruiken.
- 6° de organisatie treedt in overleg met de andere sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's, vermeld in artikel 29.

Art. 34. Het beleidsplan bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 3° de omvang en de resultaten van de werking, namelijk:
 - a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor het tweede en derde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - b) kerngegevens en cijfers over het personeel voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - c) kerngegevens en cijfers over de werking voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode.
- 4° een zelfevaluatie van de werking van de voorbije jaren van de lopende beleidsperiode;
- 5° een managementsamenvatting.

Art. 35. Het inhoudelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 33, 1°, wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, aan het doel van het decreet, vermeld in artikel 3;
- 2° de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;

3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen;
4° de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29;
5° de uitwerking van de vier sociaal-culturele functies;
6° de werking met een relevantie en uitstraling voor de betrokken regio of regio's, afgestemd op de culturele en maatschappelijke context van de regio en die complementair is aan de werking van andere spelers in de specifieke regio;
7° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
8° een werking gericht op het brede publiek, gemeenschappen, doelgroepen en kansengroepen.
9° de plaats van vrijwilligers in de sociaal-culturele organisatie, vermeld in artikel 29 en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden in relatie tot de missie en visie van de organisatie;

Het zakelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 33, 1°, wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

1° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid;
2° de toepassing van de principes van goed bestuur;
3° de afstemming tussen het voormelde inhoudelijke en zakelijke deel van het beleidsplan.

Art. 36. Wanneer aan één van de volgende beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, niet wordt voldaan, krijgt de organisatie een negatief oordeel met aanbevelingen, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°:

1° de uitwerking van de vier sociaal-culturele functies, vermeld in artikel 35, eerste lid, 5°;
2° de werking met een relevantie en uitstraling voor de betrokken regio of regio's, afgestemd op de culturele en maatschappelijke context van de regio en die complementair is aan de werking van andere spelers in de specifieke regio, vermeld in artikel 35, eerste lid, 6°;
3° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd, vermeld in artikel 35, eerste lid, 7°;
4° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid, vermeld in artikel 35, tweede lid, 1°.

Hoofdstuk 2. Kwaliteitsbeoordeling van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's

Afdeling 1. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordelingscommissie

Art. 37. De Vlaamse Regering stelt een beoordelingscommissie samen die bestaat uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissie, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen. De Vlaamse Regering bepaalt de methode en de procedure voor de omschrijving van de profielen, voor de oproep aan kandidaat deskundigen en voor de samenstelling van de lijst.

Art. 38. De beoordelingscommissie brengt een bezoek ter plaatse in het eerste kwartaal van het vijfde jaar van de beleidsperiode en evalueert, op basis van het voortgangsrapport, het beleidsplan, de begrotingen, de financiële verslagen, de algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, de werking van elke gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29.

De beoordelingscommissie deelt haar bevindingen mee aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, in de vorm van een voorlopig verslag, uiterlijk binnen vijftig dagen nadat het bezoek ter plaatse heeft plaatsgevonden.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, heeft achtentwintig dagen om te reageren op het voorlopige verslag van de beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief verslag van de beoordeling. Het definitieve verslag wordt binnen een termijn van negenenvierzig dagen na het medelen van het voorlopig verslag aan de organisatie bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de betekening van het definitief verslag.

Na een negatief oordeel met aanbevelingen, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3° wordt via een bezoek ter plaatse, de werking van de betrokken sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, na een remediëringstraject van maximaal twaalf maanden, opnieuw beoordeeld en wordt een positief of negatief advies geformuleerd aan de Vlaamse Regering.

Onderafdeling 2. De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk

Art. 39. De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's, is de adviescommissie opgericht in artikel 16.

Art. 40. De opdrachten van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk zijn de opdrachten vermeld in artikel 17.

Onderafdeling 3. De administratie

Art. 41. De administratie is belast met de voorbereiding van, de begeleiding van en de verslaggeving over de werkzaamheden van de beoordelingscommissie.

De administratie bezorgt de beoordelingscommissie alle nuttige informatie, nodig om tot een kwaliteitsbeoordeling te komen.

Afdeling 2. De beoordeling van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's door een beoordelingscommissie.

Art. 42. §1. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties wordt beoordeeld door de beoordelingscommissie:
1° aan de hand van het beleidsplan van de lopende beleidsperiode, het voortgangsrapport, de begrotingen, de financiële verslagen, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en het beleidsplan van de volgende beleidsperiode;

2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 35.

§2 De beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

De beoordelingscommissie beoordeelt op basis van de beoordelingselementen en formuleert per beoordelingselement een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende". De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen.

§3. De beoordelingscommissie stelt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie een gemotiveerd advies op.

De beoordelingscommissie kan een van volgende adviezen geven:

- 1° een positief oordeel zonder aanbevelingen;
- 2° een positief oordeel met aanbevelingen;
- 3° een negatief oordeel met aanbevelingen.

§4. 1° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, krijgt een positief oordeel zonder aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen, vermeld in artikel 35 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald;

2° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief oordeel met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen, vermeld in artikel 36 een "voldoet" of "voldoet ten dele" wordt behaald en op minstens vier andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 35 een "voldoet" of "voldoet ten dele" wordt behaald;

3° De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatief oordeel met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 36, een "onvoldoende" wordt behaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 35 een "onvoldoende" wordt behaald.

Art. 43. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, die een positief oordeel met aanbevelingen krijgen, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 2°, geven in het voortgangsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan, en dit door middel van aangepaste en nieuw te ontwikkelen processen en acties.

Art. 44. §1. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, die een negatief oordeel met aanbevelingen krijgen, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°, tonen binnen maximaal twaalf maanden, nadat het definitieve verslag is bezorgd, met een remediëringsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

§2. De beoordelingscommissie beoordeelt na het indienen van het remediëringsrapport de ondernomen processen en acties van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie met betrekking tot de aanbevelingen met een bezoek ter plaatse.

De beoordelingscommissie formuleert op basis daarvan een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering.

§3. De Vlaamse Regering beslist of ze het positief of negatief advies van de beoordelingscommissie al dan niet volgt.

Indien de Vlaamse Regering beslist het positief advies te volgen, wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie verder gesubsidieerd, zoals bepaald in artikel 30, §4.

Indien de Vlaamse Regering beslist het negatief advies te volgen, wordt de subsidiëring stopgezet, zoals bepaald in artikel 30, §5 en wordt initiatief genomen zodat de continuïteit van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en de sociaal-culturele participatie in de regio gegarandeerd blijft, zoals bepaald in artikel 31, tweede lid.

§4. Indien de sociaal-culturele volwassenenorganisatie na verstrijken van de remediëringstermijn, vermeld in §1, geen remediëringsrapport indient, wordt geen tweede bezoek ter plaatse uitgevoerd en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari van het jaar volgend op het verstrijken van de remediëringstermijn.

Hoofdstuk 3. De voorbereiding van de beslissing van de Vlaamse Regering

Art. 45. De Vlaamse Regering beslist over de subsidiëring per sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, voor de volgende beleidsperiode, op basis van het advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3.

Art. 46. De administratie brengt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, op de hoogte van het gemotiveerd advies van de beoordelingscommissie.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen voor de kennisgeving van het gemotiveerd advies van de beoordelingscommissie.

Art. 47. De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, kan verhaal indienen tegen het advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, als hij meent dat de voorgeschreven procedure niet correct is toegepast.

Het verhaal bevat de nodige feiten en argumenten om te staven dat een procedure niet correct zou toegepast zijn.

Bij afwijzing van het verhaal blijft het oorspronkelijk advies van de beoordelingscommissie gelden.

Bij gegrondheid van het verhaal, wordt de kwaliteit van de werking geëvalueerd en beoordeeld door een andere beoordelingscommissie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden inzake de modaliteiten en de termijnen voor de behandeling van en de advisering over het verhaal.

Art. 48. De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, kan een inhoudelijke repliek indienen tegen het negatief oordeel van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°, als hij meent dat de aangevoerde inhoudelijke argumenten niet correct zijn.

De inhoudelijke repliek bevat de nodige argumenten om te staven dat het inhoudelijk evaluatie- en beoordelingsproces niet zorgvuldig zou zijn uitgevoerd. Deze inhoudelijke repliek is gebaseerd op de oorspronkelijk ingediende dossiers en staat in relatie tot de feiten of argumenten in het gemotiveerde advies. Deze inhoudelijke repliek kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten.

De inhoudelijke repliek wordt voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie.

Bij afwijzing van de repliek blijft het oorspronkelijk advies van de beoordelingscommissie gelden.

Bij gegrondheid van de repliek wordt de kwaliteit van de werking door deze andere beoordelingscommissie opnieuw geëvalueerd en beoordeeld.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden inzake de modaliteiten en de termijnen voor het indienen van een inhoudelijke repliek.

Titel 4. Projectsubsidies aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties

Art. 49. De Vlaamse Regering kan subsidies toekennen voor projecten aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooien voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of in het Nederlandse

taalgebied, vermeld in artikel 4, aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor een specifieke regio, vermeld in artikel 29, of aan sociaal-culturele organisaties of initiatieven die niet gesubsidieerd zijn op basis van dit decreet.

Art. 50. De Vlaamse Regering kan jaarlijks een oproep lanceren voor de subsidiëring van projecten.

De projectoproep vermeldt:

- 1° de nadere regels met betrekking tot de ontvankelijkheidsvoorwaarden en de beoordelingscriteria;
- 2° de gegevens en documenten die een projectdossier bevat en de inhoudelijke en vormelijke voorwaarden waaraan het projectdossier moet voldoen;
- 3° de wijze waarop een projectdossier wordt ingediend en de timing;
- 4° de procedure voor de afhandeling van een projectdossier, de uitbetaling van de subsidie en het toezicht op de subsidieaanwending en sancties;
- 5° de grootte van het beschikbare krediet.

Art. 51. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen een projectdossier indienen bij de administratie.

De administratie onderzoekt of de aanvrager voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het projectdossier is tijdig ingediend;
- 2° de aanvrager beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter;
- 3° de aanvrager is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 4° de aanvrager onderschrijft de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens en past deze toe in de werking;
- 5° de aanvrager gaat ermee akkoord om op verzoek alle nuttige en noodzakelijke gegevens over de werking te verstrekken, in de gevraagde vorm;
- 6° de aanvrager gebruikt het Nederlands als voertaal; de organisatie kan ook Vlaamse Gebarentaal gebruiken.

Het project wordt getoetst aan de volgende beoordelingscriteria:

- 1° de bijdrage van het project aan het doel van het decreet;
- 2° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies en de uitwerking daarvan in relatie tot het project;
- 3° de relatie van het project tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;
- 4° a) de bijdrage van het project aan de realisatie van de laboratoriumrol;
b) de bijdrage van het project aan de door de Vlaamse Regering bepaalde maatschappelijke uitdagingen;
- 5° het project heeft een bovenlokaal karakter;
- 6° het project speelt zich grotendeels af binnen de vrije tijd;
- 7° de inhoudelijke en zakelijke kwaliteit van het projectdossier.

De projectsubsidies kunnen vanaf 2018 worden toegekend. Een projectsubsidie kan toegekend worden voor een looptijd van maximaal drie opeenvolgende jaren.

Titel 5. Verplichtingen voor de ontvanger van een subsidie, toezicht op de subsidieaanwending en sancties voor de organisatie gesubsidieerd op basis van titel 2 en 3

Art. 52. §1. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van dit decreet een subsidie ontvangt, is onderworpen aan de volgende verplichtingen:
1° in het derde jaar van de beleidsperiode tijdig een volledig voortgangsrapport indienen;

- 2° jaarlijks een financiële afrekening en een balans, waaruit blijkt dat de sociaal-culturele volwassenenorganisatie sluitend of met batig saldo kan werken, en een begroting indienen. Positieve financiële resultaten van de organisatie kunnen uitsluitend naar niet-commerciële doelen gaan;
- 3° jaarlijks alle nuttige en noodzakelijke gegevens over de werking verstrekken in de gevraagde vorm;
- 4° de subsidie gebruiken voor de uitvoering van het beleidsplan op basis waarvan de subsidie is toegekend;
- 5° een boekhouding voeren volgens het genormaliseerde boekhoudkundige stelsel en die zo organiseren dat de financiële controle op de aanwending van de subsidies mogelijk is;
- 6° de principes van goed bestuur naleven;
- 7° de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toepassen in de werking.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere invulling van de verplichtingen, vermeld in het eerste lid.

§2. De subsidie van een sociaal-culturele volwassenenorganisatie kan stopgezet, verminderd of teruggevorderd worden als aan een of meer van de verplichtingen, vermeld in §1, eerste lid niet is voldaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen, de manier waarop de verantwoordingsstukken ingediend worden en de nadere voorwaarden inzake de stopzetting, vermindering of terugvordering van subsidies.

Art. 53. De administratie kan op elk moment de werking en de boekhouding van een gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie onderzoeken.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie stelt alle gegevens ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn en staat de administratie toe om ter plaatse de naleving van de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan te verifiëren.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de uitoefening van het toezicht door de administratie.

Titel 6. Algemene bepalingen

Art. 54. De kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt, bepalen het maximale bedrag dat in het betreffende werkjaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet.

Art. 55. De subsidie-enveloppes, vermeld in artikel 5 en artikel 30, §2 worden jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Art. 56. De subsidie die voor een beleidsperiode wordt toegekend aan een sociaal-culturele volwassenenorganisatie wordt elk werkjaar als volgt uitbetaald:

- 1° een voorschot van vijfenveertig procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar vanaf 15 februari;
- 2° een voorschot van vijfenveertig procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar vanaf 1 juli;
- 3° een saldo van maximaal tien procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar in het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar en nadat de administratie heeft vastgesteld dat de subsidievoorwaarden zijn nageleefd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de uitbetaling van subsidies.

Art. 57. Gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties vermelden in alle gedrukte en digitale communicatie, in het kader van hun sociaal-culturele werking de steun van de Vlaamse Gemeenschap door het logo van de Vlaamse overheid en het bijbehorende bijschrift te gebruiken zoals is vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Titel 7. Wijzigingsbepalingen

Art. 58. In artikel 10 van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004, wordt een derde lid toegevoegd dat luidt als volgt: "De bepaling in het eerste lid is niet van toepassing voor de sector vermeld in artikel 9, 3°.

De middelen die voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling beschikbaar zijn binnen de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk, worden met ingang van 2021 toegevoegd aan de totale subsidie-enveloppe voor de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties zoals bepaald in artikel 69, eerste lid van het decreet van (datum) houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

De middelen die vrijkomen na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst met geregulariseerde DAC-werknemers binnen de sector van het lokaal cultuurbeleid worden vanaf 2018 besteed aan projectsubsidies, zoals bepaald in artikel 49 van het decreet van (datum) houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

De middelen die voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling beschikbaar zijn binnen de sector van het lokaal cultuurbeleid, worden met ingang van 2021 volledig besteed aan projectsubsidies, zoals bepaald in artikel 49 van het decreet van (datum) houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk."

Art. 59. In artikel 16 van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "Participatiedecreet" wordt telkens vervangen door de woorden "de projectsubsidies binnen het decreet van (datum) houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk";

2° er wordt een lid toegevoegd dat luidt als volgt: in afwijking van artikel 6 geldt dat als de arbeidsovereenkomst van de geregulariseerde DAC-werknemer binnen een erkende of gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie op basis van het decreet van 4 april 2003, in de periode 2018-2020 wordt beëindigd, de vrijgekomen middelen gaan naar de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, erkend of gesubsidieerd op basis van het decreet van 4 april 2003.

Titel 8. Slotbepalingen

Hoofdstuk 1. Opheffingsbepalingen

Art. 60. Het decreet van 4 april 2003, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 2 juni 2006, 14 maart 2008, 23 december 2010, 6 juli 2012 en 12 juli 2013, wordt opgeheven, met uitzondering van de artikelen 2, 18°, 37 tot en met 41 en artikel 47 bis.

In afwijking van het eerste lid, wordt artikel 44, §4 en §5 van hetzelfde decreet opgeheven met ingang van 1 januari 2021.

Art. 61. Artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014, worden opgeheven.

Art. 62. Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector voor wat betreft de erkende of gesubsidieerde organisaties uit het sociaal-culturele volwassenenwerk van 29 april 2011, wordt opgeheven met ingang van 1 januari 2021.

Hoofdstuk 2. Overgangsbepalingen

Art. 63. Voor de op grond van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit decreet, tijdens de beleidsperiode 2016-2020 erkende en gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties, doet dit decreet geen afbreuk aan de subsidie-enveloppes die zijn toegekend voor de beleidsperiode 2016-2020 op voorwaarde dat ze aan de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 blijven voldoen. Het jaarlijks indienen van een voortgangsrapport is niet langer een subsidiëeringsvoorwaarde. Het laatste voortgangsrapport, vermeld in artikel 71, wordt uiterlijk op 31 maart 2018 ingediend.

Art. 64. §1. In afwijking van het decreet van 4 april 2003, worden de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikels 4, 15, 23, 31, 32 en 36 van het decreet van 4 april 2003, tijdens de beleidsperiode 2016-2020 geëvalueerd door visitatiecommissies, opgericht conform artikel 17.

§2. De visitatiecommissie evalueert via een bezoek ter plaatse de werking:

- 1° aan de hand van het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen, de algemene informatie;
- 2° aan de hand van de kwantitatieve gegevens met betrekking tot de werking, zoals die afgeleid kunnen worden uit de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen en de algemene informatie;
- 3° op basis van de beoordelingselementen zoals bepaald in §3 tot en met §8 en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

§3. De beoordelingselementen voor de sociaal-culturele verenigingen zijn:

- 1° de wijze waarop de vier functies, vermeld in artikel 2, 8° in het decreet van 4 april 2003, worden gerealiseerd;
- 2° de wijze van begeleiding van de afdelingen of groepen: de ontwikkeling van het afdelingswerk en groepswork, het aantal afdelingen of groepen;
- 3° het beleid ten aanzien van de vrijwilliger;
- 4° de acties met het oog op de verdieping en verbreding van de participatie;
- 5° de communicatie met de leden;
- 6° het ontwikkelen van acties en activiteiten met een landelijk karakter;
- 7° het ontwikkelen van vernieuwende en bijzondere activiteiten;
- 8° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 9° de samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;
- 10° de manier waarop in de werking rekening gehouden wordt met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 11° de zorg voor professionalisering en professionaliteit.

§4. De beoordelingselementen voor de sociaal-culturele bewegingen zijn:

- 1° de knowhow en expertise van de beweging met betrekking tot het thema of het cluster; de wijze waarop die expertise verder wordt ontwikkeld; de wijze waarop de knowhow wordt ontsloten;
- 2° de aanpak van diversiteit, met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 3° de wijze waarop het ruime publiek rechtstreeks of onrechtstreeks wordt benaderd, inclusief de inspanning om andere publieksgroepen aan te trekken;
- 4° de creativiteit, de diversiteit en de originaliteit van de gehanteerde methoden, evenals de effectiviteit ervan;
- 5° de communicatie met het publiek, de aandacht voor de media;
- 6° de aard en de omvang van de educatieve activiteiten en de werkmaterialen;
- 7° de acties en de campagnes;
- 8° de samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;
- 9° het engagement van vrijwilligers en bestuurders;
- 10° de zorg voor professionaliteit en professionalisering;
- 11° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg.

§5. De beoordelingselementen voor de gespecialiseerde vormingsinstellingen zijn:

- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
- 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
- 3° de samenwerking met de volkshogescholen;
- 4° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
- 5° het aantal uren programma's;
- 6° de netwerkvorming en samenwerking;
- 7° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de culturele functie;
- 8° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie;
- 9° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 10° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit.

§6. De beoordelingselementen voor de syndicale vormingsinstellingen zijn:

- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
- 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
- 3° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
- 4° het aantal uren programma's;
- 5° de netwerkvorming en samenwerking;
- 6° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de culturele functie;
- 7° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie;
- 8° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 9° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit.

§7. De beoordelingselementen voor de vormingsinstellingen voor personen met een handicap zijn:

- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
- 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
- 3° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
- 4° het aantal uren programma's;
- 5° de netwerkvorming en samenwerking;
- 6° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de culturele functie;
- 7° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie;

- 8° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 9° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 10° de samenwerking binnen de federatie.

§8. De beoordelingselementen voor de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap zijn:

- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
- 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
- 3° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
- 4° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de educatieve functie;
- 5° de netwerkvorming en samenwerking;
- 6° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie en aan de maatschappelijke activeringsfunctie;
- 7° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 8° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 9° de samenwerking binnen de federatie.

§9. De beoordelingselementen, vermeld in §3 tot en met §8 en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4 vermeld in het decreet van 4 april 2003, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

Voor elk toepassend beoordelingselement, vermeld in §3 tot en met §8 en voor de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4 vermeld in het decreet van 4 april 2003, formuleert de visitatiecommissie een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende". De Vlaamse Regering kan verdere regels bepalen.

§10. De visitatiecommissie kan één van de volgende evaluaties geven:

- 1° een positieve evaluatie zonder aanbevelingen;
- 2° een positieve evaluatie met aanbevelingen;
- 3° een negatieve evaluatie met aanbevelingen;

De visitatiecommissie komt tot een evaluatie, vermeld in het eerste lid, 1°, 2° of 3°, op grond van een afweging van de evaluatie van de werking:

- 1° aan de hand van het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen, de algemene informatie;
- 2° aan de hand van de kwantitatieve gegevens met betrekking tot de werking, zoals die afgeleid kunnen worden uit de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen en de algemene informatie;
- 3° op basis van de eindresultaten geformuleerd krachtens §9, tweede lid, per toepasselijk beoordelingselement zoals bepaald in §3 tot en met §8 en inzake de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 4° op basis van de eventuele aanbevelingen bij de beoordelingselementen, vermeld in §3 tot en met §8.

De visitatiecommissie deelt haar bevindingen mee aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie in de vorm van een voorlopig visitatieverslag, uiterlijk vijftiendertig dagen nadat de visitatie heeft plaatsgevonden.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie heeft achtentwintig dagen om te reageren op het voorlopig visitatieverslag.

De visitatiecommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief verslag, dat binnen een termijn van negenenveertig dagen na het meedelen van het voorlopig visitatieverslag aan de organisatie wordt bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot het model van het voorlopig en definitief visitatieverslag en de betekening van het definitief verslag.

§11. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 1°, en een positief subsidie-advies of een positief subsidie-advies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° of 2, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 2°, en een positief subsidie-advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 2°, en een positief subsidie-advies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 2° kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die lager, gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 1°, en een negatief subsidie-advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 2°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele organisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 3°, en een positief subsidieadvies met of zonder aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22 §4, tweede lid, 1° of 2° kan de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toekennen die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 3°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in art. 22, §4, tweede lid, 3° kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten

waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

§12. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in § 10, 2°, dienen samen met hun beleidsplan, een plan van aanpak in. Daarin staat wat de organisatie met de aanbevelingen heeft gedaan. De beoordelingscommissie neemt de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties met betrekking tot de geformuleerde aanbevelingen mee in de beoordeling van de subsidieaanvraag voor de beleidsperiode 2021-2025.

§13. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een negatieve evaluatie met aanbevelingen krijgen, vermeld §10, 3°, tonen binnen maximaal 12 maanden nadat het visitatieverslag werd bezorgd, via een remediëringsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

De visitatiecommissie evalueert na indiening van het remediëringsrapport de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie met betrekking tot de aanbevelingen met een bezoek ter plaatse.

De visitatiecommissie formuleert op basis daarvan een positief of een negatief advies aan de Vlaamse Regering.

Indien de Vlaamse Regering beslist het positief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22. Voor de bepaling van de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, is § 11, zesde of zevende lid van toepassing;

Indien de Vlaamse Regering beslist het negatief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag niet meer ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, en wordt de subsidie stopgezet vanaf 1 januari 2021.

Indien de sociaal-culturele volwassenenorganisatie na verstrijken van de remediëringstermijn, geen remediëringsrapport indient, wordt geen tweede bezoek ter plaatse uitgevoerd en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari 2021.

§14. Bij de bepaling van de subsidie-enveloppe is de maximale stijging of daling begrensd tot 25% ten opzichte van de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode.

In afwijking van het eerste lid, bedraagt de maximale stijging 65.000 euro voor organisaties waarvan de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260.000 euro.

§15. De erkenning op basis van het decreet van 4 april 2003 van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 62, wordt uiterlijk beëindigd op het einde van de beleidsperiode 2016-2020.

Tot en met 31 december 2020 zijn de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 van toepassing.

Art. 65. §1. In afwijking van het decreet van 4 april 2003, gebeurt de beoordeling van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 20 van het decreet van 4 april 2003, tijdens de beleidsperiode 2016-2020 via de combinatie van de evaluatie van de werking van de voorbije jaren en van de beoordeling van de toekomstige werking door een beoordelingscommissie, opgericht op basis van artikel 37.

§2. De evaluatie van de werking van de voorbije jaren gebeurt via een bezoek ter plaatse aan de hand van het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten, de

jaarlijkse begrotingen, de financiële verslagen, algemene informatie en kwantitatieve gegevens met betrekking tot de werking en op basis van de beoordelingselementen, vermeld in §3, en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4 van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet. De beoordeling van de toekomstige werking gebeurt op basis van het beleidsplan 2021-2025 en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 35. Deze beoordeling vindt plaats in 2020, het laatste jaar van de beleidsperiode.

§3. De beoordelingselementen voor de evaluatie van de volkshogescholen zijn:

- 1° het publieksbereik;
- 2° de mate waarin de volkshogeschool kansengroepen bereikt, of via het werken met multiplicatoren van betekenis is voor kansengroepen;
- 3° de spreiding van het aanbod over de regio;
- 4° de wijze van bekendmaking van het aanbod;
- 5° de diversiteit van het aanbod;
- 6° de maatschappelijke verantwoording van het aanbod;
- 7° de beschikbare infrastructuur;
- 8° de professionele uitbouw;
- 9° de netwerkvorming;
- 10° de samenwerking met de gespecialiseerde vormingsinstellingen;
- 11° de eigen bijdrage aan het overleg met de volkshogescholen uit de andere regio's;
- 12° de wijze waarop de volkshogeschool de culturele functie invult;
- 13° de wijze waarop de volkshogeschool de gemeenschapsvormende functie invult;
- 14° het aantal uren programma's;
- 15° diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 16° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg.

§4. De beoordelingselementen, vermeld in §3, en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4 vermeld in het decreet van 4 april 2003, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

Voor elk beoordelingselement, vermeld in §3, en voor de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4 vermeld in het decreet van 4 april 2003, formuleert de beoordelingscommissie een eindresultaat 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'onvoldoende'. De Vlaamse Regering kan verdere regels bepalen.

§5. Eventuele aanbevelingen geformuleerd op basis van de evaluatie van de voorbije jaren worden getoetst aan het beleidsplan 2021-2025. Indien de aanbevelingen relevant blijven bij de beoordeling van de toekomstige werking, worden ze samen met eventuele bijkomende aanbevelingen in rekening gebracht bij de beoordeling.

De beoordeling kan leiden tot volgende evaluaties:

- 1° een positief oordeel zonder aanbevelingen;
- 2° een positief oordeel met aanbevelingen;
- 3° een negatief oordeel met aanbevelingen.

Tot en met 31 december 2020 zijn de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 van toepassing.

Art. 66. De erkenning op basis van het decreet van 4 april 2003 van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 63, wordt uiterlijk beëindigd op het einde van de beleidsperiode 2016-2020 voor zover ze aan de erkenningsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 blijven voldoen.

Art. 67. Voor de op grond van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 gesubsidieerde verenigingen voor praktijkgerichte, laagdrempelige educatie voor kansengroepen, worden de beheersovereenkomsten en de daaraan gekoppelde subsidie-enveloppes van de organisaties, vermeld in artikel 23, §1, 1° en artikel 23 §1, 3° van het decreet, verlengd tot en met 31 december 2020.

Art. 68. §1. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, of op grond van artikel 23 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, hebben gedurende de beleidsperiode 2016-2020 de mogelijkheid om onderling te fuseren met behoud van de toegekende subsidie-enveloppes voor de jaren 2016-2020.

In het eerste lid wordt verstaan onder "fuseren": elke overdracht van rechten en plichten (als algemeenheid of niet), die tot gevolg heeft dat een activiteit die voorheen door meer dan één niet-commerciële rechtspersoon werd uitgeoefend, voortaan slechts door één niet-commerciële rechtspersoon wordt uitgevoerd.

§2. De subsidie-enveloppe van een gefuseerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie waarvan de activiteiten voorheen door meer dan één organisatie werden uitgevoerd, vermeld in § 1, kan voor de beleidsperiode 2021-2025 worden aangepast. De maximale stijging of daling ten opzichte van de totale effectief toegekende subsidie-enveloppe, vermeld in § 1, die elk van de organisaties eerder kreeg voor de beleidsperiode 2016-2020, is begrensd op 25%.

Art 69. Dit decreet wordt uitgevoerd vanuit een globaal budget, waarbij de volgende verschillende subsidiestromen worden samengebracht om de totale subsidie-enveloppe te bepalen:

- 1° de middelen voor de uitvoering van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 2° de middelen voor de uitvoering van artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 3° de middelen interne staatshervorming op grond van artikel 44, §4 van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 4° de middelen op grond van artikel 9, 1° en 9, 3° van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector;
- 5° de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten;

Onder de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie, vermeld in artikel 5, §1, tweede lid en artikel 22, §4 wordt voor de beleidsperiode 2021-2025 begrepen:

- 1° de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie in 2020 op grond van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 2° de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie in 2020 op grond van artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 3° de toegekende middelen interne staatshervorming in 2020 op grond van artikel 44, §4 van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 4° de middelen op grond van artikel 9, 3° van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector;
- 5° de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten;

Art. 70. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die voor de beleidsperiode 2016-2020 erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, en die vóór de datum van de inwerkingtreding van dit decreet een subsidie kregen naar aanleiding van de regularisatie van de gesco-projecten, blijven die subsidie ontvangen tot het einde van de beleidsperiode 2016-2020.

Art. 71. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die voor de beleidsperiode 2016-2020 erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, dienen voor de beleidsperiode 2016-2020 hun laatste voortgangsrapport in uiterlijk op 31 maart 2018. Dit voortgangsrapport geeft een stand van zaken over de uitvoering van het beleidsplan in 2017 en biedt een vooruitblik op de geplande uitvoering van het beleidsplan van 2018 tot en met 2020.

Hoofdstuk 3. Inwerkingtreddingsbepaling

Art. 72. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2018, met uitzondering van artikel 62 dat in werking treedt op 1 januari 2021.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 61.175/3
van 25 april 2017

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
‘houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel
volwassenenwerk’

Op 17 maart 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 25 april 2017, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 18 april 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 april 2017.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt ertoe een nieuwe regeling in te voeren aangaande de erkenning en de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.²

Titel 1 van het ontwerp bevat een aantal inleidende bepalingen. Titel 2 regelt de subsidiëring van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de subsidiëring van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking enkel in het Nederlandse taalgebied, titel 3 regelt de subsidiëring aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's en titel 4 de projectsubsidies aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties. Titel 5 van het ontwerp betreft de verplichtingen voor de ontvanger van een subsidie, het toezicht op de subsidieaanwending en de sancties voor de organisatie die wordt gesubsidieerd op basis van titels 2 en 3 bij niet-naleving van die verplichtingen. Titel 6 bevat algemene bepalingen, titel 7 wijzigingsbepalingen en titel 8 slotbepalingen.

De titels 2 en 3 van het ontwerp regelen telkens, voor de erin bedoelde subsidies, het voorwerp ervan, de automatische erkenning van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties waaraan een subsidie-enveloppe wordt toegekend, de periode waarop de subsidie-enveloppe betrekking heeft, het jaarlijkse minimale bedrag van de subsidies, de evolutie van de subsidiebedragen, de timing voor de beslissing over de subsidie-enveloppe, de subsidieaanvraag, de ontvankelijkheidsvoorwaarden, de beoordelingselementen waaraan het inhoudelijke en het zakelijke deel van het beleidsplan worden getoetst, de organisatie van de kwaliteitsbeoordeling door beoordelingscommissies en visitatiecommissies, evenals de oprichting van een Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, het verloop van de kwaliteitsbeoordeling, de beslissing van de Vlaamse Regering over de subsidiëring, het verhaal tegen het advies van de beoordelingscommissie zo de aanvrager van een subsidie meent dat de procedure niet correct is toegepast en de inhoudelijke repliek.

De projectsubsidies worden verleend na een jaarlijkse oproep door de Vlaamse Regering. Het ontwerp bepaalt de inhoud van de projectoproep, de indiening van het

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² Onder "sociaal-cultureel volwassenenwerk" wordt verstaan, "het geheel van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die als civiele actoren streven naar sociaal-culturele participatie van iedereen en naar een samenleving waarin inclusie, duurzaamheid, democratie en solidariteit centraal staan" (artikel 2, 1°, van het ontwerp). Voor de definitie van "sociaal-culturele volwassenenorganisatie", zie artikel 2, 2°, van het ontwerp.

projectdossier, de ontvankelijkheidsvoorwaarden, de beoordelingscriteria en de looptijd van de projectsubsidie.

Het aan te nemen decreet komt in de plaats van het decreet van 4 april 2003 ‘betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk’, dat wordt opgeheven.

VORMVEREISTEN

3. Gevraagd of het ontwerp werd aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, verklaarde de gemachtigde:

“Op dit decreet zijn de regels van staatssteun niet van toepassing. Dit oordeel is gebaseerd op de mededeling van de Europese Commissie betreffende het begrip ‘staatssteun’ in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Deze mededeling werd op 19 juli 2016 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Hierin lezen we onder 2.6 het volgende:

Cultuur en instandhouding van erfgoed, met inbegrip van natuurbehoud

Gezien hun bijzondere karakter kunnen bepaalde activiteiten op het gebied van cultuur en instandhouding cultureel en natuurlijk erfgoed op niet-commerciële wijze worden georganiseerd en dus niet-economisch van aard zijn. Overheidsfinanciering van die activiteiten vormt dan ook mogelijk geen staatssteun. De Commissie is van mening dat overheidsfinanciering van een activiteit op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed die kosteloos toegankelijk is voor het brede publiek, een zuiver maatschappelijke en culturele doelstelling dient die niet-economisch van aard is. Evenzo doet het feit dat bezoekers van een culturele instelling of deelnemers aan een activiteit op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed, met inbegrip van natuurbehoud, die openstaat voor het brede publiek, een financiële bijdrage moeten leveren die slechts een fractie van de reële kosten dekt, niet af aan het niet-economische karakter van die activiteit, omdat die bijdrage niet kan worden beschouwd als een echte vergoeding voor de geleverde dienst.

Voor de subsidies ter ondersteuning van de sociaal-culturele organisaties is dit duidelijk het geval. Het gaat hier om activiteiten die kosteloos of tegen een fractie van de kostprijs beschikbaar zijn.”

De mededeling van de Europese Commissie waarnaar in het antwoord van de gemachtigde wordt verwezen, is de “Mededeling van de Commissie betreffende het begrip ‘staatssteun’ in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie” (2016/C 262/01). Betreffende cultuur en instandhouding van erfgoed wordt erin het volgende vooropgesteld:

“2.6. Cultuur en instandhouding van erfgoed, met inbegrip van natuurbehoud.

33. Cultuur is een drager van identiteit, waarden en zingeving die een afspiegeling zijn van en een bepalende invloed hebben op de samenlevingen in de Unie. De sector cultuur en instandhouding van erfgoed bestrijkt een breed scala van doelstellingen en activiteiten, met onder meer musea, archieven, bibliotheken, kunstencentra en cultuurcentra of artistieke of culturele locaties, theaters, operahuizen, concerthallen,

archeologische vindplaatsen, monumenten, historische locaties en gebouwen, traditionele gebruiken en ambachten, festivals en tentoonstellingen, maar ook culturele en artistieke educatie. Europa's rijke natuurlijke erfgoed, met inbegrip van het behoud van biodiversiteit, habitats en soorten, biedt verdere waardevolle voordelen voor de samenlevingen in de Unie.

34. Gezien hun bijzondere karakter kunnen bepaalde activiteiten op het gebied van cultuur en instandhouding van cultureel en natuurlijk erfgoed op niet-commerciële wijze worden georganiseerd en dus niet-economisch van aard zijn. Overheidsfinanciering van die activiteiten vormt dan ook mogelijk geen staatssteun. De Commissie is van mening dat overheidsfinanciering van een activiteit op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed die kosteloos toegankelijk is voor het brede publiek, een zuiver maatschappelijke en culturele doelstelling dient die niet-economisch van aard is. Evenzo doet het feit dat bezoekers van een culturele instelling of deelnemers aan een activiteit op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed, met inbegrip van natuurbehoud, die openstaat voor het brede publiek, een financiële bijdrage moeten leveren die slechts een fractie van de reële kosten dekt, niet af aan het niet-economische karakter van die activiteit, omdat die bijdrage niet kan worden beschouwd als een echte vergoeding voor de geleverde dienst.

35. Daarentegen dienen activiteiten op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed (met inbegrip van natuurbehoud) die overwegend worden bekostigd met bezoekers- of gebruikersvergoedingen of met andere commerciële middelen (bijv. commerciële tentoonstellingen, bioscopen, commerciële muziekuitvoeringen en festivals en kunstacademies die overwegend worden bekostigd met onderwijsgeld) als economisch te worden aangemerkt. Evenzo dienen activiteiten op het gebied van instandhouding van erfgoed of cultuur die uitsluitend ten goede komen aan bepaalde ondernemingen — en niet aan het brede publiek (bijv. de restauratie van een door een particuliere onderneming gebruikt historisch pand) — in de regel als economisch te worden aangemerkt.

36. Bovendien zijn talrijke activiteiten op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed objectief gezien niet-substitueerbaar (bijv. publiek toegankelijke archieven die unieke documenten bezitten) en valt hierdoor het bestaan van een echte markt uit te sluiten. Volgens de Commissie zouden ook deze activiteiten niet-economisch van aard zijn.

37. In gevallen waarin een entiteit culturele activiteiten of activiteiten op het gebied van instandhouding van erfgoed uitoefent, waarvan sommige niet-economisch zijn in de zin van de punten 34 en 36 en andere economisch, zal de overheidsfinanciering die zij ontvangt alleen in zoverre onder de staatssteunregels vallen als deze de kosten dekt die aan de economische activiteiten verbonden zijn.”³

³ Voetnoot uit de genoemde mededeling: Zoals uiteengezet in punt 207, is de Commissie van mening dat overheidsfinanciering voor gebruikelijke faciliteiten van infrastructuur (zoals restaurants, winkels of plaatsen voor betaald parkeren) die vrijwel uitsluitend voor een niet-economische activiteit wordt gebruikt, in de regel het handelsverkeer tussen de lidstaten niet beïnvloedt. Evenzo is de Commissie van mening dat overheidsfinanciering voor gebruikelijke faciliteiten die beschikbaar worden gesteld in het kader van niet-economische activiteiten op het gebied van cultuur en instandhouding van erfgoed (bijv. een winkel, café of garderobe tegen betaling in een museum), normaal gesproken geen invloed heeft op het handelsverkeer tussen de lidstaten.

Uit deze mededeling blijkt dat subsidies geen staatssteun uitmaken indien zij betrekking hebben op niet-economische activiteiten,⁴ maar ook dat er op het domein van de cultuur economische activiteiten kunnen plaatsvinden.

Voor zover alle activiteiten die op grond van het ontwerp kunnen worden gesubsidieerd, effectief niet-economische activiteiten zijn, is aanmelding bij de Europese Commissie niet vereist.

Als het ontwerp toch ook betrekking zou hebben op de subsidiëring van economische activiteiten, dient te worden nagegaan of het een subsidiëring betreft die op grond van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard’ van aanmelding is vrijgesteld. Indien dit niet het geval is, is die aanmelding vereist, tenzij een beroep kan worden gedaan op een andere vrijstellingsregeling.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. Het ontwerp valt binnen het toepassingsgebied van de wet van 16 juli 1973 ‘waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt’, zodat het verenigbaar moet zijn met de voorschriften van die wet, in het bijzonder met de artikelen 10 en 11 ervan.

In zoverre het ontwerp betrekking heeft op instellingen die activiteiten verrichten die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, hetgeen het geval is voor de organisaties bedoeld in titel 2 van het ontwerp⁵ en eventueel voor bepaalde organisaties die subsidies ontvangen als bedoeld bij titel 4 van het ontwerp⁶ (dit zijn de projectsubsidies, die volgens de gemachtigde evenwel subsidies zijn als bedoeld bij artikel 12 van de wet van 16 juli 1973 – zie opmerking 4.2.2.3) en bepaalde organisaties die subsidies ontvangen die zijn geregeld in de in artikel 64 van het ontwerp opgenomen overgangsbepalingen, dient het te worden getoetst aan artikel 11 van de wet van 16 juli 1973. Dat artikel bepaalt dat de voorwaarden en de procedure van erkenning van instellingen die activiteiten uitoefenen die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, bij decreet worden vastgesteld. Hetzelfde artikel bepaalt bovendien dat het decreet voor de erin bedoelde instellingen in een bepaalde financiële tegemoetkoming voorziet, welke bestaat uit de in artikel 2, 17°, van het ontwerp opgesomde elementen (zie opmerking 4.2.1). Hieruit kan worden afgeleid dat ook de subsidiëring van de bedoelde instellingen bij decreet dient te worden geregeld. Met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van die instellingen is de mogelijkheid voor de decreetgever om aan de Vlaamse Regering bevoegdheden te delegeren eerder

⁴ In dat geval gaat het om een dienst van algemeen belang, die buiten het toepassingsgebied van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie valt.

⁵ Strikt genomen is dat niet zo voor die organisaties die enkel in het Nederlandse taalgebied actief zijn, maar naar de algemene filosofie van de wet van 16 juli 1973 kunnen deze organisaties worden gelijkgesteld met organisaties die activiteiten uitoefenen die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap.

⁶ De gemachtigde verklaarde in dit verband: “[H]et gaat om de organisaties die op grond van het decreet van 4 april 2003, subsidies krijgen voor een sociaal-culturele werking. In hoofdzaak zijn dat organisaties gericht op de hele Vlaamse Gemeenschap (verenigingen, landelijke vormingsinstellingen, bewegingen). De regionale volkshogescholen richten zich op een werking binnen afgebakende regio’s.”

beperkt. Hoogstens kan de decreetgever de regering machtigen om de door hemzelf vastgestelde beginselen nader uit te werken. Dit veronderstelt dan dat de decreetgever zelf de criteria vaststelt die voor de uitwerking van die beginselen richtinggevend zijn.

Wat betreft de subsidies aan instellingen die geen werking hebben die is gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, wordt bij artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 enkel vereist dat de erkenning en de subsidiëring krachtens een decreet worden geregeld, zodat ter zake minder strenge vereisten gelden.

4.2. Wat betreft de overeenstemming van het ontwerp met artikel 11 van de wet van 16 juli 1973, dient het volgende te worden opgemerkt.

4.2.1. Artikel 2, 17°, van het ontwerp bepaalt dat onder “subsidie-enveloppe” (waarvan gewag wordt gemaakt in de artikelen 4 en volgende van het ontwerp) wordt verstaan, “de jaarlijkse financiële enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie die bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op basis van werkelijk gepresteerde activiteiten”. In de memorie van toelichting bij de genoemde bepaling en bij artikel 4 van het ontwerp wordt vooropgesteld dat hiermee voldaan is aan artikel 11 van de wet van 16 juli 1973.

De gemachtigde verschaft daarbij de volgende toelichting:

“De driedeling zoals bepaald in artikel 11 van de wet van 16 juli 1973, is van toepassing op de subsidie-enveloppe die de organisaties krijgen. Hoewel de enveloppe uit één enkel bedrag bestaat, moet een (door de organisatie zelf te bepalen) deel van dat bedrag gaan naar personeel (artikel 8, 4° geeft aan dat het moet gaan om professionele organisaties waar minstens één voltijds equivalent is tewerkgesteld), een deel naar de basistoelage voor de werking en een deel naar werkelijk gepresteerde activiteiten. In wezen is een basissubsidie van 150 000 euro voorzien voor de organisaties aan wie een subsidie wordt toegekend; deze kan ook hoger zijn op basis van de toekomstige plannen van de organisatie zoals inhoudelijk en zakelijk is uitgewerkt in het beleidsplan.

De subsidie-enveloppe wordt inderdaad bij het begin van de beleidsperiode bepaald, maar de jaarlijkse financiële controle door de administratie, en de evaluatie door visitatiecommissies in het derde jaar van de beleidsperiode, zien er op toe dat er daadwerkelijk personeel is tewerkgesteld, een werking wordt ontplooid en activiteiten worden georganiseerd.

In het ontwerp zelf wordt deze driedeling bij de definitie van de subsidie-enveloppe (artikel 2, 17°) bepaald.”

De door de gemachtigde geschetste draagwijdte van de driedeling van de subsidies in artikel 2, 17°, van het ontwerp heeft een normatieve inhoud, die beter niet in een definitie, maar wel in een afzonderlijke bepaling van het ontwerp wordt opgenomen. Bovendien moet worden vastgesteld dat aangezien de subsidie-enveloppe bij het begin van de beleidsperiode wordt toegekend, zij bezwaarlijk betrekking kan hebben op de werkelijk gepresteerde activiteiten nu deze op dat moment nog niet gekend zijn. Het ontwerp behoeft derhalve op dit vlak aanpassing.

4.2.2. Wat betreft het legaliteitsbeginsel, vervat in artikel 11, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973, kan het volgende worden opgemerkt.

4.2.2.1. De subsidievoorwaarden zijn volgens de gemachtigde de ontvankelijkheidsvoorwaarden (artikel 8), de beoordelingselementen (artikel 10) en de verplichtingen waaraan de organisaties moeten voldoen luidens artikel 52 van het ontwerp. Luidens artikel 22, § 3, eerste lid, van het ontwerp worden de beoordelingselementen vermeld in artikel 10 ervan door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat dit een “precisering [inhoudt] met het oog op praktische of inhoudelijke bepalingen of verduidelijkingen zowel voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties als voor de commissies. De specificatie kan nooit tot doel hebben nieuwe aspecten of deelaspecten toe te voegen. Het laat de Vlaamse Regering toe om accentueringen aan te brengen zonder evenwel afbreuk te doen aan de algehele draagkracht van het beoordelingselement.” Nog in de memorie van toelichting wordt in een tabel aangegeven “hoe er gedacht wordt om de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen uit artikel 10 (eerste kolom) uit te werken in specifieke beoordelingscriteria voor de beoordelingscommissies (tweede kolom)”.

Aldus opgevat, doet artikel 22, § 3, eerste lid, van het ontwerp geen probleem rijzen. Hetzelfde geldt voor artikel 23, § 2, eerste lid, en artikel 64, § 9, eerste lid, van het ontwerp.

4.2.2.2. Betreffende de delegatie vervat in artikel 53, derde lid, van het ontwerp om nadere regels te bepalen voor de uitoefening van het toezicht door de administratie, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De door de Vlaamse Regering nader te bepalen regels gaan over de uitwerking van de manier waarop het toezicht zal worden uitgeoefend, de concretisering van bezoeken, termijnen en de communicatie daarrond.”

Aangezien de bepaling ook geldt ten aanzien van de subsidies bedoeld in titel 2 van het ontwerp, moet ze gelet op het in artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 vervatte legaliteitsbeginsel nader worden omschreven.

4.2.2.3. Betreffende de projectsubsidies bedoeld in titel 4 van het ontwerp, verklaarde de gemachtigde, zoals hiervoor opgemerkt, dat zij ook kunnen worden verleend aan organisaties met activiteiten gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap. Deze subsidies vallen volgens hem evenwel niet onder het toepassingsgebied van artikel 11 van de wet van 16 juli 1973, maar zijn subsidies als bedoeld bij artikel 12 van dezelfde wet nu het gaat om nieuwe experimentele initiatieven (te begrijpen als nieuwe werkvormen voor al dan niet reeds gesubsidieerde instellingen of volledig nieuwe werkvormen) waaraan voor maximaal drie jaar een subsidie wordt toegekend.

Artikel 12 van de wet van 16 juli 1973 luidt:

“De bepalingen van de artikelen 10 en 11 van deze wet zijn niet van toepassing op toelagen die dienen om nieuwe experimentele initiatieven te steunen. In dat geval mogen deze starttoelagen slechts worden verleend gedurende ten hoogste drie dienstjaren; het besluit tot toekenning moet het voorwerp zijn van een met redenen omkleed advies van een bevoegd adviesorgaan.”

Dat artikel is opgevat als een bepaling die het mogelijk maakt om subsidies te verlenen zonder dat een specifieke decretale basis noodzakelijk is (het vormt zelf de rechtsgrond voor het besluit tot toekenning van die subsidies), terwijl in dit geval juist wel een decretale basis

voor de subsidiëring wordt gecreëerd. Bovendien blijkt niet voldoende duidelijk dat het gaat om nieuwe experimentele initiatieven.⁷

De in titel 4 van het ontwerp bedoelde subsidies lijken derhalve wel onder de toepassing van artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 te vallen aangezien de projectsubsidies ook ten goede kunnen komen van organisaties die activiteiten verrichten die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap. De aard van de subsidies en de procedure voor het verlenen ervan kunnen alleen daarom al niet in een jaarlijkse oproep worden bepaald,⁸ maar dienen in het ontwerp zelf te worden bepaald (de subsidievoorwaarden lijken wel te zijn bepaald in artikel 51 van het ontwerp).

Zelfs indien wel een beroep kan worden gedaan op artikel 12 van de wet van 16 juli 1973, dit is voor zover de projectsubsidies enkel aan “nieuwe experimentele initiatieven” worden verleend, dan nog zouden de aard van de subsidies, de subsidievoorwaarden en de te volgen procedureregels moeten worden bepaald in het besluit dat op grond van dat artikel zou worden uitgevaardigd: het artikel heeft weliswaar als gevolg dat geen specifieke decretale rechtsgrond nodig is voor de erin bedoelde subsidiëring (het maakt, zoals reeds is opgemerkt, zelf die rechtsgrond uit), maar dat neemt niet weg dat de subsidiëring van de in het ontwerp bedoelde projecten zou moeten worden geregeld in het besluit dat gegrond is op dat artikel, en derhalve niet in de projectoproep.

5. In de artikelen 10, tweede lid, 2°, en 35, tweede lid, 2°, van het ontwerp worden de “principes van goed bestuur” tot beoordelingselement gemaakt van het zakelijke deel van het beleidsplan, dat bij de aanvraag van een subsidie als bedoeld bij titels 2 en 3 van het ontwerp moet worden gevoegd. De naleving van de principes van goed bestuur is luidens artikel 52, § 1, eerste lid, 6°, van het ontwerp tevens een verplichting voor elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van het aan te nemen decreet een subsidie zal ontvangen. In de memorie van toelichting wordt aangaande de definitie van het begrip “principes van goed bestuur” zoals gedefinieerd in artikel 2, 25°, van het ontwerp vooropgesteld dat die principes worden omschreven in de Vlaamse Code voor Cultural Governance van het Bilsen Fonds en dat deze principes van toepassing zijn voor het aan te nemen decreet.

De gemachtigde verschaft hieromtrent de volgende toelichting:

“In de ontworpen bepaling wordt er niet rechtstreeks naar verwezen omdat het eerder de bedoeling is de Vlaamse Code voor Cultural Governance van het Bilsen Fonds als voorbeeld te nemen, als mogelijke leidraad.”

Zo het niet de bedoeling is om aan de principes bedoeld in de genoemde code een normatieve draagwijdte te geven, doen de genoemde bepalingen geen probleem rijzen. In de memorie van toelichting zou dan wel de draagwijdte van de verwijzing naar de principes van goed bestuur juister moeten worden weergegeven.

⁷ Het enige element waaruit dit zou kunnen worden afgeleid, is het beoordelingscriterium dat het project een bijdrage moet leveren aan de realisatie van de “laboratoriumrol”, maar, daargelaten de vaststelling dat dit begrip in het licht van artikel 12 van de wet van 16 juli 1973 zou dienen te worden geëxpliciteerd, wordt geenszins bepaald dat dit de essentie van het project moet uitmaken.

⁸ Bovendien is dat in strijd met de beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen.

6. Tot de “ontvankelijkheidsvoorwaarden”⁹ voor aanvragen voor subsidies als bedoeld bij titels 2, 3 en 4 van het ontwerp behoort de voorwaarde dat de aanvrager het Nederlands of de Vlaamse Gebarentaal als voertaal gebruikt (artikelen 8, 5°, 33, 5°, en 51, tweede lid, 6°, van het ontwerp).

In de memorie van toelichting wordt daarbij telkens het volgende vooropgesteld:

“De aanvrager/organisatie moet het Nederlands als voertaal gebruiken, zeker in alle bestuurszaken en in de wijze waarop ze zich presenteert naar het brede publiek. Een aanvrager kan eveneens in aspecten van de werking Vlaamse Gebarentaal gebruiken. Voor organisaties die onderworpen zijn aan het taalgebruik in bestuurszaken, kan volgens de Vaste Commissie voor Taaltoezicht voor bepaalde omschreven activiteiten (met bv. een buitenlands publiek) ook een andere taal worden gebruikt.”

De gemachtigde verschaft de volgende toelichting:

“Aangezien de Vlaamse overheid subsidies geeft aan organisaties die een werking ontplooiën met een algemeen belang, die relevant is en een uitstraling heeft voor het Nederlandse taalgebied of voor een specifiek bepaalde regio, wordt bepaald dat ze het Nederlands als voertaal gebruiken. Met voertaal wordt de taal bedoeld die binnen de organisatie hoofdzakelijk wordt gebruikt om te communiceren over haar werking en met haar achterban, leden of publiek.”

en

“Vanuit haar bevoegdheid als subsidiërende overheid legt de Vlaamse Gemeenschap voorwaarden op om subsidies te kunnen verkrijgen. Een van de voorwaarden is de voorwaarde om het Nederlands als voertaal te gebruiken. De Vlaamse gemeenschap regelt dus het taalgebruik niet maar legt de voorwaarde wel op om voor subsidie in aanmerking te komen.”

In dit verband dient te worden verwezen naar arrest 97/2014 van het Grondwettelijk Hof,¹⁰ waarin het volgende wordt geoordeeld:

“B.16.1. Onverminderd de uitzonderingen vermeld in artikel 129, § 2, van de Grondwet wat betreft de gemeenten, de diensten en de instellingen die daarin worden beoogd, wordt het gebruik der talen enkel aan de gemeenschappen toevertrouwd in de drie aangelegenheden bedoeld in artikel 129, § 1, van de Grondwet. Die bevoegdheid is onderscheiden van de materiële bevoegdheden van de gemeenschappen. Uit de bevoegdheid van de gemeenschappen om de aangelegenheid van de opvang van de kinderen in de voorschoolse leeftijd te regelen, vloeit dus niet voort dat de decreetgever door dat enkele feit bevoegd zou zijn om te bepalen in welke taal de kinderopvanglocaties moeten functioneren.

B.16.2. De bevoegdheden waarmee de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten zijn bekleed om uitgaven te doen in het raam van hun openbaar beleid of in de vorm van subsidies toegekend aan publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen zijn ondergeschikt aan de materiële bevoegdheid waarvoor die financiële middelen bestemd zijn, onder voorbehoud van de eventuele uitzonderingen waarin de Grondwet of de

⁹ De term “ontvankelijkheidsvoorwaarden” is wat ongelukkig gekozen nu het ook (en voornamelijk) om inhoudelijke voorwaarden gaat.

¹⁰ GwH 30 juni 2014, nr. 97/2014.

bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voorziet. Zo behoort de financiering van een beleid tot het ‘regelen’ van de aangelegenheid waaronder dat beleid valt. Een overheid kan geen financiële middelen toekennen aan projecten die niet onder haar bevoegdheden vallen.

B.16.3. De gemeenschappen mogen derhalve niet, middels subsidies, en behoudens de in artikel 129, § 1, van de Grondwet bedoelde aangelegenheden, het gebruik der talen regelen.

B.17.1. Het blijkt duidelijk, zowel uit de tekst van artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 als uit het uittreksel van de in B.11.2 aangehaalde memorie van toelichting dat de decreetgever elke mogelijkheid om subsidies te verkrijgen enkel wil voorbehouden aan de structuren die kunnen bewijzen dat de Nederlandse taal daadwerkelijk wordt gebruikt in de werking van de kinderopvanglocatie. Het gaat bijgevolg om een maatregel waarbij het gebruik der talen wordt geregeld.

B.17.2. Aangezien de decreetgever niet bevoegd is om het gebruik der talen te regelen in de opvangvoorzieningen voor kinderen in de voorschoolse leeftijd kan hij geen bepalingen ter zake aannemen, ongeacht het onderwerp van die bepalingen.

B.17.3. Het tweede middel in de zaak nr. 5538 is in die mate gegrond. In artikel 7, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012 dienen bijgevolg de woorden ‘, en het gebruik van het Nederlands in de werking van de kinderopvanglocatie’ te worden vernietigd.”

Uit die rechtspraak vloeit voort dat de gemeenschappen niet als subsidievoorwaarde kunnen vereisen dat in de werking van de te subsidiëren organisatie het Nederlands als voertaal wordt gebruikt. Dat vereiste dient derhalve te worden geschrapt.

7. Sommige bepalingen van het ontwerp houden in dat hoewel er een positieve evaluatie met aanbevelingen, een positief subsidie-advies met aandachtspunten, een negatieve evaluatie met aanbevelingen of een negatieve subsidieadvies¹¹ zijn uitgebracht, er toch nog subsidies worden verleend of de subsidie pas na verloop van een bepaalde periode wordt stopgezet (artikel 5, §§ 3 tot 8), dat de subsidiëring verder loopt tot het remediëringsrapport is beoordeeld (artikel 24, § 1), dat er bij negatief advies toch nog subsidie wordt verleend ofwel tot 1 januari van het jaar volgend op de beslissing van de stopzetting van de subsidiëring ofwel tot het einde van het eerste jaar van de beleidsperiode (artikel 24, § 3, derde lid), of dat ingeval geen remediëringsrapport wordt ingediend, de subsidiëring stopt vanaf 1 januari van het jaar volgend op het verstrijken van de remediëringstermijn (artikel 24, § 4). Gelijkaardige (maar niet geheel identieke) bepalingen zijn vervat in de artikelen 30, §§ 4 en 5, 31, tweede lid, 44 en 64, § 11, van het ontwerp voor organisaties die onder de overgangsbepalingen van artikel 64 vallen.

Daarnaast bepaalt artikel 52, § 2, van het ontwerp dat de subsidie van een sociaal-culturele volwassenenorganisatie kan worden stopgezet, verminderd of teruggevorderd als aan een of meer van de verplichtingen vermeld in artikel 52, § 1, eerste lid, van het ontwerp niet is voldaan.

¹¹ Zie de artikelen 22, § 5, en 23, § 4, van het ontwerp.

Artikel 56, 3°, van het ontwerp lijkt te impliceren dat bij niet naleving van de subsidievoorwaarden enkel het saldo van maximaal 10% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe niet wordt uitbetaald, maar dat de reeds uitgekeerde gedeelten niet worden teruggevorderd.

Gevraagd hoe een en ander verenigbaar is met artikel 13, eerste lid, 1° en 2°, van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’, die van toepassing is voor de Vlaamse Gemeenschap op grond van artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’, zo de aandachtspunten, aanbevelingen, negatieve boordelingen of adviezen verband houden met niet-nageleefde subsidievoorwaarden of het aanwenden van subsidies voor andere doeleinden dan waarvoor ze zijn toegekend, beriep de gemachtigde zich in de eerste plaats op de in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ bedoelde impliciete bevoegdheden. Voorts wees hij erop dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen het kwalitatief inhoudelijk niet meer voldoen aan de beoordelingselementen, enerzijds, en het niet voldoen aan verplichtingen om subsidies te verkrijgen die te allen tijde moeten worden nageleefd.

Het is effectief slechts door een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden dat de decreetgever in minder strenge zin zou kunnen afwijken van de in de wet van 16 mei 2003 opgenomen regels. Op grond van het genoemde artikel 10 kan het decreet bepalingen bevatten waarvoor de gemeenschappen of de gewesten niet bevoegd zijn, wanneer de betrokken bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheid van de gemeenschap of het gewest, de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en de weerslag van de aan te nemen bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.¹² Het verdient in ieder geval aanbeveling dat in de memorie van toelichting zou worden uitgelegd waarom naar de mening van de stellers van het ontwerp is voldaan aan elk van de toepassingsvereisten van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Daarbij wordt het best bijzondere aandacht besteed aan de voorwaarde dat de weerslag van de genoemde bepalingen op de federaal geregelde aangelegenheid een marginaal karakter heeft, temeer nu het gaat om een afwijking op algemene beginselen die krachtens een bijzondere wet voor de gemeenschappen en de gewesten gelden, de afwijking een vrij ruim toepassingsgebied heeft en een cumulatie van afwijkingen in de verschillende sectoren de algemene regel zou kunnen uithollen.

Zo men bovendien een onderscheid wenst te maken tussen het niet voldoen aan (slechts richtinggevende) beoordelingselementen en het niet voldoen aan subsidievoorwaarden, dient duidelijk te worden gemaakt dat de beoordelingscriteria toetsstenen zijn die remedieerbaar zijn en geen subsidievoorwaarden uitmaken, zodat ze niet vallen onder artikel 13 van de wet van 16 mei 2013.

8. Op verschillende plaatsen in het ontwerp wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om “nadere regels” of “verdere regels” te bepalen zonder dat wordt omschreven waarop die

¹² Zie bijvoorbeeld GwH 25 mei 2016, nr. 73/2016, B.25.2.

regels betrekking hebben (artikelen 22, § 3, tweede lid, 23, § 2, tweede lid, 42, § 2, tweede lid, en 69, § 2, tweede lid).

De draagwijdte van een dergelijke bepalingen is niet duidelijk. Ofwel wordt ermee louter herinnerd aan de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, maar in dat geval zijn de bepalingen overbodig en dienen ze te worden weggelaten. Ofwel wordt er meer mee beoogd dan hetgeen voortvloeit uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, maar dan dient de toegekende delegatie te worden gespecificeerd.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 3

9. Volgens de gemachtigde bedoelt men in artikel 3, eerste lid, van het ontwerp,¹³ met de woorden “de gemeenschappelijke sokkel van waarden, fundamentele rechten en vrijheden” het volgende:

“Met een gemeenschappelijke sokkel van waarden bedoelen we de gewaarborgde rechten en vrijheden van onze samenleving: gelijkheid, solidariteit, respect, burgerschap en pluralisme. Deze staan borg voor een inclusieve, gedeelde samenleving en iedereen die deel uitmaakt van onze samenleving, wordt geacht ze te onderschrijven en na te leven.”

De zinsnede “de gemeenschappelijke sokkel van waarden,” biedt evenwel weinig meerwaarde en wordt beter weggelaten.

10. Artikel 3, tweede lid, van het ontwerp houdt slechts een aankondiging in van wat verder in het ontwerp wordt geregeld en kan derhalve beter vervallen.

Artikel 4

11. De artikelen 4, vierde lid, en 29, vijfde lid, van het ontwerp bepalen dat de toekenning van een subsidie als bedoeld bij titels 2 en 3 van het ontwerp een automatische erkenning betekent (beter: “inhoudt”) van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Gevraagd wat de rechtsgevolgen hiervan zijn, verklaarde de gemachtigde:

“Dit gaat om een symbolische kwestie. In het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 4 april 2003, wordt een verschil gemaakt tussen erkennings- en subsidievoorwaarden. Het voorliggende decreet laat dat juridische onderscheid vallen. De sector zelf hecht wel veel belang aan de symbolische betekenis van het begrip ‘erkenning’. Een erkenning van de Vlaamse overheid impliceert immers een soort van kwaliteitslabel, iets waar je als organisatie mee kan uitpakken. Erkend zijn kan ook effect hebben op toegang tot andere faciliteiten: bijvoorbeeld goedkopere tarieven bij de huur van culturele infrastructuur.

¹³ Dat overigens op een meer normatieve wijze dient te worden geredigeerd.

Om aan deze bekommernis tegemoet te komen, is er in het voorliggende decreet voor geopteerd om de organisaties automatisch te erkennen vanaf het moment dat ze een subsidie toegekend krijgen, zonder dat daar rechtsgevolgen aan gekoppeld zijn.”

Deze toelichting zou het best in de memorie van toelichting worden opgenomen.

Artikel 7

12. Artikel 7 van het ontwerp bevat een delegatie aan de Vlaamse Regering om onder meer de inhoudelijke voorwaarden waaraan een subsidieaanvraag moet voldoen, nader te bepalen. Op de vraag of hiermee een machtiging wordt verleend om de subsidievoorwaarden nader te bepalen, antwoordde de gemachtigde:

“Het is niet de bedoeling om de Vlaamse Regering een delegatie te geven om subsidievoorwaarden te bepalen; Er wordt vooral naar verwezen om aan te geven welke gegevens en documenten moeten aangeleverd worden.”

Dat de Vlaamse Regering de formele vereisten waaraan een subsidieaanvraag dient te voldoen, nader kan bepalen, wordt reeds uitdrukkelijk bepaald in artikel 7 van het ontwerp. De woorden “inhoudelijke en”, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat de Vlaamse Regering over een veel ruimere bevoegdheid beschikt, dienen derhalve te worden weggelaten in de derde zin van dat artikel.

Artikel 22

13. Luidens de tweede zin van artikel 22, § 3, tweede lid, van het ontwerp “kan de Vlaamse Regering nadere regels bepalen” (zie hierover opmerking 8).

De gemachtigde verschaft in dit verband de volgende toelichting:

“Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering hier bepaalt in welke gevallen een beoordelingselement bij de beoordeling van de subsidie-aanvraag door beoordelingscommissies, als eindresultaat ‘voldoet’, ‘voldoet ten dele’ of ‘onvoldoende’ krijgt.

Zo kan de Vlaamse Regering bijvoorbeeld bepalen dat:

- wanneer de organisatie per beoordelingselement voor alle beoordelingscriteria een voldoet behaalt, het eindresultaat van dit beoordelingselement ‘voldoet’
- wanneer de organisatie per beoordelingselement voor geen enkel beoordelingscriterium een ‘onvoldoende’ behaalt en voor één of meerdere beoordelingscriteria een ‘voldoet ten dele’, het eindresultaat ten dele voldoet
- wanneer de organisatie per beoordelingselement voor één of meerdere beoordelingscriteria een ‘onvoldoende’ behaalt, het eindresultaat van dit beoordelingselement ‘onvoldoende’ is.”

Artikel 22, § 3, van het ontwerp dient in die zin te worden aangevuld.

Hetzelfde geldt voor de artikelen 23, § 2, tweede lid, en 64, § 9, tweede lid, van het ontwerp.

Artikel 23

14. Artikel 23, § 4, van het ontwerp dient te worden opgedeeld in leden, en niet in “1°”, “2°” en “3°”.

Eenzelfde of een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van de artikelen 30, §§ 4 en 5, en 42, § 4, van het ontwerp.

Artikel 29

15. Artikel 29, vierde lid, van het ontwerp bepaalt dat alleen de op basis van het decreet van 4 april 2003 erkende en gesubsidieerde volkshogescholen een subsidieaanvraag kunnen indienen, “of een initiatief van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 31, tweede lid”.

De gemachtigde verschaft hierbij de volgende toelichting:

“We baseren ons hiervoor op de bestaande situatie (de 13 regionale volkshogescholen) zoals bepaald in het decreet van 4 april 2003. Het systeem is echter niet volledig gesloten. Wanneer een sociaal-culturele volwassenenorganisatie met een werking binnen een specifieke regio, niet langer zou voldoen, liggen er kansen open voor een andere organisatie die de opdracht voor deze regio zou kunnen invullen. Dit wordt bepaald in artikel 31. Het is sowieso de bedoeling dat er een op de regio afgestemde sociaal-culturele werking voor volwassenen wordt uitgebouwd die complementair is aan wat andere spelers in de regio brengen. Zie ook het antwoord op vraag 19.”

Het zou meer in overeenstemming met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie zijn om bij de omschakeling naar een nieuw decreet de kans op subsidiëring (en erkenning) ook open te stellen voor nieuwe organisaties, tenzij er een afdoende verantwoording voor zou bestaan om de bestaande situatie te bestendigen, die dan het best in de memorie van toelichting wordt opgenomen.

Artikel 31

16. Op het einde van artikel 31 van het ontwerp wordt bepaald dat de Vlaamse Regering, wanneer ze in het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode beslist over de subsidie-enveloppe van de erin bedoelde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatief oordeel met aanbevelingen, “initiatief [kan] nemen” in het licht van de noodzaak om de continuïteit van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en de sociaal-culturele participatie in de betrokken regio te garanderen. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat met “initiatief nemen” wordt verwezen naar het oprichten van een nieuwe organisatie of het erkennen en het subsidiëren van een andere bestaande organisatie. Deze bedoeling dient beter tot uiting te komen in artikel 31 van het ontwerp.

Artikel 51

17. De voorwaarde bepaald in artikel 51, tweede lid, 4°, van het ontwerp, die overigens niet wordt gesteld ten aanzien van de organisaties die de subsidies bedoeld in titels 2 en 3 van het ontwerp aanvragen, is reeds vervat in artikel 52, § 1, eerste lid, 7°, van het ontwerp.

Artikel 51, tweede lid, 4°, van het ontwerp dient derhalve te worden geschrapt.

Artikel 52

18. In het opschrift van titel 5 van het ontwerp wordt enkel verwezen naar de organisaties die zijn gesubsidieerd op basis van titels 2 en 3 van het ontwerp, maar in artikel 52, § 1, inleidende zin, van het ontwerp wordt gewag gemaakt van elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van het aan te nemen decreet een subsidie ontvangt. Ook de artikelen 52, § 2, en 53 van het ontwerp hebben betrekking op sociaal-culturele volwassenenorganisaties zonder meer.

Gevraagd wat het juiste toepassingsgebied van de artikelen 52 en 53 van het ontwerp is en of het opschrift van titel 5 niet moet worden aangepast, verklaarde de gemachtigde:

“Het opschrift moet niet aangepast worden. Het toezicht voor de projectsubsidies wordt bepaald in de projectoproep. Dit is geregeld in artikel 50, 4°.”

Alleszins moeten de artikelen 52, § 2, en 53 van het ontwerp ook gelden ten aanzien van de projectsubsidies bedoeld in titel 4 van het ontwerp, gelet op het legaliteitsbeginsel dat is vervat in artikel 11, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973 (zie opmerking 4.2.2.3).

Het opschrift van titel 5 van het ontwerp dient dan hiermee in overeenstemming te worden gebracht.

19. De gemachtigde is het ermee eens dat in artikel 52, § 2, eerste lid, van het ontwerp de woorden “kan ... worden” dienen te worden vervangen door het woord “wordt”, gelet op artikel 13 van de wet van 16 mei 2003.

20. Ook ten aanzien van het blijven naleven van de voorwaarden die zijn opgenomen in de artikelen 8, 33, en 51, tweede lid, van het ontwerp dient een gelijkaardige bepaling als artikel 52, § 2, eerste lid, van het ontwerp te worden opgenomen.

Artikel 55

21. Volgens de gemachtigde bedoelt men met het in artikel 55 van het ontwerp bedoelde prijsindexcijfer de gezondheidsindex, bedoeld in artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ‘ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van ’s lands concurrentievermogen’, en niet de afgevlakte gezondheidsindex, bedoeld in artikel 2, § 2, van hetzelfde besluit. Dit dient te worden gepreciseerd in artikel 55 van het ontwerp.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° sociaal-cultureel volwassenenwerk: het geheel van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die als civiele actoren streven naar sociaal-culturele participatie van iedereen en naar een samenleving waarin inclusie, duurzaamheid, democratie en solidariteit centraal staan;
- 2° sociaal-culturele volwassenenorganisatie: een missie- en waardengedreven organisatie die bijdraagt tot een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving door de verbindende, de kritische en de laboratoriumrol actief op te nemen. Ze ontwikkelt, al dan niet in samenwerking met andere organisaties, sociaal-culturele praktijken voor en met volwassenen die relevant zijn voor de samenleving en die de vertaling vormen van een eigen weloverwogen integratie van twee of meerdere functies, namelijk de cultuurfunctie, de leerfunctie, de maatschappelijke bewegingsfunctie en de gemeenschapsvormende functie. Deze sociaal-culturele praktijken spelen zich grotendeels af binnen de vrije tijd van volwassenen;
- 3° sociaal-culturele rol: een verbindende, een kritische of een laboratoriumrol;
- 4° verbindende rol: mensen verbinden met groepen, gemeenschappen en de brede samenleving door hen ruimtes te bieden waarin ze zich kunnen ontwikkelen in relatie tot anderen en door hen kansen te bieden op deelnemen en deelhebben aan die groepen, aan gemeenschappen en aan de brede samenleving;
- 5° kritische rol: in vraag stellen van waarden, normen, opvattingen, instituties en spelregels en de publieke dialoog daarover voeden en voeren;
- 6° laboratoriumrol: in maatschappelijk innoverende praktijken experimenteren met nieuwe maatschappelijke spelregels als antwoord op complexe samenlevingsvraagstukken;
- 7° gemeenschap: een netwerk van mensen die in zelforganisatie en samenwerking iets delen met elkaar, zoals normen en waarden, een agenda of ambitie, een gemeen goed of een geografische ruimte;
- 8° sociaal-culturele praktijken: de multifunctionele praktijken die mensen en groepen aanspreken in een of meer bestaansdimensies en levenssferen. In die praktijken ontmoeten mensen of groepen elkaar en komen ze samen tot doelgericht handelen. Deze praktijken beogen daarmee processen van vorming en vernieuwing van individuen, groepen en maatschappij met als doel de emancipatie en de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving;
- 9° sociaal-culturele functies: de cultuurfunctie, de leerfunctie, de gemeenschapsvormende functie of de maatschappelijkebewegingsfunctie;

- 10° cultuurfunctie: doelgericht creëren, deelnemen, bewaren en delen van cultuur;
- 11° leerfunctie: doelgericht opzetten van leeromgevingen die het leren door individuen, groepen of gemeenschappen mogelijk maken en bevorderen;
- 12° maatschappelijkebewegingsfunctie: in relatie tot samenlevingsvraagstukken doelgericht ruimte creëren voor engagement en politisering met het oog op veranderingen in denken en handelen en in de inrichting van de maatschappij;
- 13° gemeenschapsvormende functie: doelgericht ondersteunen en faciliteren van processen en praktijken die leiden tot vormen en ondersteunen van groepen en gemeenschappen of versterken van de interactie tussen groepen en gemeenschappen;
- 14° sociaal-culturele participatie: deelnemen aan of deelhebben aan informele netwerken (sociale participatie), maatschappelijke instituties (maatschappelijke participatie), kunst en cultuur (culturele participatie) of politiek en beleid (politieke en beleidsparticipatie) vanuit een werking naar specifieke groepen met elk hun eigen kenmerken zodat ze samen kunnen participeren (inclusieve benadering) of vanuit een werking naar specifieke groepen burgers met specifieke kenmerken (categoriale benadering);
- 15° vrije tijd: de tijd die burgers niet besteden aan betaalde arbeid en school- en beroepsopleiding;
- 16° beleidsperiode: een periode van vijf jaar waarvoor een organisatie een subsidie kan krijgen. De eerste beleidsperiode loopt van 2021 tot en met 2025. De tweede beleidsperiode loopt van 2026 tot en met 2030, volgende beleidsperiodes beslaan telkens vijf jaar;
- 17° subsidie-enveloppe: de jaarlijkse financiële enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie;
- 18° beoordelingselementen: de inhoudelijke en zakelijke elementen waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor subsidiëring;
- 19° werkjaar: een periode van 1 januari tot en met 31 december;
- 20° decreet van 4 april 2003: het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 21° administratie: de dienst van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 22° beleidsplan: een document waarin de organisatie haar inhoudelijk en zakelijk beleid voor vijf jaar uittekent;
- 23° doelgroep: een deel van de bevolking of een groep van mensen die sociale of persoonskenmerken gemeenschappelijk hebben, waarop een bepaald aanbod of een bepaalde strategie gericht wordt met oog op de realisering van de missie en de visie van de organisatie;
- 24° kansengroep: mensen in armoede, mensen met een beperking, personen van vreemde herkomst en gedetineerden;
- 25° principes van goed bestuur: waarborgen van een samenhangend en transparant bestuur en toezicht binnen een organisatie, met het oog op een efficiënte en effectieve realisatie van haar doelstellingen;
- 26° voortgangsrapport: een document dat een stand van zaken geeft over de uitvoering van het beleidsplan in de eerste twee jaar van de beleidsperiode en een vooruitblik biedt op de geplande uitvoering van het beleidsplan in het lopende jaar en de laatste twee jaar van de beleidsperiode;
- 27° beoordelingscriteria: de technische specificaties en de beschrijvende onderdelen van de beoordelingselementen die de leidraad vormen voor de visitatie- en beoordelingscommissies;
- 28° totale subsidie-enveloppe: het totale beschikbare budget voor de uitvoering van dit decreet;
- 29° functiekeuze: keuze van twee of meerdere sociaal-culturele functies;
- 30° functiemix: de verhouding tussen de verschillende gekozen sociaal-culturele functies in de werking van een sociaal-culturele organisatie;

31° Algemene Groepsvrijstellingsverordening: verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Art. 3. Dit decreet heeft tot doel om in het domein van het sociaal-cultureel volwassenenwerk organisaties te subsidiëren die, vanuit een civiel perspectief en met respect voor de gemeenschappelijke sokkel van waarden, fundamentele rechten en vrijheden, een betekenisvolle bijdrage leveren aan de emancipatie en dialoog van mensen en groepen én aan de versterking van een duurzame, inclusieve, solidaire en democratische samenleving door sociaal-culturele participatie en gedeeld burgerschap van volwassenen te bevorderen en gedeelde samenlevingsvraagstukken tot publieke zaak te maken. Hiervoor ontwikkelen en verspreiden zij praktijken die hierop een werkend antwoord kunnen bieden.

Dit decreet doet dat door de volgende middelen te voorzien:

- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën, afgestemd op en complementair aan één of meerdere specifieke regionale werkingsgebieden, vermeld in artikel 29;
- projectsubsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een maximale duurtijd van drie jaar.

De middelen, vermeld in het tweede lid, worden toegepast met inachtneming van de volgende voorwaarden, vermeld in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening:

- 1° dossiers waar ten aanzien van de subsidieontvanger er een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de interne markt, zijn uitgesloten;
- 2° dossiers van subsidieontvangers die voldoen aan de definitie van 'onderneming in moeilijkheden', vermeld in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zijn uitgesloten;
- 3° bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt, de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken, die duidelijk gespecificeerd en actueel zijn;
- 4° wanneer steun in een andere vorm dan een subsidie wordt toegekend, is het steunbedrag het brutosubsidie-equivalent van de steun;
- 5° steun die in meerdere delen wordt uitgekeerd wordt gediscoteerd tot de waarde ervan op het tijdstip van de toekenning van de steun. De in aanmerking komende kosten worden gediscoteerd tot hun waarde op het tijdstip van de toekenning van de steun.

Titel 2. Subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking in het Nederlandse taalgebied

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Art. 4. De Vlaamse Regering kan per beleidsperiode subsidies toekennen aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of aan sociaal-

culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën in het Nederlandse taalgebied.

Die subsidie ondersteunt een werking die inzet op het doel van het decreet, die gebaseerd is op ten minste twee sociaal-culturele functies en die een relevantie en uitstraling heeft in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of die een relevantie en uitstraling heeft in het Nederlandse taalgebied.

De subsidie-enveloppe kan alleen worden toegekend aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties waarvan de subsidieaanvraag aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet, vermeld in artikel 8. De ontvankelijke subsidieaanvragen worden getoetst aan de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

De subsidie-enveloppe houdt de subsidiëring in van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op basis van werkelijk te presteren activiteiten.

De toekenning van een subsidie-enveloppe houdt een automatische erkenning in van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Art. 5. §1. Als de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekent aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, dan gebeurt dit voor de duur van een beleidsperiode, met een jaarlijks minimaal bedrag van 150.000 euro. De subsidie-enveloppe wordt jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer, conform artikel 51.

Bij de bepaling van de subsidie-enveloppe is de maximale stijging of daling begrensd tot 25% ten opzichte van de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode.

In afwijking van het tweede lid, bedraagt de maximale stijging 65.000 euro voor organisaties waarvan de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260.000 euro.

§2. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 1°, en een positief subsidieadvies of een positief subsidieadvies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° of 2°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§3. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2°, en een positief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§4. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2°, en een positief subsidieadvies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 2°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die lager, gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§5. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 1°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in ar-

tikel 22, §4, tweede lid, 3°, kent de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toe die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

§6. Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

§7. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3°, en een positief subsidieadvies of een positief subsidieadvies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° of 2°, kan de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekennen die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§8. Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

De subsidie-enveloppe van deze sociaal-culturele volwassenenorganisaties is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§9. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die op het moment van aanvraag niet erkend zijn op basis van het decreet van 4 april 2003 of die vanaf 2021 niet gesubsidieerd zijn als sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 4, kan de Vlaamse Regering een subsidie-enveloppe toekennen, zich basierend op het subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid.

Art. 6. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het jaar dat vooraf gaat aan de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe.

In afwijking van het eerste lid beslist de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen door de visitatiecommissie, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3°.

Art. 7. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen een subsidieaanvraag indienen bij de administratie. Deze bestaat uit een beleidsplan en de nodige documenten waaruit blijkt dat aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden wordt voldaan. De Vlaamse Regering kan nader bepalen welke gegevens en documenten een subsidieaanvraag bevat, aan welke vormelijke voorwaarden een subsidieaanvraag moet voldoen en op welke wijze een subsidieaanvraag wordt ingediend.

Art. 8. De administratie onderzoekt of de sociaal-culturele volwassenenorganisatie voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° de subsidieaanvraag is uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode ingediend;
- 2° de aanvrager beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter;
- 3° de aanvrager is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 4° de aanvrager beschikt over minstens een voltijds equivalent personeelslid of omschrijft hoe een voltijds equivalent personeelslid aangeworven wordt binnen drie maanden na het begin van de beleidsperiode;
- 5° de subsidieaanvraag is in het Nederlands opgesteld;
- 6° de aanvrager toont een sociaal-culturele werking aan van minstens twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag.

Art. 9. §1. Het beleidsplan omvat:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 3° de omvang en de resultaten van de werking, namelijk:
 - a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor het tweede en derde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - b) kerngegevens en cijfers over het personeel voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - c) kerngegevens en cijfers over de werking voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
- 4° een zelfevaluatie van de werking van de voorbije jaren van de lopende beleidsperiode;
- 5° de gevraagde subsidie-enveloppe op jaarbasis voor de beleidsperiode waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft;
- 6° in voorkomend geval een plan van aanpak waarin wordt aangegeven hoe de sociaal-culturele volwassenenorganisatie die een positieve evaluatie met aanbevelingen kreeg, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 2°, is omgegaan met die aanbevelingen;
- 7° een managementsamenvatting.

§2. In afwijking van §1, 3°, omvat het beleidsplan van sociaal-culturele volwassenenorganisaties die op het moment van aanvraag niet erkend zijn op basis van het decreet van 4 april 2003 of die vanaf 2021 niet gesubsidieerd zijn als sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 4, een document waarin de aanvrager een sociaal-culturele werking van minstens twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag aantoont. Het document omvat:

- a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag;
- b) kerngegevens en cijfers over de werking voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag;
- c) desgevallend kerngegevens en cijfers over het personeel voor de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag.

Art. 10. Het inhoudelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 9, §1, 1°, en het plan van aanpak, vermeld in artikel 9, §1, 6°, worden getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie aan het doel van het decreet, vermeld in artikel 3;
- 2° de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;
- 3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen;

- 4° de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie;
- 5° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies, een toelichting bij de functiemix en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie;
- 6° de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied;
- 7° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
- 8° de werking voor:
 - a) het brede publiek en de keuzes daarin voor gemeenschappen, doelgroepen of kansengroepen;
 - b) kansengroepen en de keuzes daarin voor gemeenschappen, doelgroepen of het brede publiek;
- 9° de plaats van vrijwilligers in de sociaal-culturele volwassenenorganisatie en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden in relatie tot de visie en missie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie.

Het zakelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 9, §1, 2°, wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid;
- 2° de toepassing van de principes van goed bestuur;
- 3° de afstemming tussen het voormelde inhoudelijke en zakelijke deel van het beleidsplan.

Art. 11. Wanneer aan één van de volgende beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, niet wordt voldaan, krijgt de organisatie een negatief subsidieadvies, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°:

- 1° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies, een toelichting bij de functiemix en de uitwerking daarvan in relatie tot de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 10, eerste lid, 5°;
- 2° de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of de werking met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vermeld in artikel 10, eerste lid, 6°;
- 3° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd, vermeld in artikel 10, eerste lid, 7°;
- 4° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid, vermeld in artikel 10, tweede lid, 1°.

Voor de toepassing van de beoordeling vanaf de tweede beleidsperiode is het eerste lid enkel van toepassing op de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die bij de evaluatie, vermeld in artikel 23, op minimaal één van deze vier beoordelingselementen een "voldoet ten dele" of een "onvoldoende" behaalde.

Art. 12. Als de toegekende subsidie-enveloppe aan een sociaal-culturele volwassenenorganisatie afwijkt van de gevraagde subsidie-enveloppe van die organisatie, beschikt de aanvrager over de mogelijkheid om voor 1 april in het jaar volgend op de beslissing van de Vlaamse Regering een geactualiseerd beleidsplan in te dienen, dat afgestemd is op de omvang van de toegekende subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie. De Vlaamse Regering valideert het geactualiseerde beleidsplan.

Art. 13. Gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen in de loop van een beleidsperiode fuseren met behoud van de toegekende subsidie-enveloppes voor die beleidsperiode. De subsidie moet besteed worden aan de werking van de gefuseerde organisatie. Deze werking moet in het verlengde liggen van de beleidsplannen van de oorspronkelijke organisaties.

In het eerste lid wordt verstaan onder “fuseren”: elke overdracht van rechten of plichten (als algemeenheid of niet), die tot gevolg heeft dat een activiteit die voorheen door meer dan één niet-commerciële rechtspersoon werd uitgeoefend, voortaan slechts door één niet-commerciële rechtspersoon wordt uitgevoerd.

Hoofdstuk 2. Kwaliteitsbeoordeling van de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties

Afdeling 1. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordelingscommissies

Art. 14. De Vlaamse Regering stelt de beoordelingscommissies samen die bestaan uit externe deskundigen, bijgestaan door een secretaris.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissies, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

De Vlaamse Regering bepaalt de methode en de procedure voor de omschrijving van de profielen, voor de oproep aan kandidaat-deskundigen en voor de samenstelling van de lijst.

Art. 15. De beoordelingscommissies beoordelen de inhoudelijke en zakelijke kwaliteit van de subsidieaanvraag en maken een advies op met een voorstel voor de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, op basis van de elementen, vermeld in artikel 22.

Onderafdeling 2. De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk

Art. 16. De Vlaamse Regering richt een Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk op, die bestaat uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

Art. 17. De opdrachten van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk zijn:

- 1° een visie en methodiek ontwikkelen om het gemeenschappelijk beoordelings- en visitatiekader te verfijnen en kwaliteitsvol uit te voeren;
- 2° het proces van de inhoudelijke en zakelijke beoordeling door visitatie- en beoordelingscommissies evalueren.

Onderafdeling 3. De visitatiecommissies

Art. 18. De Vlaamse Regering stelt visitatiecommissies samen die bestaan uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de visitatiecommissies, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

De Vlaamse Regering bepaalt de methode en de procedure voor de omschrijving van de profielen, voor de oproep aan kandidaat-deskundigen en voor de samenstelling van de lijst.

Art. 19. De visitatiecommissies brengen een bezoek ter plaatse in het derde jaar van de lopende beleidsperiode en evalueren de werking van elke gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie op basis van het beleidsplan, het voort-

gangsrapport, de begrotingen, de financiële verslagen, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

De visitatiecommissie deelt haar bevindingen mee aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie in de vorm van een voorlopig visitatieverslag, uiterlijk vijftendertig dagen nadat de visitatie heeft plaatsgevonden.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie heeft achtentwintig dagen om te reageren op het voorlopig visitatieverslag.

De visitatiecommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief verslag, dat binnen een termijn van negenenveertig dagen na het meedelen van het voorlopig visitatieverslag aan de organisatie wordt bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de betekening van het definitief verslag.

Na een negatieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3°, brengen de visitatiecommissies een bezoek ter plaatse om de werking van de betrokken sociaal-culturele volwassenenorganisatie na een remediëringstraject van maximaal 24 maanden, opnieuw te evalueren. De visitatiecommissies geven daarna een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering.

Onderafdeling 4. De administratie

Art. 20. De administratie is belast met de voorbereiding van, de begeleiding van en de verslaggeving over de werkzaamheden van de beoordelingscommissies, de visitatiecommissies en de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk.

Afdeling 2. Verloop van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordeling van de subsidieaanvraag

Art. 21. De administratie beheert de subsidieaanvragen. De administratie treft de nodige voorbereidingen voor de kwaliteitsbeoordeling op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

Art. 22. §1. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die reeds gesubsidieerd worden op basis van het decreet van 4 april 2003 en vanaf 2021 krachtens dit decreet, wordt beoordeeld door de beoordelingscommissie:

- 1° aan de hand van het visitatieverslag, alle elementen vervat in het beleidsplan, vermeld in artikel 9, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en desgevallend voor organisaties met een evaluatie in de vorm van artikel 23, §3, tweede lid, 3°, een tweede visitatieverslag;
- 2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

§2. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die op het moment van aanvraag niet erkend zijn op basis van het decreet van 4 april 2003 of die vanaf 2021 niet gesubsidieerd zijn als sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 4, wordt beoordeeld door de beoordelingscommissie:

- 1° aan de hand van een gesprek met de organisatie, alle elementen vervat in het beleidsplan, vermeld in artikel 9, en algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;
- 2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

§3. De beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

De beoordelingscommissie beoordeelt op basis van de beoordelingselementen en formuleert per beoordelingselement een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor alle onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet" behaalt, is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een "onvoldoende" behaalt en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet ten dele", is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet ten dele".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "onvoldoende" behaalt, is het eindresultaat van dit beoordelingselement "onvoldoende".

§4. De beoordelingscommissie stelt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie een gemotiveerd advies op, met een voorstel voor de subsidie-enveloppe.

De beoordelingscommissie kan één van volgende adviezen geven:

- 1° een positief subsidieadvies;
- 2° een positief subsidieadvies met aandachtspunten;
- 3° een negatief subsidieadvies.

§5. De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief subsidieadvies, vermeld in §4, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief subsidieadvies met aandachtspunten, vermeld in §4, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen, vermeld in artikel 11, een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald en op minstens vier andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatief subsidieadvies, vermeld in §4, tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 11, een "onvoldoende" wordt behaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, een "onvoldoende" wordt behaald.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie die bij de evaluatie, vermeld in artikel 23, voor alle beoordelingselementen, vermeld in artikel 11, een "voldoet" behaalde, behoudt dit eindresultaat bij de beoordeling.

Onderafdeling 2. De evaluatie van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties door visitatiecommissies

Art. 23. §1. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties die reeds gesubsidieerd worden op basis van het decreet van 4 april 2003 en vanaf 2021 krachtens dit decreet, wordt geëvalueerd door de visitatiecommissie op basis van een bezoek ter plaatse:

- 1° aan de hand van het beleidsplan, het voortgangsrapport, de jaarlijkse begroting en de financiële verslagen, en algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;

2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10.

§2. De beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in evaluatiecriteria.

De visitatiecommissie evalueert op basis van de beoordelingselementen en formuleert per beoordelingselement een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor alle onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet" behaalt, is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een "onvoldoende" behaalt en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet ten dele", is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet ten dele".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "onvoldoende" behaalt, is het eindresultaat van dit beoordelingselement "onvoldoende".

§3. De visitatiecommissie deelt in het visitatieverslag haar gemotiveerde evaluatie mee.

De visitatiecommissie kan één van volgende evaluaties geven:

- 1° een positieve evaluatie zonder aanbevelingen;
- 2° een positieve evaluatie met aanbevelingen;
- 3° een negatieve evaluatie met aanbevelingen.

§4. De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie zonder aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen, vermeld in artikel 11, een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald en op minstens vier andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 11 een "onvoldoende" wordt behaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, een "onvoldoende" wordt behaald.

Art. 24. §1. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een negatieve evaluatie met aanbevelingen krijgen, vermeld in artikel 23, §3, tweede lid, 3°, tonen binnen maximaal 24 maanden nadat het visitatieverslag werd bezorgd, via een remediërrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

§2. De visitatiecommissie evalueert na indiening van het remediërrapport de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie met betrekking tot de aanbevelingen met een bezoek ter plaatse.

De visitatiecommissie formuleert op basis daarvan een positief of een negatief advies aan de Vlaamse Regering.

§3. De Vlaamse Regering beslist of ze het positief of negatief advies van de visitatiecommissie al dan niet volgt.

Indien de Vlaamse Regering beslist het positief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22. Voor de bepaling van de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, is artikel 5, §7 en §8, van toepassing.

Indien de Vlaamse Regering beslist het negatief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag niet meer ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, en wordt de subsidie stopgezet vanaf 1 januari van het jaar volgend op de beslissing van de stopzetting van de subsidiëring. Deze beslissing valt uiterlijk op 31 december van het eerste jaar van de beleidsperiode. Indien de beslissing valt in het eerste jaar van de beleidsperiode, behoudt de organisatie in het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode een subsidiebedrag dat gelijk is aan het bedrag van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§4. Indien de sociaal-culturele volwassenenorganisatie na het verstrijken van de remediëringstermijn, vermeld in §1, geen remediëringsrapport indient, wordt geen tweede bezoek ter plaatse uitgevoerd en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari van het jaar volgend op het verstrijken van de remediëringstermijn.

Hoofdstuk 3. De voorbereiding van de beslissing van de Vlaamse Regering

Art. 25. De Vlaamse Regering beslist over de subsidie-enveloppe per sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor de volgende beleidsperiode, op basis van het advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4.

Art. 26. De beoordelingscommissie maakt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie een gemotiveerd preadvies op. De administratie brengt in het preadvies de aanvrager van een subsidie op de hoogte van het subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4.

In het preadvies aan organisaties die de voorbije beleidsperiode al subsidie kregen vanuit dit decreet of het decreet van 4 april 2003, wordt eveneens een indicatie van de evolutie van de subsidie-enveloppe voor de nieuwe beleidsperiode geadviseerd.

In het preadvies aan nieuwe organisaties wordt geadviseerd inzake de al dan niet toekenning van een subsidie-enveloppe.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen voor de kennisgeving van het preadvies van de beoordelingscommissie.

Art. 27. §1. Een aanvrager van een subsidie kan een schriftelijke reactie indienen op het preadvies. De schriftelijke reactie is gebaseerd op het oorspronkelijk ingediende dossier. Deze schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten.

§2. Een schriftelijke reactie op het positief preadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, kan enkel betrekking hebben op feitelijke onjuistheden. Een schriftelijke reactie op een positief preadvies wordt voor definitief advies voorgelegd aan dezelfde beoordelingscommissie, uitgebreid met één bijkomend lid.

§3. Bij een schriftelijke reactie op een negatief preadvies wordt de subsidieaanvraag, het preadvies en de schriftelijke reactie op het preadvies voor definitief advies voorgelegd aan een andere beoordelingscommissie dan degene die de subsidieaanvraag oorspronkelijk behandelde.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden inzake de modaliteiten voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie.

Art. 28. De administratie brengt de aanvrager van een subsidie op de hoogte van het definitieve advies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4. De kennisgeving bevat een voorstel van subsidie-enveloppe van de beoordelingscommissie voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie. Dit voorstel houdt rekening met de totale subsidie-enveloppe, zoals door de Vlaamse Regering is bepaald.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen voor de kennisgeving van het definitieve advies van de beoordelingscommissie.

Titel 3. Subsidies aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Art. 29. De Vlaamse Regering subsidieert één sociaal-culturele volwassenenorganisatie voor één regio of voor verschillende regio's samen.

De regio's zijn:

- 1° het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 2° de arrondissementen Antwerpen, Mechelen, Turnhout, Halle-Vilvoorde, Leuven, Aalst-Oudenaarde, Sint-Niklaas-Dendermonde, Gent-Eeklo, Brugge, Ieper-Veurne-Oostende, Kortrijk-Roeselare-Tielt;
- 3° de provincie Limburg.

Deze subsidie ondersteunt een werking die inzet op het doel van het decreet en gebaseerd is op de vier sociaal-culturele functies en een relevantie en uitstraling heeft voor de betrokken regio of regio's.

De subsidie-enveloppe kan alleen worden toegekend aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die voldoen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 33. Het ontvankelijke beleidsplan wordt getoetst aan de in artikel 35 vermelde beoordelingselementen. Alleen de op basis van het decreet van 4 april 2003 erkende en gesubsidieerde volkshogescholen kunnen een subsidieaanvraag indienen, vermeld in artikel 32, of een initiatief van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 31, tweede lid.

De toekenning van een subsidie houdt een automatische erkenning van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie in.

Art. 30. §1. De subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, wordt toegekend voor de duur van een beleidsperiode.

§2. De jaarlijkse subsidie-enveloppe bedraagt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, een equivalent van zoveel maal 1,7 euro als er inwoners zijn in de betrokken regio of regio's en minimaal 600.000 euro. De berekening gebeurt op basis van de meest recente bevolkingscijfers die beschikbaar zijn in het jaar waarin de beslissing over de subsidie-enveloppe wordt genomen.

In afwijking van het eerste lid, geldt voor de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, bevoegd voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vermeld in

artikel 29, tweede lid, 1°, dat voor de berekening 30 procent van de inwoners van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking wordt genomen.

§3. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een positief oordeel van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 1° of 2°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe, zoals bepaald in §2.

§4. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een negatief oordeel van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°, die na het verstrijken van de maximale remediëringstermijn van twaalf maanden, een positief advies krijgen van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 44, §2, tweede lid, kan de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toekennen zoals bepaald in §2.

De subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in het eerste lid, is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

§5. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een negatief oordeel door de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°, die na het verstrijken van de maximale remediëringstermijn van twaalf maanden, een negatief advies krijgen van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 44, §2, tweede lid, kan de Vlaamse Regering beslissen om te stoppen met de subsidiëring vanaf 1 januari van het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode.

De subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in het eerste lid, is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode gelijk aan de subsidie-enveloppe van het laatste jaar van de voorbije beleidsperiode.

Art. 31. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van het jaar dat vooraf gaat aan de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe voor de nieuwe beleidsperiode van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29. De subsidie-enveloppe wordt jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 51.

In afwijking van het eerste lid beslist de Vlaamse Regering uiterlijk op 1 oktober van het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode over de subsidie-enveloppe van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, met een negatief oordeel, bedoeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°. Bij de beslissing houdt de Vlaamse Regering rekening met de noodzaak om de continuïteit van sociaal-cultureel volwassenenwerk en sociaal-culturele participatie in de betrokken regio te garanderen en kan ze in het licht van die noodzaak initiatief nemen.

Art. 32. De sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, dienen een subsidieaanvraag in bij de administratie. Deze bestaat uit een beleidsplan en de nodige documenten waaruit blijkt dat aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden wordt voldaan. De Vlaamse Regering kan nader bepalen aan welke vormelijke voorwaarden een subsidieaanvraag moet voldoen en op welke wijze een subsidieaanvraag wordt ingediend.

Art. 33. De administratie onderzoekt of de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het beleidsplan is uiterlijk op 31 december van het voorlaatste jaar van de beleidsperiode ingediend;
- 2° de organisatie is gevestigd in een van de regio's, vermeld in artikel 29;

- 3° de organisatie heeft doelstellingen waaruit blijkt dat ze een werking ontplooit:
 - a) die afgestemd is op de specificiteit van de regio of regio's waarin wordt gewerkt en die complementair is aan andere spelers in de regio of regio's;
 - b) die sociaal-culturele participatie mogelijk maakt van zoveel mogelijk inwoners met bijzondere aandacht voor kansengroepen;
 - c) vanuit de vier sociaal-culturele functies;
- 4° de organisatie beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter;
- 5° het beleidsplan wordt in het Nederlands opgesteld;
- 6° de organisatie treedt in overleg met de andere sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's, vermeld in artikel 29.

Art. 34. Het beleidsplan bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 3° de omvang en de resultaten van de werking, namelijk:
 - a) kerngegevens en cijfers over de financiën voor het tweede en derde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - b) kerngegevens en cijfers over het personeel voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
 - c) kerngegevens en cijfers over de werking voor het derde en vierde jaar van de lopende beleidsperiode;
- 4° een zelfevaluatie van de werking van de voorbije jaren van de lopende beleidsperiode;
- 5° een managementsamenvatting.

Art. 35. Het inhoudelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 33, 1°, wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° de bijdrage van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, aan het doel van het decreet, vermeld in artikel 3;
- 2° de relatie van de missie en de visie van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;
- 3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen;
- 4° de strategische en operationele doelstellingen van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29;
- 5° de uitwerking van de vier sociaal-culturele functies;
- 6° de werking met een relevantie en uitstraling voor de betrokken regio of regio's, afgestemd op de culturele en maatschappelijke context van de regio en die complementair is aan de werking van andere spelers in de specifieke regio;
- 7° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd;
- 8° een werking gericht op het brede publiek, gemeenschappen, doelgroepen en kansengroepen;
- 9° de plaats van vrijwilligers in de sociaal-culturele organisatie, vermeld in artikel 29 en de manier waarop ze betrokken en ondersteund worden in relatie tot de missie en visie van de organisatie.

Het zakelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 33, 1°, wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:

- 1° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid;
- 2° de toepassing van de principes van goed bestuur;
- 3° de afstemming tussen het voormelde inhoudelijke en zakelijke deel van het beleidsplan.

Art. 36. Wanneer aan één van de volgende beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, niet wordt voldaan, krijgt de organisatie een negatief oordeel met aanbevelingen, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°:

- 1° de uitwerking van de vier sociaal-culturele functies, vermeld in artikel 35, eerste lid, 5°;
- 2° de werking met een relevantie en uitstraling voor de betrokken regio of regio's, afgestemd op de culturele en maatschappelijke context van de regio en die complementair is aan de werking van andere spelers in de specifieke regio, vermeld in artikel 35, eerste lid, 6°;
- 3° een gesubsidieerde werking die zich grotendeels afspeelt binnen de vrije tijd, vermeld in artikel 35, eerste lid, 7°;
- 4° een geïntegreerd zakelijk kwaliteits- en financieel meerjarenbeleid, vermeld in artikel 35, tweede lid, 1°.

Hoofdstuk 2. Kwaliteitsbeoordeling van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's

Afdeling 1. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Onderafdeling 1. De beoordelingscommissie

Art. 37. De Vlaamse Regering stelt een beoordelingscommissie samen die bestaat uit externe deskundigen en de administratie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissie, de werking en de vergoeding van de externe deskundigen.

De Vlaamse Regering bepaalt de methode en de procedure voor de omschrijving van de profielen, voor de oproep aan kandidaat-deskundigen en voor de samenstelling van de lijst.

Art. 38. De beoordelingscommissie brengt een bezoek ter plaatse in het eerste kwartaal van het vijfde jaar van de beleidsperiode en evalueert en beoordeelt de werking van elke gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29.

De beoordelingscommissie deelt haar bevindingen mee aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, in de vorm van een gemotiveerd preadvies, uiterlijk binnen vijftig dagen nadat het bezoek ter plaatse heeft plaatsgevonden.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, heeft achtentwintig dagen om te reageren op het preadvies van de beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief advies van de beoordeling.

Het definitieve advies wordt binnen een termijn van negenenveertig dagen na het meedelen van het preadvies aan de organisatie bezorgd. Dit advies houdt rekening met de totale subsidie-enveloppe, zoals door de Vlaamse Regering is bepaald.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de betekening van het definitief advies.

Onderafdeling 2. De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk

Art. 39. De Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk voor de sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's, is de adviescommissie opgericht in artikel 16.

Art. 40. De opdrachten van de Adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk zijn de opdrachten, vermeld in artikel 17.

Onderafdeling 3. De administratie

Art. 41. De administratie is belast met de voorbereiding van, de begeleiding van en de verslaggeving over de werkzaamheden van de beoordelingscommissie.

De administratie bezorgt de beoordelingscommissie alle nuttige informatie, nodig om tot een kwaliteitsbeoordeling te komen.

Afdeling 2. De beoordeling van de werking van gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen specifieke regio's door een beoordelingscommissie.

Art. 42. §1. De kwaliteit van de werking van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties wordt geëvalueerd en beoordeeld door de beoordelingscommissie:

1° aan de hand van het beleidsplan van de lopende beleidsperiode, het voortgangsrapport, de begrotingen, de financiële verslagen, algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking en het beleidsplan van de volgende beleidsperiode;

2° op basis van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 35.

§2. De beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

De beoordelingscommissie beoordeelt op basis van de beoordelingselementen en formuleert per beoordelingselement een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor alle onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet" behaalt, is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een "onvoldoende" behaalt en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet ten dele", is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet ten dele".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "onvoldoende" behaalt, is het eindresultaat van dit beoordelingselement "onvoldoende".

§3. De beoordelingscommissie stelt per sociaal-culturele volwassenenorganisatie een gemotiveerd advies op.

De beoordelingscommissie kan een van volgende adviezen geven:

1° een positief oordeel zonder aanbevelingen;

2° een positief oordeel met aanbevelingen;

3° een negatief oordeel met aanbevelingen.

§4. De sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, krijgt een positief oordeel zonder aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 1°, wanneer voor alle beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, een "voldoet" of een "voldoet ten dele" wordt behaald.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een positief oordeel met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 2°, wanneer voor elk van de vier beoordelingselementen, vermeld in artikel 36, een "voldoet" of "voldoet ten dele" wordt behaald en op minstens vier andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, een "voldoet" of "voldoet ten dele" wordt behaald.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie krijgt een negatief oordeel met aanbevelingen, vermeld in §3, tweede lid, 3°, wanneer voor één van de beoordelingselementen, vermeld in artikel 36, een "onvoldoende" wordt behaald of wanneer voor minstens vijf andere beoordelingselementen, vermeld in artikel 35, een "onvoldoende" wordt behaald.

Art. 43. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, die een positief oordeel met aanbevelingen krijgen, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 2°, geven in het voortgangsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

Art. 44. §1. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 29, die een negatief oordeel met aanbevelingen krijgen, vermeld in artikel 42, §3, tweede lid, 3°, tonen binnen maximaal twaalf maanden, nadat het definitieve advies is bezorgd, met een remediëringsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

§2. De beoordelingscommissie beoordeelt na het indienen van het remediëringsrapport de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie met betrekking tot de aanbevelingen met een bezoek ter plaatse.

De beoordelingscommissie formuleert op basis daarvan een positief of negatief advies aan de Vlaamse Regering.

§3. De Vlaamse Regering beslist of ze het positief of negatief advies van de beoordelingscommissie al dan niet volgt.

Indien de Vlaamse Regering beslist het positief advies te volgen, wordt de sociaal-culturele volwassenenorganisatie verder gesubsidieerd, zoals bepaald in artikel 30, §4.

Indien de Vlaamse Regering beslist het negatief advies te volgen, wordt de subsidiëring stopgezet, zoals bepaald in artikel 30, §5.

§4. Indien de sociaal-culturele volwassenenorganisatie na verstrijken van de remediëringstermijn, vermeld in §1, geen remediëringsrapport indient, wordt geen tweede bezoek ter plaatse uitgevoerd en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari van het jaar volgend op het verstrijken van de remediëringstermijn.

§5. Indien de subsidiëring wordt stopgezet, neemt de Vlaamse Regering initiatief om de continuïteit van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en de sociaal-culturele participatie in de regio te garanderen, zoals bepaald in artikel 31, tweede lid.

Titel 4. Projectsubsidies aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties

Art. 45. De Vlaamse Regering kan subsidies toekennen voor projecten aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of in het Nederlandse taalgebied, vermeld in artikel 4, aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor een specifieke regio, vermeld in artikel 29, of aan sociaal-culturele organisaties of initiatieven die niet gesubsidieerd zijn op basis van dit decreet.

Art. 46. De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de nadere regels met betrekking tot de ontvankelijkheidsvoorwaarden en de beoordelingscriteria;
- 2° de gegevens en documenten die een projectdossier bevat en de inhoudelijke en vormelijke voorwaarden waaraan het projectdossier moet voldoen;
- 3° de wijze waarop een projectdossier wordt ingediend en de timing;
- 4° de procedure voor de afhandeling van een projectdossier, de uitbetaling van de subsidie en het toezicht op de subsidieaanwending en sancties;
- 5° de grootte van het beschikbare krediet.

Art. 47. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 45, kunnen een projectdossier indienen bij de administratie.

De administratie onderzoekt of de aanvrager voldoet aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het projectdossier is tijdig ingediend;
- 2° de aanvrager beschikt over rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter;
- 3° de aanvrager is gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 4° de aanvrager gaat ermee akkoord om op verzoek alle nuttige en noodzakelijke gegevens over de werking te verstrekken, in de gevraagde vorm;
- 5° het projectdossier is in het Nederlands opgesteld.

Het project wordt getoetst aan de volgende beoordelingscriteria:

- 1° de bijdrage van het project aan het doel van het decreet;
- 2° de verduidelijking van de keuze voor minstens twee sociaal-culturele functies en de uitwerking daarvan in relatie tot het project;
- 3° de relatie van het project tot de door de organisatie omschreven actuele maatschappelijke context;
- 4° de bijdrage van:
 - a) het project aan de realisatie van de laboratoriumrol;
 - b) het project aan de door de Vlaamse Regering bepaalde maatschappelijke uitdagingen;
- 5° het project heeft een bovenlokaal karakter;
- 6° het project speelt zich grotendeels af binnen de vrije tijd;
- 7° de inhoudelijke en zakelijke kwaliteit van het projectdossier.

De projectsubsidies kunnen vanaf 2018 worden toegekend. Een projectsubsidie kan toegekend worden voor een looptijd van maximaal drie opeenvolgende jaren.

Titel 5. Verplichtingen voor de ontvanger van een subsidie, toezicht op de subsidie-aanwending en sancties.

Art. 48. §1. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van dit decreet een subsidie ontvangt op basis van titel 2 en 3, is onderworpen aan de volgende verplichtingen:

- 1° in het derde jaar van de beleidsperiode tijdig een volledig voortgangsrapport indienen in het Nederlands;
- 2° jaarlijks een financieel verslag, financiële afrekening en een balans, waaruit blijkt dat de sociaal-culturele volwassenenorganisatie sluitend of met batig saldo kan werken, en een begroting indienen. Positieve financiële resultaten van de organisatie kunnen uitsluitend naar het maatschappelijk doel van de organisatie gaan;
- 3° jaarlijks in het Nederlands alle nuttige en noodzakelijke gegevens over de werking verstrekken in de gevraagde vorm;
- 4° alle verantwoordelijken beschikken over actieve kennis van het Nederlands;
- 5° de subsidie gebruiken voor de uitvoering van het beleidsplan op basis waarvan de subsidie is toegekend;
- 6° een boekhouding voeren volgens het genormaliseerde boekhoudkundige stelsel en die zo organiseren dat de financiële controle op de aanwending van de subsidies mogelijk is;
- 7° de principes van goed bestuur naleven;
- 8° de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toepassen in de werking;
- 9° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8 of artikel 33.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere invulling van de verplichtingen, vermeld in het eerste lid.

§2. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van dit decreet een subsidie ontvangt op basis van titel 4 is onderworpen aan de volgende verplichtingen:

- 1° uiterlijk drie maanden na afloop van het project een inhoudelijk en een financieel verslag indienen in het Nederlands;
- 2° alle verantwoordelijken beschikken over actieve kennis van het Nederlands;
- 3° de subsidie gebruiken voor de uitvoering van het projectdossier op basis waarvan de subsidie is toegekend;
- 4° de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toepassen in de werking;
- 5° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 47, tweede lid.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere invulling van de verplichtingen, vermeld in het eerste lid.

§3. De subsidie van een sociaal-culturele volwassenenorganisatie wordt stopgezet, verminderd of teruggevorderd als aan een of meer van de verplichtingen, vermeld in §1, eerste lid, of §2, eerste lid, niet is voldaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijnen, de manier waarop de verantwoordingsstukken ingediend worden en de nadere voorwaarden inzake de stopzetting, vermindering of terugvordering van subsidies.

Art. 49. De administratie kan op elk moment de werking en de boekhouding van een gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie onderzoeken.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie stelt alle gegevens in het Nederlands ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn en staat de administratie toe

om ter plaatse de naleving van de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan te verifiëren.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe het toezicht zal worden uitgeoefend en welke termijnen daarvoor in acht moeten worden genomen.

Titel 6. Algemene bepalingen

Art. 50. De kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt, bepalen het maximale bedrag dat in het betreffende werkjaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet. De aanmeldingsdrempels voor investerings- en exploitatiesteun voor cultuur, vermeld in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, worden in acht genomen.

Art. 51. De subsidie-enveloppes en bedragen, vermeld in artikel 5, en de subsidie-enveloppe, vermeld in artikel 30, §2, worden jaarlijks gekoppeld aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Art. 52. De subsidie die voor een beleidsperiode wordt toegekend aan een sociaal-culturele volwassenenorganisatie wordt elk werkjaar als volgt uitbetaald:

- 1° een voorschot van vijfenveertig procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar vanaf 15 februari;
- 2° een voorschot van vijfenveertig procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar vanaf 1 juli;
- 3° een saldo van maximaal tien procent van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe, betaalbaar in het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar en nadat de administratie heeft vastgesteld dat de subsidievoorwaarden zijn nageleefd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de uitbetaling van subsidies.

Art. 53. Gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties vermelden in alle gedrukte en digitale communicatie, in het kader van hun sociaal-culturele werking de steun van de Vlaamse Gemeenschap door het logo van de Vlaamse overheid en het bijbehorende bijschrift te gebruiken zoals is vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Titel 7. Wijzigingsbepalingen

Art. 54. Aan artikel 10 van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De bepaling in het eerste lid is niet van toepassing voor de sector, vermeld in artikel 9, 3°. De middelen die voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling beschikbaar zijn binnen de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk, worden met ingang van 2021 toegevoegd aan de totale subsidie-enveloppe voor de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties zoals bepaald in artikel 65, eerste lid, van het decreet van [...] houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De middelen die vrijkomen na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst met geregulariseerde DAC-werknemers binnen de sector van het lokaal cultuurbeleid worden vanaf 2018 besteed aan projectsubsidies, zoals bepaald in artikel 45 van het decreet van [...] houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De middelen die voor de aanvullende subsidie voor tewerkstelling beschikbaar zijn binnen de sector van het

lokaal cultuurbeleid, worden met ingang van 2021 volledig besteed aan project-subsidies, zoals bepaald in artikel 45 van het decreet van [...] houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.”.

Art. 55. In artikel 16 van het decreet houdende de aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector van 7 mei 2004 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “Participatiedecreet” wordt telkens vervangen door de woorden “de projectsubsidies binnen het decreet van [...] houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk”;

2° er wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van artikel 6 geldt dat als de arbeidsovereenkomst van de geregulariseerde DAC-werknemer binnen een erkende of gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie op basis van het decreet van 4 april 2003 in de periode 2018-2020 wordt beëindigd, de vrijgekomen middelen gaan naar de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, erkend of gesubsidieerd op basis van het decreet van 4 april 2003.”.

Titel 8. Slotbepalingen

Hoofdstuk 1. Opheffingsbepalingen

Art. 56. Het decreet van 4 april 2003, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 2 juni 2006, 14 maart 2008, 23 december 2010, 6 juli 2012 en 12 juli 2013, wordt opgeheven, met uitzondering van de artikelen 2, 18°, 37 tot en met 41, en artikel 47bis.

In afwijking van het eerste lid wordt artikel 44, §4 en §5, van hetzelfde decreet opgeheven met ingang van 1 januari 2021.

Art. 57. Artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014, worden opgeheven.

Art. 58. Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector voor wat betreft de erkende of gesubsidieerde organisaties uit het sociaal-culturele volwassenenwerk van 29 april 2011, wordt opgeheven met ingang van 1 januari 2021.

Hoofdstuk 2. Overgangsbepalingen

Art. 59. Voor de op grond van het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht voor de inwerkingtreding van dit decreet, tijdens de beleidsperiode 2016-2020 erkende en gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties, doet dit decreet geen afbreuk aan de subsidie-enveloppes die zijn toegekend voor de beleidsperiode 2016-2020 op voorwaarde dat ze aan de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 blijven voldoen. Het jaarlijks indienen van een voortgangsrapport is niet langer een subsidiëeringsvoorwaarde. Het laatste voortgangsrapport, vermeld in artikel 67, wordt uiterlijk op 31 maart 2018 ingediend.

Art. 60. §1. In afwijking van het decreet van 4 april 2003 worden de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikelen 4, 15, 23, 31, 32 en 36 van het decreet van 4 april 2003, tijdens de beleidsperiode 2016-2020 geëvalueerd door visitatiecommissies, opgericht conform artikel 17.

- §2. De visitatiecommissie evalueert via een bezoek ter plaatse de werking:
- 1° aan de hand van het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen, de algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;
 - 2° aan de hand van de kwantitatieve gegevens met betrekking tot de werking, zoals die sinds de erkenning op basis van het decreet van 4 april 2003 kunnen worden afgeleid uit de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen en de algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;
 - 3° op basis van de beoordelingselementen zoals bepaald in §3 tot en met §8 en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet.
- §3. De beoordelingselementen voor de sociaal-culturele verenigingen zijn:
- 1° de wijze waarop de vier functies, vermeld in artikel 2, 8°, van het decreet van 4 april 2003, worden gerealiseerd;
 - 2° de wijze van begeleiding van de afdelingen of groepen: de ontwikkeling van het afdelingswerk en groepswork, het aantal afdelingen of groepen;
 - 3° het beleid ten aanzien van de vrijwilliger;
 - 4° de acties met het oog op de verdieping en verbreding van de participatie;
 - 5° de communicatie met de leden;
 - 6° het ontwikkelen van acties en activiteiten met een landelijk karakter;
 - 7° het ontwikkelen van vernieuwende en bijzondere activiteiten;
 - 8° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
 - 9° de samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;
 - 10° de manier waarop in de werking rekening gehouden wordt met principes van integrale kwaliteitszorg;
 - 11° de zorg voor professionalisering en professionaliteit.
- §4. De beoordelingselementen voor de sociaal-culturele bewegingen zijn:
- 1° de knowhow en expertise van de beweging met betrekking tot het thema of het cluster; de wijze waarop die expertise verder wordt ontwikkeld; de wijze waarop de knowhow wordt ontsloten;
 - 2° de aanpak van diversiteit, met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
 - 3° de wijze waarop het ruime publiek rechtstreeks of onrechtstreeks wordt benaderd, inclusief de inspanning om andere publieksgroepen aan te trekken;
 - 4° de creativiteit, de diversiteit en de originaliteit van de gehanteerde methoden, evenals de effectiviteit ervan;
 - 5° de communicatie met het publiek, de aandacht voor de media;
 - 6° de aard en de omvang van de educatieve activiteiten en de werkmaterialen;
 - 7° de acties en de campagnes;
 - 8° de samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;
 - 9° het engagement van vrijwilligers en bestuurders;
 - 10° de zorg voor professionaliteit en professionalisering;
 - 11° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg.
- §5. De beoordelingselementen voor de gespecialiseerde vormingsinstellingen zijn:
- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
 - 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
 - 3° de samenwerking met de volkshogescholen;
 - 4° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
 - 5° het aantal uren programma's;
 - 6° de netwerkvorming en samenwerking;
 - 7° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de culturele functie;

- 8° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie;
- 9° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 10° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit.

§6. De beoordelingselementen voor de syndicale vormingsinstellingen zijn:

- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
- 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
- 3° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
- 4° het aantal uren programma's;
- 5° de netwerkvorming en samenwerking;
- 6° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de culturele functie;
- 7° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie;
- 8° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 9° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit.

§7. De beoordelingselementen voor de vormingsinstellingen voor personen met een handicap zijn:

- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
- 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
- 3° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
- 4° het aantal uren programma's;
- 5° de netwerkvorming en samenwerking;
- 6° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de culturele functie;
- 7° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie;
- 8° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 9° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 10° de samenwerking binnen de federatie.

§8. De beoordelingselementen voor de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap zijn:

- 1° de landelijke spreiding van het aanbod en/of het publiek;
- 2° het beleid ten aanzien van de deelnemers (bestaande en beoogde doelgroepen) en de link naar het communicatiebeleid;
- 3° de zorg voor professionalisering en professionaliteit;
- 4° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de educatieve functie;
- 5° de netwerkvorming en samenwerking;
- 6° de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeenschapsvormende functie en aan de maatschappelijke activeringsfunctie;
- 7° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg;
- 8° de aanpak van de diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 9° de samenwerking binnen de federatie.

§9. De beoordelingselementen, vermeld in §3 tot en met §8, en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

Voor elk toepassend beoordelingselement, vermeld in §3 tot en met §8, en voor de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3

en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, formuleert de visitatiecommissie een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor alle onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet" behaalt, is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een "onvoldoende" behaalt en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet ten dele", is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet ten dele".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "onvoldoende" behaalt, is het eindresultaat van dit beoordelingselement "onvoldoende".

§10. De visitatiecommissie kan één van de volgende evaluaties geven:

- 1° een positieve evaluatie zonder aanbevelingen;
- 2° een positieve evaluatie met aanbevelingen;
- 3° een negatieve evaluatie met aanbevelingen.

De visitatiecommissie komt tot een evaluatie, vermeld in het eerste lid, 1°, 2° of 3°, op grond van een afweging van de evaluatie van de werking:

- 1° aan de hand van het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen, de algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;
- 2° aan de hand van de kwantitatieve gegevens met betrekking tot de werking, zoals die afgeleid kunnen worden uit de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begroting, de financiële verslagen en de algemene informatie en gegevens met betrekking tot de werking;
- 3° op basis van de eindresultaten, geformuleerd krachtens §9, tweede lid, per toepasselijk beoordelingselement zoals bepaald in §3 tot en met §8 en inzake de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 4° op basis van de eventuele aanbevelingen bij de beoordelingselementen, vermeld in §3 tot en met §8.

De visitatiecommissie deelt haar bevindingen mee aan de sociaal-culturele volwassenenorganisatie in de vorm van een voorlopig visitatieverslag, uiterlijk vijftendertig dagen nadat de visitatie heeft plaatsgevonden.

De sociaal-culturele volwassenenorganisatie heeft achtentwintig dagen om te reageren op het voorlopig visitatieverslag.

De visitatiecommissie neemt kennis van de opmerkingen van de organisatie en maakt na evaluatie van die opmerkingen een definitief verslag, dat binnen een termijn van negenenveertig dagen na het meedelen van het voorlopig visitatieverslag aan de organisatie wordt bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot het model van het voorlopig en definitief visitatieverslag en de betekening van het definitief verslag.

§11. Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 1°, en een positief subsidieadvies of een positief subsidieadvies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° of 2, kent de

Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 2°, en een positief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 2°, en een positief subsidieadvies met aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 2°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die lager, gelijk of hoger is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie zonder aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 1°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kent de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toe die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 2°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

Aan sociaal-culturele organisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 3°, en een positief subsidieadvies met of zonder aandachtspunten van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 1° of 2°, kan de Vlaamse Regering voor de nieuwe beleidsperiode een subsidie-enveloppe toekennen die lager of maximaal gelijk is ten opzichte van de voorafgaande beleidsperiode.

Van sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een negatieve evaluatie met aanbevelingen van de visitatiecommissie, vermeld in §10, 3°, en een negatief subsidieadvies van de beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, §4, tweede lid, 3°, kan de Vlaamse Regering beslissen ofwel de subsidiëring stop te zetten vanaf het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode, ofwel de subsidiëring verder te zetten waarbij de subsidie-enveloppe lager moet zijn ten opzichte van de voorbije beleidsperiode.

§12. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een positieve evaluatie met aanbevelingen, vermeld in §10, 2°, dienen samen met hun beleidsplan, een plan van aanpak in. Daarin staat wat de organisatie met de aanbevelingen heeft gedaan. De beoordelingscommissie neemt de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties met betrekking tot de geformuleerde aanbevelingen mee in de beoordeling van de subsidieaanvraag voor de beleidsperiode 2021-2025.

§13. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een negatieve evaluatie met aanbevelingen krijgen, vermeld §10, 3°, tonen binnen maximaal twaalf maanden nadat het visitatieverslag werd bezorgd, via een remediëringsrapport aan hoe ze met de aanbevelingen zijn omgegaan.

De visitatiecommissie evalueert na indiening van het remediëringsrapport de kwaliteit en de effectiviteit van de ondernomen processen en acties van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie met betrekking tot de aanbevelingen met een bezoek ter plaatse.

De visitatiecommissie formuleert op basis daarvan een positief of een negatief advies aan de Vlaamse Regering.

Indien de Vlaamse Regering beslist het positief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22. Voor de bepaling van de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode, is §11, zesde of zevende lid van toepassing.

Indien de Vlaamse Regering beslist het negatief advies te volgen, wordt de subsidieaanvraag niet meer ter advisering voorgelegd aan een beoordelingscommissie, vermeld in artikel 22, en wordt de subsidie stopgezet vanaf 1 januari 2021.

Indien de sociaal-culturele volwassenenorganisatie na verstrijken van de remediëringstermijn geen remediëringsrapport indient, wordt geen tweede bezoek ter plaatse uitgevoerd en stopt de subsidiëring vanaf 1 januari 2021.

§14. Bij de bepaling van de subsidie-enveloppe is de maximale stijging of daling begrensd tot 25% ten opzichte van de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode.

In afwijking van het eerste lid bedraagt de maximale stijging 65.000 euro voor organisaties waarvan de effectief toegekende subsidie-enveloppe voor het laatste werkjaar van de voorafgaande beleidsperiode kleiner of gelijk is aan 260.000 euro.

§15. De erkenning op basis van het decreet van 4 april 2003 van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 59, wordt uiterlijk beëindigd op het einde van de beleidsperiode 2016-2020.

Tot en met 31 december 2020 zijn de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 van toepassing.

Art. 61. §1. In afwijking van het decreet van 4 april 2003 gebeurt de beoordeling van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 20 van het decreet van 4 april 2003, tijdens de beleidsperiode 2016-2020 via de combinatie van de evaluatie van de werking van de voorbije jaren en van de beoordeling van de toekomstige werking door een beoordelingscommissie, opgericht op basis van artikel 37.

§2. De evaluatie van de werking van de voorbije jaren gebeurt via een bezoek ter plaatse aan de hand van het beleidsplan 2016-2020, de voortgangsrapporten, de jaarlijkse begrotingen, de financiële verslagen, algemene informatie en kwantitatieve gegevens met betrekking tot de werking en op basis van de beoordelings-elementen, vermeld in §3, en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet. De beoordeling van de toekomstige werking gebeurt op basis van het beleidsplan 2021-2025 en de beoordelingselementen, vermeld in artikel 35. Deze beoordeling vindt plaats in 2020, het laatste jaar van de beleidsperiode.

§3. De beoordelingselementen voor de evaluatie van de volkshogescholen zijn:

- 1° het publieksbereik;
- 2° de mate waarin de volkshogeschool kansengroepen bereikt, of via het werken met multiplicatoren van betekenis is voor kansengroepen;

- 3° de spreiding van het aanbod over de regio;
- 4° de wijze van bekendmaking van het aanbod;
- 5° de diversiteit van het aanbod;
- 6° de maatschappelijke verantwoording van het aanbod;
- 7° de beschikbare infrastructuur;
- 8° de professionele uitbouw;
- 9° de netwerkvorming;
- 10° de samenwerking met de gespecialiseerde vormingsinstellingen;
- 11° de eigen bijdrage aan het overleg met de volkshogescholen uit de andere regio's;
- 12° de wijze waarop de volkshogeschool de culturele functie invult;
- 13° de wijze waarop de volkshogeschool de gemeenschapsvormende functie invult;
- 14° het aantal uren programma's;
- 15° diversiteit met specifieke aandacht voor interculturaliteit;
- 16° de manier waarop in de werking rekening wordt gehouden met principes van integrale kwaliteitszorg.

§4. De beoordelingselementen, vermeld in §3, en de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, worden door de Vlaamse Regering uitgewerkt in beoordelingscriteria.

Voor elk beoordelingselement, vermeld in §3, en voor de bepalingen met betrekking tot de uitkering van de subsidies in artikel 45, §2, §3 en §4, vermeld in het decreet van 4 april 2003, formuleert de beoordelingscommissie een eindresultaat "voldoet", "voldoet ten dele" of "onvoldoende".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor alle onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet" behaalt, is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor geen enkel onderliggend beoordelingscriterium een "onvoldoende" behaalt en voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "voldoet ten dele", is het eindresultaat van het beoordelingselement "voldoet ten dele".

Wanneer de organisatie per beoordelingselement voor één of meerdere onderliggende beoordelingscriteria een "onvoldoende" behaalt, is het eindresultaat van dit beoordelingselement "onvoldoende".

§5. Eventuele aanbevelingen geformuleerd op basis van de evaluatie van de voorbije jaren worden getoetst aan het beleidsplan 2021-2025. Indien de aanbevelingen relevant blijven bij de beoordeling van de toekomstige werking, worden ze samen met eventuele bijkomende aanbevelingen in rekening gebracht bij de beoordeling.

De beoordeling kan leiden tot volgende evaluaties:

- 1° een positief oordeel zonder aanbevelingen;
- 2° een positief oordeel met aanbevelingen;
- 3° een negatief oordeel met aanbevelingen.

Tot en met 31 december 2020 zijn de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 van toepassing.

Art. 62. De erkenning op basis van het decreet van 4 april 2003 van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 59, wordt uiterlijk beëindigd op het einde van de beleidsperiode 2016-2020 voor zover ze aan de erkenningsvoorwaarden van het decreet van 4 april 2003 blijven voldoen.

Art. 63. Voor de op grond van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 gesubsidieerde verenigingen voor praktijkgerichte, laagdrempelige educatie voor kansengroepen worden de beheersovereenkomsten en de daaraan gekoppelde subsidie-enveloppes van de organisaties, vermeld in artikel 23, §1, 1°, en artikel 23 §1, 3°, van het decreet, verlengd tot en met 31 december 2020.

Art. 64. §1. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet of op grond van artikel 23 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet hebben gedurende de beleidsperiode 2016-2020 de mogelijkheid om onderling te fuseren met behoud van de toegekende subsidie-enveloppes voor de jaren 2016-2020.

In het eerste lid wordt verstaan onder “fuseren”: elke overdracht van rechten en plichten (als algemeenheid of niet), die tot gevolg heeft dat een activiteit die voorheen door meer dan één niet-commerciële rechtspersoon werd uitgeoefend, voortaan slechts door één niet-commerciële rechtspersoon wordt uitgevoerd.

§2. De subsidie-enveloppe van een gefuseerde sociaal-culturele volwassenenorganisatie waarvan de activiteiten voorheen door meer dan één organisatie werden uitgevoerd, vermeld in §1, kan voor de beleidsperiode 2021-2025 worden aangepast. De maximale stijging of daling ten opzichte van de totale effectief toegekende subsidie-enveloppe, vermeld in §1, die elk van de organisaties eerder kreeg voor de beleidsperiode 2016-2020, is begrensd op 25%.

Art. 65. Dit decreet wordt uitgevoerd vanuit een globaal budget, waarbij de volgende verschillende subsidiestromen worden samengebracht om de totale subsidie-enveloppe te bepalen:

- 1° de middelen voor de uitvoering van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 2° de middelen voor de uitvoering van artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 3° de middelen interne staatshervorming op grond van artikel 44, §4, van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 4° de middelen op grond van artikel 9, 1°, en 9, 3°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector;
- 5° de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten.

Onder de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie, vermeld in artikel 5, §1, tweede lid, en artikel 22, §4, wordt voor de beleidsperiode 2021-2025 begrepen:

- 1° de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie in 2020 op grond van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 2° de toegekende subsidie-enveloppe per organisatie in 2020 op grond van artikel 23 en 24 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 3° de toegekende middelen interne staatshervorming in 2020 op grond van artikel 44, §4, van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet;
- 4° de middelen op grond van artikel 9, 3°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector;
- 5° de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten.

Art. 66. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die voor de beleidsperiode 2016-2020 erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet en die vóór de datum van de inwerkingtreding van dit decreet een subsidie kregen naar aanleiding van de regularisatie van de gesco-projecten blijven die subsidie ontvangen tot het einde van de beleidsperiode 2016-2020.

Art. 67. Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die voor de beleidsperiode 2016-2020 erkend en gesubsidieerd zijn op grond van het decreet van 4 april 2003 zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet dienen voor de beleidsperiode 2016-2020 hun laatste voortgangsrapport in uiterlijk op 31 maart 2018. Dit voortgangsrapport geeft een stand van zaken over de uitvoering van het beleidsplan in 2017 en biedt een vooruitblik op de geplande uitvoering van het beleidsplan van 2018 tot en met 2020.

Hoofdstuk 3. Inwerkingtredebepaling

Art. 68. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2018, met uitzondering van artikel 58 dat in werking treedt op 1 januari 2021.

Brussel, 5 mei 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:

REGULERINGSIMPACTANALYSE

Reguleringsimpactanalyse voor Het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel
RIA	Ja
JoKER	Neen
armoedetoets	Ja
link naar de regelgevingsagenda	http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be/regelgevingsagenda-initiatief/titel-cj-sm-c-11401

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	sofie.taghon@cjsm.vlaanderen.be
organisatie	Vlaamse Overheid
beleidsdomein	CJSM
entiteit	Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

2 Titel en fase

Titel

Voorontwerp van decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Fase

Momenteel bevindt het regelgevingsproces zich in de fase analyse en redactie.

Het RIA-advies wordt gevraagd met het oog op de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet door de Vlaamse Regering.

3 Samenvatting

Het Decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 2003 wordt opgeheven – met uitzondering van de artikelen die betrekking hebben op het steunpunt en de belangenbehartiger - en vervangen door een geheel nieuw decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk met als motieven:

- Sociaal-cultureel volwassenenwerk als civiele actor erkennen en in verschillende levensdomeinen mogelijk maken
- Sociaal-cultureel ondernemerschap mogelijk maken
- Een zelf gekozen functiemix realiseren
- Een geactualiseerd functiekader introduceren
- Geactualiseerde elementen van de sociaal-culturele methodiek introduceren
- Een vlottere in- en uitstroom van organisaties mogelijk maken
- Een dynamisch financieel kader creëren
- Initiatieven voor laagdrempelige educatie integreren

Uit de drie opties opgenomen in deze RIA werd gekozen voor de tweede optie, namelijk een nieuw decreet. Dit kadert binnen de beleidsnota Cultuur 2014-2019 waarin de ontwikkeling van een geactualiseerd en toekomstgericht beleidskader voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt aangekondigd. Daarmee komt de Vlaamse Regering tegemoet aan de in het regeerakkoord omschreven doelstelling om het sociaal-cultureel volwassenenwerk te herwaarderen en te legitimeren. Diverse onderzoeken tonen aan dat het sociaal-cultureel werk bijdraagt tot een bewuste samenleving waarin burgers actief participeren, belangrijke thema's zoals diversiteit, digitale geletterdheid en burgerschap prominent op de agenda zet en bijdraagt tot sociale cohesie, maatschappelijk engagement en democratie.

4 Probleembeschrijving

Wijzigende maatschappelijke context

De sociaal culturele praktijk kent de laatste jaren ingrijpende veranderingen onder invloed van een aantal onmiskenbare maatschappelijke tendensen:

- De manier waarop individuen participeren aan het verenigingsleven transformeert. In de plaats van formeel geregelde, ideologisch geïnspireerde vormen van deelname treden meer geïndividualiseerd engagement, flexibele organisaties en meer eigen initiatief en zelforganisatie van burgers in de plaats.
- Er is een toenemend belang van de belevingscomponent en een meer wisselend engagement en ook ICT, sociale media en digitale toepassingen hebben onmiskenbaar een invloed op participatie.
- Het belang van informeel leren neemt toe. Een betere erkenning van informeel geleerde vaardigheden wint aan belang.
- Er is nood aan een meer duurzame invulling van de schaarse ruimte.
- Het middenveld moet zich ook positioneren ten aanzien van een zich steeds meer terugtrekkende overheid.
- Burgers zoeken een plek in een steeds meer diverse omgeving.

Instrumentarium

De bestaande instrumenten voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk, met als voornaamste het decreet van 2003, komen onvoldoende tegemoet aan bovenvermelde noden. Het bestaande decreet gaat sterk uit van vaste beleidskaders waarbinnen sociaal-culturele organisaties zich bewegen en laat te weinig ruimte voor nieuwe vormen van sociaal-cultureel volwassenenwerk met (groei)potentieel. Instroom en uitstroom zijn zeer beperkt. De wijzigende rol en de evoluties van het sociaal-cultureel volwassenenwerk, zaken waarover ook een uitgebreid repertorium voorhanden is, nopen tot een meer functionele (zelfgekozen) benadering van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Andere regelgeving.

Middelen en instrumenten tonen een versnipperd karakter: grotere organisaties en sterke regionale spelers krijgen ondersteuning via het bestaande de decreet, organisaties voor doelgroepen vinden ondersteuning in het *Participatiedecreet*. Organisaties die voorheen door de provincies werden betoelaagd, zoeken een plaats op het Vlaamse niveau en tewerkstellingsmiddelen (DAC, gesco, interne staatshervorming) vonden hun weg via andere kanalen. Er is daarom nood aan een meer geïntegreerde benadering, waarbij de versnipperde middelen effectiever kunnen worden ingezet in één decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Samen met het werkveld werd in de loop van 2015 een beleidstraject opgezet. Dit gebeurde aan de hand van rondetafelgesprekken. Resultaat was een conceptnota die mee als basis diende voor discussie, onder meer via een hoorzitting en gedachtewisseling in het Vlaams Parlement in het voorjaar van 2016. Een aantal fracties in het Vlaams Parlement diende ook zelf een conceptnota in. Deze nota's vertonen op vele vlakken gelijkenissen met de initiële beleidsnota.

De huidige subsidie-instrumenten werden ter kennis gegeven aan de Europese Commissie om te kunnen genieten van de vrijstelling voor staatssteun toegekend door de Algemene groepsvrijstellingsverordening, VERORDENING (EU) Nr. 651/2014 VAN DE COMMISSIE van 17 juni 2014.

5 Beleidsdoelstelling

Dit decreet heeft tot doel om in het domein van het sociaal-cultureel volwassenenwerk organisaties te subsidiëren die een bijdrage leveren aan de emancipatie van mensen en groepen én aan de versterking van een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving door sociaal-culturele participatie van volwassenen te bevorderen, gedeelde samenlevingsvraagstukken tot publieke zaak te maken en mogelijke maatschappelijk vernieuwende praktijken die hierop een werkend antwoord kunnen bieden, te ontwikkelen en te verspreiden.

Dit decreet doet dat door de volgende werkingsmiddelen te voorzien:

- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad;
- subsidies voor sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën die afgestemd is op en complementair is aan één of meerdere specifieke regionale werkingsgebieden

Overzicht organisaties en federaties Sociaal-cultureel volwassenenwerk (gegevens 2016)

Landelijke vormingsinstellingen	Gespecialiseerde vormingsinstellingen	18
	Federaties van vormingsinstellingen voor personen met een handicap	3
	Federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap	1
	Syndicale vormingsinstellingen	3
Verenigingen		55
Volkshogescholen		13
Bewegingen		35
Totaal		128

6 Opties

→ Nuloptie: voortzetting van een bestaande toestand

De huidige regelgeving houdende subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt behouden

- Organisaties die gesubsidieerd werden op basis van het oude decreet, kunnen geen functionele vernieuwing inzetten, vermits ze zijn ingedeeld per werksoort en financiële continuïteit kennen met referentiejaar 2001, wat de nodige herbronning en vernieuwing van het landschap ernstig bemoeilijkt
- Organisaties hebben geen ruimte om door te groeien
- Er is geen of heel weinig ruimte voor nieuwe instroom van organisaties of voor uitstroom van slecht functionerende organisaties

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Schrijven van een nieuw decreet houdende de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Deze optie komt het meest tegemoet aan de gestelde problemen. Het biedt de beste mogelijkheid om aan de beleidsdoelstellingen te voldoen.

→ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Een beperkte aanpassing van het decreet door invoering van een subsidiebeperking, hogere inkorting van subsidies bij negatieve evaluatie en een strakkere remediëring om nieuwe ruimte te creëren.

Deze maatregel levert een beperkt voordeel om tegemoet te komen aan het probleem van instroom en uitstroom.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties binnen het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of binnen specifieke regio's

Armoedetoets

EIGEN CIJFERGEGEVENS

Hieronder volgen een aantal cijfergegevens en andere informatie i.v.m. de participatie van mensen in armoede aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De gegevens betreffen het kalenderjaar 2015 en zijn afkomstig uit de jaar- of voortgangsverslagen die de betrokken actoren bij de Vlaamse administratie hebben ingediend. Op basis van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk worden verenigingen, bewegingen en volkshogescholen gesubsidieerd. Op basis van flankerende maatregelen uit het Participatiedecreet van 18 januari 2008 zijn een beperkt aantal aanvullende gegevens beschikbaar, o.m. via Het Fonds Vrijtijdsparticipatie, de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede en CultuurNet Vlaanderen.

Verenigingen

Van de 56 Vlaamse verenigingen die in 2015 subsidie ontvingen in het kader van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk, is er 1 vereniging die haar werking volledig op mensen in armoede richt, namelijk Welzijnsschakels vzw:

- Missie: Elke persoon verdient respect en heeft basisrechten. Welzijnsschakels roept mensen op om zich op vrijwillige basis in te zetten voor meer gelijke kansen en tegen uitsluiting door armoede of afkomst. Iedere bijdrage daarin waarderen ze.
- Deze vereniging werkt voor 100% rond armoedebestrijding. Enkele cijfers:
 - personeel: 5,7 VTE werking en 1 VTE projecten
 - subsidie: 124.616,35 euro + DAC- normalisering: 32.464,50 euro
 - voorziene subsidie voor verenigingen: 23.990.884,46 euro (enkel reguliere subsidie) => subsidie Welzijnsschakels = 0,52%
 - voorziene subsidie voor verenigingen: 26.555.000 euro (reguliere subsidie + subsidie interne staatsvorming) => subsidie Welzijnsschakels = 0,47%

Welzijnsschakels is de enige vereniging die haar werking helemaal ontwikkelt rond het thema armoede, maar dit wil niet zeggen dat de 55 andere Vlaamse verenigingen geen inspanningen doen voor mensen in armoede. We beschikken echter niet over cijfergegevens hierover. Een onderdeel van het gesubsidieerde verenigingsleven is het verenigingsleven van allochtonen en gezien het hoge armoederisico van migranten tellen deze zeker mensen in armoede onder hun leden.

Bewegingen

Van de 31 Vlaamse bewegingen die in 2015 subsidie ontvingen in het kader van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk, is er 1 beweging die haar werking volledig op mensen in armoede richt, namelijk Welzijnszorg vzw.

- personeel: 3,1 VTE
- subsidie: 169.998,05 euro
- voorziene subsidie voor bewegingen: 3.935.792,96 euro (reguliere subsidie) => subsidie Welzijnszorg = 4,3%
- voorziene subsidie voor bewegingen: 3.971.999,73 euro (reguliere subsidie + subsidie interne staatsvorming) => subsidie Welzijnszorg = 4,3%

Net zoals bij de werksoort verenigingen geldt ook hier de opmerking dat één beweging helemaal rond het thema armoede werkt, maar dat ook andere organisaties binnen de werksoort bewegingen dit thema opnemen. Zo is er bijvoorbeeld Bond Zonder Naam vzw die bepaalde kansengroepen opnieuw in het centrum van de maatschappij willen plaatsen, waaronder mensen in armoede, maar ook mensen met minder kansen in het algemeen: mensen met gezondheidsproblemen, ex-gedetineerden, mensen die eenzaam zijn, vluchtelingen etc.

Er wordt in het voortgangsrapport niet specifiek toegelicht hoeveel er naar welke werking gaat.

- personeel: 13,31 VTE
- subsidie: 108.518,35: hoeveel hiervan specifiek naar mensen in armoede is gegaan, is onduidelijk.

Ook andere bewegingen kunnen mensen in armoede bereiken, maar daarover hebben we geen cijfergegevens.

Volkshogescholen

De 13 volkshogescholen organiseren projecten voor en met mensen in armoede. B.v. het project 'de inleefweek' van V+ Midden- en Zuidwest Vlaanderen uit 2013. Zo zijn er nog meerdere initiatieven, maar het is onmogelijk om deze initiatieven van de verschillende volkshogescholen volledig in kaart te brengen, laat staan om het % mensen dat rond dit thema werkt en het % middelen dat hiervoor wordt ingezet, te bepalen.

Tegen 31 mei 2016 zullen hierover op basis van de gegevens uit het nieuwe gegevensregistratiesysteem Sisca (Sector Informatie Sociaal-Cultureel volwassenenwerk en Amateurkunsten) meer cijfers beschikbaar zijn.

Fonds Vrijtijdsparticipatie

Het Fonds Vrijtijdsparticipatie betaalt in de Vlaamse gemeenten waar geen lokaal netwerk is, o.a. een gedeelte van de participatiekosten van mensen in armoede (verder als MIA's vermeld) aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk via sociale verenigingen terug. Hieronder vindt u een overzicht van deze tussenkomsten.

- Zelfgekozen activiteit 2015:
 - Cultuur - Sociaal-cultureel werk: Lidmaatschap: 2.052,44 euro voor 39 MIA's
 - Cultuur - Sociaal-cultureel werk: Cursus: 344,00 euro voor 3 MIA's
 - Cultuur - Sociaal-cultureel werk: Activiteit: 906,53 euro voor 131 MIA's

Lokale Netwerken

Uit de jaarlijks verantwoordingsnota's vrijtijdsparticipatie die gemeenten met een lokaal netwerk vrijtijdsparticipatie mensen in armoede moeten indienen om hun subsidie te rechtvaardigen, blijkt dat het Vlaamse trekkingsrecht o.a. gebruikt wordt om deelname aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk (lidgeld en activiteiten) (deels) te financieren. Door de beperkte plan- en rapporteringslast die gekoppeld is aan deze subsidieregeling zijn exacte participatiegegevens en uitgaven specifiek voor sociaal-culturele initiatieven echter niet beschikbaar.

CultuurNet Vlaanderen

De uitrol van de UiTPAS over Vlaanderen is een onderdeel van de werking van CultuurNet Vlaanderen.

De UiTPAS werd in 2015 gebruikt in de oorspronkelijke proefregio (Aalst, Lede, Erpe-Mere en Haaltert), Brussel (Paspatoe), Gent, Oostende en het intergemeentelijk samenwerkingsverband Zuid-West.

(Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Menen, Waregem, Wervik, Wevelgem en Zwevegem). Op termijn kan eventueel een diepere analyse gebeuren op sociaal-culturele UiTPAS-activiteiten en de participatie door mensen in armoede.

Conclusie

Momenteel worden in het kader van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk 1 sociaal-culturele vereniging (Welzijnsschakels) die werkt voor en met mensen in armoede en 1 beweging (Welzijnswerk) die werkt aan armoedebestrijding gesubsidieerd. Daarnaast bereiken ook andere

sociaal-culturele organisaties deze doelgroep. De Vlaamse overheid beschikt momenteel echter niet over exacte participatiegegevens van mensen in armoede aan het sociaal-cultureel werk. Via Sisca zal de administratie in de toekomst wel kunnen vaststellen welk aanbod het sociaal-cultureel werk voor de doelgroep mensen in armoede inricht.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Inleiding

Vermits de Vlaamse overheid zoals al werd gesteld, over geen exacte participatiegegevens van mensen in armoede aan het sociaal-cultureel werk beschikt, deden we een beroep op de participatiesurveys die op vraag van de Vlaamse overheid werden uitgevoerd en op ander beschikbare wetenschappelijke literatuur om een zicht te krijgen op 'de huidige participant aan het sociaal-cultureel werk' en het aandeel van personen in armoede als participant aan het huidige sociaal-cultureel werk.

Beschrijving participant sociaal-cultureel werk

In 2014 werd in Vlaanderen de derde participatiesurvey uitgevoerd. De eerste analyses van deze participatiesurvey werden in 2015 gepubliceerd¹. Ook voor deze participatiesurvey blijven de opmerkingen in verband met de cultuurparticipatiesurvey van 2003-2004 geldig, namelijk: de termen die naar de werksortverdeling in het sociaal-cultureel volwassenenwerk verwijzen ("verenigingen", vormingsinstellingen",...) worden er ook telkens anders en doorgaans "breder" gedefinieerd dan het geval is in de regelgeving voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk (het decreet van 4 april 2003). Ook sportverenigingen en -clubs en jongerenbewegingen, jeugthuizen en jeugdclubs worden onder de noemer "verenigingen" gerekend². Daarom baseren we ons voor de beschrijving van de participant aan het sociaal-cultureel werk niet op de participatiesurvey van 2014 maar wel op het HIVA-onderzoek van 2010.³

Dit HIVA-onderzoek stelde vast dat de groep van mensen die participeerden aan activiteiten en praktijken die (deels of volledig) werden georganiseerd door gesubsidieerde organisaties voor sociaal-cultureel volwassenenwerk geen perfecte afspiegeling vormden van de bevolking.

Zo participeerden meer vrouwen dan mannen aan sociaal-cultureel volwassenenwerk. Dit gold voor alle organisatietypes (verenigingen, landelijke vormingsinstellingen, Vormingpluscentra en bewegingen), maar vooral voor de Vormingpluscentra. Het vrouwelijke overwicht was opvallend omdat ander onderzoek aantoonde dat informeel leren (bv. op basis van zelfstudie) en niet-formeel leren (bv. georganiseerde educatie buiten onderwijsinstellingen, zoals leren op de werkvloer) vooral een mannenzaak was. Vergeleken met andere culturele instellingen (zoals bibliotheken en cultuurcentra) was het grote aandeel vrouwelijke deelnemers minder verrassend. Niettegenstaande de vaststelling dat meer vrouwen dan mannen aan sociaal-cultureel volwassenenwerk participeerden, bleek de man-vrouwverhouding bij drie van de vier werksorten toch te neigen naar de verhouding in de Vlaamse bevolking.

¹ namelijk John LIEVENS, Jessy SIONGERS & Hans WAEGE (red.), Participatie in Vlaanderen 1. Basisgegevens van de Participatiesurvey 2014, Leuven, 2015 en John LIEVENS, Jessy SIONGERS & Hans WAEGE (red.), Participatie in Vlaanderen 2. Eerste analyses van de Participatiesurvey 2014, Leuven 2015.

² cf. Lode VERMEERSCH en Anneloes VANDENBROUCKE, Het deelnemers- en participatieprofiel van participanten aan sociaal-cultureel volwassenenwerk, Brussel, 2010. Deze opmerking betreft o.a. de cultuurparticipatiesurvey 2003-2004, p. 13.

³ Lode VERMEERSCH en Anneloes VANDENBROUCKE, Het deelnemers- en participatieprofiel van participanten aan sociaal-cultureel volwassenenwerk, Brussel, 2010 en Lode VERMEERSCH en Anneloes VANDENBROUCKE, Het deelnemers- en participatieprofiel van participanten aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Samenvatting, Brussel, 2010.

Participanten aan sociaal-culturele (publieks)activiteiten waren veelal ouder dan 50 jaar. Alleen de (veelal vormende) activiteiten van de landelijke vormingsinstellingen hadden gemiddeld een iets jonger publiek. De deelnemersleeftijd was het hoogst bij de verenigingen. Het deelnemersbereik van het sociaal-cultureel volwassenenwerk vormde qua leeftijd geen perfecte spiegel van de bevolking. Daarvoor waren er te weinig deelnemers tussen de 18 en 44 jaar.

Vooraf midden- en hogeschoolde volwassenen namen deel aan sociaal-cultureel volwassenenwerk. Zoals in veel cultuursectoren was er een ondervertegenwoordiging van laaggeschoolden in vergelijking met de diplomaverdeling onder de totale bevolking. Bij de landelijke vormingsinstellingen echter participeerden toch ook een vrij grote groep van laaggeschoolde participanten (31,6 % had ten hoogste een diploma lager middelbaar).

Aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk participeerden veel mensen die niet economisch actief waren. Vooral de groep bruggepensioneerden en gepensioneerden was groot (bij de verenigingen 36,8%, bij de Vormingpluscentra en bewegingen iets meer dan een kwart). Bedienden, ambtenaren en leraren vormden samen de belangrijkste beroepscategorie onder de beroepsactieve participanten.

Vier op de vijf deelnemers aan verenigingsactiviteiten woonden samen met een partner. Dat was gevoelig meer dan bij de andere organisatietypes. De verenigingen kenden ook het grootste aandeel participanten met kinderen. Meer dan de helft van alle participanten aan sociaal-cultureel volwassenenwerk had geen inwonende kinderen (meer). Voor zij die wel inwonende kinderen hadden, bleek dit geen rem op het aantal sociaal-culturele activiteiten waaraan zij op jaarbasis participeerden.

Ongeveer de helft van alle deelnemers had een netto-inkomen van maximaal 1599 euro. Niet meer dan één op zes had een netto-inkomen van 2200 euro of meer.

Daarnaast was de gemiddelde participant gelovig, geïnteresseerd in politiek en tevreden. De participanten waren vroeger sterk betrokken bij een jeugdorganisatie (meer dan de helft) en nu regelmatige cultuurparticipanten.⁴

Het feit dat bepaalde groepen minder participeerden dan anderen, nodigde tot verdere reflectie uit. De onderzoekers stelden dat het organisatie- én het overheidsbeleid de vraag niet uit de weg mocht gaan of er mechanismen van in- en uitsluiting in het spel waren. En vooral: ging het dan om aanvaardbare keuzes of schortte er iets aan de toegankelijkheid van het sociaal-cultureel volwassenenwerk? Hiervoor stelden zij zich een aantal vragen.

Ten eerste: moest het sociaal-cultureel volwassenenwerk alle lagen van de bevolking (man en vrouw, jong en oud, laaggeschoold en hogeschoold, met of zonder gezin, allochtoon en autochtoon,...) even veel aanspreken? Voor een organisatie zal de toetssteen de zelfgekozen missie en doelstellingen zijn.

Ten tweede was het bereik van het sociaal-cultureel volwassenenwerk niet statisch of kon het dat niet zijn. Het was onderhevig aan maatschappelijke veranderingen en het bepleitte ook vaak zelf vanop de eerste rij belangrijke maatschappelijke veranderingen.

Dit betekende echter niet noodzakelijk dat het huidige bereik van de sector ook het "best mogelijke" was. Dit onderzoek suggereerde dat ook het sterker betrekken van de werksoorten op elkaar (een van de eerste uitgangspunten bij de totstandkoming van het decreet betreffende sociaal-cultureel volwassenenwerk) al tot correcties inzake onder-of oververtegenwoordiging van bepaalde groepen kon leiden. Hoewel de werksoorten in

⁴ Lode VERMEERSCH en Anneloes VANDENBROUCKE, Het deelnemers- en participatieprofiel van participanten aan sociaal-cultureel volwassenenwerk, Brussel, 2010, p. 168 en Lode VERMEERSCH en Anneloes VANDENBROUCKE, Het deelnemers- en participatieprofiel van participanten aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Samenvatting, Brussel, 2010.

het sociaal-cultureel volwassenenwerk een grotendeels gelijkaardig publiek hadden, waren er toch verschillen genoeg die bij samenwerking tot een grotere sociaal-demografische mix konden leiden.

De Vlaamse overheid normeerde de beoogde participatie in het sociaal-cultureel volwassenenwerk niet rechtstreeks of kwantitatief noch kwalitatief. Het decreet ging er wel van uit dat bewegingen zich richtten naar een ruim publiek en dat Vormingpluscentra een aanbod organiseerden, coördineerden en afstemden voor de inwoners van de eigen regio. Van zowel de gesubsidieerde verenigingen, landelijke vormingsinstellingen als bewegingen verwachtte de subsidiegever dat ze een landelijk bereik hadden (uitgedrukt in spreiding van de werking of herkomst van de deelnemers). Verder werden er ook inspanningen verwacht inzake de diversiteit van het deelnemersbestand.

Uit het onderzoek bleek eveneens dat er bij de participanten geen ontevredenheid was over de bedragen die zij voor de participatie aan sociaal-culturele activiteiten betaalden. De deelnemers vonden de deelname goedkoop of het betaalde bedrag passend, ook zij die een lager maandelijks inkomen hadden. Bovendien bleek een laag inkomen geen rem op het aantal activiteiten waaraan participanten op jaarbasis deelnamen.⁵ Natuurlijk stelt zich hier de vraag wat de onderzoekers bedoelen met 'een laag inkomen'.

Ook Marc Jans' beschrijving van de participant sluit bij de vorige aan. Hij stelt namelijk dat het sociaal-cultureel werk ondanks alle inspanningen in belangrijke mate een middenklassefenomeen blijft. Het verenigingsleven kampt met een participatiekloof tussen hoog- en laagopgeleiden. De invloed van het onderwijsniveau wordt steeds sterker, het risico op sociale uitsluiting en niet-participatie voor laaggeschoolden steeds groter. De participatie aan het sociaal-cultureel werk weerspiegelt de duale samenleving met winnaars en verliezers. Het sociaal-cultureel werk bereikt in hoofdzaak de grote middengroep in de samenleving (bij benadering 70 %) en in veel mindere mate mensen die in armoede en sociale uitsluiting leven (bij benadering 20 %), noch de zeer rijke mensen (bij benadering 10 %).

Een sociaal-culturele methodiek hoeft geen drempel te zijn om mensen in armoede te bereiken. Maar gangbare operationele uitwerkingen van zo'n methodiek smoren de deelname van mensen in armoede. Een overwicht van de middenklasse onder de deelnemers zet sociaal-culturele organisaties en sociaal-cultureel werkers aan om concrete initiatieven op maat van die middenklasse te ontwerpen. Meer participatie van wie vandaag niet of weinig participeert, gaat samen met het openbreken van de dominante middenklassecultuur. Zo acht bv. de KAV (het huidige Femma) voor een duurzame betrokkenheid bij kwetsbare groepen ingrepen op de eigen organisatiecultuur en een intensieve en volgehouden inspanning nodig.⁶

Mensen in armoede als participant aan sociaal-cultureel werk

Als suggestie voor verder onderzoek gaven de onderzoekers van het HIVA-onderzoek van 2010 o.a. het volgende mee: ook andere kenmerken van participanten – kenmerken die ook vaak verbonden werden aan de notie "diversiteit" – konden nog door bijkomend onderzoek worden uitgediept, zoals o.a. armoede. Bovendien was het belangrijk de diversiteit in het sociaal-cultureel volwassenenwerk niet enkel aan de deelnemers, leden of betrokkenen (kortweg: de vraagzijde) af te meten. Ook de aanbodzijde moest op dat punt verder in kaart worden gebracht. Hoe sterk was het aanbod van sociaal-culturele organisaties gericht op het bereiken van een divers publiek? Vormde het aanbod dat zich specifiek richtte op ondervertegenwoordigde groepen een gescheiden circuit of was dit inclusief en vervlochten in het "gewone" aanbod? Waren de drijfveren van organisaties om in te zetten op diversiteit intern of extern bepaald? Wat waren de drempels die organisaties ervoeren?...

⁵ cf. Lode VERMEERSCH en Anneloes VANDENBROUCKE, Het deelnemers- en participatieprofiel van participanten aan sociaal-cultureel volwassenenwerk, Brussel, 2010, pp. 169-170.

⁶ cf. Marc JANS, Sociaal-cultureel werk in strijd tegen armoede en sociale uitsluiting, in Wissels: handboek sociaal-cultureel werken met volwassenen, red. Frank COCKX, Hugo DE BLENDE, Gunter GEHRE, Gie VAN DEN EECKHAUT en Griet VERSCHULDEN, Gent, 2011, pp. 549-550.

De match tussen vraag- en aanbodzijde kon dan – om in economische termen te blijven – een beeld geven van de return on investment: welk type van investeringen in diversiteit (aan de kant van de organisaties) leverde het meest diverse bereik (aan de kant van de deelnemers)?⁷ Hieruit blijkt duidelijk dat er in het kader van mensen in armoede en de participatie aan sociaal-cultureel volwassenenwerk nog heel wat bijkomend onderzoek nodig is.

De drempels waarmee mensen in armoede bij hun participatie aan het lokale verenigingsleven – dus ook aan het sociaal-culturele verenigingsleven – geconfronteerd worden, komen in het onderzoeksrapport “Drempels naar participatie in lokale verenigingen. Een onderzoek naar drempels die kansarmen ervaren bij deelname aan het reguliere verenigingsleven” van Pieter Lievens aan bod. Dit onderzoek werd uitgevoerd door de onderzoeksgroep van het departement Sociaal Werk van de Katholieke Hogeschool Kempen in opdracht van het OCWM van Mol. Het veldwerk, dat bestond uit zeven focusgroep interviews, vond plaats in het voorjaar van 2005.

Ook al is het onderzoek ruim tien jaar oud, toch heeft het nog zijn waarde. Specifiek onderzoek naar de participatiedrempels van mensen in armoede in lokale verenigingen zijn namelijk zeer schaars. De geciteerde drempels zijn nog steeds relevant. Volgende drempels voor mensen in armoede kwamen uit het onderzoek naar voor:

- psychologische drempels: kansarmen hebben een zekere angst om niet te worden aanvaard of om op te vallen tussen de andere leden. Zich thuis voelen in de groep en niet minderwaardig behandeld of bekeken worden, zijn voor hen belangrijke verwachtingen. Kansarmen wensen gastvrij en gelijkwaardig ontvangen te worden.
- culturele drempels: de waarden, normen en overtuigingen sluiten niet aan bij de cultuur van ‘zich verenigen’, zich engageren of deelnemen aan het bestuur. Verwachtingen van verenigingen zoals op tijd komen en regelmatig deelnemen, kunnen een drempel vormen voor gezinnen die een minder gestructureerd leven leiden.
- financiële drempels: (onzekerheid over) de kostprijs van het lidgeld, van verplaatsingen of van het nodige materiaal vormen een hindernis voor kansarmen. Ook verborgen of impliciete kosten zoals de verwachting om loten te verkopen, een doktersbriefje binnen te brengen bij ziekte of een pot uit te leggen als men samen iets drinkt, vormen een drempel voor kansarmen.
- inhoudelijke drempels: activiteiten die niet aansluiten bij hun interesse, de sportieve rol die men niet (meer) mag opnemen of het gebrek aan waardering voor hun engagement kunnen drempels vormen tot (verder) lidmaatschap. Kansarmen wensen kansen te krijgen om zich te ontplooiën, om zich te ontspannen of om gewoon van thuis weg te zijn maar vinden dat het inhoudelijke aanbod van de vereniging onvoldoende deze behoefte bevredigt waardoor duurzame participatie uitblijft.
- sociale drempels: het groepsklimaat in de vereniging kan onvriendelijk zijn voor kansarmen zodat zij moeilijkheden ervaren bij het participeren. Voor hen vormen het sociale cement (geen klikjes, noch uitsluiting), duidelijke communicatie, gelijkwaardigheid en ongedwongen interactie noodzakelijke voorwaarden om geen drempels te ervaren.
- praktische en toevallige drempels: de bereikbaarheid van de activiteiten, het moment waarop de vereniging samenkomt of tijd die men heeft om deel te nemen, worden door kansarmen als drempel genoemd.⁸

Pieter Lievens besluit met een aantal beleidsaanbevelingen in het kader van het wegwerken van de drempels die mensen in armoede ervaren bij participatie aan het lokaal verenigingsleven. Kansarmen ondervinden drempels die eigen zijn aan hun situatie. Ze hebben eigen behoeften en een eigen participatiecultuur.

⁷ cf. Lode VERMEERSCH en Anneloes VANDENBROUCKE, Het deelnemers- en participatieprofiel van participanten aan sociaal-cultureel volwassenenwerk, Brussel, 2010, p. 173.

⁸ cf. Pieter LIEVENS, Drempels naar participatie in lokale verenigingen. Een onderzoek naar drempels die kansarmen ervaren bij deelname aan het reguliere verenigingsleven, Geel, 2005, pp. 111-112.

Vermits doelgroepsspecifieke maatregelen vaak 'aanwijzend' of zelfs stigmatiserend werken, waardoor mensen in armoede op basis van gelijkwaardigheid in een vereniging integreren onmogelijk wordt, lijken maatregelen naar verenigingen toe daarom de beste te zijn. Concreet kan het beleid het volgende overwegen:

- Om verenigingen die inspanningen doen en initiatieven nemen om mensen in armoede te betrekken expliciet te belonen, bv. met extra financiële steun.
- Meer financieel gewicht toekennen in haar subsidiecriteria aan kansarme leden van een vereniging.
- Ondersteunen van informele netwerken van mensen in armoede (bv. voorzien informatiehoekje of prikbord) en beroep op hen doen voor de participatienoden van individuele mensen in armoede.
- Koppelen van toegankelijkheid voor mensen in armoede aan gemeentelijk ondersteuning van bestaande initiatieven die niet onder het verenigingsleven vallen maar toch aan samenlevingsopbouw doen (wijkfeesten, buurtcomités, jeugthuizen, café-verenigingen,...)

Deelname van mensen in armoede aan informele verenigingen moet gezien worden als een opstap naar het reguliere verenigingsleven. Het beleid moet zich hierbij focussen op verenigingen met een heterogeen ledenbestand (dus uit verschillende sociale categorieën), die hoofdzakelijk face-to-face contacten hebben en die horizontaal georganiseerd zijn (weinig hiërarchische structuur). Deze produceren immers meer en beter sociaal kapitaal dan andere.

Het opzet van dit onderzoek bestond erin te kijken naar hoe het huidige aanbod toegankelijker kan gemaakt worden voor kansarmen. Welke extra dienstverlening er door de jeugddienst, de wijkwerking, de sportraad of het OCMW kan opgezet worden om een aanbod op maat van kansarmen te organiseren. Hierbij kan het niet de bedoeling zijn om verenigingen voor kansarmen in het leven te roepen maar wel om een dienstverlening op te zetten rond deelname aan het verenigingsleven of om naar het reguliere verenigingsleven de vraag van kansarmen te vertalen. Enkele voorbeelden:

- ondersteuning bieden voor verplaatsingen naar en van de activiteiten.
- opstellen van een afbetalingsregeling voor lidgeld of de aankoop van materiaal.
- een lidkaartenbank waarbij men (een deel van) het lidgeld kan laten terugbetalen bij overhandiging van het inschrijvingsbewijs of de lidkaart van een erkende vereniging.

Het aanbod van een vereniging toegankelijker maken, is drempels wegwerken. Werken aan drempels is noodzakelijk om het verenigingsleven toegankelijker te maken voor kansarmen. Maar werken aan het aanbod is even noodzakelijk! Met andere woorden een goed draaiend verenigingsleven lokt mensen automatisch 'uit hun kot', dus ook kansarmen. Hierbij dient het beleid een gunstig klimaat en kader te scheppen waarin deze verenigingen gemakkelijk hun aanbod kunnen realiseren.⁹

Armoedebestrijding via sociaal-cultureel werk

Marc Jans schrijft dat sociaal-cultureel werk wil bijdragen tot een inclusieve en solidaire samenleving, met als uitgangspunt participatie voor en van iedereen. Bijgevolg heeft het sociaal-cultureel werk geen andere keuze dan sociale uitsluiting weg te werken en armoede te bestrijden. Sociaal-cultureel werk kan met andere woorden nooit eenzijdig focussen op leren leven met en in armoede. Geen positie innemen ten aanzien van armoedeproblemen in onze samenleving is evenmin gepast. Geen positie innemen staat gelijk met het bestendigen van heersende vormen van sociale uitsluiting. Dit is geen optie voor een sector die op de naad tussen individu en samenleving en met als missie een inclusieve en solidaire samenleving maatschappelijk gewenste veranderingen voor ogen houdt. Er rest bijgevolg enkel de lange weg op zoek naar een grotere maatschappelijke gelijkheid met mogelijkheden voor iedereen om een menswaardig bestaan te leiden.

⁹ cf. Pieter LIEVENS, Drempels naar participatie in lokale verenigingen. Een onderzoek naar drempels die kansarmen ervaren bij deelname aan het reguliere verenigingsleven, Geel, 2005, pp. 113-117.

Concreet ziet hij drie uitdagingen aan het adres van sociaal-cultureel werk:

- het recht op vrijetijd openen of sociaal-culturele inclusie;
- sociale uitsluiting wegwerken of sociale inclusie op andere domeinen dan dat van de vrije tijd;
- het maatschappelijk debat over armoede en sociale uitsluiting open houden met het oog op een meer sociaal rechtvaardige samenleving.

Sociaal-culturele inclusie

Sociaal-cultureel werk kan aan mensen in armoede kansen bieden om hun recht op vrije tijd en cultuur te realiseren en zo sociaal isolement doorbreken. Het sociaal-cultureel werk moet dan wel zelf inclusief werken. Sommige sociaal-culturele verenigingen en landelijke vormingsinstellingen focussen in hun missie, visie en kerntaken op specifieke kansengroepen, waaronder allochtonen, mensen in armoede, personen met een handicap of langdurig zieken. Welzijnsschakels betreft uitdrukkelijk mensen in armoede als doelgroep. Ook de Vormingpluscentra leveren inspanningen. Ze organiseerden in 2008 3,5 % van hun activiteiten specifiek voor kansengroepen en 7 % voor allochtonen. Soms maken ze hun open aanbod toegankelijker voor specifieke groepen en werken ze inclusief. Waar ze dit nodig achten, hanteren ze een categoriale benadering en ontwikkelen ze projecten specifiek voor doelgroepen.

Sociale inclusie

Het sociaal-cultureel werk speelt traditioneel zijn rol op de naad tussen individu en samenleving. Het sociaal-cultureel werk houdt daarbij veranderingen voor ogen in de richting van een solidaire en inclusieve samenleving. Die ambities reiken verder dan het domein van de vrije tijd. Om die ambities waar te maken, ondersteunt het sociaal-cultureel werk ook actief veranderingsprocessen op andere levensdomeinen. Onder meer op de domeinen werk, onderwijs, huisvesting en gezondheid zijn specifieke mechanismen verantwoordelijk voor de uitsluiting van mensen. Op die domeinen kan het sociaal-cultureel werk als deskundige partner individuele en maatschappelijke veranderingen ondersteunen en zo concrete uitsluitingsmechanismen counteren.

Het sociaal-cultureel werk versterkt ook de (veranderings)deskundigheid van vrijwilligers, professionals en organisaties buiten de eigen sector en draagt zo onrechtstreeks bij tot maatschappelijke veranderingen op andere levensdomeinen.

Het sociaal-cultureel werk beschikt over enkele troeven bij de ondersteuning van maatschappelijke veranderingen, namelijk:

- de relatie tussen het sociaal-cultureel werk en zijn deelnemers is vrij specifiek: het sociaal-cultureel werk stimuleert in principe actieve vormen van deelnemen en laat ruimte voor medezeggenschap over doel en aanpak. Het sociaal-cultureel werk kan een specifieke en minder risicovolle opstap zijn naar een nieuwe kans, een nieuw perspectief of een engagement om verandering bij zichzelf of in de omgeving te bewerkstelligen.
- het SCW geeft ruimte voor informeel leren. Zo'n informele leeromgeving sluit in tegenstelling tot formele leeromgevingen beter aan bij de positieve leerervaringen van mensen in armoede. Generatiearmen nemen eerder informele leerkansen op.

Het maatschappelijk debat

Sociaal-cultureel werk kan, moet met andere woorden, ook structurele oorzaken van armoede benoemen, alternatieven formuleren en zo de samenleving bewegen tot gewenste verandering. Sociaal-cultureel werk dat standpunten inneemt in publieke en politieke discussies, dat standpunten van anderen en de consequenties ervan zichtbaar maakt, weegt op het maatschappelijk debat over armoede. Dit kan leiden tot veranderingen in de positie van betrokken actoren en tot meer transparantie over de gewenste en ongewenste consequenties

verbonden aan verschillende posities. Sociaal-cultureel werk houdt daarbij verandering in de richting van een inclusieve en solidaire samenleving voor ogen. De inzet van sociaal-cultureel werk in het maatschappelijke debat is dus niet vrijblijvend, maar gericht op een meer sociaal rechtvaardige samenleving. Welzijnszorg, bijvoorbeeld, formuleert expliciet in haar missie dat armoede een maatschappelijk probleem is en dat armen niet alleen verantwoordelijk zijn voor hun situatie.

Mensen in armoede raken soms verstrikt in een web van afhankelijkheden ten aanzien van sociale voorzieningen zoals het OCMW, de VDAB of het gerecht. Welzijnswerk benadert maatschappelijk kwetsbare groepen vaak vanuit hun problemen, vanuit de tekorten en behoeften die ze hebben. De culturele sector biedt ruimte om maatschappelijk kwetsbare groepen vanuit een krachtpositie te benaderen. Kwaliteiten van mensen staan dan voorop. Sociaal-cultureel werk kan vermijden om het web van afhankelijkheden te vergroten en aansluiten bij de interesses en competenties van mensen in armoede. Dit consequent en expliciet doen, is ook positie innemen in het maatschappelijk debat over armoede en sociale uitsluiting en de wijze waarop mensen in armoede daarbij zelf betrokken kunnen worden.¹⁰

Onder impuls van het Participatiedecreet van 2008 krijgt vandaag vooral sociaal-culturele inclusie veel aandacht in de sociaal-culturele praktijk. Dit decreet nodigt uit tot een cultuur- en een structuurverandering in de sector cultuur, sport en vrij tijd zelf. Beperkt het sociaal-cultureel werk zijn focus tot die ene uitdaging, dan sluit het zichzelf op in het domein van de vrije tijd. Jans stelt zich de vraag of het sociaal-cultureel werk zo betekenisvol bijdraagt tot het bannen van armoede en sociale uitsluiting. Een sector die zichzelf verbant en ook door andere verbannen wordt naar de vrije tijd, kan maar in geringe mate meespelen op de vele andere levensdomeinen waar armoede zich manifesteert. SCW dat wil wegen op de strijd tegen armoede en daarbij een inclusieve en solidaire samenleving voor ogen houdt, moet ook nadrukkelijk op de andere uitdagingen inspelen: bevorderen van sociale inclusie op andere levensdomeinen, positie innemen in het debat over armoede en sociale uitsluiting en de posities van andere kritisch belichten.

Sociaal-cultureel werk moet meer zijn dan ontwikkelen, aanbieden en begeleiden van methodisch goed uitgewerkte, maar op zichzelf staande initiatieven. Sociaal-culturele werkers moeten hun initiatieven expliciet kaderen binnen het ruimere maatschappelijke debat en tegen de achtergrond van onze snel veranderende samenleving. Sociaal-cultureel werk dat maatschappelijke kwesties ter sprake brengt, draagt bij tot een democratische samenleving, zelfs wanneer veel van die kwesties onbeslecht blijven. Bevorderen van democratisch burgerschap heeft een uitgesproken politieke dimensie.¹¹

Conclusie

De beschikbare gegevens over participatie van mensen in armoede aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk zijn beperkt, bijkomend of meer gericht wetenschappelijk onderzoek zou betere inzichten geven.

Op basis van het hier aangehaalde onderzoek kunnen we besluiten dat mensen in armoede als participanten aan het sociaal-cultureel werk ondervetegenwoordigd zijn. Vermits het Vlaamse armoedebestrijdingsbeleid de voorwaarden moet creëren om o.a. de toegang van elke burger tot de culturele rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet, te waarborgen (cf. artikel 3, 1° van decreet betreffende de armoedebestrijding van 21 maart 2003, zoals gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2008), is hier nog ruimte voor verbetering.

¹⁰ cf. Marc JANS, Sociaal-cultureel werk in strijd tegen armoede en sociale uitsluiting, in Wissels: handboek sociaal-cultureel werken met volwassenen, red. Frank COCKX, Hugo DE BLENDE, Gunter GEHRE, Gie VAN DEN EECKHAUT en Griet VERSCHULDEN, Gent, 2011, pp. 548-553

¹¹ cf. Marc JANS, Sociaal-cultureel werk in strijd tegen armoede en sociale uitsluiting, in Wissels: handboek sociaal-cultureel werken met volwassenen, red. Frank COCKX, Hugo DE BLENDE, Gunter GEHRE, Gie VAN DEN EECKHAUT en Griet VERSCHULDEN, Gent, 2011, pp. 553-554.

HET NETWERK TEGEN ARMOEDE OVER DE CONCEPTNOTA SOCIAAL-CULTUREEL VOLWASSENENWERK**Inleiding**

Vertegenwoordigers van het kabinet van Vlaams minister van Cultuur Gatz, van de Vlaamse administratie en het Netwerk tegen Armoede hebben op 18 maart en 13 mei 2016 vergaderd over de armoedetoets van het nieuwe decreet sociaal-cultureel werk. In diezelfde periode heeft het Netwerk tegen Armoede de conceptnota sociaal-cultureel volwassenenwerk met zijn verenigingen waar armen het woord nemen besproken. Op 20 mei 2016 bezorgde het Netwerk tegen Armoede ons zijn visie op de conceptnota. Een samenvatting hiervan vindt u hieronder. De nota zelf werd als bijlage toegevoegd.

Het Netwerk benadrukt dat met deze beschrijving het traject van de armoedetoets niet is afgerond. De dialoog zal nog blijven lopen tot en met de uitvoeringsbesluiten.

Visie Netwerk tegen Armoede***Armoedebestrijding als complexe maatschappelijke uitdaging***

De Participatiesurvey van 2014 toont aan dat lager opgeleiden achterblijven in het cultuur- en sportaanbod dat binnen het meetbereik van de participatiesurvey valt. Er ontstaan homogene levensstijlgroepen die sterk samenhangen met het onderwijsniveau en die de bestaande structuren van sociale ongelijkheid bevestigen en in stand houden.

Het sociaal-cultureel volwassenenwerk heeft sinds zijn ontstaan praktijken opgezet met kwetsbare groepen. Hierdoor werden zowel de individuen die van deze groepen deel uitmaakten als de groepen zelf versterkt. Deze praktijken leidden de kwetsbare groepen toe naar cultuur, naar democratische participatie en naar andere gemeenschappen. Via het nieuwe decreet moet deze ontwikkeling verder worden ondersteund en versterkt.

Het Netwerk stelt dat de middelen voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk niet alleen moeten worden verantwoord op basis van realiseren en ontwikkelen van burgerschap en van versterken en verfijnen van de civiele samenleving in een gezonde democratie. Het wil dat daarnaast voor organisaties die werken met maatschappelijk kwetsbare doelgroepen, rekening wordt gehouden met de extra inspanningen die zij moeten leveren vooraleer hun doelgroepen kunnen participeren. Vermits deze inspanningen zelden onder een en dezelfde sector vallen, worden ze grotendeels niet financieel gehonoreerd. Daarenboven wordt op deze organisaties vaak beroep gedaan omwille van hun kennis en contacten met de betrokken maatschappelijke doelgroepen. Hiervoor ontbreekt vaak de tijd en het personeel. Het Netwerk tegen Armoede wil dat bij de bepaling van het subsidiebedrag rekening gehouden wordt met deze extra taken. Het vraagt dat het ontwerp van decreet aldus wordt aangevuld, namelijk: ***'dragen sociaal-culturele organisaties en hun praktijken voldoende bij aan realiseren en ontwikkelen van burgerschap met bijzondere aandacht voor burgers in een maatschappelijk kwetsbare positie en aan versterken en verfijnen van de civiele samenleving in een gezonde democratie?'***

Het Netwerk stelt voor om de 'integratierol' te vervangen door een '**participatierol**'. De integratierol kan verkeerd worden geïnterpreteerd. Ze vertrekt vanuit de bestaande samenleving. De participatierol vertrekt veel meer vanuit de kracht van het individuen en hun rol in een groep.

Het Netwerk vraagt dat toekomstig onderzoek voldoende aandacht zou besteden aan relevant cijfermateriaal waarmee de participatie van de diverse groepen mensen in armoede (senioren, mensen met een migratiegeschiedenis, laaggeschoolden, ...) kan worden opgevolgd.

In- en uitstroom en beoordeling

Meer dynamiek in in- en uitstroom en een kortere cyclus van beoordelen, zal wegen op organisaties die (willen) werken met mensen in armoede. Daarom moet er na de inwerkingtreding van het decreet nagegaan worden of er effectief een instroom is van nieuwe organisaties voor en door kansengroepen en of er effectief sprake is van een grotere participatie van kansengroepen aan het sociaal-cultureel werk.

Door het loslaten van de werksoorten en de grotere autonomie van organisaties in de uitwerking van hun missie en de manier waarop die moet worden bereikt, ontstaat er een vrij open kader voor beoordeling. Daarom pleit het Netwerk ervoor om bij de samenstelling van de commissies voldoende expertise inzake werken met maatschappelijk kwetsbare groepen te voorzien. Daarenboven vragen zij continuïteit in de samenstelling van de commissie en visitatie, zodat het proces met voldoende achtergrond kan worden beoordeeld.

In de leeswijzer moet voldoende rekening worden gehouden met de typische kenmerken van organisaties die voor maatschappelijk kwetsbare groepen werken ('kwetsbaarheidscoëfficiënt'). Het steunpunt moet expliciet de opdracht krijgen om organisaties met maatschappelijk kwetsbare groepen extra te ondersteunen.

Steunpunten en bovenbouw

Niettegenstaande hierover niets in de conceptnota staat, moet er voldoende ondersteuning, expertise en aandacht voor diversiteit en kansengroepen zijn.

Samenwerking

Het Netwerk tegen Armoede stelt voor om kwalitatieve samenwerking met of vanuit een doelgroeporganisatie op te nemen in de beoordelingscriteria. Voorwaarden voor deze samenwerking zijn delen van tijd en middelen, combineren van expertise en vertrekken van de noden en leefwereld van de doelgroep.

Vrijetijd

Het Netwerk stelt voor om organisaties die werken vanuit een maatschappelijk draagvlak en/of van de vrijwillige inzet van burgers niet te beperken in hun handelingsvrijheid binnen hun gesubsidieerde rollen en functie als sociaal-culturele organisatie bij de beïnvloeding van opinies van organisaties of instellingen in de professionele sfeer.

Participatiedecreet

Vermits de conceptnota niet verder ingaat op de hervorming van het Participatiedecreet, is het aangewezen om de dialoog en de armoedetoets op het Participatiedecreet in een afzonderlijk traject onder te brengen.

Het Participatiedecreet heeft als flankerend en transversaal decreet een aantal voordelen die volgens het Netwerk sterk bewaakt én versterkt moeten worden, namelijk:

- flankerende maatregelen komen tegemoet aan de logica van de burger. In die zin zou het flankerende van het Participatiedecreet nog sterker moeten worden uitgebouwd:
 - verankering van projecten en resultaten in de sectordecreten of lokaal beleid door middel van overgangsmiddelen;

- lokale netwerken vrijetijdsparticipatie afstemmen op aansluitende maatregelen (UitPAS, Fonds Vrijetijdsparticipatie, Steunpunt Vakantieparticipatie, Rap op Stap, OCMW-middelen, mutualiteiten,...)¹²
- het flankerende uitbreiden tot meer beleidsdomeinen zoals toerisme, onderwijs, werk, welzijn, ...
- het Participatiedecreet stimuleert werkelijke co-creatie in samenwerking;
- het Participatiedecreet biedt onderdak aan kwetsbare initiatieven en kleinschalige projecten.
- het Participatiedecreet legt de focus op participatie van de doelgroep zelf i.p.v. toeleiding tot een bepaald aanbod.

Vermits de focus op doelgroepen verdwijnt met het terug categoriaal maken van de middelen, wil het Netwerk tegen Armoede een blijvende verankering van minstens volgende maatregelen in een neutraal Participatiedecreet, namelijk:

- participatie-instellingen;
- verenigingen met een specifieke opdracht;
- lokale netwerken vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede;
- participatieprojecten.

Conclusie

Het Netwerk wenst volgende punten op te volgen in het kader van de armoedetoets:

- cijfermateriaal en onderzoek naar participatie van mensen in armoede aan sociaal-cultureel werk, zowel als deelnemer als organisator;
- samenwerking in het kader van het bereiken van mensen in armoede;
- beoordeling van sociaal-culturele organisaties die zich richten op mensen in armoede;
- erkenning en subsidiëring van sociaal-culturele organisaties die zich richten op mensen in armoede;
- samenstelling leden commissie en visitatie;
- Participatiedecreet: afzonderlijk op te volgen.

CONCLUSIES VAN DE ARMOEDETOETS

Er is een gebrek aan cijfermateriaal in het kader van de participatie van mensen in armoede aan het sociaal-cultureel werk. Dit blijkt zowel uit het eigen cijfermateriaal van de Vlaamse overheid als uit het cijfermateriaal dat uit het wetenschappelijk onderzoek afkomstig is. In het kader van de beleidsvoorbereiding zou het nuttig zijn om over meer cijfermateriaal te kunnen beschikken. Het Netwerk tegen Armoede vraagt dat toekomstig onderzoek voldoende aandacht zou besteden aan relevant cijfermateriaal waarmee de participatie van de diverse groepen mensen in armoede (senioren, mensen met een migratiegeschiedenis, laaggeschoolden, ...) kan worden opgevolgd.

Op basis van het beschikbare cijfermateriaal (het HIVA-onderzoek van 2010), blijkt dat de participatie van mensen in armoede aan het sociaal-cultureel volwassenenwerk beperkt is. Vooral midden- en hooggeschoolde volwassenen nemen deel aan sociaal-cultureel volwassenenwerk. Zoals in veel cultuursectoren is er een ondervetegenwoordiging van laaggeschoolden in vergelijking met de diplomaverdeling onder de totale bevolking. Bij de landelijke vormingsinstellingen echter participeerden toch ook een vrij grote groep van laaggeschoolde participanten (31,6 % had ten hoogste een diploma lager middelbaar).¹³ Ook Marc Jans beaamt dit. Het

¹² Deze actie is al deels voorzien in de actiefiche 06_09_15 Afstemming hefboomen ter bevordering van de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede in het VAPA 2015-2019. Daarin wordt een afstemming voorzien tussen de UitPAS, de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie, Demos vzw en het Fonds Vrijetijdsparticipatie.

¹³ Laaggeschoolden behoren naast o.a. personen met een migratieachtergrond, éénoudergezinnen, senioren, ... tot de maatschappelijke groepen met een hoog armoederisico.

verenigingsleven kampt met een participatiekloof tussen hoog- en laagopgeleiden. De invloed van het onderwijsniveau wordt steeds sterker, het risico op sociale uitsluiting en niet-participatie voor laaggeschoolden steeds groter. De participatie aan het sociaal-cultureel werk weerspiegelt de duale samenleving met winnaars en verliezers. Het sociaal-cultureel werk bereikt in hoofdzaak de grote middengroep in de samenleving (bij benadering 70 %) en in veel mindere mate mensen die in armoede en sociale uitsluiting leven (bij benadering 20 %), noch de zeer rijke mensen (bij benadering 10 %).

Mensen in armoede worden immers met diverse drempels geconfronteerd die de deelname aan het verenigingsleven bemoeilijken. Pieter Lievens geeft in zijn onderzoek naar de participatiedrempels van mensen in armoede aan het lokale verenigingsleven, ook een aantal beleidsaanbevelingen aan de plaatselijke overheid. Een van deze beleidsaanbevelingen voor het lokale niveau, namelijk verenigingen die inspanningen doen en initiatieven nemen om mensen in armoede te betrekken expliciet te belonen, bv. met extra financiële steun. Het Netwerk tegen Armoede vindt deze aanbeveling ook relevant om op Vlaams niveau op te nemen.

Marc Jans ziet drie uitdagingen aan het sociaal-cultureel werk. Ten eerste kan het sociaal-cultureel werk – indien het zelf inclusief werkt – aan mensen in armoede kansen bieden om hun recht op vrije tijd en cultuur te realiseren en zo het sociale isolement te doorbreken. Ten tweede speelt het sociaal-cultureel werk traditioneel haar rol op de naad tussen individu en samenleving. Het sociaal-cultureel werk houdt daarbij veranderingen voor ogen in de richting van een solidaire en inclusieve samenleving. Die ambities reiken verder dan het domein van de vrije tijd. Om die ambities waar te maken, ondersteunt het sociaal-cultureel werk ook actief veranderingsprocessen op andere levensdomeinen. Tenslotte kan, moet met andere woorden, het sociaal-cultureel werk ook structurele oorzaken van armoede benoemen, alternatieven formuleren en zo de samenleving bewegen tot gewenste verandering.

Het Netwerk tegen Armoede vreest dat bepaalde wijzigingen in het sociaal-cultureel volwassenenwerk nadelig zullen zijn voor de werking van sociaal-culturele organisaties die met mensen in armoede werken. Het Netwerk tegen Armoede vraagt daarom o.a. volgende maatregelen voor sociaal-culturele organisaties die met mensen in armoede werken:

- bijkomende financiële middelen;
- voldoende rekening houden met de typische kenmerken van deze organisaties in de leeswijzer ('kwetsbaarheidscoëfficiënt');
- opnemen van kwalitatieve samenwerking met of vanuit een doelgroeporganisatie in de beoordelingscriteria;
- voldoende expertise inzake het werken met maatschappelijk kwetsbare groepen bij de samenstelling van de commissies;
- continuïteit in de samenstelling van de commissie en visitatie, zodat het proces met voldoende achtergrond kan worden beoordeeld;
- een expliciete opdracht aan het Steunpunt om organisaties met maatschappelijk kwetsbare groepen extra te ondersteunen.

Daarnaast stelt het Netwerk voor om de 'integratierol' te vervangen door een 'participatierol'.

Nuloptie: De huidige regelgeving betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt behouden

Effectbeschrijving

Uit een analyse van het decreet van 2003 blijkt dat er sinds de invoering een vrij stabiel landschap van sociaal-culturele organisaties wordt gesubsidieerd op basis van 3 werksoorten: verenigingen, bewegingen en

vormingsinstellingen. Er is weliswaar kwaliteitsverhoging merkbaar, maar er is minder ingezet op een transparante verdeling en efficiënte besteding van de voorziene budgettaire middelen.

De indelingen in werksoorten en de wijze waarop de subsidies toegekend worden, in combinatie met de effecten van een geringe uitstroom als gevolg van remediëeringsmaatregelen, maakt dat het gesubsidieerde veld een eerder vast karakter vertoont. Historisch gegroeide budgettaire scheefgroei kan amper gecorrigeerd worden en er is bijna geen ruimte voor nieuwkomers.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	Voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting ¹⁴	omschrijving	schatting
54 verenigingen	Verkrijgen van werkingssubsidies voor de uitbouw van de werking en uitvoering van de opdrachten zoals beschreven in het huidige decreet	22.899.332,07	Beperkte subsidiëring voor instromers, die in de loop van de periode niet kunnen stijgen Nog te sterk wegen de kwantitatieve normen op de bepaling van de subsidiebedragen waardoor kwalitatief sterke verenigingen die niet op dergelijke basis werken benadeeld worden	
17 gespecialiseerde vormingsinstellingen		4.745.862,13	Regelgeving beantwoordt niet langer aan nieuwe benaderingen van leren De werkvorm behoudt zijn inherente beperkingen Subsidie is gebaseerd op foto van 2001	
3 syndicale vormingsinstellingen		2.733.516,39		

¹⁴ Cijfer: subsidie 2016

3 Federaties vormingsinstellingen voor personen met een handicap		1.765.914,54	Federaties moeten blijven bestaan, terwijl er in het veld vraag is naar fusies	
1 federatie vormingsdiensten voor personen met een handicap		767.322,68		
35 bewegingen		4.921.146,47	Beperkte subsidiëring voor instromers Nog te sterk wegen de kwantitatieve normen op de bepaling van de subsidiebedragen waardoor kwalitatief sterke verenigingen die niet op dergelijke basis werken benadeeld worden	
13 volkshogescholen		8.931.891,18	Organisaties blijven werken zonder geactualiseerd functiekader	
1 steunpunt		1.338.000,00	De ondersteuning van een belangenbehartiger en een steunpunt maakt deel uit van een globale oefening over de zogeheten 'bovenbouw', door het departement C.JSM	
1 belangenbehartiger	Verkrijgen van werkingssubsidies voor de uitbouw van de werking en de uitvoering van de opdrachten zoals beschreven in het huidige decreet	240.000,00		

6 verenigingen met een landelijke werking voor de ondersteuning van vormingsinitiatieven	2 sociaal-culturele verenigingen voor laagdrempelige, op praktische vaardigheden gerichte vormingsinitiatieven; 1 sportvereniging voor laagdrempelige, op praktische vaardigheden gerichte vormingsinitiatieven in sportgerelateerde bewegingsvormen; 2 verenigingen voor blinden en slechtzienden voor vormingsinitiatieven, gericht op het aanleren en trainen van praktische vaardigheden en het gebruiken van aangepaste technische hulpmiddelen; 1 een vereniging die wegwerken van laaggeletterdheid als doelstelling heeft door initiatieven die via begeleiding van leesgroepen en voorleesprojecten het leesklimaat en de leescultuur van kansengroepen bevorderen. Ondersteuning op basis van het Participatiedecreet	932.928,30	Dit blijft geregeld via het Participatiedecreet, wat een versnippering in stand houdt en weinig efficiënt is. De sportorganisatie hoort thuis bij de subsidieregeling van Sport Vlaanderen	
--	--	------------	---	--

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie*Effectbeschrijving*

Directe effecten voor de doelgroepen

Een geheel nieuw decreet maakt een hertekening van het landschap mogelijk, waarbij

- correcties kunnen gebeuren op de toegekende bedragen, wat in het voordeel kan zijn van spelers die nu tegen een decretaal plafond botsen
- nog meer ingezet wordt op een kwalitatieve benadering door de introductie van een beoordelingscyclus
- de werksort wordt losgelaten wat de flexibilisering van de organisaties ten goede komt; zij kunnen nu kiezen uit 4 functies
- de sociaal-culturele functies worden geactualiseerd
- de versnippering van middelen en instrumenten wordt opgeheven, door de integratie van een categorie uit het Participatiedecreet, de inpassing van middelen uit de interne staatshervorming, de integratie van gesco- en DAC-middelen in de enveloppes
- er wordt gewerkt met 2 niveaus: landelijk en regionaal, die beide onder de Vlaamse bevoegdheid vallen.
- er wordt afgestapt van een aparte erkenningsprocedure
- een onbeperkt aantal organisaties kan instromen om de vijf jaar en er kan gemakkelijker uitgestroomd worden

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	Voordelen		nadelen	
	omschrijving	Schatting	omschrijving	schatting
128 aantal gesubsidieerde organisaties sociaal-cultureel werk	Organisaties worden gesubsidieerd op basis van de realisatie van minstens 2 of meer van de vier sociaal-culturele functies	64.000.000 Globale raming op basis van huidig budget: samenvoeging van decretale middelen, gesco, DAC en ISH		

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)*Effectbeschrijving*

Er wordt een beperkte aanpassing doorgevoerd in het decreet, wat resulteert in een lichte correctie van de ongewenste beleidseffecten. Dit gebeurt aan de hand van een nieuwe foto, die de tot op heden gehanteerde foto van 2001 bijstelt

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	Voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting ¹⁵	omschrijving	schatting
54 verenigingen	Verkrijgen van	22.900.000	Behoud van de	

¹⁵ Cijfers 2016

17 gespecialiseerde vormingsinstellingen	werkingssubsidies voor de uitbouw van de werking en de uitvoering van de opdrachten zoals beschreven in het huidige decreet Kwalitatieve en kwantitatieve normering is gecorrigeerd door een strengere uitstroomregeling, wat ruimte biedt voor instromers; bedragen zijn gebaseerd op recente foto van de volumes	4.745.000	specifieke werksoort of subsector	
3 syndicale vormingsinstellingen	Eventueel bepalen van niet-subsidieerbare activiteiten	1.766.000	Id.	
3 vormingsinstellingen voor personen met een handicap	s.q.	2.733.000	Id.	
1 federatie vormingsdiensten voor personen met een handicap	s.q.	767.300	Id.	
35 bewegingen	Kwalitatieve en kwantitatieve normering is gecorrigeerd door een strengere uitstroomregeling, wat ruimte biedt voor instromers	5.000.000	Beperkte subsidiëring voor instromers Nog te sterk wegen de kwantitatieve normen op de bepaling van de subsidiebedragen waardoor kwalitatief sterke verenigingen die niet op dergelijke basis werken benadeeld worden	

13 volkshogescholen	s.q.	9.000.000		
1 steunpunt	s.q.	1.400.000		
1 belangenbehartiger	s.q.	327.000		
6 verenigingen met een landelijke werking voor de ondersteuning van vormingsinitiatieven	s.q; met uitzondering van de sportvereniging die naar de sportgerelateerde regelgeving	933.000	Dit blijft geregeld via het Participatiedecreet, wat een versnippering in stand houdt en weinig efficiënt is. De sportorganisatie hoort thuis bij de subsidieregeling van Sport Vlaanderen	

8 Vergelijking van de opties

Er werd gekozen voor optie 2. Een nieuwe wetgeving is noodzakelijk om een nieuwe dynamiek mogelijk te maken in het gesubsidieerde veld. De inpassing van een aantal tot voorheen door het Participatiedecreet gesubsidieerde organisaties is een rationaliserende ingreep.

De efficiëntie van de ingezette middelen zal toenemen door deze nieuwe enveloppefinanciering. Organisaties worden meer dynamisch benaderd en beoordeeld doorheen de tijd. Het komt de kwaliteit en diversiteit van het al rijk geschakeerde landschap nog meer ten goede. Een soepeler instap- en uitstapregeling maakt een betere afstemming van de recente evoluties in het veld mogelijk.

9 Uitvoering

Er wordt gestreefd naar een inwerkingtreding van het nieuwe decreet op 1 januari 2018, gelijklopend met de opheffing van het decreet van 2003, behoudens de artikelen 2,18°, artikel 37 tot en met 41 en artikel 47bis.

Net zoals de organisaties betrokken waren bij de voorbereiding, zullen zij worden uitgenodigd voor informatiesessies. Op deze sessies zal de nodige duiding worden gegeven en de mogelijkheid worden geboden om begeleid te worden in de veranderende regelgeving. De administratie zal hiervoor samenwerken met het steunpunt Socius.

Voor de feitelijke indiening van de dossiers wordt gestreefd naar de oplevering van een e-platform uiterlijk tegen 31 december 2019, datum voor indiening van een beleidsplan voor de periode 2021-2025.

Vermits de wijze van subsidiëring van het nieuwe decreet een enveloppefinanciering betreft, heeft het nieuwe decreet geen weerslag op de begroting, behoudens de jaarlijkse aanpassing van de decretaal vermelde bedragen aan de evolutie van het prijsindexcijfer cf. de toepassing van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen..

De beheerskosten voor de correcte uitvoering zullen in vergelijking met de huidige beheerskosten stijgen: het aantal beoordelingscommissies stijgt (nu één). Elke commissie telt 10 à 12 leden. Zij komen om de vijf jaar minsten drie keer samen. Daarnaast treden ook visitatiecommissies in werking die minimaal 1 keer per beleidsperiode een bezoek ter plaatse afleggen. De daaraan verbonden kosten bestaan uit representatie- en verplaatsingskosten.

10 Administratieve lasten

Organisaties dienen in plaats van vijf keer, nu nog één keer een voortgangsrapport in, naast de nodige zakelijke bewijsstukken op jaarbasis.

De lastenvermindering voor de organisaties wordt geschat op 50%.

11 Handhaving

Het toezicht wordt uitgeoefend door de afdeling Sociaal-Cultureel Werk van het departement CJSM, die op elk moment de werking en de boekhouding van een organisatie kan onderzoeken. De subsidiëring voor sociaal-culturele organisaties gebeurt voor een beleidsperiode van telkens 5 jaar. De afdeling Sociaal-Cultureel Werk controleert minstens één keer per beleidsperiode de werking via een visitatiecommissie, die is samengesteld uit externe deskundigen en ambtenaren.

De subsidie kan worden verminderd, teruggevorderd en stopgezet.

12 Evaluatie

Er is geen evaluatie van het decreet voorzien.

De adviescommissie Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk heeft als opdracht een evaluatie op te zetten voor een kwaliteitsvol beoordelingsproces.

13 Consultatie

Op vraag van de Vlaamse minister van Cultuur werd in de loop van 2015 een beleidstraject opgestart. Op korte termijn werden de sector en de aanpalende sectoren bevraagd:

- **Vijf focusgroepen** hebben zich in november en december 2015 gebogen over vijf verschillende thema's: 1) doel, rollen en functies; 2) positie; 3) regionale culturele ruimtes; 4) participatie voor iedereen; 5) organisatieformats en professionaliteit. Op 1 maart 2016 leverde Socius een nieuwe landschapstekening aan.
- **Expertentafel:** Op 11 december 2015 vond een expertentafel met wetenschappers plaats. Aan de onderzoekers was vooraf de vraag gesteld om op basis van hun onderzoekswerk, aanbevelingen te formuleren voor een toekomstgericht Vlaamse beleid voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk en het Participatiedecreet. In totaal namen acht onderzoekers deel aan het gesprek. Vier onderzoekers leverden een schriftelijke bijdrage.
- **Stakeholdersbevraging** Tussen 8 december 2015 en 12 januari 2016 vonden vijf stakeholdersbevragingen plaats. Aan de organisaties, 'Netwerk tegen Armoede', 'Minderhedenforum',

'Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten', 'Demos' en 'FOV', was vooraf de vraag gesteld om op basis van hun expertise, aanbevelingen te formuleren voor een toekomstgericht Vlaams beleid voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk en het Participatiedecreet.

- **Sectormoment en online vragenplatform:** Op basis van de ideeën en standpunten uit de focusgroepen, de expertentafel en de stakeholdersbevragingen, werden de grote lijnen voor het nieuwe decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk uitgetekend door de Vlaamse minister van Cultuur, Sven Gatz, zijn kabinet en de administratie. Op 25 februari 2016 gaf de minister een toelichting over de nieuwe beleidsrichting voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk in het Kaaitheater in Brussel. Geïnteresseerden konden naar aanleiding van het infomoment tot en met 31 maart bijkomende vragen stellen via een online formulier. De vragen werden online beantwoord, geclusterd volgens thema.
- **Conceptnota('s):** Het afgelegde traject resulteerde in een conceptnota die een nieuw beleidskader voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk introduceert, de bouwstenen vastlegt en die als basis dient voor voorliggend legistiek stuk. De conceptnota werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 15 april 2016.

In oktober 2015 dienden de Vlaamse volksvertegenwoordigers Bart Caron en Marius Meremans elk een conceptnota voor een nieuwe regelgeving in. Zij maakten een evaluatie van het Decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 4 april 2003 en pleiten op basis daarvan voor een nieuw decreet. In april 2016 dienden ook de volksvertegenwoordigers Yamilla Idrissi, Katia Segers en Tine Soens een conceptnota in. Ook zij baseerden zich op een diepgaande evaluatie van het huidige kader en pleiten eveneens voor een nieuw decreet.

Deze conceptnota's hebben heel wat raakpunten met de conceptnota die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Ze hanteren gelijklopende uitgangspunten en ontwikkelen verwante voorstellen, telkens met lichte nuanceverschillen. Ze werden ondersteund, aangevuld en genuanceerd tijdens de hoorzitting van de Commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media waarop belangrijke actoren hun visie konden uiteenzetten.

- **Consultatie Vlaamse Regering:** inzake algemene principes via de conceptnota van 15 april 2015.
- **Advies SARC:** In haar advies op eigen initiatief van 17 mei 2016 formuleerde de SARC een aantal inhoudelijke opmerkingen op de conceptnota.
- **Consultatie van de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement**
 - o Hoorzitting van 12 juni 2016
 - o Gedachtewisseling: zitting van 19 juni 2016

14 Contactinformatie

Departement Cultuur, jeugd, Sport en Media
Afdeling Sociaal-cultureel Volwassenenwerk

Gerda Van der Plas

Afdelingshoofd

T +32 2 553 4215

M +32 476 324797

Gerda.vanderplas@cjsm.vlaanderen.be

Sofie Taghon
Adviseur
T +32 2 553 42 65
sofie.taghon@cjsm.vlaanderen.be

Barbara Beausaert
Adjunct van de directeur
T +32 2 553 42 25
barbara.beausaert@cjsm.vlaanderen.be